

“Bizler bu yola, bütün siyasi görüşlerimizden ve dünyevi hırslarımızdan arınarak çıktık. Birliğimizi, siyasete ve inançlara eşit mesafede kurduk. Davamız; önce ülkemiz içinde boy birliğimizi sağlamak, sonrasında dünya üzerindeki boydaşlarımızı bir araya getirip devamında Türk dünyası birliğine STK olarak katkı sunmaktır.”

Harun ÖZDEMİR

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri
Eğitim Araştırma Dayanışma Kalkındırma ve Kültür Federasyonu
Genel Başkanı

Çok kıymetli okurlarımız,

Oğuz Çepni Boyu-Kültür Araştırma dergimizin ikinci sayısı hayırlı olsun. Dergimizin ikinci sayısını da binlerce okura ulaştırmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Bildiğiniz gibi dergimizin ilk sayısını 186 sayfa olarak sizlere ulaştırmıştık... Gelecek yıllarda yeni sayılarda buluşacağımıza inancımız tamdır.

Birinci sayımızda, federasyonlaşma süreçlerine ve derneklerimizin tanıtımlarına geniş yer vermiştik. Bu sayımızda ise, federasyonumuzun yoğun faaliyetleri ile daha çok akademik makalelere ve Oğuz boyları birliklerine yer ayırdık.

Anadolu ve birçok yerdeki Türklerin atası olan Oğuz-Türkmen Çepni boyunun, Üçoklar kolundan Oğuz Kağan'ın oğlu Gökhan'ın soyundan geldikleri kabul edilir. 24 Oğuz boyundan biri olan Çepniler, Türkiye'deki en kalabalık boylardan biridir. Çepniler, özellikle Doğu Karadeniz'in Türkleşmesinde önemli rol oynamışlardır.

Hedefimiz, Türkiye ve dünya üzerindeki Oğuz Çepni boyu tandanslı bütün STK'larımızı federasyon çatımızın altında birleştirmektir.

STK yapılanması içinde "Oğuz Çepni Boyu Birliği"ni tamamen sağladıktan sonra, "Oğuz Boyları ve Türk Dünyası Birliği"ni sağlamak için çaba göstermek nihai amacımızdır...

Oğuz'un en önemli kolu ve Giresun şehrinin en önemli kurucularının soy ve boy bağı olan Çepnilerin bölgede ilk yerleşim, yaşam tarzı, gelenek/anane ve göreneklerinin en somut ve bilimsel şekilde ele alındığı "Karadeniz Çepnileri Çalıştayı" 20-21-22 Temmuz 2023 tarihlerinde Giresun Belediyesi Kültür ve Fuar Merkezinde yapılmıştır.

Federasyonumuzun öncülüğünde ve Giresun Belediyesi ve Giresun Üniversitesi iş birliği sayesinde, "Çepni Tarihi" çalışan Trabzon, Ordu, Samsun, İstanbul ve Ankara'dan akademisyen ve bilim insanlarının oturumlarda yaptığı sunumlarla bölgemiz Çepnileri ve Türk tarihine ışık tutulmuştur.

Giresun'da yaptığımız bu çalıştaydaki on altı akademisyen hocamızın, ilim ve fikir insanı araştırmacılarımızın kıymetli sunumlarını ve Ankara-Çankaya'da gerçekleştirdiğimiz konferansta sunum yapan toplam yirmi akademisyen hocamızın çalışmalarını -tarihe ışık tutması için- 360 sayfa kitap olarak bastırıp bir kültür hizmeti olarak ücretsiz dağıtmaya başladık..

Federasyon olarak Türkiye'de ilk kez; İstanbul-Üsküdar Belediyesi Mavi Salon'da, Türkiye'den ve Türk dünyasından üç yüzün üzerinde dernek, birlik, federasyon, konfederasyon ve vakıfları bir araya getirerek geniş katımlı (ve kahvaltılı) "I. Türk Dünyası STK'ları İstişare Toplantısı"ni gerçekleştirdik.

Diyarbakır'da ikincisi düzenlenen "Bismil Türkmenhacı Köyü Yörük Türkmen Çepni Festivali" etkinliklerine federasyon olarak geniş katılım sağladık. Programda "Oğuz Çepni Boyu"nun sunumunu bizzat gerçekleştirdik. Program sonrası Urfa-Siverek-Çepni köyü ziyaretini gerçekleştirdik. Devamında Gaziantep'teki Çepni Derneği ve Çepni köylerini ziyaret ettik.

Bolu-Abant Çepni yaylası ziyareti gerçekleştirdik. Samsun Şalpazarı Ağasarlılar Derneği, Trabzon Şalpazarlılar Derneği, Çorum Kargı Çetmi Derneği, Çanakkale Ezine Çetmi Derneği'ni özel olarak ziyaret ettik. Sakarya-Akyazı Acelle yayla etkinliklerine katılım sağladık. "Hendek Dikmen Köyü Hamsi Festivali"nde boydaşlarımızı yalnız bırakmadık. Düzce, İzmit, Gemlik Yörük Türkmen dernekleri ziyareti yaptık, Bursa-Mudanya Çepni köyü ziyaretleri yap-

rak, derneklerimizi federasyon bünyesine davet ederek katılım sağladık.

Van'da Doğu Anadolu Bölgesi Başkanımız **Bilal Yücebaş** önderliğinde, Ermeni mezaliminde intihar eden çocuk yaştaki kızlarımız anısına etkinlikler yapılarak “İffet Anıtı” dikilmesine destek olduk.

Kurban bayramında bayramlaşma etkinliğini İzmir-Bergama'da gerçekleştirdik.

Türkiye'nin en büyük alan etkinliklerinden olan “Oğuz Çepni Boyu “Kültür Buluşmaları”nı, 9-12 Mayıs 2024 tarihlerinde İstanbul Yenikapı Etkinlik Alanı'nda -büyük katılım ve coşkuyla- gerçekleştirdik.

İki yüzün üzerindeki “Çepni Boyu Dernekleri”mize davet yazısı göndererek federasyonumuza katılmalarını teklif ettik...

Türkiye'nin her bölgesindeki STK etkinliklerine katılım sağlayarak, federasyonumuzu temsil etmeye, tanıtmaya çalıştık. Yayımlanmış olan *Oğuz Çepni Boyu-Kültür Araştırma* dergimizi, her katıldığımız etkinlik ve fırsatta hediye ederek federasyon faaliyetlerimiz hakkında bilgi verdik.

Türkiye'de kurulmuş veya kurulmaya çalışılan birçok boy birliği ile iletişime geçerek, çalışmalarını dergimizin ilk sayısında tanıtmak için yardımcı olduk. Bu sayımızda da, boy birlikleri tanıtımına yer vererek yine yardımcı olmaya ve büyük birliğe giden yolda altyapı oluşturmaya destek olduk.

Federasyonumuz kurulduğu günden bu yana; -amacına uygun şekilde- boydaş ve soy bağı olan bireyleri bir araya toplayarak kardeşlik, vatan sevgisi, aidiyet duygusunu ön planda tutmak suretiyle doğru vatandaşlık bilincine ulaşmak için büyümeye doğru organizasyonlar yapmaya özen göstermektedir.

Bu hedefler ışığında, federasyonumuz bünyesine yeni katılan derneklerle her geçen gün gücümüzü birleştirerek çoğaltmaya devam ediyoruz. Kurucu yirmi bir derneğimize yeni katılan derneklerle sayımız yirmi sekiz derneğe ulaşmıştır. İlk dönem genel kurulumuzu gerçekleştireceğimiz 2025 Mayıs ayına kadar hedefimiz elliden fazla derneğe ulaşmaktır.

Yirmi beş yıldan fazla fikrî çalışmalar, beş yıllık ulusal toplantılar neticesinde federasyonlaşma sürecimizi 2022 yılı 9 Şubat'da gerçekleştirdik. Önümüze çıkan engellemelere ve karalamalara -çok çalışarak- gereken cevapları verdik. Biliyoruz ki, Türklerin ve Türk dünyasının birliği çok farklı kesimleri rahatsız ediyor...

Bizler bu yola, bütün siyasi görüşlerimizden ve dünyevi hırslarımızdan arınarak çıktık. Birliğimizi, siyasete ve inançlara eşit mesafede kurduk. Davamız; önce ülkemiz içinde boy birliğimizi sağlamak, sonrasında dünya üzerindeki boydaşlarımızı bir araya getirip devamında Türk dünyası birliğine STK olarak katkı sunmaktır.

Bu uğurda birliğimize katılan, katkı sunan kişi, kurum herkese; *Oğuz Çepni Boyu-Kültür Araştırma* dergimizin yaşaması için destek olup katkı verenlere; yol arkadaşlığı yapan yöneticilerimize ve bizlere inanıp güvenen dostlarımıza teşekkür ediyor, özelde Oğuz Çepni boyu, genelde Türk dünyasını saygılarımla selamlıyorum.□

Oğuz Çepni Boyu Dermekleri Federasyonu Gn. Bşk. Harun Özdemir ve Yönetim Kurulu Üyeleri Anıtakbir Kurulu Üyeleri Anıtakbir ziyaretinde çelenk koyarken ve Anıtakbir Amı Defteri'ne duygularını yazdıktan sonra okurken.

9

41

52

- 1** BAŞYAZI - Harun Özdemir
6 OĞUZ ÇEPNİ BOYU FEDERASYONU YÖNETİM ŞEMASI TOPLANTILAR / **8**
8 YÖNETİM KURULU TOPLANTISI -I-
9 KARADENİZ ÇEPNİLERİ” ÇALIŞTAYI

Giresun “Karadeniz Çepnileri Çalıştayı” Üzerine
 Prof. Dr. Sezai Balcı **18**

- 20, 21, 22, 23** YÖNETİM KURULU TOPLANTILARI FAALİYETLER / **24**
24 TS SEÇİMLİ KONGRESİNDE GÖRÜŞLERİMİZİ BEYAN ETTİK.
24 İFTAR VE BAYRAMLAŞMA YEMEĞİNDE BULUŞTUK.
25 BAYRAMLAŞMA BULUŞMALARIMIZ
26 BBP Genel Başkanı Mustafa Destici’nin davetine katıldık.
27 MHP 1. Bölge milletvekili adayı ve Alpi Diş Hastaneleri sahibi Murat Şahin’in davetine icabet ettik.
27 Şalpazarı Ağasarlılar Derneği’nde Trabzon Şalpazarı dernekleri istişare toplantısına katıldık.
28-Akyazı Acelle yayla şenliklerine katıldık.
29 Diyarbakır Bismil Türkmenacı Köyü Der. organizasyonu olan “Tarih, Kültür ve Tarım Festivali”ne katıldık.
32 Üsküdar Harem meydanındaki “Yöresel Yemekler ve Tatlar” festivaline katıldık.
33 Ordu Gürgentepe Dernekler Fed. Genel Kuruluna katıldık.
33 Çorum Kargı Çetmi Derneği Başkanı Sinan Özdemir ile buluşarak, Federasyonumuza katılım konusunu görüştük.

- 34** Trabzon Şalpazarı Doğancı Köyü Derneği’ mizin gecesine katıldık.
34 Sancaktepe Ağasar Vadisi Derneği’ mizin Yönetim Kurulu toplantısına katıldık.
35 Kültür Kardeşliği Platformu Bşk. Ömer İçmeli öncülüğündeki kahvaltılı toplantıya katıldık.
35 Türk Dünyası Yörük Türkmen Birliği Başkanı ve yöneticileriyle Mudanya’da buluştuk.
36 Kartal Trabzonlular Derneği’nin kahvaltılı programına iştirak ettik.
36 Trabzonspor Kulübü Bşk. Ertuğrul Doğan ile Kartal Karadeniz STK’ları ve taraftarlarının münazara şeklinde yaptıkları toplantıya katıldık.
37 Alevi Bektaşî Kültür ve Cemevi Bşk. Ali Rıza Özdemir’in daveti ile, federasyon yöneticilerimiz Ankara’da toplantılı bir görüşme gerçekleştirdi.
38 Dorukkiris Derneği’ mizin “Eğitime Katkı Kermesi”ne katıldık.
38 ŞalFed Yönetim Kurulu toplantısına katıldık.
39 Pendik’teki “cemevleri”nin düzenlediği Aşık Veyssel’i Anma etkinliği gerçekleştirildi.
41 “BİRİNCİ TÜRK DÜNYASI STK’LARI TOPLANTISI”

Türk Gibi Düşün Türk Gibi Yaşa -Çepni Toplantısı-
 Hakan Avcı **49**

www.oğuzcepniboyuderneklerifederasyonu.com.tr

İMTİYAZ SAHİBİ
 VE

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Eğitim Araştırma
 Dayanışma Kalkındırma ve Kültür Federasyonu Adına

Harun ÖZDEMİR

harunoz61@hotmail.com

Tlf.: 05367776622

GENEL KOORDİNATÖR

Sırrı Oğuz

HUKUK DANIŞMANI

Av. Emine Aygören

YAYIN KURULU

Harun Özdemir, Yaşar Saka, Hüseyin Koca,
 Sırrı Oğuz, Serkan Cihan, Ethem Bakar,
 Cengiz Demirkaya, Muharrem Dalkıç, Ahmet Ataç,
 Mustafa Özdemir, Cihat Uygun, İsmail Yüksel.

Oğuz
ÇEPNİ BOYU
 Kültür Araştırma Dergisi

Yıl: 2 Sayı: 2 (Mayıs 2024)

ISSN: 2980-1958

Orta Mhl. Piri Reis Sk.
 No: 27/A Kartal-İSTANBUL
 Tlf.: 05367776622

EDITÖR

(Tashih/Redaksiyon-Tasarım-Mizanpaj)

Hakkı Bayraktar

bayraktarhakikat@gmail.com

Kapak : ALEMDAR

Resim-Grafik: **İbrahim Sarı**

Aktüel Foto - Haber

Fatih Muhcu, İsmet Şengül.

Reklam - Halkla İlişkiler

Kemal Bektaş, Hüseyin Bektaş, Muharrem Sağlam,
 Fikret Poyrazoğlu, Cihat Uygun, Nurcan Özçakır,
 Sadık Aslan, Mustafa Özdemir, Fahri Durmuş.

Baskı

.....

58

76

152

- 50** ERZURUM KÜLTÜR GEZİSİ
52 Şahin Medya Gurubu Yönetim Kurulu Başkanı Kaşif Şahinkesen'e ve Kanal Ma-vi'ye bir buçuk saat konuk olduk.
53 Tuzla Ağasarlilar Derneği'mizin davet toplantısına katıldık.
54 Federasyon'umuza katılma kararı alan Gölcük Yörük Türkmen Kültür ve Day. Derneği'ni ziyaret ettik.
55 Dorukkiriş Derneği'mizin "Eğitime Katkı Gecesi"ne katıldık.
57 Dikmen Köyü Derneği'nin, Federasyonumuza katılması dolayısıyla, Dernek Başkanı Nihat Günbatı ile dernek merkezinde buluştuk.
57 Ağasar Vadisi Derneği'nin, Federasyon'a katılması dolayısıyla Başkan Mustafa Demir ve Yönetim Ku. üyeleriyle buluştuk.
58 ERMENİ MEZALİMİ VAN'DA BİR KEZ DAHA LANETLENDİ.

Ermeni Tehciri Soykırım İddiası, Soykırımın Hukuki Boyutu ve Van "İffet Anıtı" Müş. Av. Emine Aygören Hacıhamdioğlu **60**

- 63** Üsküdar Bağlarbaşı Kültür ve Kongre Merkezi'nde yapılan "Sivil Toplum Kuruluşları Günü Kutlamaları"na katıldık.
64 Üsküdar Belediyesi tarafından yapılan Çocuk Köyü'nün açılışına katıldık.
65 Ağasar Şalpazarlılar Sancaktepe Kültür ve Yard. Derneği ev sahipliğinde yapılan "Trabzon Dernekleri Buluşması"na katıldık.
66 Başaran Diş Kliniği açan dostlarımızın açılışına katıldık.
67 KKTC Cemiyeti Derneği iftarına katıldık ve KKTC Meclis Bşk. Zorlu Töre, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Fed. Gn. Başkanı Harun Özdemir'e, "KKTC Rozeti"ni taktı.
68 Ağasar Vadisi Derneği iftarında iki binin üzerinde hemşehrimizle bir araya geldik.
69 İstanbul Hataylılar Derneği'nin iftar programına katıldık.
71 DİKMEN'DE HAMSİ FESTİVALİ
72 Eğitime Katkı Kermesi ve Gecesi
74 "Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları" Etkinliğimizin Tanıtım Programı.
76 "OĞUZ-ÇEPNİ KÜLTÜR BULUŞMALARI" YENİKAPI ETKİNLİK ALANIN'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ.
104 "Türk Dünyası Stratejik Araştırmalar Kongresi"ndeydik.

OĞUZ ÇEPNİ BOYU

157

Harun Özdemir

ÇEPNİLERİN SOS., KÜLTÜR, İSKAN, AŞİRET VE İNANÇ YAPISI **160**

İsmail Uçakcı

ANADOLU'DA ÇEPNİ DAĞILIMI **162**

Prof. Dr. Alemdar Yalçın

ÇEPNİLERİN TÜRK TARİHİNDEKİ YERİ **166**

Prof. Dr. Anđan Sofuoğlu

SÜRGÜNDEKİ AHİSKA TÜRKLERİ **172**

Abdullah Gülay

ŞEYH-İ ZURVANS HAZRETLERİ **174**

Ümit Topal

DULKADİROĞULLARI DER. FEDERASYONU **177**

Ümit Topal

KÖSE SÜLEYMAN OCAĞI **178**

Ferdî Kılınç

ZİYARETLER / **108**

- 152** Üsküdar Belediye Başkanı Av. Hilmi Türkmen İle Röportaj
156 DÜNYADA BİR İLK: "ÜSKÜDAR ÇOCUK KÖYÜ"

HAYAT AĞACI

188

Alaettin Kavi

KARADENİZ-HAZAR KANAL PROJESİ **190**

Halit Kanak

DİJİTAL TEKNOLOJİ ÇAĞINDA DEVLET VE STK'LAR **192**

Prof. Dr. Mustafa Mıynat

COVID-19, VARYANTLAR VE GÜNCELLENEN AŞILAR **196**

Dr. Hüseyin Gürbüz

NE OLUYOR BİZE?.. **198**

Ahmet Ataç

NİÇİN HOŞGÖRÜ?

200

İhsan Ünlü

YERLİ VE MİLLİ ÜRETİM SEFERBERLİĞİ PROJEMİZ **202**

Fatih Fahri Yeter

MİLLÎ BİRLİK-GÜÇ-ETKİ ALANIMIZDA MÜESSİRİYET **204**

Halil Mert

HER ZAMAN GÜÇLÜ

OLMALIYIZ **206**

Sefer Özđin

GENEL BAŞKAN VE VEKİLLERİ

HARUN ÖZDEMİR

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Eğitim Araştırma
Dayanışma Kalkındırma ve Kültür Federasyonu
Genel Başkanı

Sırrı Oğuz

(Balıkesir) / Emekli Emniyet Mü-
dürü. Yönetici, Yazar

Yaşar Saka

(Sakarya) / İş insanı, Pendik
Dernekleri Federasyonu Kurucu
Genel Başkanı

Hüseyin Koca

(Ordu) / İş insanı, Güvenç Abdal
Derneği Kurucusu

Serkan Cihan

(Giresun) / İş insanı, Eyüp Sultan
MHP Meclis Üyesi, Giresun
Çepni Derneği Başkanı

GENEL BAŞKAN YARDIMCILARI / ÖZEL TEMSİLCİLER

Abdurrahman Ada

(Giresun) / Eğitimiçi, İş insanı,
Esenyurt Bld. Bşk. Yrd., Esenyurt
Karadeniz Dern. Fed.
Genel Başkanı

Ahmet Ataç

(Ordu) / Gürgentepe Dernekleri
Federasyonu Genel Başkanı,
Eski Belediye Başkanı,
Öğretim Üyesi

Muharrem Dalkıç

(Ordu) / İş insanı, STK, Siyaset,
Yönetici,
Gölköy İşadamları Derneği
Başkanı

Fahri Durmuş

(Trabzon) / İş insanı, Spor, STK,
Yönetici,
Trabzon Şalpaparı
Dorukkiriş Derneği Başkanı

Reşat Kurucu

(Giresun) / Emekli,
Görel Beyazıt Derneği
Başkanı

Hasan Kargün

(Sakarya) / İş insanı, Eğitmen,
Sakarya İlkadım Derneği
Başkanı

Mustafa Özdemir

(Trabzon) / STK, İnşaat
Mühendisi,
İBB, İski Anadolu Yakası
İsale Şube Müdürü

BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER
SEKRETERİ

Aydın Çırak

(Giresun) / İş insanı, Siyasi Danış-
man, İst. Federasyonu Genel Bşk.

MARMARA BÖLGESİ
TEMSİLCİ BAŞKANI

Metin Demirbaş

(Giresun) / Kamu, Danışman

İÇ ANADOLU BÖLGESİ
TEMSİLCİ BAŞKANI

Hürriyet Cemal Özkaynak
Niğde, İş insanı, STK, Dünya
İşitme Engelliler ve Engelliler
Federasyonu Genel Bşk.

EGE BÖLGESİ TEMSİLCİ BŞK.

Ferdi Kılınç

(İzmir-Bergama) / Yönetici,
Bergama Köse Süleyman Çepni
Derneği Başkanı

GÜNEYDOĞU ANADOLU
BÖLGESİ TEMSİLCİ BAŞKANI

Mesut Altınbaş

(Gaziantep) / İş insanı, Gaziantep
Kuyumcu Odası Y.K. Üyesi

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ
TEMSİLCİ BAŞKANI

Bilal Yücebaş

(Van) / İş insanı, Van
Küresünniler Derneği Bşk.

KARADENİZ BÖLGESİ
TEMSİLCİ BAŞKANI

Soner Bayram

(Trabzon) / İBB Tekniker,
Sancaktepe Şalpaparı
Ağasar Derneği Başkanı

AKDENİZ BÖLGESİ
TEMSİLCİ BAŞKANI

Adem Dağdır

(Ordu)/Sanayici, İş insanı,
Güvenç Abdal Derneği
Kurucusu

BALKANLAR TEMSİLCİ
BAŞKANI

Erol Şentürk

(Ordu) / Esnaf, Gürgen-
tepe Çevre Köyleri
Derneği Başkanı

AVRUPA TEMSİLCİ
BAŞKANI

İlhami Ergel

(Balıkesir) / İş insanı,
Eğitimiçi,
Özel Okul İşletmecisi

TÜRK DÜNYASI TEMSİLCİ
BAŞKANI

Sadık Aslan

(Amasya) / İş insanı, STK,
Siyaset, Yönetici

TÜRK DÜNYASI
TEMSİLCİ BAŞKANI

İsmail Özdemir

(Ankara) / İş insanı, Müte-
ahhit, Yönetici, Ankara Kö-
seler K. Dern. Başkanı

SEKRETERLER

GENEL SEKRETER

Fikret Poyrazoğlu

(Bulgaristan) / İş insanı,
Hakem, Gözlemci, STK,
Kartal Öz Balkangücü
Spor ve Kültür Der.
Başkanı

GENEL SEKRETER

BASIN ve HALKLA

İLİŞKİLER.

YARDIMCISI

Ethem Bakar

(Giresun) / Eski Mülki

İdare Amiri, TV, Gazete-
teci, STK, Yönetici

TEŞKİLATLANDIRMA

SEKRETERİ

Muharrem Sağlam

(Trabzon) / İş insanı,

Siyaset, STK, Spor,

Trabzon Beşikdüzü

İzmiş Yöresi Derneği

Başkanı

BİLİM VE EĞİTİM

SEKRETERİ

Cengiz Demirkaya

(Giresun) / İBB Yönetici,

Kartal Giresunlular Derneği

Başkanı

KÜLTÜREL VE SOSYAL

FAALİYETLER SEKRETERİ

Cihat Uygun

(Sinop) / İlaç Medikal Firma

Müdürü, STK, Kamu,

Yönetici

SAYMAN VE SAYMAN YARDIMCISI

GENEL SAYMAN

Salih Kanbut

(Trabzon) / STK, Belediye,
Yönetici

GENEL SAYMAN

YARDIMCISI

Murat Özdemir

(Trabzon) / STK, Mali Müşavir

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Özen Oğuz (Balıkesir) / Çiftçi, Kavakbaşı Derneği Başkanı	Muzaffer Tok (Trabzon) / Emekli, Sağlıkçı, Yönetici	Ahmet Temür (Giresun) / Ankara Giresunlular Platformu Başkanı, Emekli Milli Eğitim Müdürü, Yönetici	Nurcan Özçakar (Bilecik) / İş insanı, STK, Yönetici, Bilecik Kadın Dernekleri Başkanı	Kürşat Demirbaş (Giresun) / Bankacı, STK, Yönetici.
Tuncay Mandal (Giresun) / Çevre Mühendisi, Yönetici	İsmail Yüksel (Giresun) / TDİ AŞ'de Pers. Daire Bşk. Vekili, Yönetici, Kartal Giresun- lular Dern. Bşkan Vekili	Reşat Akın (Samsun) / İzmit Samsun Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı, İş insanı, Yönetici	Esat Şahin (Samsun) / Gebze Çepni Derneği Başkanı, Fabrika Genel Müdürü, Yönetici	Yusuf Ziya Metin (Trabzon) / Fidanbaşı Derneği Başkanı, Özel Sektör, Yönetici.
Hüseyin Bektaş (Ordu) / Büyükkemece Cemevi Derneği Başkanı, İş insanı, Müteahhit, Yönetici	Kemal Bektaş (Amasya) / İş insanı, STK, Siyaset, Yönetici	Mahmut Demir (Trabzon) / Emekli, Belediye, Bankacı, STK	Yüksel Yamaç (Trabzon) / STK, Mali Müşavir, Yönetici	Muzaffer Hıdır (Giresun) / İBB, İS- Kİ'de Şef, Yönetici.
İsmail Kircioğlu (Bulgaristan) / Özel Sektörde Yönetici	Av. Sibel Soydemir (Ordu) / Avukat, STK, Yönetici	Kadri Kara (Erzurum) / Esnaf, STK. Yönetici	Nurcan Kurt Öngün (Sakarya) / İş insanı, STK, Yönetici	Cansın Tunçdirek (Manisa) / Deva P. İl Başkanı, Adnan Mende- res Dernekler Federas- yonu Genel Bşk., STK, Siyaset, Yönetici.

DANIŞMA VE ONUR KURULU ÜYELERİ

- Ali İhsan Çepni: (Rize) / Çayeli Emekli Nüfus Md.
- Ali Kara: (Giresun) / Esnaf ve Sanatkârlar Odası Bşk.
- Adnan Şahin: (Gümüşhane) / Emekli Emn. mensubu.
- Adnan Menderes: (Trabzon) / STK, Yönetici.
- Aziz Yıldırım: Trabzon Valisi.
- Bünyamin Nami Tonka: (Giresun-Görel/Çanakkale) / Tarihçi -Yazar.
- Cengiz Şeker: (Ordu) / Emekli Bürokrat.
- Cevdet Malkoç: (Ankara) / Danıştay Üyesi.
- Cumali Kahraman: (Diyarbakır) / Bismil Türkmenhacı Derneği Başkanı.
- Av. Emine Aygören Hacıhamdioğlu: (Balıkesir) / Müşavir.
- Emine Gülizar Emecan: (Giresun) / CHP önceki dönem İstanbul Mv., Bahçelievler BelediyeBşk. Adayı.
- Ersin Taranoğlu: (Sakarya) / Eski Orman ve Devlet Bakanı. 8.,19.,20. ve 21. Dönem Mv.
- Ertuğrul Gazi Konal: MHP Giresun Milletvekili.
- Gülsüm Hüner: (Giresun) / İş insanı.
- Güven Ali Timur: (Balıkesir) / Öğretim Üyesi.
- Halil Demir: (Aksaray) / 19. Dönem TBMM Mv.
- Hasan Mehmet Tirali:(Giresun) / Danışman, Yönetici.
- Haşim Uçar: (Balıkesir) / Emeklil Albay.
- Av. Hilmi Türkmen: (Trabzon) / Üsküdar (İst.) Bld. Başkanı.
- Dr. Hüseyin Gürbüz: (Gaziantep) / Hast. Başhekim.
- Hüseyin Mete: (Sakarya) / İktisatçı-İş İnsanı, Sakarya KENT ŞURA üyesi.
- İsmail Uçakçı: (Çorum) / Emekli Osmanlı Arşivleri Türk Tarih Kurumu Arşiv Şefi.
- Kemal Sarı:(Trabzon) / STK, Yönetici.
- Kerim Toprak: (Trabzon) / Emekli Banka Md., STK.
- Mehmet Akın: (Giresun) / Emekli Eğitimci.
- Mehmet Erişen: (Bulgaristan) / İş insanı. Özbalkan-
gücü Derneği Başkanı.
- Mehmet Muhcu: (Trabzon) / Şalpazarı Eski Bld. Bşk.
- Mehmet Yaşar Küçükbayrak: (Şanlıurfa) / Siverek Çepni Köyü Muhtarı.
- Muhammed Fatih Tiryaki: (Bingöl) / Saadet P. İl Bşk.
- Muharrem Demirer: (Ordu) / Gürgentepe Dernek Bşk.
- Mustafa Demirelli: (İzmit) / Derince Kaymakamı.
- Prof. Dr. Mustafa Mıynat: Celal Bayar Üniv. İktisadi ve İdari Bilimler Fak. Eski Dekanı.
- Okay Memiş: AFAD Genel Başkanı. Eski Erzurum Valisi.
- Ömer Karadeniz: (Trabzon) / ŞALFED Genel Bşk.
- Reşat Dandin: (Giresun) / Emekli Sayman.
- Rüşat Aydoğan: (Ordu) / Türkiye Kıbrıs Türk Cemi-
yeti İş Birliği Başkanı.
- Sabri Emecan: (Giresun) / Bürokrat.
- Sabri Uzun: (Giresun) / Em. Emn. İstih. Daire Bşk.
- Sakine Dağıdır: (Ordu) / Güvenç Abdal Derneği Eski Başkanı.
- Dr. Salih Çalık: Pendik Devlet Hastanesi Başhekim.
- Prof. Şafak Narbay (Giresun) / Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı.
- Savaş Yücel: (Sivas) / Emekli Maliye Bürokratı.
- Selahattin Uğurlu: (Balıkesir) / Emekli Korgeneral.
- Prof. Dr. Sezai Balcı: Giresun Üniversitesi Dekan Yardımcısı / Tarihçi.
- Sıtkı Ada: (Giresun) / Karkon Genel Başkanı.
- Sinan Yüksel: (Trabzon) / STK, Yönetici.
- Prof. Süleyman Çelenk: (Ordu) / Kıbrıs Girne Üniv.
- Şenol Yöndemir: (Gümüşhane-Kürtün) / İş İnsanı.
- Şükrü Karabalık: (Kocaeli) / Eski Kartepe Belediye Başkanı, İş insanı.
- Türkay Erol: (Balıkesir) / Emekli Eğitimci.
- Ümit Topal: (Erzurum) / Araştırmacı Tarihçi Yazar.
- Yaşar Celep:(Ordu) / Osmanlı Arşivleri Kağıthane Daire Başkanı. □

OĞUZ ÇEPNİ BOYU DERNEKLERİ FEDERASYONU YÖNETİM KURULU TOPLANTISI -I-

27 Mayıs 2023: Dergimizin ilk sayısını çıkardıktan sonra yaptığımız Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yönetim Kurulu toplantısında, dergi dağıtımını ve 2023 Yaz Dönemi faaliyetleri planlamalarını yaptık.

“KARADENİZ ÇEPNİLERİ” ÇALIŞTAYI VERİMLİ VE COŞKULU GEÇTİ

20-21 TEMMUZ 2023
KARADENİZ ÇEPNİ ÇALIŞTAYI
AKADEMİK OTURUM PROGRAMI
GİRESUN KÜLTÜR VE
KONGRE MERKEZİ

20 TEMMUZ 2023 PERŞEMBE

10:00 : Atatürk anıtına çelenk koyma töreni
10:30- 12:00 : AÇILIŞ ve PROTOKOL KONUŞMALARİ
Harun ÖZDEMİR

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Eğitim Araştırma Dayanışma
Kalkındırma ve Kültür Federasyonu Genel Başkanı
Aytakin SENLİKOGLU Giresun Belediye Başkanı
Belediye Başkanları, Vali ve Milletvekilleri.

12:00- 13:30 : Öğle yemeği
13:30- 14:00 : Caner Elvermiş, Saz Dinletisi

BİRİNCİ OTURUM (14:00-16:00)

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Sezai BALCI (Giresun Üniversitesi)
14:00-14:25 : Dr. Öğr. Üyesi Bekir SARIYILDIZ (Giresun Üniversitesi)
Osmanlı Hâkimiyetine Kadar Doğu Karadeniz Kıyılarında Çepni Varlığı
14:25-14:50 : Doç. Dr. Hanefi BOSTAN (Marmara Üniversitesi)
Orta ve Doğu Karadeniz’de Çepniler
14:50-15:15 : Prof. Dr. Mehmet ÖZMENLİ (Giresun Üniversitesi)
Giresun’da Heterodoks Bir Türk Boyu Çepniler
15:15-15:40 : Öğr. Gör. Mevlüt KAYA (Giresun Üniversitesi)
Çepniler: Geçmiş ve Geleniğin Örgüsü
15:40-16:00 Soru-Cevap
16:00-16:30 : Çay kahve molası
17:00- 19:00: Topal Osman Ağa anıt mezar ziyaret

21 TEMMUZ 2023 CUMA

İKİNCİ OTURUM (10:00-12:00)

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Oktay KARAMAN (Giresun Üniversitesi)
10:00-10:25: Araştırmacı Yazar Mehmet FATSA (Giresun Üniversitesi)
Karadeniz’de Türk İskanı Sürecinde Kurulan Ördüğâh Camiler ve
Fonksiyonları
10:25-10:50: Prof. Dr. Sadullah GÜLTEN (Ordu Üniversitesi)
Çepnilerin Dini Hayatına Dair Gözlemler

10:50-11:15: Dr. Öğr. Üyesi Kamil YAVUZ (Ordu Üniversitesi)
16. Yüzyılda Anadolu ve Balkanlarda Çepni Yer İsimleri
11:15-11:40: Doç. Dr. Abanoz KÜÇÜK (Giresun Üniversitesi)
Giresun Çepni Folklorü
11:40-12:00: Soru-Cevap

21 TEMMUZ 2023 CUMA

ÜÇÜNCÜ OTURUM (14:00-16:00)

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mehmet ÖZMENLİ (Giresun Üniversitesi)
14:00-14:25: Prof. Dr. Adnan SOFUOĞLU (Hacettepe Üniversitesi)
Karadeniz Çepnileri
14:25-14:50: Araştırmacı-Yazar Adnan YAZICI (Eskiye Milli Eğitim
Müdürlüğü)
Birinci Dünya Savaşında Kabaktepe Taarruzu
14:50-15:15: Araştırmacı-Yazar Hüseyin Gazi MENTEŞEOĞLU (Giresun
Üniversitesi)
Milli Mücadelede Osman Ağa ve Giresunlular
15:15-15:40: Öğr. Gör. Ahmet GÜRİSOY (Giresun Üniversitesi)
Binbaşı Hüseyin Avni Alpasra'nın Bağlamında Milli Mücadele’de Çepniler
15:40-16:00 Soru-Cevap

16:00-16:20: Çay kahve molası
16:20-16:30: Mustafa Özer Dede Güvenç Abdal ocağı dedesi.
Çepnilerde Ocaklar sunumu.
16:30-16:40: Sarı Oğuz Emekli bürokrat Batı Anadolu da Çepniler.
16:40- 18:00: Serbest Kürsü
19:00- 21:00: Değerlendirme Yemeği. Giresun Belediyesi,
Akademisyenler ve Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu
yöneticileri.

22 TEMMUZ 2023 CUMARTESİ

08:00 - 16:00 (Sis Dağı Yayla Şenliklerine Kültürel Katılım Gezi
Programı)

20-22 Temmuz 2023 tarihlerinde, Giresun merkezde “Karadeniz Çepnileri” konulu çalıştayı, Giresun Üniversitesi ve Giresun Belediye Başkanlığı iş birliği ile gerçekleştirdik.

Çalıştay sabahı, Atatürk anıtına çelenk koyup kültür merkezine geçildi.

Açılış konuşmalarını -sırayla-; Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı **Harun Özdemir**, Giresun Vali Yardımcısı **Mehmet Fikret Çavuş**, Giresun Belediyesi Başkan Vekili **Abdurrahman Demirel**, Giresun MHP milletvekili **Ertuğrul Gazi Konal** yaptıktan sonra öğle yemeğine geçildi. Öğle arası saz dinletisi yapıldı. >>>

“Karadeniz Çepnileri” konulu çalıştaya katılanlar toplu halde.

Öğleden sonra, “Karadeniz Çepnileri” konulu çalıştayın birinci oturumu yapıldı. Çalıştayda, konusunun uzmanı tarihçi hocalarımız sunumlarını gerçekleştirdi.

Çalıştayın ilk günü sonunda topluca Giresun Kalesi’ne çıkıldı Şehit **Topal Osman Ağa** kabri başında dualarla anıldı.

İkinci gün, çalıştaya sabah ve öğleden sonraki programlarla devam edildi. İkinci günün öğle arasında, çalıştaya katılanlara Giresun Adası gezisi sırasında yemek ikramı yapıldı.

Çalıştay sonunda; çalıştaya katılan AK PARTİ Giresun İl Başkanı **Mete Bahadır**, Giresun Belediye Başkanı **Aytekin Şenlikoğlu**, Görele Belediyesi -önceki- Başkanı **Tolga Erener**, Giresun AK PARTİ milletvekili **Ali Temur**, akademisyenler ve STK temsilcileri çalıştay hakkındaki duygu ve düşüncelerini övgü dolu konuşmalarla ifade ederek -günün anlamına değinen- kısa konuşmalar yaptılar.

Daha sonra, katılımcılara -günün anısına- plaket takdimi yapıldı.

Üçüncü gün, misafirler Giresun-Görele’de topluca kahvaltıda buluştular. Aynı gün, iki yüz yıldır geleneksel olarak yapılan tarihî Sisdağı şenliklerine katılım sağlandı ve halkın coşkusu paylaşıldı. □

Federasyon yöneticileri Giresun çalıştayı öncesinde, şehir merkezinde bulunan Atatürk anıtına çelenk koyup saygı duruşunda bulundular.

Çalıştay öncesi Görele Belediye Başkanı Ahmet Süleymanoğlu’nu Metin Demirbaş ile ziyaret ettik.

Çalıştay öncesi Görele Kaymakamı İlkey Aydın’ı ziyaret ettik.

“Karadeniz Çepnileri” çalıştayı açılış konuşmasını, federasyon genel başkanı Harun Özdemir yaptı.

Giresun Belediye Başkan Vekili Abdurrahman Demirel, çalıştayı açılışında konuşma yaptı.

“MHP milletvekili Ertuğrul Gazi Konal, çalıştayı açılışında konuşma yaparken

Giresun Vali Yardımcısı, Giresun Belediye Başkanı ve Belediye Başkan Vekili, Giresun AK PARTİ milletvekili ve Giresun MHP milletvekili çalıştayı izlerken.

Akademisyen hocalarımız sunumlarını gerçekleştirirken. / 1. Oturum

Akademisyen hocalarımız sunumlarını gerçekleştirirken. / 2. Oturum

Akademisyen hocalarımız sunumlarını gerçekleştirirken. / 3. Oturum

Çalıştayın ilk oturum günü sonunda sunum yapan akademisyen hocalarımız ve federasyon yöneticilerimiz bir arada.

Çalıştayın ilk oturumu sonrası öğle arasında MHP mv. Ertuğrul Gazi Konal, Giresun Bld. Bşk. Vekili, akademisyenler ve çalıştaya katılanlarla.

Giresun Kalesi'nden, Karadeniz'in tek adası Giresun Adası manzarası.

Giresun Çalıştayı'na katılan federasyon yöneticileri, birinci günün akşam üzeri Topal Osman Ağa'nın kabrini ziyaret ederek Kur'an okuyup dua ettiler.

Diyarbakır Bismil Türkmenacı Köyü Der. Bşk. Cumali Yıldırım, çalıştayı başarılı şekilde organize eden Federasyon Gn. Bşk. Başkanı Harun Özdemir'e plaket takdim etti.

Çalıştaya katılan Prof. Dr. Mahmut Özmenli'ye plaketini, Genel Başkan Harun Özdemir takdim etti.

Çalıştayda sunum yapan öğretim üyesi Mevlüt Usta'ya plaketini Urfa Siverek Çepni Köyü Muhtarı Mehmet Küçükbayrak takdim etti.

Çalıştayda sunum yapan Araştırmacı Yazar Mehmet Fatsa'ya plaketini, Onur Kurulu üyemiz Adnan Şahin takdim etti.

Çalıştayda sunum yapan Dr. Bekir Sarıyıldız'a plaketini, Genel Başkan Yard. Hürriyet Cemal Özkaynak takdim etti.

Çalıştaya katılan AK PARTİ Genel Başkan Yard. Hüseyin Besli Prof. Sezai Balcı Hoca'ya plaketini takdim etti.

Giresun Vali Yard. Mehmet Fikret Çavuş'a, günün anısına plaketini, Genel Başkan Harun Özdemir takdim etti.

Giresun Belediye Bşk. Aytekin Şenlikoğlu'na, günün anısına ve çalıştaya katkıları için plaketini Genel Başkan Harun Özdemir takdim etti.

Giresun Belediye Bşk. Vekili Abdurrahman Demirel'e plaketini, Genel Başkan Harun Özdemir takdim etti.

Federasyon Gnl.Bşk. Yard. Cengiz Demirkaya, çalıştaya katılan Giresun AK PARTİ Mv. Ali Temur'a günün anısına plaket takdim etti.

Çalıştaya katılan ve katkı sunan MHP Giresun Mv. Ertuğrul Gazi Konal'a plaketini, Genel Başkan Harun Özdemir takdim etti.

Çalıştay sonrası, MHP Mv. Ertuğrul Gazi Konal ve Federasyon Genel Başkanı Harun Özdemir ve federasyon yöneticileri; Görele'de sabah kahvaltısı yaptıktan sonra, Türkiye'nin farklı illerinden ve yurt dışından gelen binlerce insanla birlikte Sisdığı yayla şenliklerine iştirak ettiler ve Çepni kültüründe önemli yer tutan yayla şenliği coşkusu halk ve yerel yöneticilerle birlikte yaşadılar.

Sisdığı yayla şenliklerini halk ile birlikte izlerken.

(Trabzon Büyükşehir Bld. Bşk., Üsküdar Bld. Bşk., MHP Mv., Şalpazarı Kaymakamı, Şalpazarı Bld. Bşk. ve bizler toplu halde.)

Şalpazarı Bld. Bşk. Refik Kurukız'ın yemek ikramında.

Görele'den Sisdığı yayla şenliklerine hareket öncesi toplu bir hatıra fotoğrafı.

Şalpazarı Bld. tarafından düzenlenen resim yarışmasında ödül kazanan hediyesini, Sıldağı şenliklerinde, Federasyon Genel Başkanı Harun Özdemir takdim ederken.

Sıldağı yaylasında -Üsküdar Belediyesi tarafından yaptırılan- şadırvan ve tesislerin açılışı da şenlik programı içerisinde -bizim de katılımımızla- gerçekleştirildi.

Giresun'da yapılan "Karadeniz Çepnileri Çalıştayı"na Urfa, Diyarbakır, Niğde ve Ankara'dan katılan boydaşlarımızla Sıldağı yayla şenliklerinde.

GİRESUN “KARADENİZ ÇEPNİLERİ ÇALIŞTAYI” ÜZERİNE

Prof. Dr. Sezai Balcı (*)

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu tarafından organize edilen ve 20-21 Temmuz 2023 tarihinde, Giresun Belediyesi Kültür ve Fuar Merkezi'nde yapılan “Karadeniz Çepnileri Çalıştayı”nın, Osmanlı belgelerinde **Vi-
layet-i Çepni** olarak anılan Giresun’da gerçekleştirilmesi anlamlı oldu.

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu, Giresun Üniversitesi ve Giresun Belediyesi iş birliğinde yapılan “Çalıştay”da, 24 Oğuz boyundan biri olan Çepnilerin tarihi ve kültürü hakkında çok kapsamlı ve ayrıntılı sunumlar yapıldı. Çalıştaya Giresun, Ordu, Marmara ve Ankara Hacı Bayram Veli üniversitelerinden pek çok ilim adamı katıldı. Çalıştayda sunulan bildirimlerin kitap halinde basımını ise Giresun Belediyesi üstlenmiştir.

Çalıştayın birinci ve ikinci oturumlarında; “*Giresun’da Heteredoks Bir Türk Boyu: Çepniler*” başlıklı çalışmasıyla, **Prof. Dr. Mehmet Özmenli**, Çepnilerin Oğuz boyları arasındaki yeri ve Müslüman olmalarını; “*Osmanlı Hâkimiyetine Kadar Doğu Karadeniz Kıyılarında Çepni Varlığı*” başlıklı çalışmasıyla, **Dr. Öğr. Üyesi Bekir Sarıyıldız**, Çepnilerin Doğu Karadeniz’de ortaya çıkışı ve Çepnilerin faaliyet gösterdiği bölgeleri; “*Şahın Müridleri: Doğu ve Orta Karadeniz Çepnileri*” başlıklı çalışmasıyla, **Prof. Dr. Sadullah Gülten**, Doğu Karadeniz’deki Çepnilerin dinî yaşamı ve Şeyh Cüneyt ile münasebetlerini; “*‘Câmi’-i Ordu’ Kavramının Karadeniz Bölgesi’nin Fethi ve Çepni Oymaklarınca İskân Sürecindeki Anlamı Üzerine Bir Değerlendirme*” başlıklı çalışmasıyla, Araştırmacı Yazar **Mehmet Fatsa**, tahrir defterlerinde yer alan “*câmi’-i ordu*” kavramının Doğu Karadeniz’deki Çepnilerin iskânındaki önemini; “*Doğu Karadeniz’de Çepniler*” başlıklı çalışmasıyla, **Doç. Dr. M. Hanefi Bostan**, Çepnilerin Doğu Karadeniz’deki iskân

sürecini; “*XVI. Yüzyılda Vilayet-i Çepni*” başlıklı çalışmasıyla **Dr. Öğr. Üyesi Kamil Yavuz**, Çepni vilayetinin kuruluşu, sınırları ve yerleşim birimlerini; “*Giresun Çepnileri: Geçmiş ve Geleneğin Örgüsü*” başlıklı çalışmasıyla, **Öğr. Üyesi Mevlüt Kaya**, Çepnilerin geçmişten getirdikleri yaşantılarının kültürel yansımaları ve izlerini; “*Giresun Çepnilerinin Folkloru Üzerine*” başlıklı çalışmasıyla **Doç. Dr. Abonoz Küçük**, Çepnilerin halk kültürü unsurlarını bir gelenek hâline getirme sürecini ele almışlardır.

Çalıştayın üçüncü oturumunu ise, I. Dünya Savaşı ve Millî Mücadele yıllarında Giresun oluşturmuştur. Bu kapsamda “*Bir Çepni Yurdu Olan Harşit Vadisi’nde Kabaktepe Taarruzu*” adlı çalışmasıyla Araştırmacı Yazar **Adnan Yazıcı**, I. Dünya Savaşı sırasında Kabaktepe mevkiindeki Türk-Rus mücadelesini; “*Bnb. Avni (Alpaslan) Bağlamında Millî Mücadele’de Çepniler. / ‘Trabzon İli Lâz Mı Türk Mü?’ Risalesinin Değerlendirilmesi*” başlıklı çalışmasıyla **Öğr. Üyesi Ahmet Gürsoy**, I. Dünya savaşında memleketi Harşit-Tirebolu’da Ruslara karşı mücadele eden Binbaşı **Hüseyin Avni Alpaslan**’ın kaleme aldığı “*Trabzon İli Lâz Mı Türk Mü?*” adlı risaleyi incelemiştir.

Sempozyumun son oturumunda; Giresun ve ülkemiz için büyük bir değer ifade eden Gazi **Osman Ağa**’yı ise, “*Millî Mücadele’de Osman Ağa ve Giresunlular*” adlı çalışmasıyla Araştırmacı Yazar **H. Gazi Menteşeoğlu** sunmuştur.

Bu vesile ile; Çepni boyunun Karadeniz’deki faaliyetlerini kaleme alan hocalarımıza da teşekkür ediyorum. Çalıştayın yapılmasında en büyük gayret -hiç şüphe yok ki- **Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Eğitim Araştırma Dayanışma Kalkındırma ve Kültür Federasyonu Başkanı Harun Özdemir**’e aittir. Çalıştaya verdikleri destek için Giresun Belediye Başkanı **Av. Aytekin Şenlikoğlu** ve MHP Giresun Milletvekili **Ertuğrul Gazi Konal**’a da teşekkür ediyorum. □

*: Giresun Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Tarih Bölümü Öğr. Üyesi, 1976’da Giresun’un Tirebolu ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Giresun’da tamamladı. 1997’de Ankara Üniv. Dil ve Tarih-Coğrafya Fak. Tarih Bölümünden mezun oldu. Ankara Üniv. Sosyal Bilimler Ens. Yakınçağ Tarihi Anabilim Dalında yüksek lisans ve doktora yaptı. 2007’den beri Giresun Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Tarih Bölümünde görev yapmaktadır. Osmanlı diplomasisi, Türk modernleşmesi, Türk eğitim tarihi ve azınlıklar hakkında çalışmalarını sürdürmektedir. Çeşitli bildiri ve makaleleri dışında, *Giresun Rumları ve Gayrimüslim Bir Belediye Başkanı: Kaptan Yorgi Paşa, Osmanlı Bürokrasisinde Yahudiler, Babîali Tercüme Odası, Osmanlı Devleti’nde Engelliler ve Engelli Eğitimi: Sağır Dilsiz ve Körler Mektebi, Harşit Nahiyesi Nüfus Defteri, Osmanlı Bürokrasisinde Ahıskalı Devlet Adamları, Rothschildler ve Osmanlı İmparatorluğu* adlı kitapları bulunmaktadır. (sezai.balcı@giresun.edu.tr)

21 Eylül 2023: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkan Vekilleri Hüseyin Koca, Yaşar Saka, Mustafa Özdemir, Genel Başkan Harun Özdemir ile faaliyetleri görüşmek üzere mini zirve toplantısı.

ANIL KIRTASIYE / TUHAFİYE

ZÜMRÜTEVLER MAH. HANIMELİ CAD. NO: 32/A
Maltepe - İSTANBUL

TEL.: 0216 441 05 02 - 0532 306 38 93

Anilkirtasiye1@gmail.com

TERZİ - TADİLAT - PİKO - ÇEVİZ İŞLERİ YAPILIR

OĞUZ ÇEPNİ BOYU DERNEKLERİ FEDERASYONU YÖNETİM KURULU TOPLANTISI -II-

15 Ekim 2023 tarihinde, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yönetim Kurulu toplantısı, Ordu Gürgentepe Federasyonumuzun ev sahipliğinde, Maltepe Büyükbakkalköy Green Paradise / Yeşil Cennet tesislerinde gerçekleştirildi. Toplantıda alınan kararla, dergimizin koordinatörlüğüne **Sırrı Oğuz** getirildi ve dergi Yayın Kuruluna **Cihat Uygun** ve **İsmail Yüksel** dahil edildi.

Yönetim Kurulu toplantımızdan bir kesit.

Toplantı sonrası toplu hatıra fotoğrafı.

OĞUZ ÇEPNİ BOYU DERNEKLERİ FEDERASYONU YÖNETİM KURULU TOPLANTISI -III-

18 Kasım 2023: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu, 18 Kasım 2023 Cumartesi akşamı Yönetim Kurulu toplantısını, federasyon üyesi derneği ve Federasyon Genel Başkan Yardımcısı **Abdurrahman Ada**'nın ev sahipliğinde Esenyurt'ta 'Giresun Evi'nde gerçekleştirdi.

Yönetim Kurulu toplantımızdan bir kesit

Toplantı sonrası

OĞUZ ÇEPNİ BOYU DERNEKLERİ FEDERASYONU YÖNETİM KURULU TOPLANTISI -IV-

24 Kasım 2023: Ankara ziyaretleri sonrasında, Ankara-Çankaya'daki İç Anadolu Bölge Başkanlığı'mızda, Ankara'daki yöneticilerimizle birlikte durum değerlendirmesi toplantısı gerçekleştirildi.

Ankara'daki yöneticilerimizle birlikte gerçekleştirdiğimiz durum değerlendirmesi toplantımızdan bir kesit.

OĞUZ ÇEPNİ BOYU DERNEKLERİ FEDERASYONU YÖNETİM KURULU TOPLANTISI -V-

27 Ocak 2024: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Eğitim Araştırma Dayanışma Kalkındırma ve Kültür Federasyonu, “Ocak Ayı 2024 Yönetim Kurulu Toplantısı”nı, Beykoz Görele Çepni Derneği ev sahipliğinde İBB Beykoz Korusu Sosyal Tesisleri’nde gerçekleştirdi.

Yönetim Kurulu Toplantısı’ndan bir kesit. Ve Görele Dernekler Federasyonu Genel Başkanı Muhittin Çelik’e dergimizi takdim ederken.

Toplantı sonrası, Yönetim Kurulu Üyeleriyle toplu bir hatıra fotoğrafı.

OĞUZ ÇEPNİ BOYU DERNEKLERİ FEDERASYONU YÖNETİM KURULU TOPLANTISI -VI-

10 Mart 2024: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yönetim Kurulu Toplantımızı, Ordu Gürgentepe Federasyonu'nun ev sahipliğinde, Maltepe Büyükbakkalköy Green Paradise/Yeşil Cennet tesislerinde yaptık. Davetimize katılan gazeteci Vedat Yenerer (Milliyetçi Aydınlar Ocağı Başkanı), Halit Kanak (Türk Dünyası Araştırma ve Dayanışma Derneği Başkanı), Abdurrahim Can (Doğu Türkistan Sürgündeki Başbakanı) özel konuklarımız olarak bizlerle birlikte oldular. Toplantıda, önümüzdeki aylarda gerçekleştireceğimiz faaliyetler ve güncel gündemlerimiz hakkında önemli kararlara imza attık. İstanbul ve çevre illerden toplantımıza gelip katılan yönetim kurulu üyelerimize çok teşekkür ederiz. Oğuz boyları, Yörük Türkmenler ve Türk Dünyası için hayırlara vesile olmasını dileriz.

Yönetim Kurulu Toplantısı'ndan bir kesit.

Van'da "İffet Anıtı" yapılmasına katkıları için (Van Küresünniler Derneği Bşk. Bilal Yücebaş'a verdikleri destek için) gazeteci Vedat Yenerer'e plaket takdim ettik.

Müş. Av. Emine Aygören Hacıhamdioğlu'na plaket takdim ettik.

Toplantı sonrası, Yönetim Kurulu Üyeleriyle toplu bir hatıra fotoğrafı.

TS SEÇİMLİ KONGRESİNDE GÖRÜŞLERİMİZİ BEYAN ETTİK

Şubat 2023: Trabzonspor'un seçimli kongresinde, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu ve genel konular ile Türk sporu hakkındaki görüşlerimizi yaklaşık yirmi dakika boyunca kürsüden naklettik.

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı Harun Özdemir, kongre üyesi olduğu Trabzonspor'un seçimli kongresinde 20 dakika haziruna hitap etti.

İFTAR VE BAYRAMLAŞMA YEMEĞİNDE BULUŞTUK

5 Nisan 2023: Sancaktepe Ağasarlılar Derneği, sokak iftarı yemeğinde binlerce hemşehrımızı bir araya getirdi. Yemeğe belediye başkanları, siyaset, iş dünyası, STK temsilcileri yoğun katılım sağladı. Şalpazarlılar, iftardan sonra dernek merkezinde çaylar eşliğinde sohbet ettiler. İftara Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu adına biz de katıldık.

Nisan 2023: Giresun Görele Beyazıt Derneği iftar programına katılım sağladık.

20 Nisan 2023: Federasyonumuzun kurucu derneklerinden Sancaktepe Ağasar Vadisi Derneğinin bayramlaşma programına katılım sağladık. Ramazan bayramı bayramlaşma programında Sancaktepe Belediye Başkanı **Şeyma Döğücü**'ye yöresel keşkek ikramı yapıldı.

BAYRAMLAŞMA BULUŞMALARIMIZ

20 Nisan 2023: Kartal AK PARTİ ilçe yöneticilerini Ramazan Bayramı bayramlaşması için aile derneğimizde ağırladık.

21 Nisan 2023: Ramazan Bayramı münasebetiyle Kartal Fidanbaşı Derneğimizde ve Sancaktepe Ağasarlılar Derneğimizdeki toplu bayramlaşma törenlerine katıldık. Hemşehrilerimiz ve ziyarete gelen siyasi parti temsilcilerini ağırladık.

2 Mayıs 2023: Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili seçimleri için BBP Genel Başkanı **Mustafa Destici**'nin daveti üzerine, yemekli STK başkanları toplantısına katılarak duygu ve düşüncelerimizi paylaştık. Programa Oğuz Çepni Boyu Federasyonu Genel Başkan Vekili **Yaşar Saka**, yöneticimiz **Yusuf Ziya Metin** ile birlikte katıldık. KASTOP Genel Başkanı **Nevzat Duyar**, bölge, il, konfederasyon, federasyon başkanları ile birlikte olduk.

BBP Lideri Mustafa Destici, Anadolu yakasındaki STK başkanları ile birlikte.

Toplantıya katılanlardan toplu bir kesit.

Toplantıda Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı Harun Özdemir konuşma yaparken.

Yemekli STK başkanları toplantısından bir kesit.

2 Mayıs 2023: Oğuz Çepni Boyu Birliği üyelerimizden MHP 1. Bölge milletvekili adayı ve Alpi Dış Hastaneleri sahibi **Murat Şahin**'in davetine icabet ettik. Güncel konular hakkında sohbet ettik. Toplantıya KASTOP Genel Başkanı **Nevzat Duyar**, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkan Vekili **Yaşar Saka**, Genel Başkan Yardımcısı ve Van Küresünniler Derneği Başkanı **Bilal Yücebaş**, birlik üyemiz ve Pendik Tuzla Gümüşhaneliler Derneği Başkanı **Sinan Terzi** ile Zonguldak Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı **Ziya Özcan** ile birlikte katıldık.

MHP milletvekili adayı Murat Şahin, Van Küresünniler Derneği Başkanı Bilal Yücebaş'a günün anısına kahve takımı hediye etti.

Mayıs 2023: İstanbul Tuzla Trabzon Şalpacarı Ağasarlılar Derneği binasında, Trabzon Şalpacarı dernekleri istişare toplantısına katılıp kültür etkinlikleri hakkındaki fikirlerimizi paylaştık.

30 Temmuz 2023: Sakarya-Akyazı Acelle yayla şenliklerine yöneticilerimizle birlikte katılım sağladık.

Acelle şenliklerinden genel bir görüntü.

Acelle şenliklerinden bir hatıra fotoğrafı.

Başkan Harun Özdemir, TRT Haber'e açıklama yaparken.

Başkan Harun Özdemir, Şenliğe katılan Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yönetim Kurulu üyeleriyle.

16-17 Eylül 2023: Diyarbakır Bismil Türkmenacı Köyü Derneği organizasyonu ile ikincisi düzenlenen “Tarih, Kültür ve Tarım Festivali”ne İstanbul, Giresun, Van, Urfa ve Almanya’daki yöneticilerimizle katılım sağladık. Federasyon Genel Başkanı **Harun Özdemir**, “Oğuz Çepni Boyu” konulu sunum gerçekleştirdi. İki gün süren festivale Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu geniş katılım sağlayarak büyük destek verdi.

Festivale katılan protokolden bir kesit. (Gagauzya Eski Cumhurbaşkanı ve şimdiki Ankara Büyükelçisi, Bismil Kaymakamı, Diyarbakır İl Emniyet Md., İlçe Emniyet Md., Diyarbakır Tarım İl Md. ve STK başkanları. Giresun’dan Oğuz Çepni Boyu Der. Federasyonumuzun getirdiği sanatçımız.)

Etkinlikte Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu yöneticileri toplu halde. Giresun’dan yerel sanatçımız, gazilerimiz ve Almanya dan katılan üyelerimiz.

Festivalde öğretim üyeleri konuları ile ilgili onbeşer dakikalık sunumlar yaptı. Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Başkanı Harun Özdemir de “Oğuz Çepni Boyu ve Türkiye’deki Çepniler” konulu bir sunum gerçekleştirdi.

Festival bitiminde katılımcılara “Katılım belgeleri” verildi ve toplu resim alındı.

D.Bismil Türkmenacı Köyü Der.Bşk. Cümali Yıldırım, Başkan Harun Özdemir’e katılım belgesi verdi.

Fed. temsilcileri, Diyarbakır İl Em. Md. Fatih Kaya, Bismil Kaymakamı ve Gagauz Eski Cumhurbaşkanı (şimdiki Türkiye Büyükelçisi) Dimitri Croitor ile etkinlik sonrası bir hatıra fotoğrafı.

D.Bismil Kaymakamı Enver Hakan Zengince’ye, Türkmenacı Köyü Derneği adına, katılımları için Oğuz Çepni Boyu Der. Fed. Gn. Bşk.Harun Özdemir plaket takdim etti.

Diyarbakır etkinlikleri arasında Eğil’de medfun bulunan peygamberlerin kabirlerini federasyon yönetimi olarak ziyaret ettik. Ayrıca baraj altında kaldığı için buraya taşınan peygamberlerin kabirlerini de ziyaret ettik. Dört peygamberin kabri burada bulunuyor.

Genel Başkan Harun Özdemir, Federasyon Başkan Yardımcıları Cengiz Demirkaya ve Muzaffer Hıdır ile Diyarbakır Eğil Barajı’nda.

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Genel Başkanı Harun Özdemir, Başkan Yardımcıları Cengiz Demirkaya ve Muzaffer Hıdır, kendilerine mihmandarlık ve rehberlik yapan Abdülkadir İğdı Hoca ile birlikte.

GOS TEKSTİL

Makina Metal Kozmetik Paz. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.
www.gos.com.tr / +90(216) 498 5151 / +90(545) 737 2243

Türkiye'nin dünya çapında tekstil sektöründeki başarı ve kalitesini, ürünlerimizde kullandığımız birinci sınıf akrilik iplik, kumaş, baskı, nakış, dikim, etiketleme, paketlenme ve hızlı teslimat servisiyle sizlere sunmaktayız.

Ürünlerimizi müşterilerimize en iyi şekilde tanıtabilmek ve yeni trendleri yakından izlemek amacıyla her sezon yeni tasarımlar yapmakta; katalog ve renk kartelamızı güncellemekteyiz.

2006 yılı itibarıyla çeşitli Avrupa ve Ortadoğu ülkelerinin taraftar ürünlerini, yıllık 1.000.000-1.500.000 arası atkı ve 1.500.000-2.000.000 bere kapasiteli entegre tesisimizde, alanlarında profesyonel ekibimizle her klübe özel olarak; renk, desen ve logolarının özel üretim ve ihracatını adet sınırı olmaksızın gerçekleştirmekteyiz. 2024-2025 hedeflerimiz yurtiçi klüplerimize de Avrupa standardı ve kalitesinde ürünler sunmak olacaktır.

REFERANSLARIMIZ

20 Eylül 2023: Üsküdar Belediyesi ve STK'ların ortak organizasyonu ile Harem meydanında "Yöresel Yemekler ve Tatlar" festivaline katıldık.

Festivalden bir eğlence kesiti.

"Yöresel Yemekler ve Tatlar" festivaline halkın ilgisi büyüktü.

Festivalde KASTOP Genel Başkanı Nevzat Duyar ile birlikte Kastamonu standında.

festivalde Ekşiöğlü Vakfı Başkanı Mahmut Ekşi ve ŞalFed Genel Başkanı Ömer Karadeniz ile birlikte.

24 Eylül 2023: Ordu Gürgentepe Dernekler Federasyonu Genel Kuruluna katılım sağladık. Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu yöneticilerimiz kurucu başkan Ahmet Ataç, görevini Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkan Vekilimiz Hüseyin Koca'ya devretti.

Ordu Gürgentepe Dernekler Federasyonu Genel Kurulu'ndan kesitler.

14 Ekim 2023: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu yöneticilerimiz Yaşar Saka, Mustafa Özdemir'le birlikte Çorum Kargı Çetmi Derneği Başkanı Sinan Özdemir ile buluşarak, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Eğitim Araştırma Dayanışma Kalkındırma ve Kültür Federasyonumuza katılım konusu üzerinde görüşme gerçekleştirdik ve kendilerine Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma dergimizi takdim ettik.

Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma dergimizi takdim ederken.

14 Ekim 2023: Trabzon Şalpazarı Doğancı Köyü Derneğimizin gecesi, Üsküdar Çengelköy Mehmet Çakır Kültür Merkezinde gerçekleştirildi. Federasyon başkanı olarak katılım sağladık.

19 Ekim 2023: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu yöneticilerimizden Cihat Uygun, Mustafa Özdemir, Muharrem Dalkıç ile birlikte başkanlığını Mustafa Demir'in yaptığı Sancaktepe Ağasar Vadisi Derneğimizin Yönetim Kurulu toplantısına katıldık. Federasyona katılım süreci ve federasyon faaliyetlerimiz hakkında bilgilendirme yaptık.

22 Ekim 2023: Kartal Erzurumlular Derneği ve Anadolu Yakası Erzurum Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı Kenan Albayrak'ın ev sahipliğinde Kartal'daki kırk il derneğinin oluşturduğu Kültür Kardeşliği Platformu Başkanı Ömer İçmeli öncülüğündeki kahvaltılı toplantıya, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu yöneticilerimizden Cihat Uygun Başkan ile birlikte katıldık. Kahvaltının onur konuğu Samandıra ve Kartal Eski Belediye Başkanı, önceki dönem İstanbul milletvekili ve şimdiki Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen'di.

Toplantıya katılan dernek temsilcileri bir arada. (Üstteki fotoğraf): Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen'e Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma dergimizi takdim ettik.

3 Kasım 2023: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyon yöneticilerinden Yaşar Saka, Mustafa Özdemir, Cihat Uygun ve Ümit Topal ile birlikte Türk Dünyası Yörük Türkmen Birliği Başkanı İrfan Tatlıoğlu, Genel Sekreteri Cemal Akkuş ve yöneticileri ile Bursa Mudanya'da buluşarak Türk dünyası geleceği hakkında görüş alışverişinde bulunduk.

Federasyon yöneticilerimiz ile birlikte Bursa Mudanya'da Yörük Türkmen Birliği Başkanı İrfan Tatlıoğlu ve yönetimini ziyaret ederek istişarelerde bulunduk. (Soldaki fotoğraf): Yörük Türkmen Birliği Genel Başkanı İrfan Tatlıoğlu'na dergimizi takdim ettik.

05 Kasım 2023: Dernek Başkanı Zeki Karaismailoğlu'nun yaptığı İstanbul Kartal Trabzonlular Derneğinin daveti üzerine, kahvaltılı programına iştirak ettik. Programa Kartal Tokatlılar Derneği Başkanı Mürsel Yılmaz , Kartal Rizeliler Derneği Başkanı Abdi Kesimal, Anadolu Yakası Bayburtlular Derneği Başkanı Adem Doğan, Akçaabat Işıklar Köyü Derneği Başkanı Orhan Maraba, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Genel Başkanı Harun Özdemir, Trabzon ve Çaykaralılar Derneği Başkanı Ahmet Aydın ve Kartalımızın duayen gazetecisi Kenan Çakal katıldılar.

Kartal Trabzonlular Derneğinde kültür kardeşliği. İlleri temsil eden değerli dernek başkanlarıyla bir araya gelip fikir teatisinde bulunduk..

8 Kasım 2023: İstanbul Kartal Yakacık'taki Trabzon Taşocağı Köyü Derneği merkezinde, Trabzonspor Kulübü Başkanı Ertuğrul Doğan ile Kartal Karadeniz STK'ları ve taraftarlar bir araya gelerek münazara şeklinde yaptıkları toplantıya katıldık. Toplantıya Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonunu temsilen Muharrem Sağlam, Yusuf Ziya Metin, Cengiz Demirkaya, Hasan Kanbut ile birlikte katılım sağladık. Trabzonspor Kulübü Başkanı Ertuğrul Doğan'a Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma dergimizi takdim ettik.

Toplantı sonrası, Trabzonspor Kulübü Başkanı Ertuğrul Doğan'a Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma dergimizi takdim ettik.

24 Kasım 2023: Kültür Bakanlığı Alevi Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanı Ali Rıza Özdemir'in daveti ile Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu yöneticilerimiz Ankara'da toplantılı bir görüşme gerçekleştirmiştir. Toplantıya -federasyonumuzu temsilen- Hüseyin Koca, Ahmet Ataç, Sırrı Oğuz, Hüseyin Bektaşî, Hürriyet Cemal Özkaynak, Taner Özer, Haşim Uçar, Metin Demirbaş, Sadık Aslan, İsmail Özdemir ile birlikte katıldık.

Başkan Ali Rıza Özdemir'in daveti üzerine yaptığımız toplantı anından bir kesit.

Bşk.Ali Rıza Özdemir'e "Oğuz Çepni Boyu" dergimizi takdim ederken.

Toplantıya giderken Bolu Dağında Ferda'nın Yeri'nde...

Toplantı sonrası toplu bir hatıra fotoğrafı.

26 Kasım 2023: Merkezi İstanbul Üsküdar'da bulunan Trabzon Şalpazarı Dorukkiris Derneği'mizin "Eğitime Katkı Kermesi"ne katıldık. Hanımların becerileri görülmeye değerdi. Derneklerin ve üyelerin katılımı üst düzeyde idi. Açılışı Üsküdar Belediyesi Başkanı Hilmi Türkmen, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı Harun Özdemir, ŞalFed Genel Başkanı Ömer Karadeniz, akademisyenler ve dernek başkanları gerçekleştirdi.

Kermes sonrası toplu hatıra fotoğrafı.

26 Kasım 2023: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Genel Başkanı Harun Özdemir'in kurucusu bulunduğu -merkezi İstanbul Üsküdar'da bulunan- Trabzon Şalpazarı Dernekleri Federasyonunun Yönetim Kurulu toplantısına konuk olarak katılım sağladık. Önümüzdeki projelerde ortak hareket etmek üzerine istişarelerde bulunduk.

ŞalFed Yönetim Kurulu toplantısından bir kesit ve toplantı sonrası toplu hatıra fotoğrafı.

Kasım 2023: Pendik'teki "cem evleri"nin ortaklaşa düzenlediği "Aşık Veysel'i Anma" etkinliği, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkan Vekilimiz Hüseyin Koca'nın başkanı olduğu kurumun da katılımı ile Pendik Yunus Emre Kültür Merkezinde gerçekleştirildi.

Aşık Veysel'i Anma etkinliğinden bir kesit.

Pendik cem evleri başkanları adına dernek başkanları, Pendik Belediye Başkanı Ahmet Cin'e plaket takdim ettiler.

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Genel Başkanı Harun Özdemir, Aşık Veysel'i Anma etkinliğini izlerken.

ÜÇEL®

"takıda zarif el"

Üsküdar
0216 310 52 60

Ümraniye
0216 443 30 82

Kadıköy
0216 349 13 71

 ucel kuyumculuk

“BİRİNCİ TÜRK DÜNYASI STK’LARI TOPLANTISI” ÜSKÜDAR’DA YAPILDI.

“Türkiye’deki Oğuz Çepni Boyu, Oğuz Boyları, Yörük Türkmenler ve Türk Dünyası” gündemli istişare toplantısı Üsküdar’da 3 Aralık 2023 Pazar sabahı gerçekleştirildi.

Toplantıya katılanlardan toplu bir fotoğraf.

Toplantıya, Türkiye genelinden üç yüzden fazla STK dernek, federasyon, konfederasyon, birlik, vakıf başkan ve yöneticileri; iş dünyası ile siyaset, spor ve akademisyenler yoğun ilgi göstererek katıldılar.

Alanında Türkiye’de yapılmış en geniş kapsamlı STK organizasyonu olan toplantı, Üsküdar Belediye binası Mavi Toplantı Salonu’nda gerçekleştirildi.

Toplantıya Türkiye’nin farklı il ve bölgelerinden (Van, Ankara , Amasya, İzmir, Balıkesir, Çanakkale, Eskişehir, Bursa, Bilecik, Sakarya, Düzce, İzmit, Niğde, Trabzon, Rize, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Samsun, Tokat, Sivas, Erzurum, Gaziantep, Bolu, Elazığ, Bayburt, Erzincan, Bingöl, Bitlis, Kars, Mersin, Antalya, Trakya) ve Balkanlardan gelen Oğuz boyları ve Türkmen dernekleri temsilcileri katıldılar.

Toplantı öncesi katılımcılara kahvaltı ikramı verildi. Kahvaltı sonrası divan oluşturuldu. Divan; Van’dan katılan **Bilal Yücebaş**, İzmir Bergama’dan katılan **Ferdi Kılınc**, Balıkesir’den katılan **Sırrı Oğuz**, Sakarya’dan katılan **Yaşar Saka**, Ankara’dan katılan **Hürriyet Cemal Özkaynak** ile **Hüseyin Koca**’dan oluştu. >>>

Toplantıyı yöneten divan üyeleri.

Federasyon Genel Başkanı Harun Özdemir, günün anlamı üzerine bir konuşma yaptı.

Üsküdar Belediye Başkanı Hilmi Türkmen'e, günün anısına ve katkıları için Kartal Öz Balkan Gücü Spor ve Kültür Derneğinin formasını Oğuz Çepni Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı Harun Özdemir verdi. / Hatay Bayındır Dernekler Federasyonu Başkanı Ali Atvur ile Fed. Bşk. Harun Özdemir, Başkan Hilmi Türkmen'e "Keyfiye" hediye ettiler.

Divan Başkanı **Hüseyin Koca** toplantıyı açtıktan sonra saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın ardından Federasyon Genel Başkanı **Harun Özdemir** günün anlamını içeren bir konuşma yaptı.

Kürsüye ev sahibi Belediye Başkanı Av. **Hilmi Türkmen** davet edildi. Başkan Hilmi Türkmen, katılımcıları tebrik ederek günün ve toplantının anlamı üzerine güzel bir konuşma gerçekleştirdi. **Hilmi Türkmen**'e, günün anısına ve katkıları için Kartal Öz Balkan Gücü Spor ve Kültür Derneğinin formasını **Harun Özdemir** verdi.

Hatay Bayındır Dernekler Federasyonu Başkanı **Ali Atvur** ile Oğuz Çepni Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı **Harun Özdemir**, Başkan **Hilmi Türkmen**'e "Keyfiye" hediye ettiler ve "Keyfiye"nin anlamı salona anlatıldı.

Van Küresünniler Derneği Başkanı **Bilal Yücebaş**'ın salona hitabından sonra, **Harun Özdemir**'e ve Türk Dünyası Kültür Derneği Başkanı **Halil Kanak**'a -Türk dünyasına katkıları için- plaket takdim ettiler.

Toplantı, birlik başkanlarına sözler verilerek devam etti. Hatay Bayındır Boyu Federasyon Başkanı **Ali Atvur**, Kartal Elazıglılar Derneği ve Kartal Kültür Kardeşliği Başkanı **Ömer İcmeli**, Gebze'de TV ve radyoları ile yayın yapan iş insanı **Kaşif Şahinkesen**, Esenyurt Karadenizliler Derneği Başkanı **Abdurrahman Ada**, Ordu Dernekler Federasyonu Genel Başkanı **Necati Özdemir**, Gazeteci ve Belgeselci **Vedat Yenerer**, Türk Dünyası Derneği Başkanı **Halil Kanak**, Van Küresünniler Derneği Başkanı **Bilal Yücebaş**, Dulkadiroğlu Federasyonu Genel Başkanı **Ümit Topal**, Eskişehir Türkmen Derneği Başkanı **Tuncay Kuru**, Danışman **Binali Ağaç**, Sakarya Federasyonu Genel Başkanı **Yaşar Saka**'nın ve söz alan diğer katılımcıların haziruna hitaplarıyla toplantı devam etti.

Toplantı sonunda, Üsküdar Belediyesi Valide Sultan Gemisi'nde yemek eşliğinde Boğaz turu yapılarak etkinlikler tamamlandı. □

(Hazırlayan: Genel Başkan **Harun Özdemir**)

Federasyon Genel Başkanı Harun Özdemir'e -Türk dünyasına katkıları için- plaket takdim edildi.

Türk Dünyası Kültür Derneği Başkanı Halil Kanak'a -Türk dünyasına katkıları için- plaket takdim edildi.

Toplantı salonundan genel bir kesit.

Fıdanbaşı Derneği yönetimi ile birlikte.

Türkiye'nin farklı illerinden gelen Türk dünyası temsilcileriyle.

>>>

Türk dünyası temsilcileriyle.

Van Küresüniler Derneği yönetimi ile.

Kartal Kültür Kardeşliği Platformu il dernekleri başkanları ile.

Gebze'de yayın yapan TV, radyo sahibi Kaşif Şahinkesen ve Bilecik, Samsun, Eskişehir'den katılan dernek başkanlarıyla.

Üsküdar Belediye Başkanı Av. Hilmi Türkmen, misafirlerimizle birlikte.

Başkan Av.Hilmi Türkmen ve Harun Özdemir, Bayındır Federasyonu Genel Başkanı Ali Atvur ile.

Trabzon Şalpazarı Dernekler Federasyonu (ŞalFed) yöneticileri.

Çorum Kargı Çetmi Derneği ve Giresun Görele Beyazıt Derneği yönetimleriyle.

Basın temsilcileri ve Türk dünyası dernekleri temsilcileri.

Şalpazarı dernekleri temsilcileriyle.

İzmit Gölcük Yörük Türkmen Derneği Başkanı ve yönetimiyle.

Türk dünyası temsilcileriyle toplantı sonrası -öğle yemeği eşliğinde- Boğaz turu yaparken.

Düzce Kaynaşlı dernekleri temsilcileriyle.

Bosna Sancak Rumeli Türkleri Derneği Başkan ve yöneticileri ve Prof. Dr. Mualla Uydu Yücel, Üsküdar Belediye Başkanı Av. Hilmi Türkmen, Federasyon Başkanı Harun Özdemir ve federasyon yöneticilerimiz..

Amasya, Eskişehir ve Van temsilcileriyle.

Ordu Gürgentepe Dernekleri yöneticileriyle.

>>>

Türk dünyası buluşma sına katılan Türk dünyası temsilcilerinden bir kısmı toplu halde.

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu yöneticileri; medya, TV, radyo ve gazete sahibi Kaşif Şahinkesen ile.

Toplantıya katılan Balkan temsilcileri ve hocalarımız ile.

Marmara gazetesi toplantımıza geniş yer verdi.

TÜRK GİBİ DÜŞÜN TÜRK GİBİ YAŞA - ÇEPNİ TOPLANTISI -

Hakan Avci

İnsan kendisini en çok nerede rahat hisseder? Benim için evim- (hane-i saadetim) en huzur duyduğum yerdir...

Pazar günü, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu'nun Üsküdar Belediyesi-Mavi Salonda "Türk Dünyası, Çepni Boyu, Oğuz Boyları, Yörük Türkmenler Konulu" kahvaltılı istişare toplantısına Şahin Medya Grup Yönetim Kurulu Başkanımız **Kaşif Şahinkesen** ile birlikte katıldım.

İyi ki katıldım! Kendimi o kalabalığın içerisinde hiç yalnız hissetmedim. Orası benim aile fertlerimin yakın ve uzak akrabalarımın toplandığı bir mekân haline dönüşmüştü... Oğuz boylarının bütün renkleri ve güzellikleri salona yansımıştı. Kimler yoktu ki?.. Bozoklar, Kayı, Bayat, Alka Evli, Kara Evli, Yazır, Dodurga, Döğer, Yaparlu, Afşar, Begdili, Kızık, Kargın. Üçoklar ise; Bayındır, Peçenek, Çavuldur, Çepni, Salur, Eymur, Ala Yundlu, Yüreğir, İğdir, Bügdüz, Yıva, Kınık...

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu'nun ev sahipliğinde düzenlenen bu toplantıda Oğuz boylarını oluşturan tüm akraba toplulukları, boyaşlar hazır ve nazırdı. Türkiye'nin dört bir yanından ışığa koşan kelebekler gibi toplantıya ulaşmışlardı... Edirne'den Van'a, Diyarbakır'dan Antalya'ya, Trabzon'dan İzmir'e, Sivas'tan Aydın'a kadar dört bir yandan gelmiş kardeşlerim oradaydı...

İnsan bu toplantıda nasıl kendisini rahat hissetmez ki? Sağına bakıyorsun akraba, soluna bakıyorsun akraba... Oğuz boylarının tümü akraba! Yani kahvaltıdan önce hepimize sini içerisinde ballı-kaymak yedirmişler tadı damaklarımızda kalmış gibi... Yüzümüzde mutluluk, kalbimizde heyecan...

Üsküdar Belediye Başkanı Av. **Hilmi Türkmen**'in ev sahipliği yaptığı istişare toplantısında Türkiye'yi Türkiye yapan bütün yapılanmalar orada. Küçük devletlerden imparatorluklar kuran ve dünyayı yöneten Türklerin evlatları salonda bir arada...

Kim parçalar bizi, kim bölebilir ki? Türk olmaktan, Türk doğmaktan, Türk yaşamaktan, Türk olarak ölmekten onur gurur duyan, bunu şereflerin en büyüğü sayan atalarımızın ruhları bu salonda... Ne güzel yapmışlar, bir araya gelmişler toy kurmuşlar istişare toplamışlar, Türk geleneğini yaşatmışlar! Bu durum bize elbette düğün-bayram!

Türkiye'de durum aynen böyle. Şimdi sırada Türk dünyası var... Türk dünyasının da bütün renkleri işte böyle bir araya geliyor...

Türk Devletler Topluluğu (TDT), biliyorsunuz 2021 yılında resmen göreve başladı. Yani resmîleşti. Sırada bu yapı içerisinde dünya üzerinde yaşayan tüm boyların birer temsilci ile Türk Devletler Topluluğu içerisinde temsilci buldurması ile ilgili bir çalışma yapılıyor. Bu çalışma için ne söylenir? Bence hiçbir kelime yetmez, sadece alkışlanır.

Bizi sıra ile kurduğumuz devletler ve imparatorluklarla andılar: Büyük Hun, Batı Hun, Avrupa Hun, Ak Hun, Göktürk, Avar, Hazar, Uygur, Karahan, Gazneliler, Büyük Selçuklu, Harezşahlar, Altınorda, Timur, Babür ve Osmanlı diye seslendiler. Ama biz son noktayı Osmanlı'dan sonra koyduk ve Türk dedik. Türkiye dedik, Türkiye Cumhuriyeti diye kimliğimizi kurduğumuz ülkenin en başına yerleştirdik...

Bütün saydığım bu devletleri de biz kurduk. Bahsettiğimiz boylar, soylar, akraba toplulukları yani Oğuzlar, yani biz, yani Türkler.

Buradan toplantıyı düzenleyen iki ismin hakkını vermemiz gerekir: Bunlardan birisi "pandemi" falan dinlemeden Türkiye'yi karış karış örgütleyen Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu bileşenleri ve doğal olarak Genel Başkanı **Harun Özdemir**. Yönetimi ile birlikte kısa sürede büyük işler başarmış... Yürekten kutluyor ve tebrik ediyorum.

Bu federasyonu ve başkanını unutmayın. İnanın önümüzdeki süreçte daha büyük işlere imza atacaklar ve biz de bu çalışmalarını size yansıtmaktan büyük mutluluk duyacağız.

Gelelim diğer isme. Üsküdar Belediye Başkanı Av. **Hilmi Türkmen**. Aslen Trabzonlu ve Oğuzların Çepni boyunun bir evladı olan, bizimle de boyaş sayılan sevgili başkan, senelerden beri federasyonun bütün çalışmalarına destek veriyor. Onlarla birlikte yürüyor. Federasyonun çalışmalarının fiilî olarak içerisinde yer alıyor. Dileriz, bu çalışmalara destek veren belediye başkanlarımızın, valilerimizin, kaymakamlarımızın kısacası bürokratlarımızın sayısını da artacaktır...

Her ilde kurulan bu gibi dernekler devletimiz tarafından desteleneyecektir, desteklenmelidir...

Biliyorsunuz Türkiye'de kurulan onlarca vakıf ve dernek var. STK'lar var. Kamu yararına çalışan nice dernekler ve vakıflar bulunuyor. Bana göre, bunlar içerisinde öncülük Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu yükleniyor. □

(<https://www.mavimarmaragazetesi.com/makale/18272794/hakan-avci/turk-gibi-dusun-turk-gibi-yasa-cepni-toplantisi>)

ERZURUM KÜLTÜR GEZİSİ

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu'nu temsilen Genel Başkan Yardımcımız **Cihat Uygun** ile birlikte, Kartal Kültür Kardeşliği Platformu'nun davetiyle "Erzurum Kültür Gezisi"ne katıldık.

8-9-10 Aralık 2023: Türklerin Anadolu'ya giriş kapısı olan Erzurum'un tarihî değerini ve önemini yakından inceleme fırsatı yakaladık. Nene Hatun, Kara Fatma ve manevi liderlerimizden Abdurrahman Gazi türbelerini; Çifte Minareli Cami, Erzurum Kalesi, Şehir Müzesi, Taş Hanı, tarihî tabyalar, kümbetler ve birçok yeri ziyaret ederek bilgilendik.

Erzurum Kongresi ve sonrasında, Gazi **Mustafa Kemal Atatürk**'ün TBMM'ne Erzurumluların milletvekili olarak gönderdiğini detayları ile öğrendik.

Kadim şehirde bize yakın ilgi gösteren Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı **Mehmet Sekmen**'e, organizatörümüz Kartal Erzurumlular Derneği ve Anadolu Yakası Erzurumlular Federasyonu Genel Başkanı **Kenan Albayrak**'a, Kartal Kültür Kardeşliği Platformunu siyaset ve inanç üstü olarak yürüten, aynı zamanda Kartal Elazığlılar Derneği Başkanı olan **Ömer İçmeli**'ye; İstanbul-Kartal'da faaliyet gösteren ve Erzurum kültür gezisine katılan Elazığ, Erzurum, Tokat, Trabzon, Rize, Eskişehir, Bilecik, Sinop, Bayburt il dernekleri başkanlarımızın hepsine teşekkür ediyorum.

Gezi boyunca bize mihmandarlık yapıp Aras TV'de canlı yayına çıkmamıza vesile olan ve yazdığı "Şehr-i Kadimin Gönül Dostları / 658'den Günümüze Erzurum'un Gönül Mimarları" kitabını hepimize hediye eden İbrahim Hakkı Hazretleri Derneği Başkanı **Nuri Toparlak**'a çok teşekkür ederiz.

Palandöken'den söz etmezsek eksik kalır. Türkiye'nin tek pistte 12 km'lik kayak pistiyle en uzun ve en güzel kayak merkezlerinden biri olan Palandöken Kayak Merkezi, havalimanına yirmi dakika, şehir merkezine on dakikalık mesafesiyle hem şehri gezmek isteyenlere hem de dağa çıkarak kayak yapmak isteyenlere büyük kolaylıklar sağlıyor. □

(Hazırlayan: **Harun Özdemir**)

Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen'i, Kartal Kültür Kardeşliği Platformu olarak ziyaret ederek -ev sahipliği için- plaket takdim ettik.

Erzurum Büyükşehir Belediyesi Sosyal Tesislerinde çay molası.

Erzurum'dan yayın yapan Aras TV'deki Nuri Toparlak'ın programına canlı yayın konuğu olduk.

Erzurum'da Selçuklu Dönemi'ne ait Hatuniye Medresesi'ni (Çifte Minareli Medrese) ziyaretimiz.

Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen ile makamında sohbet ederken.

Erzurum kültür gezimiz esnasında bir çay molası.

Erzurum kültür gezimiz esnasında hanımların çay molası.

Erzurum Palandöken Dağı'nda, kayak sezonu açılışından sonra A haber TV'ye Palandöken'le ilgili düşüncelerimizi aktarırken.

Palandöken Dağı kayak pistleri zirvesinde, kayakçı hemşhçerlerimizle.

Palandöken kayak merkezinden genel görünüm. Raci Kalaycıoğlu ile.

13 Aralık 2023: Merkezi İzmit Gebze’de bulunan Şahin Medya Gurubu Yönetim Kurulu Başkanı Kaşif Şahinkesen’e misafir olduk. Kendilerine dergimizi hediye ettik. Kanal Mavi’ye bir buçuk saat konuk olarak, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu’nun kuruluşu ve faaliyetleri ile güncel konular hakkında mülakat verdik.

İzmit Gebze’de faaliyet gösteren Şahin Medya Gurubu Yönetim Kurulu Başkanı Kaşif Şahinkesen ve yetkililerle görüştük ve Başkan Kaşif Şahinkesen’e Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma dergimizi takdim ettik.

İzmit Gebze’den yayın yapan Mavi Kanal’a konuk olup Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu hakkında bir buçuk saat mülakat verdik.

14 Aralık 2023: Kendine ait dört katlı mülkünde faaliyet gösteren Tuzla Ağasarlılar Derneği'mizin davet toplantısına katıldık. Allah hayırlarını ve dualarını kabul eylesin. Davet sonrası, Yönetim Kurulu üyeleri ile verimli bir toplantı gerçekleştirdik. Tuzla Ağasarlılar Derneği, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu'na katılma kararı aldı. Hayırlı olsun. Her şey için dernek Başkanı Enes Kahraman nezdinde bütün Yönetim Kurulu üyelerine teşekkür ediyorum.

Tuzla Ağasarlılar Derneği'mizin davet toplantısından bir kesit.

Tuzla Ağasarlılar Derneği Yönetim Kurulu ile yaptığımız özel toplantıdan federasyonumuza katılım kararı çıktı.

Tuzla Ağasarlılar Derneği Başkanı Enes Kahraman, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu'na katılım evraklarını Genel Başkan Harun Özdemir'e teslim ederken.

Davet toplantısından genel bir kesit.

20 Aralık 2023: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu'na katılma kararı alan Kocaeli Gölcük Yörük Türkmen Kültür ve Dayanışma Derneği'ni ziyaret ederek katılım evraklarını alıp üyeliği kabul ettik.

Kocaeli Gölcük Yörük Türkmen Kültür ve Dayanışma Derneği Yönetim Kurulu üyeleriyle, dernek merkezinde -katılım evraklarını almadan önce- toplantı halinde.

Kocaeli Gölcük Yörük Türkmen Kültür ve Dayanışma Derneği Yönetim Kurulu üyeleriyle, dernek merkezin önünde -katılım evraklarını teslim aldıktan sonra- toplu hatıra fotoğrafı.

30 Aralık 2023: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu adına Genel Başkan Harun Özdemir olarak, Dorukkiriş Derneği'mizin "Eğitime Katkı Gecesi"ne katıldık.

Üsküdar-Kirazlıtepe Mah. Muhtarı Nazmi Yamaç, Üsküdar Bld. Meclis Üyesi Köksal Durmuş, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Fed. Gn. Bşk. Harun Özdemir, Üsk. Bld. Destek Hiz. Md. Ali Rıza Kahraman, ŞalFed Bşk. Ömer Karadeniz ve Dorukkiriş Mah. Muhtarı Mürsel Gülbahar ile.

Üsküdar Bld. Bşk. Av. Hilmi Türkmen, Prof. Hüseyin Karaman, Üsküdar Millî Eğitim Md. Semih Durmuş ile birlikte.

İş İnsanı ve ŞalFed Gençlik Kolları Bşk. Basri Karaman, Önceki Dönem Doğancı Derneği Başkanı Orhan Alışkan, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Fed. Gn. Bşk. Harun Özdemir, ŞalFed Başkan Yardımcısı Mustafa Erdin, Kirazlıtepe Mah. Muhtarı Nazmi Yamaç ile gecedan bir kesit.

Susam • Tahin • Ekmek Miksleri

Çıtır Susam ile Sofralarınıza Geleneksel Lezzet

Çıtır Susam olarak, geleneksel lezzetleri modern teknolojiyle buluşturuyoruz. Her bir ürünümüz, geleneksel tatları korurken en yüksek kalite standartlarında üretilmektedir.

Ürünlerimiz, kalite izlemesi yapılan tarlalardan gelen en iyi ham maddelerle üretilmektedir. Her bir susam tanesi, doğallığını ve tazeliğini koruyarak sizlere ulaşır. Çıtır Susam'ın doğal tahini ise, her damak zevkine hitap eden, geleneksel ve saf lezzetiyle sofralarınıza ve yemeklerinize sağlık katar.

Ekmek mikslerimiz Anadolu'nun ve dünya mutfaklarının en özel tadlarını doğal lezzetlerinden ödün vermeksizin sofralarınızla buluşturmaktadır.

Online Alışveriş
için

www.firindunyasi.com

adresimizden tüm
ürünlerimize
ulaşabilirsiniz.

ÇİTİR SUSAM Tahin Gıda San. ve Dış Tic. Ltd.
Boğazköy İstiklal Mah. Yonca Sk. No:12/1 Arnavutköy İSTANBUL

www.citirsusam.com
info@citirsusam.com

5 Ocak 2024: Sakarya İli Hendek İlçesi Dikmen Köyü Derneği'nin, Federasyonu'muza katılması dolayısıyla, Fed. delegemiz Bülent Özdemir'le beraber, Dernek Başkanı Nihat Günbatı ile dernek merkezlerindeki buluşmamız.

9 Ocak 2024: Sancaktepe Ağasar Vadisi Derneği'nin, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu'muza katılması dolayısıyla Başkan Mustafa Demir ve Yönetim Kurulu üyeleriyle dernek merkezlerindeki buluşmamız.

ERMENİ MEZALİMİ VAN'DA BİR KEZ DAHA LANETLENDİ

ÖLÜMÜ, ERMENİ İŞKENCE VE TECAVÜZÜNE TERCİH EDEN 50 ÇOCUK VE KADIN,
VAN GÖLÜ'NDE KARANFİLLERLE ANILDI

Ermeni mezalimini telin ve şehitleri anma etkinliğinden genel bir kesit.

23 Ocak 2024 tarihinde, Van ilimizdeki Küresünniler Derneği ve Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Doğu Anadolu Bölge Başkanımız **Bilal Yücebaş** öncülüğünde, 1915 Van işgalinde Ermeniler tarafından katledilen 2500 Müslüman Türk, Zeve Şehitler Anıtı'nda; Akdamar Adası'na işkenceye götürülürken denize atlayıp intihar eden 50 kadın ve kız çocuğu da sahilde anıldı...

Milliyetçi Aydınlar Ocağı Platformu Başkanı **Vedat Yenerer** ve Van Küresünniler Tarih ve Kültür Araştırma Derneği ve Oğuz Çepni Boyu Doğu Anadolu Bölge Başkanı **Bilal**

Van Gölü kenarında basın açıklaması yapılarak, iffetlerini korumak için göle atlayıp şehit olan kız çocukları için suya karanfiller bırakıldı.

Van'daki Zeve Şehitler Anıtı'nda, Ermeni mezaliminde şehit olanlar için dualar edildi. (Etkinlikte, Kadın Platformu üyelerinden bir kesit)

Yücebaş'ın ev sahipliğinde yapılan anma törenlerine yüzlerce kadın ve çocuk katıldı.

Van Oğuz Çepni Boyu Derneği üyelerinin yanı sıra, Milliyetçi Aydınlar Ocağı'ndan **Vedat Çakıroğlu**, Oğuz Çepni Boyu Federasyonu Onur Kurulu Üyesi Av. **Emine Aygören** ve Azerbaycan Savaş Gazisi Kadınları Sosyal Yardım Birliği'nin Türkiye Şube Başkanı **Zülfıye Güneş**, Bir Dileğim Var Derneği'nden **Esen Gökten** da katılımcılar arasındaydı.

Zeve Anıtı'ndaki saygı duruşu ve İstiklal Marşı sonrasında yapılan konuşmalarda, Ermeni mezaliminin kıyamete kadar unutulmayacağı vurgulandı.

Vedat Yenerer yaptığı konuşmada, "50 bacımızın kemikleri bu sulara duruyor. Ruhları şad olsun!" dedikten sonra Van Valiliği'ne seslenerek şehit bacılarımızın anısına bir meydana "*İffet Anıtı*" dikilmesi talebini tekrarlayıp dilekçeye imza attı.

Daha sonra, telin ve anma programı için gerekli hassasiyeti gösteren ve güvenlik önlemleri alan Van Valiliği'ne ve misafirperverlikleri için Van Belediyesi'ne teşekkür etti.

Yüzlerce kişinin katılımıyla gerçekleşen anma töreni kapsamında, Van Gölü kıyısına da gidilerek denize karanfiller bırakıldı. □

Şahin Medya|Grubu

RADYO
MAVi
101.9
TÜRK

MARMA
GAZETESİ Tirasız Hızmet Doğu Adını

slow
Ađın Frekans... TÜRK

RADYO
ŞAHİN

KANAL MAVİ

iKTİDAR
GAZETESİ Tirasız Hızmet Doğu Adını

Mustafapaşa, Yeni Bağdat Cd.
No:493 Gebze/KOCAELİ

0 (262) 643 14 60

www.mavimarmaragazetesi.com
www.sahinmedyagrubu.com

ERMENİ TEHCİRİ SOYKIRIM İDDİASI SOYKIRIMIN HUKUKİ BOYUTU VE VAN “İFFET ANITI”

Müş. Av. Emine Aygören Hachamdioğlu (*)

Eşleri tehcire uğramış ya da orduya alınmış birçok kadına Osmanlı Hükûmeti -geri dönüş sürecine kadar- destek vermiştir. Babaları tehcir edilmiş, orduya alınmış ya da tüm aileleri tehcir edilmiş çocuklar hükûmetin himayesine alınmışlardır. Kadın ve çocukların çoğunlukla tehcirin dışında tutuldukları bilinmektedir... Kafilelerin hangi güzergâhtan gideceği, toplanma mahallerinin önceden tespiti ve nakilde tren istasyonlarının merkez olarak seçilmesi gibi bütün özellikleriyle Ermeni tehciri, asrın en sistemli yer değiştirme hareketidir diyebiliriz ve bu zorunlu göç “soykırım” tanımına hukuken ve fiilen girmemektedir.

(Van Küresünniler Derneği ve Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu üyelerinin yanı sıra, Milliyetçi Aydınlar Ocağı, Azerbaycan Savaş Gazisi Kadınları Sosyal Yardım Birliği'nin Türkiye Şube Başkanı, Bir Dileğim Var Derneği yöneticilerinin katılımı ile organize edilen etkinlik sonrası; etkinliğin amacına ulaşması için "Ermeni Tehciri, Soykırım İddiası ve Soykırımın Hukuki Boyutunun İncelenmesi" ve zorunlu göçün tarihin en kontollü yer değiştirme hareketi olduğu ve BM "soykırım" tanımına uymadığının resmî belgeler ve çıkarılan yasa ve arşiv kaynakları ile kanıtlandığı -Oğuz Çepni Boyu Federasyonu Danışma ve Onur Kurulu Üyesi sıfatıyla- tarafımdan bu incelemede ele alınmıştır.)

Ermeni meselesi, -uzunca bir müddettir- emperyalist devletler tarafından Türkiye'yi dünya siyaset arenasında köşeye sıkıştırmak ve kendi siyasi emellerini gerçekleştirmelerine zemin hazırlamak için gündemde tutulmaktadır. Her sene 24 Nisan tarihi geldiğinde ya ABD Kongresinde 'Başkan' tarafından yapılan konuşmada ya AB Parlamenterler Meclisi'nde ya da Almanya gibi bir Avrupa devletinin parlamentosunda, sözde "Ermeni Soykırım Günü" anısına bir kısım açıklamalar yapılmaktadır.

● Ermenistan ve özellikle Ermenistan Diasporası'nın Türkiye Cumhuriyeti'ni uluslararası arenada zor durumda bırakmak niyetiyle ortaya attığı asılsız Ermeni soykırımı iddialarına karşı sessiz bir çılgılık niteliğinde olan, (daha "1915 Ermeni Meselesi" tazeliğini korurken, Türklerin maruz kaldığı haksız ithamlara karşı o tarihte yaşananların iç yüzünün anlatıldığı ve olayları tarafsız bir gözle ele

alan) Ermenistan'ın ilk Başbakanı **Ovanes Kaçaznuni** tarafından hazırlanmış "Tashnak Partisi'nin Yapacağı Bir Şey Yok:1923. Parti Konferansı'na rapor" incelendiğinde, emperyalizmin büyük yalanına son veren önemli bir kaynakça olduğu anlaşılır. (Bkz.: Kaynak Yayınları, İstanbul, Kasım 2005).

● Sözde soykırım döneminde etkin rol oynayan Ermenistan Devleti'nin ilk Başbakanı olan **Ovanes Kaçaznuni**'ye (Hovhannes Katchaznoui) ait olan ve Parti Konferansı'na verdiği bu rapor; dış politikada yapılan hatalara ilişkin öz eleştiri niteliğinde olup, Ermenistan Başbakanı tarafından tespit edilen önemli bir kaynak olarak malum Ermeni tezini çürütmektedir

● 1923 yılı Nisan ayında, Tashnaksutyun Partisi'nin Bükreş'te yapılan "Yurtdışı Konferansı"na sunulmuş olan bu tarihî raporun, Ermenistan'da yasaklandığını, kitabın çeşitli dillerde yayımlanan basımlarlarının da Avrupa kütüphanelerinden toplatıldığını görmekteyiz.

Soykırımı uğradıkları iddia edilen Ermenilerin Başbakanı, olayı bir savaş olarak değerlendirmekte ve daha önemlisi, emperyalistlere alet olduklarını açık yüreklilikle ortaya koyması açısından, emperyalizmin büyük yalanına son veren önemli bir kaynakça ortaya koymaktadır.

Dünya üzerinde "Ermeni Soykırımı" iddialarının, bağimsız tarihçiler tarafından araştırılması talebimizi reddeden ülke Ermenistan'dır.

ZORUNLU GÖÇÜ (TEHCİRİ) DOĞURAN KOŞULLAR

Ermeni çetelerin, Rusların verdiği destekle yaptığı katliamlar incelendiğinde; 21 Nisan 1915 tarihinde -Müslüman erkeklerin cephelere gitmesini fırsat bilen- Ermeni Hınçak, Taşnak ve diğer çetelerin “Van Soykırımı”nda, savunmasız 22.900 soydaşımızı haince katlettiklerini görmekteyiz. “Ermeni çeteleri, Rusların verdiği destekle 20 Mayıs 1915’te Van’ı işgal etti ve yakıp yıktı. Sadece Van’ın işgaliyle yetinmediler, Van ve Erciş arasında bulunan köyler de işgal edilmeye başlandı. Derebey, Hakis, Zorava, Hıdır, Göllü, Şeyhayne, Şeyhkara köylerinde yaşayan Müslüman halk, Ermeni çetelerinden kaçarak batı vilayetlerine gitmek için Zeve köyüne gelirler. Kentin 7 köyünde yaşayan Müslüman halk, Zeve köyünde Ermeni çetelerinin saldırılarına maruz kalarak kadın, yaşlı ve çocuk 2500 Müslüman katledilir. Karınları yarılıp çocukları çıkartılarak öldürülen hamile kadınlar ve öldürülen çocuğunun eti yedirilerek işkence edilen kadınların hikayeleri vardır...

Ruslardan destek alan Ermeniler, ülkenin birçok yerinde isyanlar, olaylar çıkarmışlardır. Bu olayların en kanlı ve yoğun yaşandığı yerlerden biri de Van idi. 1915’te çıkardıkları isyan, Van merkez dâhil köy ve kazaların tamamına yayılmıştı. 20 Mayıs 1915’te Rusların Van’a girmesi, Ermeniler tarafından sevinç gösterileriyle karşılandı. Ruslar savaşta şehri ele geçirmelerine yardımcı olan Ermeni çete lideri **Aram Manukyan**’ı Van Valisi olarak atadı. Osmanlı Ordusu Van’ı geri alana kadar Ermeniler Van’da savunmasız Müslüman halka akla hayale gelmeyecek işkence ve katliamlarda bulundular. Ermeniler, devlet dairelerini ve Müslümanlara ait olan evleri yakıp yıktılar.

Bu yaşananlar, Ermenilerin yaptığı katliamlar sadece Van’da değil Erzurum, Van, Bitlis vilayetleri, -Halep vilayetinin merkez kazası hariç- Belen, Cısr-i Şuğur ve Antakya dahilindeki köy ve kasabalar, -Maraş şehir merkezi hariç- Maraş sancağı,-Adana, Sis (Kozan) ve Mersin şehir merkezleri hariç- Adana, Mersin, Kozan’da yaşanmıştır. (Cebel-i Bereket Sancakları, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayınları, Yayın No: 14, Ankara, 1994, s.6; Yusuf Halaçoğlu, Ermeni Tehciri ve Gerçekler, Ankara, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2001, s.68).

Van’da “Zeve Şehitliği”nden bir köyün yok edildiğini anlıyoruz. Türk Tarih Kurumunun 1990’lı yıllarda Zeve Şehitliği yakınlarında yaptığı kazıda toplu mezara rastlandığını, baltayla başına vurularak öldürülen insan kafatasları bulunduğunu, yine Zeve yakınlarındaki kazıda ortaya çıkarılan toplu mezardaki insanların kurşunla değil eziyet ve işkenceyle öldürüldüklerini görmekteyiz.

ZORUNLU GÖÇ TARİHİN EN GÜVENLİ YER DEĞİŞTİRME HAREKETİDİR

Yukarıda açıkladığımız olaylar karşısında Osmanlı

Ermeni çetelerin, Rusların verdiği destekle yaptığı katliamlar incelendiğinde; 21 Nisan 1915 tarihinde -Müslüman erkeklerin cephelere gitmesini fırsat bilen- Ermeni Hınçak, Taşnak ve diğer çetelerin “Van Soykırımı”nda, savunmasız 22.900 soydaşımızı haince katlettiklerini görmekteyiz... Karınları yarılıp çocukları çıkartılarak öldürülen hamile kadınlar ve öldürülen çocuğunun eti yedirilerek işkence edilen kadınların hikayeleri vardır...

Hükûmeti “Tehcir/zorunlu göç,” kararı almak zorunda kalmıştır.

I. Dünya Savaşı sırasında Osmanlı Hükûmeti 24 Nisan 1915 tarihinde bir karar alarak Ermeni komite merkezlerini kapatmış, evrakına el koymuş ve İçişleri Bakanlığı tarafından 14 valilik ve mutasarrıflığa gönderilen emirname ile İstanbul’da 2345 komitacı tutuklamıştır. Hükûmet, öncesinde isyanlarla ilgili tedbirler almaya çalışmış ancak başarılı olamamıştır. Ardından **Talat Paşa** 26 Mayıs 1915 tarihli bir tezkereyi Sadaret’e göndermiştir. 29 Mayıs’ta hazırlanan bir tezkere ile durum Meclis-i Vükela’ya iletilmiş ve sevk kanununun uygulanması için gerekli resmî belge hazırlanmıştır. Böylece isyanların olduğu yerlerdeki Ermeniler’in başka bölgelere taşınması imkânını veren bir kanun yürürlüğe girmiştir. Bu kanun 3 maddeden oluşmuştur:

Madde 1: Sefer zamanında ordu, kolordu ve tümen komutanları ve bunların vekilleri ve bağımsız bölge komutanları; halk tarafından herhangi bir şekilde hükûmet emirlerine, yurt savunmasına, mevcut düzene ve güvenik işlerine karşı durum alan ve silahla saldıran ve direnenleri görürlerse hemen askerî kuvvetlerle karşı koyacaklardır. Saldırı ve direnmeyi kökünden yok etmekle yetkili ve yükümlüdürler.

Madde 2: Ordu ve bağımsız kolordu ve tümen komutanları, askerî nedenlere dayanan casusluk ve hainliklerini hissettikleri bölge halkını tek tek veya toplu olarak, memleketin diğer bölgelerine gönderebilirler ve oralarda oturabilirler.

Madde 3: Bu kanun yayımlandığı tarihten geçerlidir. (27 Mayıs 1915)

Bu kanunla birlikte tehcir kararı alındıktan sonra birtakım tedbirler uygulanmaya konmuştur. Hazırlanan talimatnamede şu hükümler yer almaktadır:

“- Tahliye edilen bölgelere hiçbir şüpheli şahıs girmeyecektir.

- Göç ettirilen Ermeniler, istedikleri eşyaları götürebileceklerdir.

- Yanlarında götüremeyecekleri eşyaların bozulacak olanları satılacak, bozulmayacakları ise sahipleri adına korunacaktır. -Göç ettirilen Ermeniler mallarını yabancılar hariç istedikleri kişiye satabileceklerdir.”

Ayrıca, bu talimatname ile tehcire tabi tutulanlara ait içinde eşya bulunan binalar mühürlenip koruma altına alınmış, satılması gerekli eşya ve hayvanlar satılarak bedeli hak sahibine ödenmiş, göç edenlere ait emlak ve arazinin cinsi, miktarı ve kıymeti belirlenerek kayıt altına alınmıştır.

TEHCİR/ZORUNLU GÖÇ, HUKUKEN BM SOYKIRIM TANIMINA UYMAMAKTADIR

Soykırım suçu, ilk kez 09.12.1948 tarihinde BM Genel Kurulu'nda kabul edilen “Soykırımın Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi” ile uluslararası hukuk alanında tanımlanan suçlardandır. Uluslararası Ceza Mahkemesi Statüsü'ndeki tanıma göre, soykırım suçunun oluşabilmesi için suçun maddi unsuru soykırım suçunun, ulusal, etnik, ırksal veya dinsel herhangi birinin; ulusal, etnik, ırksal veya dinsel bir grubu kısmen veya tamamen yok etmek özel kastıyla işlenmesi gerekir. Tarihî arşivlerdeki incelenen belgelerden anlaşılan zorunlu göç, hiçbir zaman “soykırım” tanımına hukuken uymamaktadır.

1915 yılındaki Ermeni tehciri Osmanlı-Rus Savaşı, Balkan Savaşları ve I. Dünya Savaşı şartlarında gerçekleşmiş olup, çeşitli bölgelerde ayaklanmalar çıkararak özellikle Rusya ile iş birliği yapan Ermeniler, yukarıda zikredilen kararlar doğrultusunda göç ettirilmişlerdir. Bu kontrollü, mal ve can güvenliğinin korunduğu tehcirin “soykırım” olmadığı açıktır.

Justin McCarthy, Tehcir Kanunu'na giden süreci şöyle değerlendirmektedir:

“I. Dünya Savaşı öncesi hükûmetin askere alma işlemleri dolayısıyla başlayan ilk Ermeni ayaklanmaları, asker kaçaklarının Ermeni asilere katılma kararı almasıyla daha da şiddetlenecektir. Van'ın işgali ve özellikle savaş sırasında Ermeni çetecilerinin askerî açıdan stratejik noktalarda tehditler oluşturması, karakolların basılması, mahallî devlet memurlarının öldürülmesi gibi olaylar ve özellikle de Rus birliklerinin öncü hücum birlikleri olarak görev yapmaları, cephe gerisinde tacizlerde bulunmaları, iletişim hatlarını kesmeleri tehciri hazırlayan şartlar olmuştur.”(Bkz.: *Justin McCarthy, Osmanlı'ya Veda, İmparatorluk Çökerken Osmanlı Halkları, çev.: Mehmet Tuncel, İstanbul, Etikleşim Yayınları, 2006, s.199-202*).

Eşleri tehcire uğramış ya da orduya alınmış birçok kadına Osmanlı Hükûmeti -geri dönüş sürecine kadar- destek vermiştir. Aynı şey çocuklar için de geçerlidir. Babaları tehcir edilmiş, orduya alınmış ya da tüm aileleri tehcir edilmiş çocuklar hükûmetin himayesine alınmışlardır. Kadın ve çocukların çoğunlukla tehcirin dışında tutuldukları bilinmektedir. Fakat aynı zamanda bunların Müs-

lûmanlar tarafından kendi iradeleriyle ya da zorla alındığı da bilinmektedir. Geri dönüş sürecinde yayınlanan karar-nameler hassasiyeti sebebiyle sürekli bu durumdan söz etmişlerdir.

Kafilelerin hangi güzergâhtan gideceği, toplanma mahallerinin önceden tespiti ve nakilde tren istasyonlarının merkez olarak seçilmesi gibi bütün özellikleriyle Ermeni tehciri, asrın en sistemli yer değiştirme hareketidir diyebiliriz ve bu zorunlu göç “soykırım” tanımına hukuken ve fiilen girmemektedir.

Ayrıca koşullar normalleştiğinde, zorunlu göçe tabii tutulanlara dönüş imkânı da tanınmıştır. 1915 yılında var olan şartların 1918'de değişmesi ile tehcirden geri dönen Ermeniler'e mal ve mülklerinin çoğu iade edilmiştir. Öte yandan, teslim edilen malların hukuki düzenlemesiyle, devlet uhdesinde kalan veya satılan mülklerin nasıl iade edileceği konusunda kanunlar çıkartılmıştır. 1918 Kasım ayında bu konuda hukuki çalışmalara başlanmış ve bu çalışmalar 8 Ocak 1923 tarihinde sonuçlanmıştır. Burada tehcir esnasında tasfiyeye tabi tutulan mallar hakkında Bakanlar Kurulu tarafından bir kararname çıkartılmıştır. (Bkz.: *Atnur, Osmanlı Hükûmetleri, s.136*).

Akdamar Adası'nın adı tarihe Tecavüz Adası olarak geçmiştir. Dolayısıyla Ermeni soykırımı yoktur, aksine Ermenilerin Türklere yaptığı katliamlar ve tecavüzler vardır. Ermeni zulmüne ve tecavüzüne uğramamak için intihar eden 7 yaşında Fatma ve 9 yaşında tecavüze uğrayan Gülfaz olmak üzere 50 genç kadın ve kızın Van Gölü'nde ölümü göze alması; Van'ın yedi köyünde yaşayan Müslüman halkın kaçıp geldikleri Zeve köyünde Ermeni çetelerinin saldırılarına maruz kalmaları ve kadın, yaşlı ve çocuk 2500 Müslüman Türk'ün katledilmesi; karınları yarıp çocukları çıkartılarak öldürülen hamile kadınlar, çocuğunun eti yedirilerek işkence edilen kadın hikayeleri asla unutulmamalıdır...

Bu vesile ile Van Valiliği'ne verdiğimiz 25.1.2024 tarih ve 6382 sayılı kayıt numarası ile kayda alınan dilekçemizin takipçisi olarak, onurlarını korumak için ölümü seçen 7 ve 9 yaşında kızlarımız ve kadınlarımızı unutmadığımızın göstergesi olarak, Van Valiliği'nin “İffet Anıtı”nı hayata geçireceğine inanıyor ve Van Gölü kenarında yapılacak “İffet Anıtı” temel atma ve açılışı için Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Başkan ve yönetimi, Milli Aydınlar Ocağı Platformu ve katılımcı dernekler ile Van'da tekrar buluşmayı diliyoruz. □

(*) Maliye ve Hazine Bakanlığında Müşavir Avukat. Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Danışma ve Onur Kurulu Üyesi. (İletişim tlf.: 0531 518 60 62)

28 Şubat 2024: Karadeniz Sivil Toplum Kuruluşları Konfederasyonu (KASTOP) önderliğinde, İBB Başkan Adayı Murat Kurum ve Üsküdar Belediye Başkanı Av. Hilmi Türkmen'in de iştirak ettiği, Üsküdar Bağlarbaşı Kültür ve Kongre Merkezi'nde yapılan "Sivil Toplum Kuruluşları Günü Kutlamaları"na katıldık.

KASTOP önderliğinde, Üsküdar Bağlarbaşı Kültür ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen "Sivil Toplum Kuruluşları Günü Kutlamaları"ndan bir kesit.

AK PARTİ önceki dönem milletvekili Fatih Süleyman Denizolgun ile birlikte.

"Sivil Toplum Kuruluşları Günü Kutlamaları"programı çerçevesinde "Üsküdar STK Akademi Açılışı"ndan bir kesit.İBB Başkan Adayı Murat Kurum ve Üsküdar Belediye Başkanı Av. Hilmi Türkmen ile birlikte.

KASTOP Genel Başkanı Nevzat Duyar ve federasyon başkanları ile birlikte bir hatıra fotoğrafı.

4 Mart 2024: Üsküdar Belediyesi tarafından Küçüksu'da yapıлып faaliyete geçirilen Çocuk Köyü'nün açılışına katıldık. Açılışta siyasi partilerin temsilcileri, STK başkanları, muhtarlar, çocuklar ve halkın yoğun katılımı vardı. Şehrin beton yığınları arasında, çocuklara doğada hayvanlar ile nefes alıracak Türkiye'deki bu ilk projeye emeği geçen Çepni beyi Üsküdar Belediye Başkanı Av. Hilmi Türkmen'i tebrik ederiz.

Çocuk Köyü açılışında Üsküdar Belediye Başkanı Av. Hilmi Türkmen katılımcılara hitap ederken.

Çocuk Köyü'nden bir kesit.

Açılış sonrası bir hatıra fotoğrafı. (STK temsilcileri ve Şalpazarı Dorukkiris, Doğançıl, Sayvançatak dernekleri başkanları Fahri Durmuş, Mustafa Kemal Çabuk, Erol Yanık ile.)

Üsküdar Belediyesi Destek Hizmetleri. Md. Ali Rıza Kahraman ve iş insanı İsmail Şirin ile.

9 Mart 2024: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu kurucu derneklerimizden Ağasar Şalpazarlılar Sancaktepe Kültür ve Yardımlaşma Derneği ev sahipliğinde yapılan “Trabzon Dernekleri Buluşması”na katıldık. Toplantıya CHP Sancaktepe Belediye Başkan Adayı Alper Yeğin, önceki dönem milletvekili Müslim Sarı, İyi Parti İBB Grup Başkanı İbrahim Özkan, Belediye Meclis Üyesi Adayı Cemal Bayram’la birlikte STK başkanlarından Ömer Karadeniz, Mahmut Demir, Soner Bayram, STK yöneticileri, muhtar adayları ve dernek üyeleri yoğun katılım sağladılar. Başkanlara -günün anısına- Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma dergimizi takdim ettik.

“Trabzon Dernekleri Buluşması”nda Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Başkanı Harun Özdemir katılımcılara hitap ederken.

İBB İyi Parti eski Grup Bşk. İbrahim Özkan’a, Sancaktepe Ağasarlılar Der. Bşk. Soner Bayram ile dergimizi takdim ettik

“Trabzon Dernekleri Buluşması”ndan bir kesit.

Sancaktepe CHP Bld. Bşk. adayı Alper Yeğin’e dergimizi takdim ettik. (Yanımızda CHP eski milletvekili Müslim Sarı.)

“Trabzon Dernekleri Buluşması”ndan toplu bir hatıra fotoğrafı.

23 Mart 2024: İstanbul Beylikdüzü'nde Başaran Diş Kliniği açan dostlarımızın açılışına, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkan Yardımcılarımız Kemal Bektaş, Muzaffer Hıdır, Metin Demirbaş ile birlikte katıldık. Açılışa Beylikdüzü CHP İlçe Başkanı Mülayim Demirtaş ve yöneticileri, Beylikdüzü Belediye Başkanı Mehmet Murat Çalık, STK temsilcileri ve vatandaşlar katılım sağladı. Başaran Diş Kliniği ve Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu ile yaptığımız protokol gereği, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu üyelerimize %25 indirim sağlanacak. Hayırlı olsun.

Başaran Diş Kliniği açılışı ve klinikten bir kesit.

Başaran Diş Kliniği açılışında, Federasyon Yöneticilerimiz Kemal Bektaş, Muzaffer Hıdır, Metin Demirbaş ve klinik sahipleri ile birlikte Beylikdüzü Belediye Başkanı Mehmet Murat Çalık'a Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma Dergimizi takdim ettik.

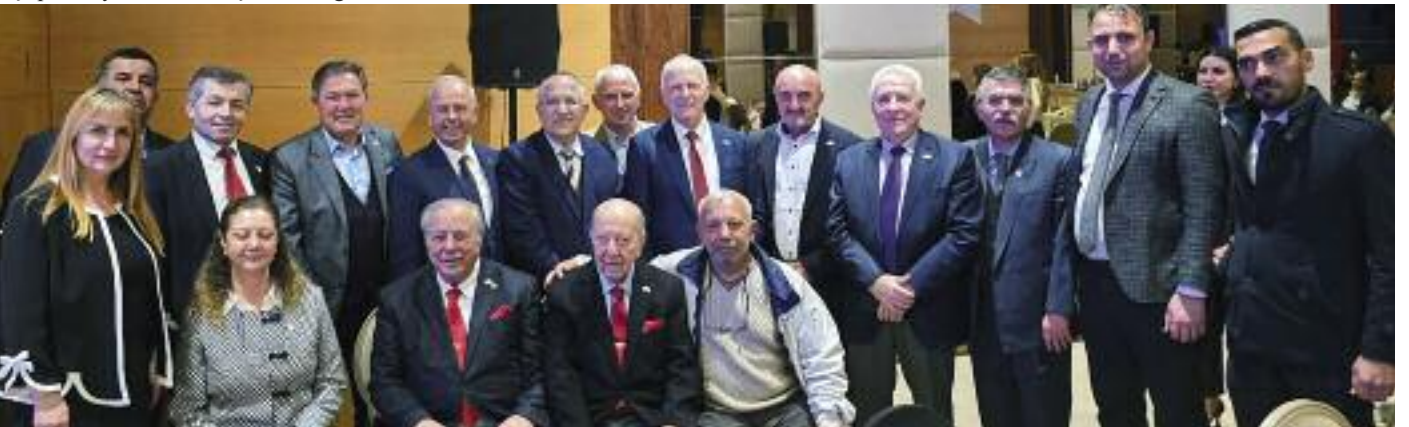
23 Mart 2024: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cemiyeti Derneği iftarı, İstanbul Beyoğlu Sütlüce'deki Lazzone Hotel Balo Salonu'nda gerçekleşti. İftara katılım üst düzeydeydi. İftara KKTC Meclis Başkanı Zorlu Töre, 1. Ordu Komutanı Ali Sivri, emekli valiler, generaller, akademisyenler, KKTC devlet temsilcileri, Eski Bakan İdris Naim Şahin ve milletvekilleri, bürokratlar, STK temsilcileri, basın temsilcileri ile yoğun katılım oldu. Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Onur ve Danışma Kurulu Üyesi olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cemiyeti Derneği Başkanı Rüşat Aydoğan'ın iftarına, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Başkan Yardımcıları Muzaffer Hıdır ve Metin Demirbaş ile birlikte Federasyon Başkanı Harun Özdemir de katıldı. KKTC Meclis Başkanı Zorlu Töre, Federasyon Genel Başkanı Harun Özdemir'e, "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Rozeti"ni taktı. Harun Özdemir de, KKTC Meclis Başkanı Zorlu Töre'ye Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma dergisini takdim ettiler. Program, iftar sonrası protokol konuşmaları ile devam etti.

KKTC Cemiyeti Derneği iftarı başlangıcından bir kesit. KKTC Meclis Başkanı Zorlu Töre davetlilere hitap ederken.

KKTC Meclis Başkanı Zorlu Töre, Federasyon Genel Başkanı Harun Özdemir'e, "KKTC Rozeti"ni taktı. Harun Özdemir de, Zorlu Töre'ye Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma dergisini takdim ettiler.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cemiyeti Derneği iftarı sonrası toplu bir hatıra fotoğrafı.

25 Mart 2024: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu üye derneğimiz olan Sancaktepe Ağasar Vadisi Derneği iftarında iki binin üzerinde hemşehrimizle bir araya geldik. İftar programına önceki dönem İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Sancaktepe Belediye Bşk. ve Başkan Adayı Şeyma Döğücü, önceki dönem Trabzon Mv. Salih Cora, Sancaktepe Kaymakamı Ahmet Karakaya, Cumhuriyet ilçe başkanları, STK temsilcileri ve Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu yöneticileri Soner Bayram, Muharrem Dalkıç, Bülent Özdemir, Mahmut Demir, Mustafa Demir'le birlikte katıldık. İftar programına, -yoğun yağmura rağmen- Sancaktepe'de yaşayan Trabzon Şalpazarılı hemşehrilerimizin yoğun katılımı oldu. İftar programını tertip eden Ağasar Vadisi Derneği Başkanı Mustafa Demir nezdinde bütün yöneticileri ve üyeleri -Federasyon Genel Başkanı Harun Özdemir olarak- tebrik ediyorum. Allah niyetlerini kabul eylesin. Bakan Süleyman Soylu ile iftar sonrası muhabbet ederek Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma Dergimizi takdim ettik.

Sancaktepe Ağasar Vadisi Derneği iftarından bir kesit ve önceki dönem İçişleri Bakanımız Süleyman Soylu ile bir muhabbet anı.

Önceki dönem İçişleri Bakanımız Süleyman Soylu, davetlilere hitap ederken ve Bakan S. Soylu ve Mv. Salih Cora ile çay sohbeti..

Önceki dönem İçişleri Bakanımız Süleyman Soylu'ya, -iftar sonrası- Dernek Başkanı Mustafa Demir ile birlikte dergimizi takdim ettik.

2 Nisan 2024: İstanbul Hataylılar Derneği'nin, Maltepe Belediyesi Sosyal Tesisleri Zümrütevler Seyir Terası'ndaki iftar programına, Federasyon Genel Başkan Vekili'miz Yaşar Saka ile birlikte katıldık.

Hataylılar Derneği Yöneticileri, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu dernekleri Yöneticileri, Arama Kurtarma Derneği Yönetimi ve İstanbul Konfederasyonu Başkanı Mehmet Çetinkaya, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı Harun Özdemir ve Başkan Vekili Yaşar Saka ile.

SİMERKOM ELEKTRONİK

Sürücü bakım, onarım ve satış hizmetleri

Servo motor bakım, onarım ve satış hizmetleri

Operatör panel, HMI ve Endüstriyel PC bakım, onarım ve satış hizmetleri

PLC bakım, onarım ve satış hizmetleri

Robot sistemleri bakım, onarım ve satış hizmetleri

Servo motor bakım, onarım ve satış hizmetleri

CONTROL
TECHNIQUES

SIEMENS

ABB

YASKAWA

www.simercom.com

İdealtepe Mh. Tayfur Sk. No:4/1-2 Maltepe / İstanbul

0216 388 44 86 - 87

DİKMEN'DE HAMSİ FESTİVALİ

28 Ocak 2024: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yönetimi'nden Mustafa Özdemir, Cihat Uygun, Bülent Özdemir, Enes Kahraman, Muhammet Sarı ve Fazlı Boğaz'la birlikte, Oğuz Çepni Boyu Federasyonu'na üye derneğimiz olan Sakarya Hendek Dikmen Köyü Derneği'nin tertip ettiği Hendek Dikmen köyündeki "Hamsi Festivali"ne katılarak boydaşlarımızla birlikte olduk.

Binlerce Çepni boyu insanımız, hamsi ikramı eşliğinde -yoğun kar yağışına rağmen- horon halkasında buluştular. Başarılı çalışmalar için -günün anısına- Dernek Başkanı Nihat Günbatı'ya Federasyon Genel Başkanı Harun Özdemir plaket takdim etti.

Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma dergimiz, siyasi partilerin Sakarya Hendek Belediye Başkanı adaylarına takdim edildi.

Mevsim Kış ve Hendek-Dikmen Köyü Hamsi Festivali'nden bir kesit. (Federasyon Gn. Bşk. Harun Özdemir ve Fed.Yöneticileri, Hendek Dikmen Köyü Derneği Bşk.Nihat Günbatı ile.)

Federasyon Gn. Bşk. Harun Özdemir ve Fed.Yöneticileri, Hendek Dikmen Köyü Derneği Bşk.Nihat Günbatı ile birlikte.

Dikmen köyünün hamarat kadınları, hamsiyi hazırlarken.

Dernek Başkanı Nihat Günbatı'ya Federasyon Genel Başkanı Harun Özdemir plaket takdim etti.

Hamsi Festivali'ne katılan yöneticilerle bir hatıra fotoğrafı.

05 Şubat 2024: Bir trafik kazasında rahmetli olan Devlet ve Maliye Bakanı dürüstlük abidesi ve çalışkanlığı ile bütün siyasilere rehber olacak olan merhum Adnan Kahveci'yi 31. ölüm yıldönümünde Kartal-Yakacak'taki kabri başında andık. Anma törenine Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu'nun Kartal'daki dernekleri ve yöneticileri Cengiz Demirkaya, Salih Kanbut, Muharrem Sağlam, Yusuf Ziya Metin, Murat Özdemir ile birlikte katıldık. Mekânı cennet olsun inşallah.

EĞİTİME KATKI KERMESİ VE GECESİ YOĞUN KATILIMLA GERÇEKLEŞTİ

Kermes açılış kurdelesini, İstanbul Valisi Davut Gül ile birlikte kesildi.

18 Şubat 2024: Sancaktepe Samandıra Ağasar Vadisi Derneği'mizin "Eğitime Katkı" için gerçekleştirdiği kermes devamında -aynı amaçla yapılan- geceye katıldık. Kermesin açılış kurdelesini, İstanbul Valimiz Davut Gül'ün katılımı ile gerçekleşti. Sunuculuğunu, -STK'larımızın vazgeçilmez organizatör ve sunucusu- **Erol Yanık** ile birlikte **Hatice Kan-demir**'in yaptığı geceye hemşehrilerimiz -izdiham denebilecek- yoğun katılım gösterdiler. Geceye Sancaktepe Bld. Bşk. **Şeyma Döğücü**, Şalpazarı Bld. Bşk. **Refik Kurukız**, Trabzonsporlu efsane futbolcu **Yattara**, Tuzla Belediye Bşk. Yard. **Ahmet Çabuk**, İTÜ Öğretim Üyesi Doç. Dr. **Hacer Atar Yıldız**, Üsküdar Millî Eğitim Md. **Semih Durmuş**, Sancaktepe'deki siyasi parti temsilcileri, iş insanları, STK'ların başkan ve temsilcileri; Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Gn. Bşk. **Harun Özdemir** ve yönetim kurulu üyeleri **Fahri Durmuş**, **Yüksel Yamaç**, **Soner Bayram**, **Mahmut Demir**, **Mustafa Özdemir**, **Salih Kanbut**, **Muzaffer Tok**, **Yusuf Ziya Metin**, **Hasan Kanbut** ve bürokratlar yoğun ilgi gösterdiler. Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Fed. üyemiz olan derneğimizin başkanı **Mustafa Demir** nezdinde bütün yönetim kurulunu, kadın ve gençlik kollarını ve tüm üyeleri tebrik ediyoruz.

Kermesin açılış kurdelesini, İstanbul Valimiz Davut Gül'ün katılımı ile gerçekleşti.

Ağasar Vadisi Derneği'mizin "Eğitime Katkı Gecesi"ne katılan Şalpazarı Bld. Bşk. Refik Kurukız ve Yattara ile birlikte.

Geceye katılanlardan kesitler. (Fed. Bşk. Harun Özdemir, belediye başkanları Refik Kurukız ve Şeyma Döğücü ile birlikte)

Geceye katılanlardan toplu bir hatıra fotoğrafı.

Dernek Yönetim Kurulu ve Hanımlar Komisyonu.

“OĞUZ ÇEPNİ KÜLTÜR BULUŞMALARI” ETKİNLİĞİMİZİN TANITIMI KADIKÖY MEYDANINDA GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

05 Mayıs 2024: 9-12 Mayıs 2024 tarihlerinde İstanbul Yenikapı’da gerçekleştireceğimiz “Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliğimizin tanıtımı, Kadıköy meydanında gerçekleştirildi. Tanıtım esnasında keşkek, hoşmerim gibi yöresel yemekler dağıtıldı. Ulusal TV’lere röportajlar verildi. (Ulusal TV’ler haber bültenlerinde bu tanıtım etkinliğimize yer verdi.) Halk oyunları gösterisi yapıldı. Katılım sağlayan ve katkı sunan arkadaşlara çok teşekkür ediyorum.

“Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları” öncesi tanıtım etkinliğimizde Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yöneticileri ile birlikte.

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yöneticilerimiz ve tanıtıma katılan STK başkanları ile birlikte.

“Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları” öncesi tanıtım etkinliğimizde keşkek, hoşmerim gibi yöresel yemekler dağıtıldı.

“Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları” öncesi tanıtım etkinliğimizde Tiryaki Halk Oyunları Ekibi gösterisi.

Tanıtım etkinliğimize Balıkesir’den gelen yerel kıyafetli Oğuz-Çepni hanımlarımız ile.

“OĞUZ-ÇEPNİ KÜLTÜR BULUŞMALARI” YENİKAPI ETKİNLİK ALANI’NDA GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

Kurulduğu günden bugüne yoğun çalışma takvimi yürüten Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu, Türkiye’nin en büyük alan etkinliklerinden olan İstanbul Yenikapı’daki kültür buluşmalarına 9-12 Mayıs 2024 tarihleri arasında ev sahipliği yaptı.

“Oğuz-Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliklerinin açılış anından.

İSTANBUL YENİKAPI ETKİNLİK ALANI OĞUZ-ÇEPNİ KÜLTÜR BULUŞMALARI 9-12 MAYIS 2024

PROGRAM AKIŞI

9 MAYIS 2024 PERSEMBE

- 13.00 Şiir Dinledi: MİHMET GÜÇLÜKÖĞÜLU
- 14.00 İki Nihateran Ekişi
- 14.30 Halk Oyuncuları TIRYAKI ORGANİZASYON HAZİRAN ERİŞİ
- 15.00 PROTOKOL AÇILIŞI
- 16.00 Konuşan CUMALİ KAHRAMAN CEMALETTİN GÖVENC
- 17.00 Konuşan ALİŞAN KANTOS
- 18.00 Konuşan HANİT ÇİÇEK BECİR KAYLA
- 19.00 Konuşan HACİYE ÇOKKILIR CEMALER ÇOKKILIR

10 MAYIS 2024 CUMA

- 14.00 Dört Gösterici ve Şiir Dinledi: SELMA ÖNER
- 17.00 Konuşan BÖNYAMİN AKSUNGUR
- 18.00 Konuşan ABDULLAH ASKIN
- 19.00 Şiir Dinledi: MİHMET GÜÇLÜKÖĞÜLU
- 20.00 Konuşan DENİZALP YAZGA

11 MAYIS 2024 CUMARTESİ

- 12.00 PANEL
- 13.00 Konuşmacı: PROF. DR. MEHMET AÇA BİR TOKLUR MODELİ OLARAK ÇEPNİLER
- Konuşmacı: DOÇ. DR. SERA YILMAZ YÖRÜKLERDE SOSYO KÜLTÜREL HAYAT BİLEKÇİ
- Konuşmacı: DOÇ. DR. ÖMER KUL TÜRK DÖVRESİNİN JEOPOLİTİK ÖZELİNİN MÜLAHAZALAR
- Konuşmacı: PROF. DR. ALİEMİN YALÇIN - ÇEPNİLERİN ANADOLU DAĞI DAĞILIMI
- 14.00 Konuşan: TAYAN DEBİL
- 15.00 Çocuk Tiyatrosu: TİYATRO SÜLMA
- 16.00 Konuşan: ÖZTAY KAHRAMAN
- 16.40 Konuşan: FLÜZ İLKAY DALGA
- 17.20 Konuşan: GÖNÜL BENT ÜRK
- 18.20 Şiir Dinledi: GÜVENÇ ABDAL DİKAÇI AYDOS ÇEMEVİ SEMAH EKİLİ
- 19.00 Konuşan: AYDIN BEYOĞLU
- 20.00 Konuşan: GÜLÇAHAN KOC

12 MAYIS 2024 PAZAR

- 12.00 PANEL
- 13.00 Konuşmacı: PROF. DR. MUALLA UYDU YÖCEL - TAYAN TÜRKCANIN KONUŞMACI: AYHAN YÖNSEL (TARİHÇİ/YAZAR - ÇEPNİLERDE OTU GÜÇLÜKÜLTÜRÜ)
- Konuşmacı: İSMAIL UCAKCI (TARİHÇİ/YAZAR - ÇEPNİLERİN SOSYAL KÜLTÜREL İKİMLERİNE VE İNANÇ YATISI)
- 14.00 Konuşan: ÖZGÜR YÜKÜYÜŞÜ
- 15.00 Konuşan: CEMALETTİN YAMAC
- 16.00 Konuşan: MUHAMMET SAĞ
- 17.00 Konuşan: YOLCU BİLİÇ
- 18.00 Konuşan: GAYE AKSU

“Oğuz-Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliğine katılan protokolden bir kesit.

Fed. Gn. Başkanı Harun Özdemir açılış konuşmasını yaparken.

<<< 9 Mayıs 2024

“OĞUZ-ÇEPNİ KÜLTÜR BULUŞMALARI” İSTANBUL YENİKAPI ETKİNLİK ALANI'NDA İLKLERİ YAŞATTI.

Kurulduğu günden bugüne yoğun çalışma takvimi yürüten Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu, Türkiye'nin en büyük alan etkinliklerinden olan İstanbul Yenikapı'daki kültür buluşmalarına ev sahipliği yaptı.

Oğuz Çepni Boyu Dernekler Federasyonu tarafından 9-12 Mayıs 2024 tarihleri arasında Yenikapı Etkinlik Alanı'nda gerçekleştirilen “Kültür Buluşmaları” dört gün boyunca devam etti.

On dört gün gibi kısa bir zaman diliminde organize edilen etkinlikler, “Federasyon Yönetim Kurulu” üyelerinin yoğun çalışmaları ile gerçekleştirildi.

Ülke sathından elli iki ilden katılımla kurulmuş olan Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Eğitim Araştırma Dayanışma Kalkındırma ve Kültür Federasyonu'nun bu etkinliğinde, öncelikle üye derneklerimizin ve kardeş dernek ve federasyonların tanıtımları gerçekleştirildi.

Etkinliğimizin resmî açılışı 9 Mayıs Perşembe günü saat 15'te gerçekleşti. Açılıшта İBB STK'lar Şube Müdürü Vedat Kara, Üsküdar önceki Belediye Başkanı Av. Hilmi Türkmen, konfederasyonların, federasyonların ve derneklerin başkanları ile siyasi parti temsilcileri hazır bulundu.

Açılış öncesi “İBB Mehteran Takımı” bir gösteri sundu. Devamında “Tiryaki Halk Oyunları Ekibi” Karadeniz horonu, Anadolu halayı ve Ege zeybeğinden gösteriler sergilediler.

Açılış konuşmasını Federasyon Genel Başkanı Harun Özdemir yaptı. Özdemir, Federasyon'un kurulma süreci ve bugüne kadar yaptığı faaliyetler hakkında bilgi sundu ve bugüne kadar Federasyon'a katkı sunanlara teşekkür ederek konuşma-

İBB STK'lar Şube Müdürü Vedat Kara, etkinlik açılışında konuşması yaparken.

İBB Mehteran Takımı, açılış öncesi bir gösteri sundu.

sını tamamladı. Başkan **Harun Özdemir** konuşmasını bitirdikten sonra, il derneklerinden oluşan “Kartal Kültür Kardeşliği Platformu” Başkanı **Ömer İcmeli** ve üyelerden teşekkür eden heyeti ile birlikte kürsüye gelip kendilerine plaket takdim ettiler.

İBB STK’lar Müdürü **Vedat Kara**, İBB adına bir konuşma yaptı. Son olarak önceki Üsküdar Belediye Başkanı **Hilmi Türkmen**, ülkemizin birlik beraberliği vurgusunun ağır bastığı bir konuşma gerçekleştirdi. Ardından bütün protokol temsilcileri açılış kurdelesini keserek etkinliği başlattı.

Devamında seçkin sanatçılar konserlerini verdiler. Aynı gün protokol mensupları, kültür stantlarımızı gezip ikramları tattılar.

Etkinliğimizin ikinci günü, sahne programları gün boyu devam etti. Yani ziyaretçiler karşılandı. İkinci günün en önemli misafiri MHP Giresun Milletvekili **Ertuğrul Gazi Konal** oldu. Kendisi de bir Çepni beyi olan **Konal**, etkinliklere bol zaman ayırıp bütün derneklerin stantlarına uğrayıp ilgilendi. STK başkan ve yöneticilerinin ziyaretleri gün boyu devam etti.

Üçüncü günü, programa panellerle başlandı. Prof. Dr. **Alemdar Yalçın**, Prof. Dr. **Mehmet Aça**, Doç. Dr. **Ömer Kul**, Doç. Dr. **Seda Yılmaz** akademisyenlerin sunumları yoğun ilgi ve dikkatle takip edildi.

Panel sonrası çocuk tiyatrosu gösterisi yapıldı. Devamında yeni seçkin sanatçılar sahne aldılar. Akşam bölümü öncesinde “Güvenç Abdal Aydos Cemevi Semah Ekibi” gösterisi ilgi ile izlendi. Sonrasında yine sahne sanatçıları ile program devam etti. Yoğun katılımcıların ziyaretleri bugün de devam etti.

Etkinliğimizin dördüncü ve son günü yine bir panel ile başladı. Panelde akademisyenler Prof. Dr. **Mualla Uydu Yücel**, Tarihçi Yazar **İsmail Uçakçı**, Tarihçi Yazar **Ayhan Yüksel** çeşitli konularda sunumlar yaptılar.

Panel devamında, bir Çepni kültürü olarak Karadeniz yaylalarında yüzlerce yıldır yaşanıp yaşatılan “Otçu Göçü” şenlikleri canlandırıldı. Kemençeler, davul zurnalar eşliğinde yerel sanatçılar ve halk, horon halkasında buluşarak sahne önüne kadar horon oynadılar ve sahne sanatçıları eşliğinde horonlara devam edildi. Bundan sonra yeni sahne sanatçıları sanatlarını icra ettiler. Katılımcılar, finalde **Gaye Aksu**’nun şarkılarına eşlik ederek günü ve programı tamamladılar. Son gün (Pazar) havanın da güzel olmasıyla katılımın daha yoğun olması gözlerden kaçmadı.

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Başkan, yöneticileri ve üye dernek başkanlarımız ile birlikte dört gün boyunca etkinlikleri elimizden geldiğince titizlikle takip ettik.

İlk gün Mehteran gösterisi, halk oyunları gös-

Tiryaki Halk Oyunları Ekibi, açılış öncesi Karadeniz, Anadolu ve Ege bölgelerinden halk oyunları gösterisi sundu.

Tiryaki Halk Oyunları Ekibi’nin gösterilerinden bir kesit.

Üsküdar Belediyesi Önceki Başkanı Av. Hilmi Türkmen, açılıшта davetlilere hitap ederken.

terileri, üçüncü gün Gürgentepe Dernekler Federasyonu Bayanlar Semah Grubu'nun yaptığı semah, üçüncü ve dördüncü günlerde yapılan panel-lerle yetkin hocalarımızın tarihi ve kültürel sunumları, derneklerin her bölgeden katılımları, etkinliklerimize büyük kültürel zenginlik kattı.

Yüzlerce insanın katıldığı "Otçu Yürüyüşü", eğlence ve neşe içerisinde gerçekleştirildi. Halay halinde oyunlar devam etti. Sahne alan sanatçılar gün boyunca dinleyicileri eğlendirdi ve coşturdu.

Irak Kerkük Türkleri kardeşlerimizin, yöresel kıyafetleriyle gerçekleştirdikleri etkinlikler de oldukça ilgi çekiciydi.

12 Mayıs "Anneler günü" olması sebebiyle, Federasyon Genel Başkanı **Harun Özdemir**, İSFA Fuar Organizasyon Sahibi **Sezer Turan** ve Yönetim Kurulu üyeleri, bayanlara gül dağıtarak anneler günlerini kutladılar.

Federasyon Genel Başkanı **Harun Özdemir**, organizasyon boyunca yaptıkları başarılı çalışmalarından dolayı Gürgentepe Dernekler Federasyonu Başkanı **Hüseyin Koca** ve ASDEF Kurucu Genel Başkanı **Kemal Bektaş**'ı birer plaketle taltif etti. Diğer dernek başkanlarına da -biri katılımcı belgesi vererek- teşekkür etti.

İki gün çeşitli tarihi-kültürel konularda yapılan

Sanatçı Alişan Kantos konseri.

Sanatçılar Naciye Çokbilir-Cevahir Çokbilir konseri.

Ana-oğul sanatçı Naciye-Cevahir Çokbilir, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu yöneticilerinin huzurunda Genel Başkan Harun Özdemir'e imzalı albümlerini hediye ettiler.

paneller oldukça ilgi gördü.

Fatma Şentürk'ün sunduğu programın dördüncü günü sonunda sahne alan Ordulu sanatçı **Gaye Aksu** konseri seyircilerden tam not aldı.

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu, üye dernekleri ve kardeş federasyonlar ile birlikte İstanbullulara ve il dışından gelenlere dört gün boyunca kültürel bir şölen yaşattı. Organizasyon, "İSFA 52 Basın Yayın Organizasyon" ile birlikte sorunsuz olarak tamamlandı. Böylece gelecek yıllarda yapılması planlanan daha geniş kapsamlı organizasyonlar için bir alt yapı çalışması yapılmış oldu.

Bu organizasyon için -bize güvenini ifade ederek, "İki hafta içinde siz yaparsınız." diyen- İBB STK'lar Şube Müdürü **Vedat Kara**'ya, bu etkinlik alanını bizlere açan İBB Belediye Başkanı **Ekrem İmamoğlu**'na, bu etkinliklerde bizleri yalnız bırakmayan ve katılım yapan/katkı sunan herkese teşekkür ederiz.

Daha güzel etkinliklerde buluşmak üzere. □ **Harun Özdemir** (Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı)

Kartal Kültür Kardeşliği Platformu Başkanı Ömer İçmeli, il dernekleri başkanları ile birlikte, -günün anısına ve başarılı çalışmaları nedeniyle- Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı Harun Özdemir'e plaket takdim ettiler.

İBB STK'lar Şube Müdürü Vedat Kara'ya, "Oğuz-Çepni Kültür Buluşmaları" etkinliğine destekleri için, Federasyon Genel Başkanı Harun Özdemir, federasyon yönetim kurulu üyeleri ile birlikte -günün anısına- plaket takdim ettiler.

Takademi Derneği Başkanı Hüseyin Ayaz ve Yönetim Kurulu, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı Harun Özdemir'e günün anısına dernek atkılarını hediye ettiler.

Güvenç Abdal Derneği Aydos Cemevi standında, Federasyon Genel Başkan Vekili ve Gürgentepe Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı Hüseyin Koca ve hanımların el emegi yöresel yemekleri.

Doğu Türkistan Derneği standında kardeşlerimizle.

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu protokol standında, federasyon yöneticileri, yazarlar ve Üsküdar Önceki Belediye Başkanı Av. Hilmi Türkmen ile birlikte.

"Oğuz-Çepni Kültür Buluşmaları" etkinliği standında, Sinop'tan Cihat Uygun, Urfa Siverek Çepni Köyü Muhtarı Mehmet Yaşar Küçükbayrak, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Gn. Başkanı Harun özdemir, Diyarbakır Bismil Türkmenacı Köyü Derneği Başkanı Cumali Kahraman ve Balıkesir'den Müş. Av. Emine Aygören Hacıhamdioğlu ile birlikte.

Kartal Giresunlular Derneği standında, KARKON Genel Başkanı Sıtkı Ada, yerel basın ve dernek yöneticileri ile.

Şalpaazarı Dernekler Federasyonu (ŞALFED) standında Üsküdar Önceki Bld. Bşk. Av. Hilmi Türkmen, ŞALFED Bşk. Ömer Karadeniz, diğer STK başkanları ve etkinliğe katılan misafirlerle.

Danslı şiir dinletisi yapan Azerbaycanlı sanatçı Saide Ömer ve İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nilüfer Pembeoğlu, dünyanın birçok yerinden gelen iletişimci heyetle etkinliklerimize katıldılar.

Prof. Dr. Nilüfer Pembecioğlu, Azerbaycanlı sanatçı Saide Ömer ve eşim Nuran Özdemir ile birlikte (Fed. Bşk. Harun Özdemir).

Sanatçı Onur Atmaca, etkinlikte konser verirken.

Sanatçı Bünyamin Aksungur, etkinlikte konser verirken.

Görelle Belediye Başkanı Hasbi Dede, sanatçı Bünyamin Aksungur'a çiçek verirken. (Sunucu Fatma Şentürk)

Sanatçı Abdullah Aşkın, Federasyon Genel Başkan Vekili Hüseyin Koca ve federasyon yöneticileriyle ve etkinlikte konser verirken.

MHP Giresun Milletvekili Ertuğrul Gazi Konal, fed. yöneticilerimizle “Kavakbaşı Kültür ve Cemevi Derneği (Balıkesir)” standını gezerken.

Milletvekili Ertuğrul Gazi Konal, fed. yöneticilerimizle “Güvenç Abdal Cemevi” ve “Ordu Gürgentepe Gülbelen Derneği” standını gezerken.

Milletvekili Ertuğrul Gazi Konal, fed. yöneticilerimizle “Avrasya Türk Dernekleri Federasyonu” standını ziyaret ederken.

Milletvekili Ertuğrul Gazi Konal, fed. yöneticilerimizle “Diyarbakır Türkmenleri Derneği” standını gezerken.

Milletvekili Ertuğrul Gazi Konal, fed. yöneticilerimizle “Kazakistan” standını gezerken.

Milletvekili Ertuğrul Gazi Konal, “Türkmeneli İnsan Hakları Derneği (Kerkük)” standını gezerken.

Milletvekili Ertuğrul Gazi Konal, fed. yöneticilerimizle “Ağasar Şalpaazarlılar Sancaftepe Kültür ve Yardımlaşma Derneği” standını gezerken.

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu yöneticileri "Güvenç Abdal Cemevi" standında.

İstanbul üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nilüfer Pembeoğlu, federasyon standında yöneticilerimizle.

Federasyon Genel Başkanı Harun Özdemir, "Doğu Türkistan" standını özel olarak ziyaret edip sohbet etti.

“Sakarya Ordulu Dernekler Federasyonu (SODEF) Başkanı Özcan Canbul”, federasyon standımızı ziyaret ederek bizleri Sakarya’ya davet etti.

“Ordu Gürgentepe Dernekler Federasyonu” Başkanı Hüseyin Koca, çıkarmış olduğu “Bir Köyün Hikayesi” adlı dergiyi, Genel Başkan Harun Özdemir’e takdim etti.

İstanbul Fatih Belediyesi meclis üyeleri, Balkan Federasyonu yöneticileri ve Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu yöneticileri, federasyonumuzun standında buluştular.

“Oğuz-Çepni Buluşmaları” etkinliklerinin üçüncü günü paneli: Prof. Dr. Mehmet Akça, Doç. Dr. Seda Yılmaz, Doç. Dr. Ömer Kul, Prof. Dr. Alemdar Yalçın, seçtikleri konularda önemli sunumlar yaptılar.

Sanatçı Yaşar Dere, etkinlikte konser verirken. (Ve kendisine çiçek takdim edilirken)

Çocuk Tiyatrosu (Tiyatro Gilima), etkinlikte gösteri yaparken.

Sanatçı Oktay Kahraman, etkinlikte konser verirken. (Sunucumuz kendisine çiçek takdim ederken)

Sanatçı Filiz İlkay Balta, etkinlikte konser verirken.

Kazakistan'dan katılımcı hanımefendi, Nuran Özdemir (Gn. Bşk. eşi) ile birlikte Bşk. Harun Özdemir Sanatçı Filiz İlkay Balta'ya çiçek takdim ederken.

Sanatçı Cüneyt Şentürk, etkinlikte konser verirken.

Güvenç Abdal Ocağı Aydos Cemevi Bayan Semah Ekibi gösteri sunarken ve cemevi dedesi dua ederken.

Güvenç Abdal Ocağı Aydos Cemevi Bayan Semah Ekibi ile semah gösterisi sonrası toplu bir hatıra fotoğrafı.

Sanatçı Aydın Beyoğlu, etkinlikte konser verirken. (Konser sonrası Genel Başkan Harun Özdemir, kendisine çiçek takdim etti.)

Sanatçı Gülcihan Koç, etkinlikte konser verirken.

Fed. Gn. Bşk. Vekili Hüseyin Koca, Fed. Gn. Bşk. Yard. Metin Demirbaş ile semah ekibine saziyla eşlik eden sanatçıya çiçek verirken.

Fed. Gn. Bşk. Vekili Hüseyin Koca, sunucu Fatma Şentürk'e çiçek verirken.

Fed. Gn. Bşk. Harun Özdemir, Tahtacılar Fed. Gn. Bşk. Yolcu Bilgiç'e Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma Dergisi' takdim etti.

Etkinliğe katılan Türk dünyasından Irak-Kerkük, Kazakistan ve Doğu Türkistanlı bayanlar.

Bulgaristan'dan gelen genç sporcular, sanatçı Cüneyt Şentürk ve Öz Balkan Gücü Der. Bşk. ve Fed. Gn. Sekreteri Fikret Poyrazoğlu ile.

Dünya Çorumlular Konfederasyon Genel Başkanı Metin Akkuş, Türkiye-Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İş Birliği Cemiyeti Genel Başkanı Rüşat Aydoğan ile kültür stantlarımızı gezerken.

Güvenç Abdal Cemevi standında; akademisyen hocalarımız, Vatan Partisi İst. İl Bşk. İbrahim Okan Özcan, federasyon yöneticileri ve dernek yöneticilerimizle.

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu standında; Fed. Gn. Bşk. Vekili Sırrı Oğuz (Balıkesir), Gn. Bşk. Yard. Hürriyet Cemal Öz-kaynak (Ankara), Gn. Bşk. Yard. Ferdi Kılınç (İzmir), Yön. K. üyemiz Muzaffer Tok (Trabzon), Öz Balkan Gücü Der. Bşk. ve Fed. Gn. Sekreteri Fik-ret Poyrazoğlu etkinliklerimizi izlerken.

Gürgentepe Dernekleri Fed. standında, ŞalFed Başkanı Ömer Karadeniz, federasyon yöneticileri ve Gürgentepe hanımlarımız ile.

Kültür etkinliklerimiz kapsamındaki sahne faaliyetlerini dikkat ve coşku ile izleyen katılımcılar.

“Oğuz-Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliklerimizde, federasyon standımızda Yörük Türkmen Beyi ile federasyon yöneticilerimiz birlikte.

Yörük Türkmen Birliği Genel Başkanı İrfan Tatlıoğlu, CHP İstanbul İl Başkan Yardımcısı Cabbar Kement, Eskişehir Dernekler Federasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Çetinkaya, misafirler ve yöneticilerimizle federasyonumuzun standında.

Organizatör Sezer Turan, Sakarya Arifiye’den İş İnsanı Fatih Fahri Yeter, Düzce-Çatak dernek yöneticileri ve Ordulu iş insanlarımızla birlikte, “Oğuz-Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliklerimizde, federasyon standımızda birlikteyiz.

Akademisyen hocalarımız, Dulkadiroğlu Federasyonu Başkanı Ümit Topal, federasyon yöneticilerimiz ve diğer misafirlerimizle “Oğuz-Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliklerimizde federasyon standımızda.

Etkinliklerimizin üçüncü günü yapılan panel sonrası, akademisyen hocalarımız ve katılımcılardan bir kısmı ile hatıra fotoğrafı.

Dördüncü gün paneli: Prof. Dr. Mualla Uydu Yücel, Tarihçi-Yazar Ayhan Yüksel ve Tarihçi-Yazar İsmail Uçakçı, seçtikleri önemli konularda sunumlar yaptılar.

Şalpazarı (Ağasar) müziğinin sevilen ses sanatçısı Cesarettin Yamaç konser verirken.

“Oğuz-Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliklerimiz kapsamında, Trabzon-Şalpazarı (Ağasar) yöresinde her yaz yayla şenlikleri başlarken gerçekleştirilen “Otçu yürüyüşü” kemeçler ve horon eşliğinde canlandırıldı.

“Otçu yürüyüşü”nde, Genel Başkan Harun Özdemir ve eşi de -yöresel giysili Ağasar kızlarıyla birlikte horon oynadılar.

“Otçu yürüyüşü” eğlencesi, davul-zurna eşliğinde -halkın da katılımıyla- büyük coşkuyla devam etti.

Kemençe ve türkü sanatçısı Muhammet Sarı konser verirken.

Sanatçılarımız Cesaretin Yamaç ve Muhammet Sarı'ya çiçek takdim edilirken.

Sanatçı Yolcu Bilgiç, konserini verirken.

Sanatçı Gaye Aksu, konserini verirken ve Genel Başkan Harun Özdemir, kendilerine çiçek takdim ederken.

ANAP Dönemi Millî Eğitim Bakanı, Çepni beyi Metin Emiroğlu, etkinliklerimiz esnasında bizleri ziyaret ettiler.

Federasyon Gn. Bşk. Yardımcımız Erol Şentürk'ün annesi, ilerleyen yaşına rağmen etkinliklerimize katıldı. "Anneler Günü" münasebetiyle güllü hediye ederek, ellerini öpüp hayır dualarını aldık.

“Anneler Günü” münasebetiyle, etkinliklerimizde hanımlara gül hediye ettik.

“Anneler Günü” münasebetiyle, etkinliklerimizde hanımlara gül hediye ettik.

“Anneler Günü” münasebetiyle, etkinliklerimizde hanımlara gül hediye ettik.

“Anneler Günü” münasebetiyle hanımlara gül dağıttıktan sonra Diyarbakır Türkmenleri Derneği standında; Urfa Siverek Çepni Köyü Muhtarı Mehmet Yaşar Küçük Bayrak ve Diyarbakır Türkmenleri Derneği Başkanı Cumali Kahraman ve hanımlarla birlikteyiz.

Irak Kerkük Türkmenleri standında “Anneler Günü” münasebetiyle gül dağıttıktan sonra toplu bir hatıra fotoğrafı.

Trabzon Şalpazarı Dernekler Federasyonu (ŞalFed) standında “Anneler Günü” münasebetiyle gül dağıttıktan sonra toplu bir hatıra fotoğrafı.

"Oğuz-Çepni Kültür Buluşmaları" etkinliğimiz için büyük çaba gösteren federasyon yöneticilerimiz Hüseyin Koca ve Kemal Bektaş'a plaket takdim ettik.

Kerkük Türkmen Derneği standında yöresel yemek ikramı hazırlığı yapan bir Türkmen Hanımefendisi.

Gürgentepe standında bir Halil İbrahim sofrasında.

Diyarbakır Türkmenleri Derneği standında Oğuz Kızık Boyu Federasyonu Genel Başkanı Nafi Çağlar, Tarihçi-Yazar İsmail Uçakçı ve STK yöneticileriyle.

Giresun Görele Belediye Başkanı Hasbi Dede, Kartal Giresun Derneği standında yöneticilerimizle.

Federasyon standında Alevi Vakıfları Federasyonu Gn. Başkanı Haydar Baki Doğan ve Tahtacılar Federasyonu Gn. Başkanı Yolcu Bilgiç ile.

ANAP Dönemi Millî Eğitim Bakanı Metin Emiroğlu, etkinliklerimiz esnasında bizleri ziyaret etti. Kendisi de Malatya Arapgirli bir Çepni olan Sayın Bakanımıza -hasseten- teşekkür ediyorum.

Panel sonrası, Eski Millî Eğitim Bakanı Metin Emiroğlu, katılımcı hocalarımız Prof. Dr. Mualla Uydu Yücel, Tarihçi-Yazar Ayhan Yüksel, Giresun Federasyonu Kurucu Bşk. Halil Kütük ve yöneticilerimiz ile -Şalpazarı Der. Federasyonu Kadın Kolları'nın ikramları eşliğinde- sohbet.

Etkinliğimizin dördüncü günü panel sonrası, katılımcı hocalarımız ve izleyenlerin bir kısmı ile birlikte.

Eski Milli Eğitim Bakanı Metin Emiroğlu ile birlikte stant ziyareti.

Samsun Avutlular Derneği Cemevi standında Başkan Hüseyin Bektaş ve Balıkesir ve farklı yerlerden gelen boydaşlarımızla.

Emekliler Partisi Genel Başkanı Cengiz Erten, Eskişehir standında Eskişehir Federasyonu Genel Başkanı Mehmet Çetinkaya, Çorum Konfederasyonu Genel başkanı Metin Akkuş ve diğer STK başkanları ile.

Bulgaristan'ın İstanbul Konsolosluğu Ticari Ataşesi Ventseslav Petrov ve eşi, Federasyon standimizi ziyaret etti. Ticari Ateşe, eşi ve Federasyon yöneticilerimiz birlikte.

Etkinliklerimize katılan Türk Dünyası Yörük Türkmen Birliği Genel Başkan İrfan Tatlıoğlu ve STK başkanları ile.

Federasyon standımızda; ANAP Dönemi Millî Eğitim Bakanı Metin Emiroğlu, Prof. Dr. Mualla Uydu Yücel, Tarihçi-Yazar Ayhan Yüksel ve STK temsilcileriyle.

Federasyon standımızda; Tuzla Gümüşhaneliler Derneği Başkanı Akın Yondemir, Urfa Siverek Çepni Köyü Muhtarı Mehmet Yaşar Küçük-bayrak, Sakarya Akyazı Yörükleri Mahallesi Muhtarı Halil Özdemir ve heyeti ve diğer STK başkanları ile.

Türk Dünyası Derneği Genel Başkanı Halit Kanak, Alevi Vakıfları Federasyonu Genel Başkanı Haydar Baki Doğan ve diğer STK temsilcileri -etkinliklerimizde bizlerle birlikte olan- Alevi Vakıfları Federasyonu standı önünde.

Etkinliklerimize destek veren KASTOP Konfederasyonu standında, Konfederasyon yöneticileri ve STK temsilcileri ile.

Etkinliklere katılan Giresun STK temsilcilerimiz ve basın mensupları ile.

“Oğuz-Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliklerimize katılan Türk Dünyası Yörük Türkmen Birliği Genel Başkanı İrfan Tatlıoğlu, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı Harun Özdemir’e Yörük keyfiyesi ve Kur’an-ı Kerim hediye ettiler.

“TÜRK DÜNYASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR KONGRESİ”NDEYDİK.

19 Mayıs 2024: Türk Dünyası Yörük Türkmen Birliği-Uludağ Üniversitesi iş birliği ile 17-19 Mayıs tarihlerinde Bursa’da gerçekleştirilen “Türk Dünyası Stratejik Araştırmalar Kongresi / Avrupa Türk tarihi-Avrupalı Türkler” çalıştayı için Türk dünyasından gelen hocalarımızla birlikteydik.

Yüzün üzerinde akademisyenin katıldığı ve üç gün süren çalıştay, iki ayrı salonda aynı anda devam etti. Büyük katılım ve alakanın olduğu çalıştayın gerçekleşmesinde büyük emekleri için Türk Dünyası Yörük Türkmen Birliği Başkanı **İrfan Tatlıoğlu**’nu ve ekibini tebrik ediyorum.

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu’nu temsilen **Mustafa Özdemir**, **Cihat Uygun**, **Yaşar Saka** ve bendeniz (**Harun Özdemir**) birlikte çalıştaya katılım sağladık.

Çalıştayın bitiminde, 19 Mayıs 2024 Pazar günü öğleden sonra Bursa Keles ilçesine bağlı Kocayayla’da 19 Mayıs ve Türkmen Toyu kutlamaları gerçekleştirildi. Kocayayla aynı zamanda Osmanlı Devleti öncesi Osman Bey’in obası nı kurduğu yayla olması nedeniyle ayrı bir önem taşıyor. □

Türk Dünyası Yörük Türkmen Birliği Genel Başkanı İrfan Tatlıoğlu, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yöneticileri ve programa katılan akademisyen hocalarımız ile.

Bursa Keles Kocayayla’da Türk Dünyası Yörük Türkmen Birliği Genel Başkanı İrfan Tatlıoğlu, Keles İlçesi Belediye Başkanı Ali Doğru, Federasyon yöneticilerimiz ve Akıncılar Okçuluk Derneği Bayan Kılıç Kalkan Ekibi ile.

“Avrupa'daki Türkler ve Avrupa Türkleri Çalıştayı”, Bursa Uludağ Üniversitesi yerleşkesinde uluslararası hocaların katılımı ve sunumlarıyla gerçekleşti.

Avrupa'daki Türkler ve Avrupa Türkleri Çalıştayı'na Özbekistan, Azerbaycan ve Balkanlardan katılan hocalar ile.

Bursa Keles Kocayayla Türkmen Otağı'nda; 24. Dönem AK PARTİ Milletvekili Ali Boğa, Türk Dünyası Yörük Türkmen Birliği Gn. Bşk. İrfan Tatlıoğlu, Bursa Keles Bld. Bşk. Ali Doğru, Eskişehir Dernekleri Fed. Gn. Bşk. Mehmet Çetinkaya, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Gn. Bşk. Harun Özdemir, Federasyon yöneticileri Mustafa Özdemir, Yaşar Saka ve Cihat Uygun, kıl çadırda ikramlar eşliğinde dinlenirken.

KAVİ ELEKTROMEKANİK
SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Dünyanın Kapıları KAVİ'de...

OTOMATİK KAPI
SİSTEMLERİ
dormakaba

Hürriyet Mah. Eğitim Sokak No: 22 Kat: 1 Kağıthane / İstanbul
Tel: +90 (212) 233 27 02 233 44 07 Faks: +90 (212) 224 24 96
kavi@kavi-ld.com

BAŞARAN
Ağız ve Diş Sağlığı Polikliniği

**Başaran Diş Kliniği Yeni Şubesiyle
Beylikdüzü'nde Hizmetinizde**

Sizlere özel

%25

indirim

Zirkonyum Kaplama

Estetik Diş Hekimliği

Dijital Diş Hekimliği

İmplant Tedavisi

Lamina Kaplama

Cerrahi İşlemler

Diş Eti Tedavisi

Diş Teli Tedavisi

Kanal Tedavisi

Diş Beyazlatma

Pedodonti

Basarandental

Beylikdüzü OSB Mah. Birlik sanayi sitesi
3. cad. no13/04 Beylikdüzü İSTANBUL

0501 527 27 26

Nisan 2023: İyi Parti İstanbul Mv. Burak Akburak'ın İlkokul öğretmenini ziyaretine eşlik ettik. Federasyonumuzun Disiplin Kurulu Başkanı Süleyman Metin'in eşinin öğrencisi olan Akburak'a siyasi hayatında başarılar diledik.

28 Mayıs 2023: Giresun'da yapılan "Karadeniz Çepnileri Çalıştayı" için yolculuklarımızdan birinde Çepni beyleri ile Bolu Dağı'ndaki mekânlarında bir araya geldik.

29 Mayıs 2023: Giresun merkezde fındık tüccarı olan kardeşimize dergimizi ilettik.

29 Mayıs 2023: Giresun'da yapılan "Karadeniz Çepnileri Çalıştayı" için, Eski Ordu İl Kültür Md. Uğur Toparlak ile Ordu'da buluşup kendisine dergi takdim ettik ve Çalıştay ve diğer faaliyetlerimiz için görüş alışverişinde bulunduk.

29 Mayıs 2023: Giresun Üniv. Dekan Yard. Prof. Dr. Sezai Balcı Hocamızla "Karadeniz Çepnileri Çalıştayı" için birçok kez toplantı yaptık ve kendilerine dergimizi takdim ettik.

29 Mayıs 2023: Giresun Valiliği Özel Kalem Md. Ramazan Bilgiç'e dergimizi takdim ettik.

29 Mayıs 2023: Sosyal medyadan yayın yapan "Çepniler" sayfası sahibi Ercan Bayram ile Giresun Espiye'de buluşup dergimizi hediye ettik.

29 Mayıs 2023: Ordu merkezde Ordu Üniv. Öğ. Ü. Doç. Dr. Kamil Yavuz Hocamla buluşup Giresun'da yapılacak "Karadeniz Çepnileri Çalıştayı" hakkında görüşme yapıp dergimizi takdim ettik.

29 Mayıs 2023: Samsun Canik Belediyesi Bşk. Yard. Yusuf Sancak'ı ziyaret ederek dergimizi hediye ettik.

29 Mayıs 2023: Merkezi Samsun'da olan ve kendi mekanlarını satın alarak faaliyetlerine devam eden, Samsun'daki on beş bin Şalpazarılı'nın tek derneği olan Samsun Şalpazarılılar Derneği'mizi ziyaret ederek Başkan Metin Çolak'tan bilgi aldık. Kendilerine dergimizi takdim ettik.

31 Mayıs 2023: Giresun Görele Kaymakamlık Sosyal Yardımlaşma Vakfı Md. Aydın Yaman'ı, Metin Demirbaş Başkan'la birlikte ziyaret ederek dergimizi takdim ettik.

31 Mayıs 2023: MHP'den Giresun Mv. seçilen Ertuğrul Gazi Konal'a, Giresun merkezde -Marmara Bölge Başkanım Metin Demirbaş- ile birlikte hayırlı olsun ziyareti gerçekleştirdik. Dergimizin ilk sayısını takdim ettik.

Mayıs-Haziran 2023: Federasyon yöneticimiz Yüksel Yamaç, dergimizi Şalpazarı STK yöneticilerine ulaştırdı.

Sayvançatak Derneği Başkanı Erol Yanık'a dergimizi takdim..

Gazeteci Bülent Şirin ve emekli öğretmen Ahmet Bayraktar'a dergimizi takdim.

Ağasar Vadisi Derneği Başkanı Mustafa Demir'e dergimizi takdim.

ŞalFed Kadınlar Kolu temsilcilerine dergimizi takdim.

Tuzla Ağasarlılar Der.Bşk.Enes Kahraman'a, Sancaktepe Sinlice Der.Bşk. Bahri Erata'ya ve önceki Ağasar Vadisi Der.Bşk. Ali Atalar'a dergimizi takdim.

Doğancı Derneği Başkanı Mustafa Kemal Yamaç' dergimizi takdim.

Geyikli Der. Kadın Kolları Başkanı Ayşe Karagöz'e dergimizi takdim..

ŞalFed Kadın Kolları Başkanı Fatma Kandil'e dergimizi takdim.

Dorukkiriş Derneği Başkanı Fahri Durmuş'a dergimizi takdim.

ŞalFed Gençlik Kolları Başkanı ve iş insanı Basri Karaman'a dergimizi takdim.

Çamlıca Derneği Başkanı Şevki Çakır'a dergimizi takdim.

Üsküdar Belediyesi Meclis Üyesi Köksal Durmuş'a dergimizi takdim.

Dergimizin editörü ve yazarı Hakkı Bayraktar'a dergimizi takdim.

Üsküdar İlçe Milli Eğitim Müdürü Semih Durmuş'a dergimizi takdim.

ŞalFed Genel Başkanı Ömer Karadeniz'e dergimizi takdim.

Geyikli Derneği Başkanı Fahri Demirbaş'a dergimizi takdim.

3 Haziran 2023: Trabzon merkezde bulunan Trabzon Şal pazarılular Derneği Başkanı Turgut Kahraman ve yöneticilerini ziyaret ederek dergimizi takdim ettik.

3 Haziran 2023: Trabzon Ayasofya'da işletmeci olan İbrahim Özdemir'e dergimizi hediye ettik.

4 Haziran 2023: Trabzon Maçka Hamsiköy'de restoran sahibi Çepni hatunu hemşehrimizi ziyaret ederek dergimizi hediye ettik.

5 Haziran 2023: Trabzon Beşikdüzü Akkese Mahallesi İmamı Osman Miynat'a misafir olup dergimizi hediye ettik.

5 Haziran 2023: Beşikdüzü Bld. Bşk. Ramis Uzun'u ziyaret ettik ve kendilerini "Karadeniz Çepnileri Çalıştayı"na davet ederek dergimizi takdim ettik.

6 Haziran 2023: Giresun Bld. Bşk. Aytekin Şenlikoğlu'nu ziyaret ederek "Karadeniz Çepnileri Çalıştayı" hakkında görüşme yaptık ve dergimizi takdim ettik.

7 Haziran 2023: Şalpazarı İlçesi (Şimdi Arsin İlçesi) Halk Eğitim Merkezi Müdürü Temel Dural'ı makamında ziyaret ederek dergimizi takdim ettik.

7 Haziran 2023: Dergi sponsorlarımızdan Ömer Özdemir'i Şalpazarı'ndaki iş yerinde ziyaret ederek dergimizi hediye ettik.

7 Haziran 2023: "Şalpazarı Haber" İmtiyaz Sahibi Turgay İkinci'yi ziyaret ederek dergimizi hediye ettik.

7 Haziran 2023: Şalpazarı İlçe M. Eğitim Md. Hüseyin Türkmen'e makamında hayırlı olsun ziyaretinde bulunduk ve dergimizi takdim ettik.

7 Haziran 2023: Trabzon Şalpazarı Spor Kulübü'nü ziyaret ederek dergimizi hediye ettik.

7 Haziran 2023: Şalpazarı Kaymakamı Zekeriya Murat Şahan'ı ziyaret ederek dergimizi takdim ettik ve etkinliklerimize davet ettik.

9 Haziran 2023: Trabzon Şalpazarı AK PARTİ İlçe Başk. Zeki Çabuk'u Acısu mevkiindeki iş yerinde ziyaret ederek dergimizi hediye ettik.

10 Haziran 2023: Federasyonumuzun Gn. Bşk. Yard. Ahmet Ataç ve Onur Kurulu Üyemiz Av. Emine Hacıhamdioğlu, Prof. Mualla Uydu Yücel'i ziyaret ederek dergimizi takdim ettiler.

10 Haziran 2023: Fed. Bşk. Yard. Ahmet Ataç ve Onur K. Üyemiz Av. Emine Hacıhamdioğlu, birlikte Türk Ocakları İst. İl Bşk. Dr. Cezmi Bilen'i ziyaret ederek dergimizi takdim ettiler.

11 Haziran 2023: Asırlık çınar, yılların esnafı iş insanı (Şimdi Beşikdüzü Takazlı Mah. İkametgâhında) Cemal amca'yı ziyaret ettik. Hem duasını aldık hem de tarih konuştuk.

13 Haziran 2023: Dergimizin sponsorlarından Abdurrahim Mican'ı iş yerinde ziyaret ederek dergimizi takdim ettik.

13 Haziran 2023 Dergimizin sponsorlarından Basri Karaman'ı, İş yerinde ziyaret ederek dergimizi takdim ettik.

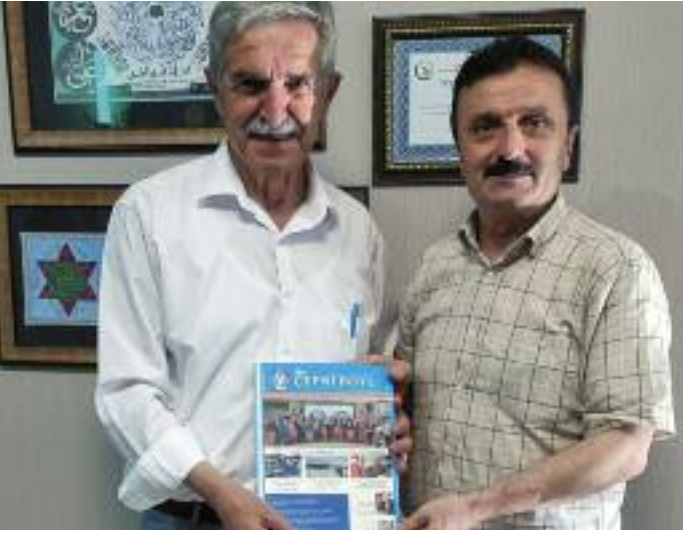

23 Haziran 2023: İzmir Bergama Dern. Bşk. ve Fed. Ege Bölge Bşk. Ferdi Kılınç ve dern. yöneticileri ve Onur K. Ü. Tarihçi Yazar Ümit Topal, Kuzey Ege'de misafirimiz oldular. Kendilerine derg.hediye ettik.

30 Haziran 2023: Kurban Bayramı'nın üçüncü günü Kuzey Ege'de bulunan yöneticilerimiz ve eşleriyle birlikte Bergama'da bayramlaştık. İzmir, Aydın, Balıkesir, Çanakkale illerimizdeki fed. yöneticileri ve üye dernekler yöneticilerimizin katıldığı bayramlaşma, ikramlar ve sohbetlerle devam etti. Katılanlara dergimizi hediye ettik.

Haziran 2023: Ahmet Ataç Başkan, dergimizi Halil Mert'e takdim etti.

Haziran 2023: Sisdâğı yayla gezimizde, fotoğraf sanatçısı Ali Osman Bektaş'a dergimizi Çepni otağında takdim ettik.

Haziran 2023: Sancaktepe Ağasar Derneği Bşk. Soner Bayram, MHP Sancaktepe İlçe Başkanı Arzu Karaalioglu'na dergimizi hediye etti.

5 Temmuz 2023: Pomak Dernekleri Fed. Gn Bşk. Bayram Erat, bizleri mekânımızda ziyaret ettiler. Kendilerine dergimizi takdim ettik.

16 Temmuz 2023: Bolu Abant Çepni yaylasını ziyaret ettik. Çepni boyu akrabalarımızla tanış olup at bindik.

19 Temmuz 2023: Şalpazarı Belediye Başkanımız Refik Kurukız'ı, Fed. Saymanı Salih Kanbut, Fed. üyemiz ve dernek yöneticilerimizle birlikte ziyaret edip dergimizi takdim ettik. Giresun'da yapılacak çalıştay hakkında görüşme yaptık.

29 Temmuz 2023: Bursa Trabzon Dernekleri Fed. Gn Bşk. Yard. Cemal Karagüzel'in Orhangazi'deki restoranına konuk olup dergimizi takdim ettik.

Ağustos 2023: İBB STK İlişkileri Şube Müdürü Vedat Kara'ya dergimizi Ahmet Ataç takdim etti.

5 Eylül 2023: Bahkesir İvrindi'de Oğuz Çepni boyu mekân sahibi dostlarımızla buluştuk. Gn. Bşk. Vekilimiz Sırrı Oğuz da bizlere eşlik etti.

7 Eylül 2023: Sancaktepe İŞKUR Müdürü Ali Yaylı'ya hayırlı olsun ziyareti yaptık ve dergimizi takdim ettik.

7 Eylül 2023: Sultanbeyli Saygı Hastanesi Baş Hekimi Mikail Kaya Hocamı, hemşire kızım Sibel Özdemir ile ziyaret ederek Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma dergimizi takdim ettik.

18 Eylül 2023: Oğuz Çepni Boyu Dern. Fed. yöneticilerimizle birlikte, Danışma ve Onur K. Üyemiz Urfa Siverek Çepni köyü muhtarımız Mehmet Yaşar Küçükbayrak'ın köyüne ve hanesine misafir olduk.

Urfa Siverek Çepni köyü muhtarımızın misafirlerine yemek ikramı.

20 Eylül 2023: Gaziantep ziyaretlerimiz kapsamında Büyük İslam Mütefekkiri Hacı Hamdi Efendi'yi ziyaret ederek hayır dualarını aldık. (Şimdi merhum).

26 Eylül 2023: Eskişehir Demekleri Federasyonu ve İstanbul Konfederasyonu Genel Başkanı Mehmet Çetinkaya'yı, Oğuz Çepni Boyu Demekleri Federasyonu Genel Başkan Vekili Yaşar Saka ile ziyaret ederek dergimizi takdim ettik

29 Eylül 2023: İstanbul Valimiz Davut Gül'ü ziyaret sonrası, Eski Amasya MHP Belediye Başkanı Mehmet Sarı'yı Sultanahmet'teki otelinde ziyaretimiz ve kendisine dergimizi takdimimiz.

19 Eylül 2023: Gaziantep Çepnileri Derneği Bşk. Zülfikar Aslan'ı dernek merkezinde ziyaret ederek dergimizi takdim ettik.

19 Eylül 2023: Gaziantep'te bulunan Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Fed. yöneticilerimizi ziyaret ettik. Mesut Altınbaş, Mustafa Kılıç ve Dr. Hüseyin Gürbüz yöneticilerimizle Gaziantep Çepnilerinin yaşadığı mekânları ve köyleri gezdik. Runkale'ye ve her yıl binlerce kurban kesilen Çıralık Türbesi ve mevkisine gittik. Balıklıgöl ve birçok yer ile Antep fıstığı bahçelerini gezdik. Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu'muza Mesut Altınbaş tarafından tahsis edilmiş olan Gaziantep-Yavuzeli'ndeki "Gaziantep Temsilciliği" binamızda incelemelerde bulunduk.

M.Altınbaş, M.Kılıç ve Dr. H.Gürbüz yöneticilerimizle Gaziantep Çepnilerinin yaşadığı mekânları ve köyleri ziyaretimizden.

Gaziantep Balıklıgöl ziyaretimiz.

Antep fıstığı bahçelerini gezimizden.

Çıralık Türbesi ve kitabesi.

Gaziantep gezimiz esnasında Kara Baba Türbesi'ni ziyaretimiz.

28 Ağustos 2023: Kozören Cemevi Der. Bşk. ve Oğuz Çepni Boyu Fed. Bşk. Yard. Muharrem Dalkıç, Yön. K. Üyesiyle birlikte Ordu Ün. Rektörü Prof. Dr. Orhan Baş Hocamızı ziyaret ettiler ve dergimizi kendilerine takdim ettiler.

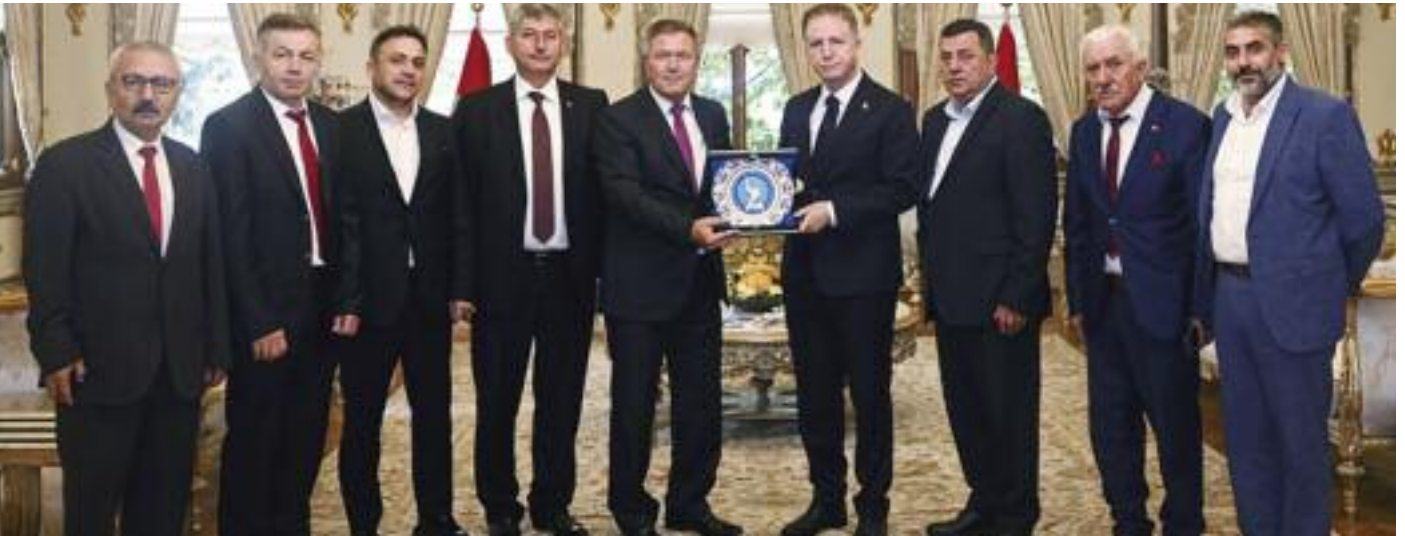
Eylül 2023: Ordu Valiliği görevine atanan Muammer Erol'u, Fed. Gn. Bşk. Yardımcımız Muharrem Dalkıç ziyaret ederek dergimizi takdim etti.

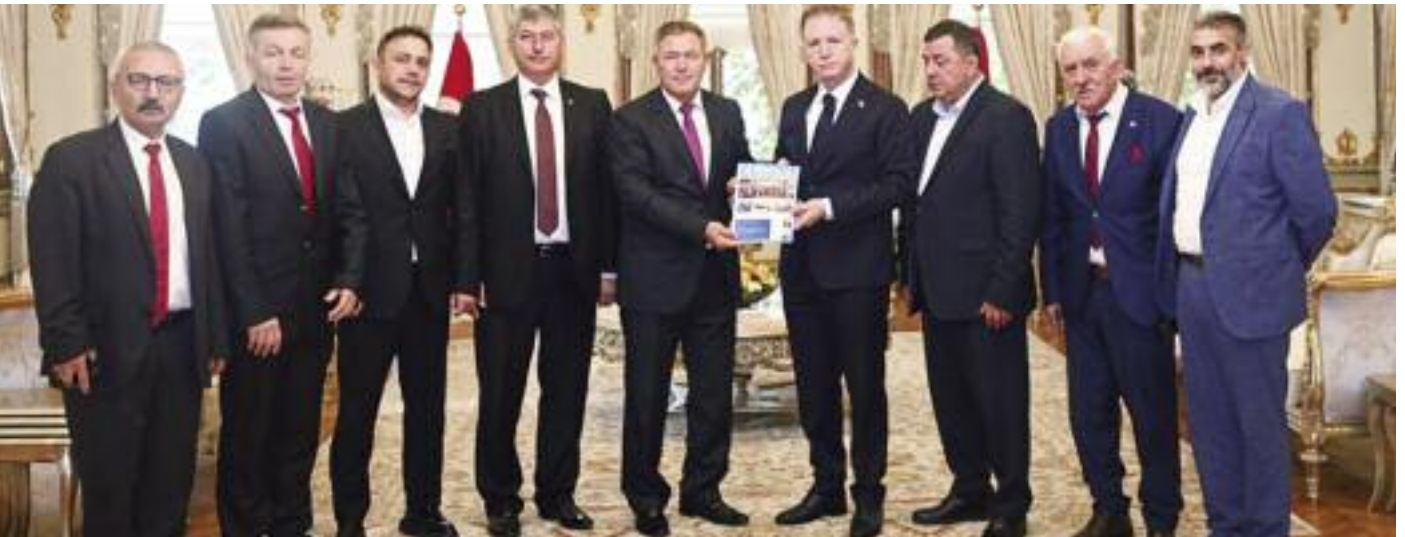
29 Eylül 2023: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Eğitim Araştırma Dayanışma Kalkındırma ve Kültür Federasyonu Genel Başkanı Harun Özdemir, Yönetim Kurulu üyelerimiz Hüseyin Koca, Yaşar Saka, Kemal Bektaş, Muharrem Dalkıç, Aydın Çıracak, Kadri Kara ve Muzaffer Hıdır ile birlikte İstanbul Valimiz Davut Gül'e -Yeni atanması münasebetiyle- hayırlı olsun ziyareti gerçekleştirdik. Kendilerine -günün anısına- Federasyon Genel Başkanı Harun Özdemir plaket ve Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma dergimizin ilk sayısını takdim etti. Sayın Vali'mizin ilgi ve alakaları için çok teşekkür ederiz.

İstanbul Valimiz Davut Gül, bizleri makamında kabul ettiler.

İstanbul Valimiz Davut Gül'e plaket takdim ederken.

İstanbul Valimiz Davut Gül'ü ziyaretimizde kendilerine Oğuz Çepni Boyu dergimizi takdim ederken.

İstanbul Vali'mizi ziyaret sonrası, federasyon yöneticilerimizle -çay molası eşliğinde- değerlendirme toplantısı.

2 Ekim 2023: Kartal Öz Balkan Gücü Spor Derneği'mizle birlikte, İstanbul Kartal'da göreve başlayan Kaymakamımız Edip Çakıcı'ya hayırlı olsun ziyareti. Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyon merkezimizin bulunduğu Kartal ilçemizde, Kaymakam'ımız Edip Çakıcı'ya yeni görev yerinde üstün başarılar dileriz.

Kartal Öz Balkan Gücü Spor ve Kültür Derneği Başkanı Fikret Poyrazoğlu ile birlikte Kartal Kaymakamı Edip Çakıcı'yı ziyaret ettik.

Dernek yetkililerinden Neriman Ülküdemer, Kaymakam Edip Çakıcı'ya Öz Balkan Gücü amblemini takdim etti.

Kartal Öz Balkan Gücü Spor ve Kültür Derneğini Bşk. Fikret Poyrazoğlu, Kaymakam Edip Çakıcı'ya Öz Balkan Gücü forması takdim etti.

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Fed. Gn. Bşk. Harun Özdemir, Kartal Kaymakamı'mız Edip Çakıcı'ya dergimizi takdim etti.

Federasyon Genel Başkan Yard. Kemal Bektaş, Beylikdüzü Bld. Bşk. Mehmet Murat Çalık'ı ziyaret ederek dergimizi takdim etti.

Federasyon Genel Başkan Yard. Kemal Bektaş, İBB Sekreter Yard. Gürkan Akgül'ü ziyaret ederek dergimizi takdim etti.

5 Ekim 2023: Trabzon Fikir Spor Platformu kurucusu, bilge insan Recep Bakırtaş ile hoş sohbetler edip Oğuz Çepni Boyu dergimizi takdim ettik.

11 Ekim 2023: Balıkesir-Akçay'dan İstanbul'a gelen Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Onur Kurulu Üyemiz Ümit Topal Hoca'yı, DSİ Dragos Tesirleri'nde -Federasyon yöneticilerimiz Yaşar Saka ve Cihat Uygun başkanlarımız ile birlikte- konuk ettik. Buluşmamıza Giresun Federasyonu Kurucu Başkanı Halil Kütük de katıldı. Halil Kütük Başkana dergimizi takdim ettik.

17 Ekim 2023: Pendik Devlet Hastanesi Başhekimi ve Onur Danışma K. Üyemiz Dr. Salih Çalık'ı ziyaret ederek dergimizi takdim ettik.

24 Ekim 2023: Fed. Yönetim K. Üyemiz ve Gn.Bşk. Yardımcımız Kürşat Demirbaş'ın oğlu ve Metin Demirbaş'ın torunu Kutay Demirbaş, motor kazası nedeniyle iki aydır yoğun bakımda bir dizi ameliyat olmaya devam etmekte iken, dedesi Metin Demirbaş'ı Gaziosmanpaşa Yeni Yüzyıl Hastanesi'nde, Fed. yöneticilerimiz Cihat Uygun ve Muzaffer Hıdır ile birlikte ziyaret ettik.

24 Ekim 2023: Kağıthane'deki T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi Külliyesinde yönetici olan Yaşar Celep Hoca'yı, Federasyon yöneticilerimiz Cihat Uygun ve Muzaffer Hıdır Başkan'la birlikte ziyaret ettik. Müzeyi gezdik ve arşivler hakkında detaylı bilgiler edindik. Ayrıca Devlet Arşivleri Başkan Yard. Sebahattin Bayram Başkanı da ziyaret ettik. Şube Md. Süleyman Bilgin'le birlikte çay-kahve eşliğinde güzel sohbetler ettik.

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı
Osmanlı Arşivi Külliyesi

Osm. Arş. Kağıthane Külliyesi Daire Bşk. Yaşar Celep, Fed. Gn. Bşk. ve yöneticilerimiz Cihat Uygun ve Muzaffer Hıdır'a bilgi verirken.

Osmanlı Arşivi Kağıthane Külliyesi Daire Bşk. Yaşar Celep ve Şb. Md. Süleyman Bilgin'den, arşivde incelemelerde bulunup bilgi aldık.

Osmanlı Arşivi Kağıthane Külliyesi Daire Başkanı Yaşar Celep ile, arşivde sergilenen bir Osmanlı Tuğrası önünde hatıra fotoğrafı.

Osmanlı Arşivi Kağıthane Külliyesi Daire Başkanı Yaşar Celep ve Şube Müdürü Süleyman Bilgin ve diğer görevli arkadaşlara, -ziyaretimiz vesilesiyle günün anısına- Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma dergimizi takdim ettik.

31 Ekim 2023: Federasyon Yönetim Kurulu Üyemiz Kadri Kara, "TECHNO TOOL Kalıp Makina Sanayi A.Ş." Sahibi Harun Özkan'ı ziyaret ederek dergimizi hediye etti.

31 Ekim 2023: Federasyon Yönetim Kurulu Üyemiz Kadri Kara, "METTAŞ CIVATA" Sahibi Mustafa Mutlu adına oğlu Mert Can Mutlu'ya dergimizi hediye etti.

31 Ekim 2023: Federasyon Yönetim Kurulu Üyemiz Kadri Kara, "AKSUTeknik Makina" Sahibi Osman Aksu'yu ziyaret ederek dergimizi hediye etti.

31 Ekim 2023: Federasyon Yönetim Kurulu Üyemiz Kadri Kara, "CEOPARTS Makine Yedek Parça" Sahibi Umud Demirbaş'ı ziyaret ederek dergimizi hediye etti.

2 Kasım 2023: Sakarya-Kaynarca'da bulunan ve Oğuz Çepni Boyu Dern. Fed. yöneticisi olan Birlik Mah. Muhtarımız Fazlı Boğaz ile İş İnsanı Mehmet Boğaz Başkanı iş yerlerinde, Fed. Gn. Bşk. Yardımcımız Mustafa Özdemir ve Bülent Özdemir ile birlikte ziyaret ettik.

3 Kasım 2023: Oğuz Çepni Boyu Dern. Fed. yöneticilerimiz Mustafa Özdemir, Yaşar Saka, Cihat Uygun, Ümit Topal ile birlikte Bursa-Mudanya Çepni köyü(Mahallesi)nü ziyaret ettik. Muhtar Göksel Mete, Mudanya Belediye Meclis Üyesi Mehmet Er ve mahalle sakinleri emmioğullarına ilgi ve alakaları için çok teşekkür ederiz.

Mudanya Bld. Mec. Üyesi'ne Mudanya Çepni Mahallesi'nde dergimizi takdim.

Çepni Mah. Muhtarı Göksel Mete'ye dergimizi takdim.

Mudanya Çepni köyü (Mahallesi) sakinleri ile sohbet sonrası hatıra fotoğrafı.

10 Kasım 2023: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cemiyeti Başkanı Rüşat Aydoğan'ı ziyaretimiz.

10 Kasım 2023: Burze Kuyumculuk sahibi Tahsin Özdemir'i Kapalıçarşı'da ziyaret ettik.

10 Kasım 2023: Dergimizin sponsorlarından ve kuyumculuk sektörü yazılım firması sahibi Levent Sekban'ı, Cağaloğlu'ndaki iş merkezinde ziyaretimiz ve dergi takdimimiz.

14 Kasım 2023: Kartal Cemevi ve Cem Vakfı Bşk. Selami Sarıtaş'ı, Cihat Uygun Başkan ile ziyaret ederek güncel konular hakkında istişarelerde bulunduk. Kendilerine dergimizi takdim ettik.

15 Kasım 2023: Üçel Kuyumculuk sahibi Muammer Çolak'ı, Üsküdar'daki işyerinde ziyaretimiz ve dergi hediyemiz..

15 Kasım 2023: Üsküdar Bld. Bşk. Hilmi Türkmen'i ziyaret ederek dergimizi takdim ettik. Kendisiyle istişarelerde bulunduk ve Federasyonumuzun çalışmaları hakkında bilgi verdik.

19 Kasım 2023: Arnavutköy'de iş insanı, İstanbul Trabzon Federasyonu Genel Başkanı ve BBP Genel Başkan Yard. Dursun ve Orhan Çağlayan ailesine baş sağlığı dileklerinde bulunduk ve dergimizi takdim ettik.

20 Kasım 2023: Trabzon-Şalpazarı BBP Belediye Başkan Adayı Necati Selvitop, bizleri ziyarete geldi ve kendisine başarılar dileyerek dergimizi hediye ettik.

23 Kasım 2023: Ankara'da bir Çepni Beyi dostumuzu iş yerinde ziyaret ederek dergimizi hediye ettik.

26 Kasım 2023: Üsküdar-Kirazlıtepe’de bulunan Geyikli Derneği’imizi ziyaret ederek, Dernek Başkanı Fahri Demirbaş’a ve Kadın Kolları Bşk. Ayşe Karagöz’e dergimizi takdim ettik.

19 Aralık 2023: İst.-Kartal’da faaliyet gösteren Hayat Ver Derneği Bşk. Erdoğan Köse ve yönetimi, bizleri ziyaret ederek etkinliklerine davet ettiler. Biz de kendilerine dergimizi takdim ettik.

20 Aralık 2023: Oğuz Çepni Beyi ve Federasyonumuzun Onur Kurulu Üyesi, İzmit-Derince Kaymakamı Mustafa Demirelli’ye hayırlı olsun ziyareti gerçekleştirdik ve kendilerine dergimizi takdim ettik.

Ziyaret sonrası Kaymakamlık önünde hatıra fotoğrafı.

27 Aralık 2023: Oğuz Çepni Boyu Fed.. Genel Bşk. Yardımcımız Kemal Bektaş, Büyük Çekmece Belediye Başkanı. Hasan Akgün’ü ziyaret ederek dergimizi takdim ettiler.

Şalpazarı Kaymakamı Zekeriya Murat Şahan’ı makamında ziyaret ederek dergimizi takdim ettik. (Temmuz 2023)

12 Ocak 2024: Federasyon Gn. Bşk. Yardımcımız Kemal Bektaş, Eski Amasya Mv. Ramis Topal'ı işyerinde ziyaret ederek dergimizi takdim etti.

16 Ocak 2024: AK PARTİ İstanbul İl Bşk. Yard. ve Siyasi ve Hukuk İşleri Bşk. Akın Bayram'ı ziyaret ettik ve kendisi ile güncel konular üzerine sohbet ederek dergimizi takdim ettik.

Şalpazarı Belediye Bşk. ve Başkan Adayı Refik Kurukız'ın bizleri ziyareti ve kendilerine plaket takdimimiz.

Ziyaret sonrası toplu hatıra fotoğrafı.

4 Şubat 2024: Trabzon Şalpazarı Belediye Başkanı (ve Belediye Başkan Adayı) Refik Kurukız, bizleri İstanbul Kartal Soğanlık'ta bulunan Trabzon Şalpazarı Fidanbaşı Derneği'mizde ziyaret ederek çalışmalarını hakkında bilgilendirdi. 2023 Temmuz ayında Giresun'da yaptığımız çalıştay ve devamında Sısağı şenliklerinde -misafirlerimize ve bize- gösterdiği yakın ilgi ve alakaları için -Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu adına- kendilerine plaket takdim ettik ve çalışmalarında -Federasyon yöneticilerimiz Mustafa Özdemir, Hasan Kanbut, Salih Kanbut, Yusuf Ziya Metin, Murat Özdemir ile birlikte- başarılar diledik.

26 Şubat 2024: Kartal Yakacık merkezde faaliyetlerini sürdüren ve Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Kurucu Derneklerinden olan Özbalkangücü Kültür ve Spor Derneği'mizi, AK PARTİ Kartal Belediye Başkan Adayı Hüseyin Karakaya ziyaret ettiler. Projelerini bizlerle paylaştılar. Sayın Hüseyin Karakaya mütevazı kişiliği, güven veren duruşu ile dikkat çekiyor. Ziyarete, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı olarak bizler de eşlik ettik. Bu buluşmaya bizleri de davet eden Özbalkangücü Kültür ve Spor Derneği Başkanı Fikret Poyrazoğlu'na teşekkür ederiz.

Özbalkangücü Der. Bşk. Fikret Poyrazoğlu, AK PARTİ Kartal Bld. Bşk. adayı Hüseyin Karakaya, Fed. Bşk. Harun Özdemir ve der. üyeleri.

Dernek Bşk. Fikret Poyrazoğlu, Özbalkangücü formasını Kartal Belediye Başkanı Hüseyin Karakaya'ya takdim etti.

Kartal Belediye Başkanı Hüseyin Karakaya'ya, -Dernek Başkanı Fikret Poyrazoğlu ile birlikte- dergimizi takdim ettik..

Özbalkangücü Kültür ve Spor Derneği Başkanı Fikret Poyrazoğlu ve dernek üyeleriyle birlikte bir hatıra fotoğrafımız.

27 Şubat 2024: AK PARTİ İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Murat Kurum ile Kartal Belediye Başkan Adayı Hüseyin Karakaya, Kartal-Soğanlık'taki -kurucusu olduğumuz- aile derneğimiz "Trabzon Şalpazarı Fidanbaşı Derneği"ni ziyaret ettiler. İstanbul ve Kartal ile ilgili projelerini bizlerle paylaştılar. Dernek Başkanı'mız Yusuf Ziya Metin, Murat Kurum'a Trabzonspor forması hediye etti. Biz de kendilerine Oğuz Çepni Boyu / Kültür Araştırma dergimizi ve günün anısına -ülkemiz adına yaptığı hizmetler için- Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yöneticilerimiz Salih Kanbut, Muharrem Sağlam ve Cengiz Demirkaya ile birlikte plaket takdim ettik.

İBB Başkan Adayı Murat Kurum ve Kartal Bld. Başkan Adayı Hüseyin Karakaya, dernek ziyareti esnasında yöneticilerimize, üyelerimize ve davetlilere hitap ettiler.

Oğuz Çepni Boyu Der. Federasyonu Yöneticileri olarak, İBB Başkan Adayı Murat Kurum'a plaket takdim ettik.

Dernek Başkanı Yusuf Ziya Metin, İBB Başkan Adayı Murat Kurum'a Trabzonspor forması hediye etti.

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yöneticileri olarak, İBB Başkan Adayı Murat Kurum'a dergimizi takdim ettik.

AK PARTİ İBB Başkan Adayı Murat Kurum ile Kartal Bld. Başkan Adayı Hüseyin Karakaya, dernek ziyareti esnasında, Muhammet Sarı'nın kemeçesi eşliğinde -dernek yöneticileri ve halkla birlikte- horon oynayıp coştular.

28 Şubat 2024: Tuzla Ağasarlılar Derneği Başkanı Enes Kahraman'la birlikte Tuzla Belediyesi Başkan Danışmanı Çepni Beyi Hüseyin Koca'yı makamında ziyaret ederek dergimizi takdim ettik ve gelecek günler için projelerimizi paylaştık.

4 Mart 2024: CHP Beykoz Belediye Başkan Adayı Alaattin Köşeler bizi ziyaret ettiler. Çalışmalarında başarılar dileriz.

05 Mart 2024: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yönetim Kurulu üyemiz Kemal Bektaş, CHP Avcılar Belediye Başkan Adayı Utku Caner Çaykara'ya, -Avcılar İspartakule Mahalesi'ndeki toplantı sonrası- Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı'mız Harun Özdemir'in selamını iletterek dergimizi takdim etti.

06 Mart 2024: Federasyon Genel Başkan Yardımcımız Muzaffer Hıdır ile birlikte, MXB Interactive Savunma Elektronik ve Yazılım Teknolojileri ARGE Sanayi Ticaret Ltd. Şti. Genel Müdürü Metin Durmuş'u, İkitelli OSB Mah. Yıldız Teknik Üniversitesi Teknopark'daki yerleşkesinde ziyaret ederek dergimizi takdim ettik. Ülkemiz ve teknoloji konulu sohbet ettik.

06 Mart 2024: Federasyon Genel Başkan Yardımcılarımız Metin Demirbaş ve Aydın Çırak, Çepni boydaşımız Eynesilli hemşehrimiz ve CHP Kağıthane Belediye Başkan Adayı Tonguç Çoban'ı ziyaret ederek kendilerine başarılar dilediler.

09 Mart 2024: Yeniden Refah Partisi Şalpazarı Belediye Başkan Adayı ve İlçe Başkanı Fatih Yılmaz, İstanbul'da bizleri ziyaret ettiler. Günün anısına kültür hizmeti dergimizi Raif Metin, Ömer Karadeniz, Mustafa Özdemir ile birlikte kendilerine takdim ettik.

YRP Şalpazarı Belediye Başkan Adayı ve İlçe Başkanı Fatih Yılmaz'ın bizleri ziyaretinden bir kesit.

Fatih Yılmaz'a dergimizi takdim ettik.

Ziyaret sonrası toplu bir hatıra fotoğrafı.

09 Mart 2024: Merkezi İstanbul Sancaktepe'de bulunan Şalpazarı Sinlice Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği'ni ziyaret ettik. İl-gisi için Dernek Başkanı Bahri Erata'ya teşekkür ediyorum.

17 Mart 2024: 2009-2019 yılları arasında Kartal Belediye Başkanı olan, 2016-2019 yıllarında birlikte mesai yaptığım ve bu dönem de tekrar Kartal İyi Parti Belediye Başkan Adayı olan Altınok Öz'e dergimizi takdim ettik.

22 Mart 2024: Kültür ve Turizm Bakanlığı Rami Kütüphanesinde Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul Derleme Md. İrfan Kaya'yı ziyaret ederek dergimizi takdim ettik. Derleme Müdürlüğüne zorunlu olarak vermemiz gereken altı adet Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma Dergimizi ilettik.

27 Mart 2024: Dışişleri Bakanımız Hakan Fidan, seçim gezileri programında bizleri de ziyaret ettiler. Kendilerine teşekkür ediyorum.

04 Nisan 2024: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yönetim Kurulu olarak, Eskişehir Valiliği görevine atanan Trabzon Köprübaşı hemşehrimiz Hüseyin Aksoy'a hayırlı olsun ziyareti gerçekleştirdik. Aksoy, Türkiye'de en uzun süre valilik görevi yapan bir devlet adamı. Bilim ve tarih konusu üzerine sohbet ettik. Gelecekte olası projeler üzerine fikir teatisinde bulunduk.

Eskişehir Valiliği görevine atanan hemşehrimiz Hüseyin Aksoy'a hayırlı olsun ziyareti gerçekleştirdik ve dergimizi takdim ettik.

Eskişehir Valimiz Hüseyin Aksoy'a Yöresel Türkmen Yörük Poşusu / Kefiye hediye ettik.

Eskişehir Valimiz Hüseyin Aksoy'la, -Yönetim Kurulu üyelerimizle (Bşk. Harun Özdemir, Yaşar Saka, Metin Demirbaş, Nurcan Özçakır, Nurettin Sancak, Hasan Yıldırım ve Erdoğan Hazer) birlikte- Valilik önünde bir hatıra fotoğrafı.

04 Nisan 2024: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Fed. Yö. K. olarak, Eskişehir Osmangazi Üniv. Rektörü Çepni boy beyimiz Giresun-Göreleli hemşehrimiz Prof. Dr. Kamil Çolak'ı makamında ziyaret ettik. Bilim ve tarih konusu üzerine sohbet ettik. Kendilerine dergimizi takdim ettik.

04 Nisan 2024: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yönetim Kurulu olarak, Eskişehir Odunpazarı Belediye Başkanlığı görevine yeni-den seçilen, (Fed. yöneticimiz Ahmet Ataç'ın dostu) Kazım Kurt'u makamında ziyaret ettik. Siyaset ve güncel konular üzerine sohbet ettik.

24 Nisan 2024: Sancaktepe Belediye Başkanı Alper Yeğin'e -Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yönetim Kurulu olarak- hayırlı olsun ziyareti gerçekleştirdik ve kendilerine dergimizi takdim ettik.

24 Nisan 2024: Sancaktepe Belediye Meclis Başkan Vekili İlnur Ünlü'yü -Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yönetim Kurulu olarak- ziyaret ettik ve kendilerine dergimizi takdim ettik.

24 Nisan 2024: İBB STK Müdürü Vedat Kara'yı makamında -Oğuz Çepni Boyu Demekleri Federasyonu Yönetim Kurulu olarak- ziyaret ettik. 10, 11, 12 Mayıs tarihlerinde İstanbul Maltepe Orhangazi Parkı Etkinlik Alanı'nda gerçekleştireceğimiz "Oğuz Boyları Yörük Türkmenler ve Türk Dünyası Etkinlikleri Kültür Festivali" hakkında fikir teatisinde bulunduk ve kendilerine dergimizi takdim ettik.

Muharrem Dalkıç

Oğuz Çepni Boyu Demekleri Federasyonu Kurucular Kurulu Üyesi

KEKEÇOĞLU
GIDA ve İNŞAAT SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Gayrimenkul, Yatırım, Aracılık Danışmanlık Hizmetleri

Muharrem DALKIÇ
Yönetim Kurulu Başkanı

Taşınmaz tic.yetki belgesi-3400385.

Medis Mah. Atatürk Cad. No: 113/1 Sancaktepe / İSTANBUL

Tel: 0216 621 84 44 Fax: 621 84 47 - Gsm: 0532 261 58 60

kekecogluemlak@hotmail.com Gsm: 0507 333 81 17

Oda Sicil No.708

Ev - Arsa Alım Satımı
Sanayi ve Toplu Konut
Arazileri Aracılık ve
Yatırım Organizasyonu.
Kat Karşılığı
Arsalarınız Alınır.

27 Nisan 2024: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yönetim Kurulu üyelerimiz ile birlikte Maltepe Belediye Başkanı Esin Köymen'e hayırlı olsun ziyareti gerçekleştirdik. Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma Dergimizin ilk sayısını vererek kendilerini, 9-12 Mayıs 2024 tarihlerinde İstanbul-Yenikapı meydanında gerçekleştireceğimiz "Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları" etkinliklerimize davet ettik.

Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Fed. Gn. Bşk. Harun Özdemir, Maltepe Belediye Başkanı Esin Köymen'e Oğuz Çepni Boyu Kültür Araştırma Dergimizi ve "Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları" davetiyemizi takdim ederken.

27 Nisan 2024: Maltepe Bld. Özel Kalem Müdürü Umut Polat'ı ziyaret ederek, kendilerine dergimizi takdim ettik.

30 Nisan 2024: İstanbul Kartal İlçesi Kaymakamı Edip Çakıcı'yı, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Yönetim Kurulu olarak ziyaret ederek 9-12 Mayıs tarihlerinde Yenikapı'da yapacağımız "Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları" etkinliğimize davet ettik.

30 Nisan 2024: Kartal Belediye Başkanı Gökhan Yüksel'i ziyaret ederek, 9-12 Mayıs tarihlerinde Yenikapı meydanındaki "Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları" etkinliğimize davet ettik.

30 Nisan 2024: Gaziosmanpaşa Belediye Başkanı Hakan Bahçetepe'ye "Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları" etkinliğimize davetiyemizi, Federasyon Genel Başkan Yardımcımız Metin Demirbaş iletti.

2 Mayıs 2024: 9-12 Mayıs tarihlerinde Yenikapı meydanında yapacağımız “Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliğimiz için, Ordu Vali’miz Muammer Erol’a davetiyemizi, Federasyon Genel Başkan Yardımcımız Muharrem Dalkıç ulaştırdı.

2 Mayıs 2024: “Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliğimiz için, Ordu Belediye Başkanı Dr. Mehmet Hilmi Güler’e davetiyemizi Federasyon Genel Başkan Yardımcımız Muharrem Dalkıç ulaştırdı.

2 Mayıs 2024: “Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliğimiz için, Ordu Üniv. Rektörü Prof. Dr.Orhan Baş’a davetiyemizi Fed. Gn. Bşk. Yard. Muharrem Dalkıç ulaştırdı.

2 Mayıs 2024: “Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliğimiz için, Sultanbeyli Belediye Başkanı Ali Tombaş’a davetiyemizi -etkinliğimizin organizasyonunu üstlenen firma yetkilisi- Sezgin Turan ulaştırdı.

2 Mayıs 2024: “Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliğimiz için, CHP İstanbul İl Bşk. Özgür Çelik’e davetiyemizi, Federasyon Genel Başkanı Harun Özdemir, Fed. Gn. Bşk. Vekili Hüseyin koca ile birlikte ulaştırdı.

3 Mayıs 2024: 9-12 Mayıs tarihlerinde Yenikapı meydanında yapacağımız “Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliğimiz için, Tuzla Belediye Başkanı Ali Eren Bingöl’e davetiyemizi ve dergimizi takdim ederek, hayırlı olsun dilekelerimizi ilettik.

3 Mayıs 2024: 9-12 Mayıs tarihlerinde Yenikapı meydanında yapacağımız “Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliğimiz için, Büyükçekmece Belediye Başkanı Hasan Akgün’e davetiyemizi takdim ettik.

3 Mayıs 2024: “Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliğimiz için, Çatalca Belediye Başkanı Erhan Güzel'e davetiyemizi takvim ettik.

3 Mayıs 2024: Kağıthane Belediye Başkanı Mevlüt Öztekin'i ziyaret ederek, “Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliğimize davet ettik.

3 Mayıs 2024: Sancaktepe Belediye Bşk. Alper Yeğin'i ziyaret ederek, “Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliğimize davet ettik.

3 Mayıs 2024: Sancaktepe Belediye Bşk. Yard. Selçuk Cebir'i ziyaret ederek, “Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları” etkinliğimize davet ettik.

3 Mayıs 2024:Sancaktepe Belediyesi Meclis Başkan Vekili İlnur Ünlü'ye, 9-12 Mayıs tarihleri arasında yapacağımız etkinliğimiz için davetiyesimizi takdim ettik..

3 Mayıs 2024: Tuzla (İstanbul) Ağasarlılar Derneği'mizi ziyaret ederek,, 9-12 Mayıs tarihleri arasında yapacağımız etkinliğimize davet ettik..

7 Mayıs 2024: İstanbul-Esenyurt Belediye Başkanı Ali Gökmen'e davetiyesimizi, Genel Başkan Yardımcımız Kemal Bektaş ilettiler.

7 Mayıs 2024: Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Fed. Gn. Başkan Yardımcısı Metin Demirbaş ile Fed. Danışma Kurulu Üyesi Av. Emine Aygören Hacıhamdioğlu, İst. Defterdarı Mehmet Malanlı'ya "Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları" etkinliğimiz için davetiye takdim ettiler.

7 Mayıs 2024: Beylikdüzü Belediye Başkanı Mehmet Murat Çalık'a, "Oğuz Çepni Kültür Buluşmaları" etkinliğimiz için davetiyemizi, Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Gn. Başkan Yardımcımız Kemal Bektaş takdim etti.

Bergama Belediye Başkanı Tanju Çelik'e, yapacağımız etkinliğin davetiyesini Federasyon Genel Başkan Yardımcımız Ferdi Kılınc takdim etti.

15 Mayıs 2024: Türk Dünyası Derneği Başkanı Halit Kanak'ı, Metin Demirbaş ile birlikte Florya'daki genel merkezinde ziyaret ettik.

15 Mayıs 2024: İş İnsanı İzzet Yayla'yı, İstanbul Kağıthane'deki iç mimarlık ofisinde, Federasyon Yöneticilerimiz Mustafa Özdemir ve Metin Demirbaş ile birlikte ziyaret ettik.

21 Mayıs 2024: HEAŞ (Havaalanı İşletme ve Havacılık Endüstrileri A.Ş.) Genel Müdürü Faruk Kacı'ı, Genel Başkan Yardımcımız Cengiz Demirkaya ile ziyaret ederek, kendisine dergimizi takdim ettik ve Türk havacılık sektörü hakkında sohbet ettik.

42 Ülke 81 il
7000' i Aşkın Kullanıcı

Kuyumculuk Yazılımlarında
Lider Firma

www.mlyazilim.com

Tufan TOPCU

☎ 0543 449 79 57

☎ 0542 583 05 05

0 212 590 94 05

www.galeritufan.com

Gökevler Mah. Adnan
Kahveci Blv. Autopia
Otomobil AVM.
Zemin Kat No:D/54

“Üsküdar’da herkese eşit, şeffaf ve hızlı bir şekilde hizmet verdik. Başarımızın sırrı budur. Türk milletinin feraseti çok güçlüdür, hizmette adaletten şaşanı da adil olmayı başaranı da anında tespit eder. Hükûmetimizin de başarısı burada saklı. Bütün vatandaşları kapsayan bir hizmet anlayışı.”

Av. Hilmi Türkmen
Üsküdar Belediye Başkanı

Üsküdar Belediye Başkanı Av. Hilmi Türkmen: “SOSYAL BELEDİYECİLİK KONUSUNDA TÜRKİYE’YE ÖRNEK PROJELERİMİZ OLDU.”

Röportaj: Harun Özdemir

- **Sayın Başkanım, sizi kısaca tanıyabilir miyiz?**

Elbette. 1973 yılında Trabzon’un Şalpazarı ilçesi Doruk-kiş köyünde doğdum. Vakfikebir İmam Hatip Lisesinde okudum ve yine bu yıllarda hafız oldum. Yaklaşık 30 yıl önce İstanbul’a geldim, hem hukuk okudum hem de aktif siyasete girdim. Benim İstanbul maceram Üsküdar’da başladı, Üsküdar’da devam ediyor. 20 yıl önce belediye başkan yardımcısı olarak Üsküdar Belediyesinde hemşehrilerime hizmet etmeye başladım. 10 yıla yakın bir süredir de başkan olarak şehrimin emrindeyim.

- **Uzun yıllardır yoğun tempo ile çalıştınız/çalışıyorsunuz. Bu enerjinizi neye borçlusunuz?**

Cumhurbaşkanımızın zaman zaman vurguladığı, rahmetli Neşet Ertaş’ın çok güzel bir sözü var: “*Aşkınan çalışan yorulmaz.*” Söz konusu halka hizmet olunca bizim düsturumuz bu. Çalışmak, üretmek, bu çabaların sonuçlarını sahada görmek ve halkın kalbinde yer etmek bizi ayakta tutuyor. Gördüğümüz tebessümler bize enerji veriyor. Başka türlü bir motivasyonla siyaset olmaz. Hele belediyecilik hiç olmaz.

- **Yaptığınız görevlerde hangi esasları gözettiniz?**

Vazgeçilmezleriniz nelerdir?

Beni hukukçuluğa sevk eden, avukat olmamı sağlayan duygu adalet duygusuydu. Bilhassa ilk gençliğimize denk gelen yıllarda şahit olduğumuz ayrımcılıklar, hukuksuzluklar bizim kuşağın yolunu da çizmiş oldu. Siyasete girme motivasyonumuz da bu oldu. Üsküdar’da herkese eşit, şeffaf ve hızlı bir şekilde hizmet verdik. Başarımızın sırrı budur. Türk milletinin feraseti çok güçlüdür, hizmette adaletten şaşanı da adil olmayı başaranı da anında tespit eder. Hükûmetimizin de başarısı burada saklı. Bütün vatandaşları kapsayan bir hizmet anlayışı.

- **Örnek bir belediyecilik yürüttünüz. Belediyecilikte öne çıkan hizmetleriniz ve sizi farklı kılan etkinlikleriniz neler oldu?**

Üsküdar, demografik olarak çok katmanlı bir şehir ancak bütün bu katmanların ortak noktası var: Tarihî ve kültürel derinliğinin yanında içinde yaşayan halkının yurttaşlık bilinci. Üsküdarlılar hangi hizmetin, hangi icraatın toplumsal bir karşılığı, bir ciddiyeti var hemen anlıyorlar. Taleplerini de net bir şekilde ifade ediyorlar. Üsküdar’da bu anlamda 360 derece hizmet anlayışımız oldu. Altyapıdan kentsel dönüşüme, eğitimden sağlığa, bilim-kültür-sanat-

Nevmekean Kandilli

tan çevreciliğe bütün hizmet alanlarında olduk. Kentsel dönüşümde bizim bulduğumuz ve sahiplendiğimiz çözümlerimiz ile farklı olduğumuzu söylemek isterim. Binlerce konutun kimseye yük olmadan yenilenmesine vesile olduk.

Sosyal belediyeçilik konusunda Türkiye'ye örnek projelerimiz oldu. Dezavantajlı hemşehrilerimizi kapsayan hizmet anlayışımızı özellikle anmalıyım. Çünkü burada özveriyle çalışan personelimizin de emeğini teslim etmek isterim.

- Üsküdar için geleceğe yönelik hedefleriniz nelerdi?..

Üsküdar'ın beş yüz bini aşan nüfusu var. Gündüz nüfusu milyonlarla ifade ediliyor. Her gün yeni sorunlarla karşılaştık. Her gün yeni çözümler bulduk. Bu, bitmeyen bir yarıştı bizim için. Tam da bu nedenle, Üsküdar'ı ve yerel yönetim fikrini çok sevdik. Geleceğe dair en büyük hayalim, Üsküdar'ın bu anlamda güçlü bir marka ve imgeye dönüşmesiydi. İnsanların taşınmak ve yaşamak istediği, parçası olmayı arzu ettiği bir yer burası. Bu kimliğimizin bizden sonra da sürmesi bizim en büyük hedefimizdir.

- Hizmet ettiğiniz halkın, sizi bu kadar sevmesini neye bağlıyorsunuz?

Biz ekip olarak devamlı sahadaydık. Gözümüz, kulağımız 7-24 mahallelerde, sokaklardaydı. Üsküdar'da -Allah koru-

Çamlıca tepesi radyo ve TV anten kulelerinden temizlenerek bütün vericiler tek kulede toplandı. Ayrıca İstanbul yeni bir seyir kulesi kazandı.

Büyük Çamlıca Camii ve Çamlıca Kulesi

sun- büyük bir yangın çıksa veya bir kedi ağaçta mahsur kalsa, vatandaş bize anında ulaşıyordu. Görev alanımızda olan her sorunu hemen çözdük. Görev alanımızda olmayan ama çözüme imkânımız olan sorunlarda da yine halkımızın yanında olduk. Vatandaş bunu hissetti. Biz de bu sevginin, bu güvenin karşılığını hizmetle, saygıyla vatandaşa verdik.

- Anadolu insanına özellikle içinde doğup büyüdüğünüz Karadeniz halkına duyduğunuz yakınlık ve onların size karşı derin sevgisinin sebebi nedir?

Başka memleketlerde mesela Avrupa'da insanlar nerelisin, memleket nere diye sormaz. Biz sohbetle böyle gireriz. Hemşehrilerimize de anında bir yakınlık, bir muhabbet duyarız. Tabii ki bizim için adalet önemlidir. Eşitlik önemlidir. Herkes birdir. Bir Karadenizli olarak şehrimi, bölgemi, hemşehri ve komşularımı çok severim. Tabii bu biraz da latife kaynağıdır ve eğlenceli bir histir. Yoksa bir siyasetçi ve yönetici olarak benim için herkes birdir.

- STK'lara bakış açınız nedir? Vakıflar ve dernekler sizin için ne ifade ediyor? Derneklerin, vakıfların ve federasyonların günümüzde öne çıkması gereken fonksiyonları ve etkinlikleri neler olmalıdır?

Ben sivil toplum kültüründen geliyorum. Siyasete girmeden önce de, siyasetten sonra da dernekler ve vakıflarda çok çalıştım. Bizzat kurucusu olduğum STK'lar var. Toplumla kurulan en sağlıklı iletişim yolu budur. Toplumsal ilişkilerin ve bilincin güçlü olduğu ülkemizde STK'lar

Mehmet Genç Kütüphanesi

Nakkaştepe Millet Bahçesi'nden bir kesit.

Bilim Üsküdar

devletin, yerel yönetimlerin en temel bilgi kaynaklarından biridir. İnsanları, sorunları, ihtiyaçları, talepleri böylesi yollarla idareye bildirir. Sivil toplum kuruluşları ne kadar güçlü olursa toplum da o kadar güçlü olur. Devlet de millet tarafından takip edildiğini hissederek.

- Bakış açınızın ve hizmetlerinizin, yönettiğiniz ilçe sınırlarını hatta ülke sınırlarını aştığını biliyoruz. Ülkemizin ve dünyanın büyük imtihanlara tabi olduğu bu zamanda Üsküdar Belediyesi olarak ne gibi sorumluluklar taşıdınız ve neler yapabildiniz?

Üsküdar, İstanbul'un dünyaya açılan kapılarından biri. Tarihsel olarak da böyle turistik olarak da böyle. Ulaşım ağlarının bulunduğu yerdeyiz. Yaptığımız her güzel işin görünürlüğü çok fazla. Bu avantajımızı daha çok çalışarak, ürettiklerimizi daha çok paylaşarak kullandık. Hükümetimizin, Cumhurbaşkanımızın bize sağladığı imkânlarla küresel düzeyde anılan işlerimiz oldu. Kardeş kentlerimiz vardı. BM düzeyinde girişimlerimiz oldu. Dünya belediyeleri ile güçlü bir iletişim ve dayanışma ağıımız vardı. Bunu hem Türkiye'nin imajına katkı sağlamak için kullandık hem de dünyanın sessiz kaldığı acıları dillendirmek için kullandık.

-Son olarak; gençliğimize, sizi sevenlere ve genelde halkımıza neler tavsiye edersiniz?

Halkımıza, bilhassa gençlere tavsiyeye kendimizi reşit görmediğimizi söylemek isterim. Aksine onların tavsiyeleri ile daha çok ilgilendik. Ama yine de yaşça büyük bir abileri olarak gençlere şunu söyleyebilirim: Biz çok çalışarak, bir birim çabayla bir birim hizmet ürettik. Siz öyle bir Türkiye inşa edin ki, öyle güçlü bir çalışma prensibiniz olsun ki bir birim çabayla iki birim, üç birim hizmet üretin. Çünkü siz de çok güzelsiniz. Ülkemiz ve milletimiz çok güzel. Türkiye daha da güzel hizmetleri hak ediyor, siz de bu hizmetleri üreten insanlar olmanın ayrıcalığını hak ediyorsunuz. Biz nerede olursak olalım, daima ülkemizin ve halkımızın hizmetinde olacağız...□

Üsküdar Belediyesi Valide Sultan Gemisi (Ve Kız Kulesi)

Engelsiz Yaşam Merkezi

Başkan Av. Hilmi Türkmen'e dergimizi takdim ettik.

DÜNYADA BİR İLK “ÜSKÜDAR ÇOCUK KÖYÜ”

Üsküdar Belediyesi'nin farkındalık yaratan hizmetlerinden birisi, Başkan Av. **Hilmi Türkmen**'in öncülüğünde Küçüksu Mahallesi'nde -yapımı dört yıl süren- dünyada bir ilk olan “Üsküdar Çocuk Köyü” törenle İstanbullu çocukların hizmetine açıldı.(2 Mart 2023).

Üsküdar Çocuk Köyü'nde çocuklara; şehir hayatı içerisinde kendileri için özel olarak hazırlanmış açık bir alanda gerçek bir köy ortamı hissiyatını yaşatmak ve aileleri ile birlikte köy hayatını deneyimleyebilecekleri daha kaliteli zaman geçirmeleri hedeflenmiş. Ayrıca çocuklar; eğlenerek öğrenecek, doğayı ve çevreyi deneyimleyerek daha yakından tanıma şansı yakalayacaklar.

Herkesin ücretsiz olarak faydalanabileceği “Üsküdar Çocuk Köyü” toplamda yaklaşık 82.000 metrekarelik bir alana kuruldu. Üsküdar Çocuk Köyü genel olarak “Eğitim Teması” ve “Orman Teması” olarak iki kısımdan oluşuyor. Eğitim teması kısmında köy meydanı, köy çeşmesi, çocuk oyun alanları, yürüyüş parkuru, amfi, gölet, bostan, su değirmeni, serender, köy konağı, çarşı, restoran, köy camisi, şadırvan, wc, çocuk atölyeleri, köy kahvehanesi, idari bina, at çiftliği, ahır, ağıl, kümesler ve otopark fonksiyonları bulunuyor. Orman teması kısmında ise çocuk oyun alanları, piknik alanları, manzara seyir terası, meyve bahçesi, şelale, yeşil köprü ve arkatlı yol, wc, macera parkı, bilyeli araba parkuru fonksiyonları yer alıyor.

Üsküdar Belediye Başkanı Av. **Hilmi Türkmen** açılış

alıştaki konuşmasında, Üsküdar Çocuk Köyü'nün bugüne kadar gerçekleştirdiği en özel projelerden biri olduğunu belirterek “Burasını uzun zaman önce düşündük, planladık ve nihayet gerçekleştirdik. Sadece Üsküdarlı çocukları değil bütün İstanbullu çocukları düşünerek yaptığımız Üsküdar Çocuk Köyü'müzde evlatlarımız bize ait olan değerleri tecrübe ederek tanyacaklar. Tabiata, bitkilere, hayvanlara dair aileleri ile birlikte yeni bilgiler öğrenecekler. Kaliteli zaman geçirecekler. Burası 82 dönümlük büyük bir arazi. İstanbul'un orta yerinde böylesi büyük ve kıymetli bir alanı çocuklara ayırdık. Apartmanların, bulvarların arasına sıkışmış bir çocukluk, çocuklarımızın kaderi olamaz. Biz bunu Üsküdar özelinde değiştirdik.” ifadesini kullandı.

Üsküdar Belediye Başkanı Av. **Hilmi Türkmen** konuşmasının devamında, Üsküdar Çocuk Köyü'ne herkesin sahip çıkacağından kuşku duymadığını söyledi. Başkan sözlerini şöyle sürdürdü: “Burası bizim şehircilik vizyonumuzun, insan odaklı belediyeçilik anlayışımızın bir örneği. Annelerin babaların çocukları için sağlıklı, güvenli, eğitimi de eğlencesi de olan mekânlar talep etmesi bir insan hakkıdır, anayasal bir hak. Sizin hakkınız bizim görevimizdir. Biz de bunu en iyi şekilde yerine getirdiğimize inanıyorum. Boş bir araziyi böylesi mamur bir hâle getirmek kolay değil. Emeği geçen herkesten Allah razı olsun.” dedi. □ Haber-Düzenleme: **Hakkı Bayraktar**

Harun Özdemir (Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı)

OĞUZ ÇEPNİ BOYU

OĞUZHAN / METE HAN / ZÜLKARNEYN

Büyük Hun Hanı **Mete Han** (Oğuz Kağan Destanı'nda geçen diğer adı ile **Oğuz Han** ya da **Oğuz Kağan**), büyük Türk ailesi içinde şerefli bir konuma sahip Hunların hükümdarıdır. Bazı araştırmacılara göre, Kur'an'da adı geçen **Zülkarneyn** Oğuz Han'dır.^(*)

Efsanelere göre, Oğuz Kağan iki evlilik yapar. İlk evliliğinden Gün Han, Ay Han ve Yıldız Han adlı üç erkek çocuğu olur. Bunlara **Bozoklar** adını verir. İkinci evliliğinden ise Gök Han, Dağ Han ve Deniz Han adlı üç erkek çocuğu olur. Bunlara da **Üçoklar** adını verir. Bu erkek çocuklarından da dörder tane erkek torunları olur. **Oğuzhan**'ın altı oğlunun dörder erkek çocuğundan gelen yirmi dört boya "*Oğuz Boyları*" denir. Yani Oğuz boyları isimleri, Oğuzhan'ın 24 torununun isimleri olup onların soyundan artmış insanlardan oluşmaktadır.

Kayı, Kınık, Avşar, Bayındır, Eymür, Dodurga, Çepni, Yazır, Kızık, Bayat başta olmak üzere "*24 Oğuz Boyu*" vardır.

Başta Anadolu ve Balkanlar olmak üzere çeşitli coğrafyalara yayılmış olan Oğuzlar bugün, en büyük Türk topluluğunu teşkil eder.

Türkmen İle Oğuz Aynı Mıdır?

Türkler'in İslamiyet'i kabulüne kadar sadece "*Oğuzlar*" olarak anılan bu büyük Türk boyu, daha sonra "*Türkmen*" diye de anılmaya başlar. Yani, Oğuz=Türkmen'dir.

Türkiye deki Yörük Türkmenler, bir Oğuz boyundan veya birkaç Oğuz boyunun karışımından meydana gelmektedir.

Çepni'nin Anlamı

Çepni boyu, Oğuz Kağan Destanı'na göre Oğuzların 24 boyundan biridir. Çepni adı ilk kez Kaşgarlı Mahmut'un Divan-ı Lügati't-Türk'ünde (1074) geçer. Bunu sırasıyla Reşidettin'in Camiü't Tevarih'i (1305), Yazıcıoğlu'nun Tevarih-i Âl-i Selçuk'u (1436) ve Ebulgazi Bahadır Han'ın Şecere-i Terâkime'si (1664) takip eder. Kaşgarlı Mahmut'un Divân-ı Lügati't-Türk'üne göre, Çepni boyu 22 Oğuz bölüğünden 21'incisidir. Oğuzlar'ın "*Üçoklar*" koluna mensup olup, Oğuz Kağan'ın oğlu **Gök Han**'dan türediklerine inanılır.

Çepni, "Nerede düşman görse hemen savaşır." anlamına gelir. Asi, atılgan, cesur, mert, yiğit ve gözü kara savaşçı demektir.

Çepniler, tebâsı oldukları Türk devletleri (Selçuklular, Osmanlılar vs.) tarafından korkusuz ve gözü kara savaşçılıkları nedeniyle bir nevi fedai olarak en zorlu coğrafyalara gönderilmiş, Türkler'in Anadolu'yu ve Balkanlar'ı fethinde ve Türkleşmesinde çok büyük roller üstlenmişlerdir.

Çepnilerin Anadolu'ya ve Balkanlar'a Göç Serüveni

Çepniler, Anadolu'ya geçmeden önce Türkistan ve Horasan'da diğer Türk boylarıyla birlikte iç içe yaşıyorlardı.

Alparslan komutasındaki Müslüman Selçuklular, 1071 Malazgirt zaferinden sonra Anadolu içlerine yayılırken, Çepniler de zorlu bir coğrafyaya sahip Orta ve Doğu Karadeniz Bölgesi ve Balkanlar'ın fethi ile görevlendirilmişlerdir.

(Türklerin Anadolu'ya girişlerinin 26 Ağustos 1071'den başlatılması hatalı olabilir. Çünkü Türklerin çeşitli kolları, zaten milattan önceki tarihlerde Anadolu topraklarında cirit atıyordu. Bunun en önemli kanıtlarının başında, 10 bin yıl öncelere dayanan Göbeklitepe kazıları gelmektedir.)

Çepnilerin Karadeniz Bölgesi'ni Yurt Tutmaları

Çepniler, 1071-1277 yılları arasında (206 yıl) diğer Türk boy ve oymaklarıyla birlikte Anadolu'nun Türkleşmesinde büyük rol oynamıştır. Bu zaman içerisinde Karadeniz bölgesine yönelmeleri ise 1277 yılında olmuştur. Çepnilerden büyük bir topluluk, 1277 yılında Sinop ve çevresini mesken tutmuştur. Sinop'tan Trabzon'a kadar olan Karadeniz Bölgesi'nin fethedilmesinde Alevi-Bektaşî kanaat önderi **Güvenç Abdal**'ın önderliğinde çok aktif görevler üstlenmişlerdir. Öyle ki; Sinop'a saldıran Trabzon İmparatorluğu donanmasını Çepniler,1277 yılındaki deniz savaşında bozguna uğrattılar.

Zamanla batıya doğru yönelen Çepniler, önce Ordu'da Bayramlı, sonra da Giresun'da Hacıemiroğulları Beyliğini kur-

dular. Kuzey Ege’de Karesi Beyliğini kurdular. Dulkadiroğlu Beyliği’ne büyük destek verip tabi oldular. Ayrıca Tacetti-noğlu Beyliği’ni kurdular.

Çepnilerin bir kolu, bugünkü Gümüşhane’nin Kürtün ilçesine kadar gelip buraları yurt tuttular. Zamanla bir kısmı Trabzon Şalpazarı /Ağasar, Beşikdüzü, bir kısmı da Harşit vadisini takiben sahillere inip, yerleşik halkla (Pontus Rum’u ve Ermeni) sosyal ve ticari ilişkiler kurmaya başladılar.

Fatih Sultan Mehmet’in 1461 yılında Trabzon’u fethinde dağı, taşı doldurmuş ve Trabzon şehrinin surları dibine kadar yayılmış olan gözü kara yiğit Çepnilerin büyük rolü olmuştur.

1515 yılındaki Osmanlı tahrir defterlerinde, bugünkü Giresun ve civarındaki bölgeler “*Vilayet-i Çepni*” olarak geçer.

Haksızlıklara karşı kabaran isyan duyguları ve savaşçı karakterleri sebebiyle bir yerde uzun süre tutunamadıklarından, savaşlarda hep ön saflarda yer alıp şehit düştüklerinden dolayı Çepniler, -maalesef- günümüze kadar çok fazla kalıcı sanatsal eserler meydana getirememişlerdir.

Çepnilerde Din ve Mezhep

Karadeniz bölgesindeki Çepniler çoğunlukla Sünni olmakla birlikte, Alevi-Bektaşî olan gruplara da rastlanır. **Hacı Bektaşî Veli** ve onun ilk müritlerinden olan **Kadıncık Ana** ve **Abdal Musa**’nın da Çepni olduğu bilinir.

Prof. Dr. **Faruk Sümer** de, ‘Oğuzlar/Türkmenler’ adlı kitabında Çepnilerin, **Hacı Bektaşî Veli**’nin müritlerinden olduklarını ve Anadolu’nun değişik yerlerinde yaşadıklarını belirtir. Giresun, Gümüşhane, Ordu, Trabzon başta olmak üzere Karadeniz Bölgesi’nde yoğun olarak yaşayan Çepnilerin çoğunlukla Sünni olduğunu ancak evvelinde Alevi-Bektaşî olduklarını ve sonradan Sünnileştiklerini yazar.

‘Vilayetnâme’ye göre, Kırşehir’in Suluca Karahöyük köyüne gelen Hacı Bektaş-ı Veli’nin ilk müridleri Çepnilerdir.

Osmanlı Devleti kurulmadan önce Piri Hâce Bektaş Veli’nin icazetiyle, Türkmen Alevi-Bektaşî şeyhi **Sarı Saltuk** (1297 veya ‘98) ve Selçuklu Sultanı **II. İzzeddin Keykavus**’la (1279-Kırım) birlikte Deliorman ve Dobruca bölgelerine on iki bin çadırla geçen Türkmenlerin çoğu Çepni boyundandır.

Deliorman ve Dobruca’daki Çepniler hem yerel Kıpçak ve Peçenek halklarıyla hem de daha sonra gelen diğer Türkmen boylarıyla karışmışlar ve zamanla Çepni boy bilincini unutmışlardır. Ancak Çepni inancı olan Bektaşîliği ve Anadolu Türkmen geleneğini hâlen devam ettirmektedirler.

Balkanlara yerleşen ve bölgeyi Türkleştiren Çepnilerin bir bölümü daha sonra Batı Anadolu’ya geri göçerek bugünkü Batı Anadolu, Kuzey Ege, Suriye’deki Şam, Rakka ve Gaziantep Çepnilerini oluşturmuştur.

Dobruca’da bulunan Türkler, kendilerinin Türkmen olduklarını ve inanç önderlerinin **Sarı Saltuk** olduğunu söyleyerek bu gün bile camilerde ve tekkelerde onun adına dualar ederler.

Romanya ve Moldova’daki **İzzeddin Keykavus** taraftarı bir grup Çepni ise Hristiyanlığa geçmiştir. Hatta Keykavus’tan dolayı bu Çepnilere Gagavuz dendiği iddia edilir. Oysa Gagavuz’un açılımı “Gök Oğuz= Gökoguz”dur. Bugün Gagavuz kardeşlerimizin ağzıyla Trabzon Ağasar (Şalpazarı) Çepnileri ağzı arasında büyük benzerlikler vardır. Birçok öz Türkçe kelimeler, Gagavuz ve Trabzon bölgesi Çepnilerinde aynıysa günümüzde hâlâ kullanılmaktadır.

Güvenç Abdal

Hoca Ahmet Yesevi (1093-1166), İslamiyet’in Oğuzlar arasında yayılması için büyük gayretler sarf etmiş bir alperen ve alperenlerin piridir. Bu nedenle “*Pir-i Türkistani*” diye de anılır. Onun müritlerinden **Hacı Bektaş-ı Veli** (1209-1271) Nevşehir’in Sulucahöyük (Hacıbektaş) köyüne gelerek “Alevi-Bektaşî” tekkesini kurar ve İslamiyet’in yayılmasında önemli roller üstlenir.

Müritlerinden **Güvenç Abdal**’ı, Karadeniz Bölgesi’ndeki Oğuz-Çepni oymaklarının irşadı için görevlendirir. Sünnisi, Alevisi bugün Karadeniz Çepnileri arasında Güvenç Abdal adı anıldı mı, akan sular durur. İnanışlara göre Güvenç Abdal’ın makamı bugün Gümüşhane-Kürtün-Taşlıca-Güvende yaylasındadır.

Oğuz Çepni boyu mensupları, Anadolu’nun kırtan fazla köy ve beldesinde yerleşmiş, yerleşim yerlerinde yaşadıkları bölgelere göre; “*Çepni*”, “*Çetme*”, “*Çetmi*”, “*Çitme*” gibi adlarla anılmıştır.

Giresun ili ve yöresi, Osmanlı’nın bir döneminde resmî kayıtlarda *Vilayet-i Çepni* olarak geçmektedir. Dolayısıyla Giresun ve çevresi bugün Çepnilerin en yoğun olarak toplandıkları bir il ve bölgedir.

Çepnilerin, Anadolu’nun Farklı Bölgesindeki Yerleşimleri

Karadeniz Bölgesi: Trabzon (Merkez, Şalpazarı, Beşikdüzü, Çaykara Yukarıkumlu köyü, Araklı), Akçaabat Eskiköy, Gümüşhane (Kürtün “Kürtün-i Bâlâ” ve Kürtün-i Zîr), Ordu, Ünye, Mesudiye, Gürgentepe, Gököy, Akıncılar, Canik.

Bugün Trabzon, Gümüşhane ve Giresun’da (Tirebolu, Doğankent / Harşit, Görele, Espiye, Eynesil, Çanakçı başta olmak üzere) birçok yüksek köyde Çepniler yaşamlarını ve geleneklerini sürdürmektedir. Rize-Çayeli ve birçok köy, ilçe, bölgede aile ve sülale olarak yaşamaktadırlar .

Samsun, Sinop, Tokat, Amasya, Zonguldak, Düzce, Sakarya, İzmit, Yozgat ve birçok ilimizde köyler ve sülaleler olarak yaşamaktadırlar.

Çepni Köy, Yer İsimleri

Bolu Merkez Çepni köyü ve Mudurnu ilçesi Çepni köyü. Samsun Yakakent Çepni köyü, Çorum-Kargı ilçesi Çetmi köyü, Bolu Abant Çepni köyü, Bursa Mudanya Çepni köyü, Urfa Siverek Çepni köyü, Kastamonu Tosya Çatalzeytin Çepni köyü, Sivas Gemerek Çepni beldesi, Çanakkale Ezine Çepni köyü, Giresun Espiye Çepni köyü gibi Türkiye’de birçok yerde yerleşim yeri adı olarak da yaşamaktadır.

Ege Bölgesi: Manisa-Direk Mahallesi, Soma, İzmir merkez köylerinde, Kınık ve Bergama’da Çepni boyu mensubu nice insanlar yaşamaktadır. Çepniler, günümüzde çoğunlukla dernekler üzerinden birliğini sağlamışlardır. Denizli, Aydın, Muğla, Mersin bölgelerinde ve Batı Anadolu’da birçok Çepni boyu insanımız kendini Yörük-Türkmen olarak tanımlamakta olup boy farkındalığı ve bilinci içindedirler

Marmara Bölgesi: Çanakkale (Küçükkuşu’da bulunan Büyük Çetmi ve Küçük Çetmi köyleri, Ezine Çetmi köyü ve civar köylerin halkının önemli bir bölümü), Sakarya-Akyazı, Hendek, Kaynarca ilçe ve köylerinde, İzmit, Düzce, Bolu, Bursa (Mudanya’da bir Çepni köyü) ve Balıkesir merkezi ve çevresinde kırktan fazla Çepni köyü vardır.

İç Anadolu Bölgesi: Sivas-Gemerek Çepni beldesi (Özellikle de Suşehri, Koyulhisar ve Akıncılar ilçesi), Yozgat “Bozok Sancağı” (Akdağmadeni ve Boğazlıyan’da Dereçepni ve Yazıçepni köyleri), Kırşehir, Konya, Niğde, Eskişehir.

Doğu Anadolu Bölgesi: Erzurum (Narman ilçesi Alacayar köyü), Van, Kars, Ardahan, Bingöl ve İran’ın Güney Azerbaycan bölgesi ile Azerbaycan’da yerleşim yerleri vardır.

Güney Doğu Anadolu Bölgesi: Gaziantep, Yavuzeli, Şanlıurfa (Yaslıca beldesi tamamen Çepni’dir), Siverek-Çepni köyü, Diyarbakır Bismil Türkmenhacı köyü.

Çepniler dik kafalı oldukları ve savaşçı ruhu taşıdıkları kadar aynı zamanda çok güvenilir insanlardır... Bu sebeplerdir ki, Oğuz/Türkmen Safevi İmparatoru **Şah İsmail** kişisel muhafızlarını Çepnilerden seçmiştir. Keza Türk tarihini çok iyi bilen Kurtuluş Savaşı’mızın muzaffer Başkomutanı **Gazi Mustafa Kemal Atatürk**’ün de, Çepni Bey’i Giresunlu **Topal Osman Ağa**’yı ve onun emrindeki yiğit Giresun uşaklarını kendine özel muhafız (fedai) olarak seçmesi tesadüf olmasa gerek!..

Çepnilerin Bir Federasyon Çatısı Altında Toplanmaları

Altı yıl önce (2018), Türkiye’nin birçok bölgesinden Çepni boyu mensupları bir araya gelerek, ülke çapında büyük boy birliği toplantıları düzenlediler. Bu toplantılarda oluşan ortak görüş neticesinde; Çepni boyu insanlarını inanç/mezhep ve siyasete buluşturmada, büyük boy birliği ailesini bir çatı altında birleştirme kararı alındı.

Bu birliğin herkese ulaşması ve herkesi içine alması, derneklerin birleşip bir çatısı altında toplanmasından geçtiği için “Federasyon” kurulması yönünde karar alındı. Birçok Çepni boyu derneği ve yeni kurulan Çepni dernekleri ile Türkiye’nin elli vilayetinde örgütlenmiş olarak, beş yıllık bir ön çalışma ve hazırlık sürecinden sonra **Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Eğitim Araştırma Dayanışma Kalkındırma ve Kültür Federasyonu** 9 Şubat 2022 tarihinde resmî olarak kuruldu.

19 Mayıs 2022 tarihinde, Türkiye’nin elli vilayetinden katılımla, İstanbul-Üsküdar-Çengelköy’deki Mehmet Çakır Kültür Merkezinde -bin kişilik yemekli resmî- kongresini yapmış, resmî kurullarını oluşturarak çalışmalarına başlamış ve genel başkanlığında (**Harun Özdemir**) yoğun faaliyetlerine devam etmektedir. (**)

*: İsmail Hami Danişment “Türklük Meseleleri” adlı eserinde Kur’an’da bahsi geçen (Zulkarneyn) den maksat (Oğuz Han) olduğunu söylerler ki, bu hususta tereddüde mücip olacak bir nokta yoktur” der. Ulemeden bazılarının Peygamber olduğuna inandıkları Zülkarneyn’in Oğuz Han olabileceğine inananlarda vardır. Vani Mehmet Efendi eserinde ‘Kefh Suresinde “ kıssası geçen Zülkarneyn’in, Oğuz Han olduğunu işaret etmiştir. Kur’an-ı Kerim’in El Kefh Suresi’nde 85. Ayetten 92. Ayete kadar Zülkarneyn’in Kıssa’sı anlatılır: O da batıya ulaşmak için bir yol tuttu. Nihayet Güneş’in battığı yere (Okyanus kıyısına) vardığı zaman, Güneş’i (sanki) siyah bir çamur batıyor buldu. Sonra Zülkarneyn (doğuya doğru) bir yol tuttu. Nihayet Güneş’in doğduğu yere (Uzak doğuya) vardığı zaman Güneş’i öyle bir kavim üzerine doğuyor buldu ki, onlara, Güneş’ten kendilerini koruyacak bir siper yapmamıştık. Sonra da (Güneyden kuzeye kadar üçüncü) bir yol tuttu. .” diyerek üç ayrı seferi belirtilmektedir. Oğuz Han’ın 126 yıl süren Hanlığı sırasında, Turan ve Hindistan’a, Irak, İran, Şam ve Mısır’a kadar yürüdüğü anlaşılmaktadır. Bu kadar benzerlik bir tesadüf olamaz. Yine Vani Mehmet Efendi’ye göre, Oğuz Han’ın kurduğu hâkimiyet ve yapmış olduğu seferler, Zülkarneyn’in seferleri ile çok benzerlik göstermektedir. Bu nedenle Oğuz Han adı ile anılan Türk’ün Peygamberi’nin ZULKARNEYN ile aynı kişi olduğu görüşü gittikçe kuvvet kazanmaktadır. Bilge Kağan Kitabelerinde şöyle diyor; “Doğuda gün doğusuna, güneyde gün ortasına, batıda gün batısına, kuzeyde gece ortasına kadar ülkelerde yaşayan bütün milletler bana bağlıdır.” Bilge Kağan Yazıtları ile Kur’an-ı Kerim ifadeleri arasında da bir paralellik söz konusudur. Elmalî Tefsirine göre: Zülkarneyn dünyanın en doğusuna gider ve Türk Kavmini bulur. Türkler, Zülkarneyn’den yardım isteyerek Yecüc ve Mecüc’ün saldırılarına karşı bir set yapmasını isterler. Zülkarneyn, Yecüc ve Mecüc’e karşı Türkleri demirden ve bakırdan yaptırdığı bir set ile korur. Kaşgarlı Divanında “Zülkarneyn, Uygur illerine geldiğinde Türk Hakanı ona 4000 kişi gönderir. Bu Zülkarneyn’in Türklerle bir soy bağı olduğunun ve ona karşı bir teslimiyet ve bağlılık gösterildiğinin ifadesidir. Bu durum, Zülkarneyn’in Oğuz Han olma ihtimalini de kuvvetlendirmektedir. Kanunî devrine ait Rüstem Paşa” Tevârih-i Ali Osman” ın ikinci sayfasında şöyle bir fıkra vardır: “Etrak şöyle fikr iderlerdi ki hak sübhanehu ve Teâlâ Kur’an-ı Keriminde (Külna Ya Zülkarneyn) diyü zikr ittüğü meğer bu (Oğuz-Han) dır dirlerdi”. Neşri’nin Kitab-ı cihannuma’nın birinci cildinde Oğuz –Han’ın Şark’a ve Garp’a hâkim olduğundan bahsedildikten sonra bu milli telakki şöyle ifade edilmektedir: “Etrak şöyle zu’ m iderlerdi ki Hak Sübhanehu ve Teâlâ Kelam-ı Kadiminde zikr ittüğü İskender-i Zülkarneyn meğer bu ola dirlerdi.” Türkolog Leon Cahun, Asya Tarihi adlı eserinde Oğuz Han hususunda şöyle der: “O, bütün dünyayı fethetmiş, yüz on altı sene yaşamış ve hâkimiyet timsali olan altın yayla üç oku ölümünden evvel oğulları arasında paylaşmıştır.” Vani Mehmet Efendi’ye göre Oğuz Han, Hz. İbrahim’in dinini yaymakta idi. Yani İslamiyet’ten 3700, günümüzden yaklaşık 5200 yıl önce Türkler Hanif Dini’ne inanıyorlardı ve Mümin idiler der. Haluk Tarcan’ın Ön Türk Uygarlığı kitabında ön Türklerin kendilerine “Rabbani Türk” dediklerini yazmaktadır. Demek ki Türkler yeryüzünde ilk kez Tanrıya, Tanrının varlığına inananlardı.

** : Diyarbakır Bismil Türkmenacı köyündeki “Oğuz Çepni Boyu” sunumum. (16-17 Eylül 2023)

İsmail Uçakçı (*)

ÇEPNİLERİN SOSYAL, KÜLTÜR, İSKAN, AŞİRET VE İNANÇ YAPISI

Oğuzların Üçok koluna bağlı olan Çepniler; Çetmi, Çetme, Çitme, Çepi, Çetli, Çetiz, Cebi gibi adlarla da anıldıkları, IX. yüzyılda Türkistan'dan İran'a, buradan da 100 000 çadırla Anadolu'ya geldikleri ve XIII. yüzyılda Anadolu'da 200 000 çadırdan yaşadıkları tarihî kaynaklarda yer alır.

Anadolu'da sekiz, Remeli'de bir devlet/beylük kurdukları, Niksar ile Sivas merkezli Danişmentli Devleti, Erzurum merkezli Saltuklu Devleti, Diyarbakır merkezli İnaloğulları Devleti, Karesi (Balıkesir) merkezli Kara İsaogulları Devleti, Orta Karadeniz merkezli Hacı Emiroğulları, Bayramoğulları, Canikoğulları, Tacettinoğulları Devletleri, Rumeli'de de Dobruca merkezli bir devlet kurdukları ve Anadolu ile Rumeli'nin Türk-İslam yurdu yapılmasına büyük katkılar yaptıkları bilinir.

Hacı Bektaş-ı Veli öncülüğünde Bektaşî Tarikatını, Kutbeddin Haydar (Haydar Sultan) öncülüğünde Haydarî Tarikatı'nı, Hacı Bayram-ı Veli öncülüğünde Bayramî Tarikatı'nı kurdukları; bu tarikat ocaklarında "Sarı Saltuk, Hüseyin Gazi, Baddal Gazi, Güvenç Abdal, Tur Hasan Dede/Baba, Köse Süleyman, Çağırğan Baba, Abdal Musa, Seyyid Cemal, Karaca Ahmet, Hacım Sultan, Seyyid Mekan, Seyyid Samut, Koçi Baba, Ali Baba (Kızıl Deli, Ali Çelebi), Balım Sultan, Hacı Emir, Şeyh Sabun, Şeyh Gönenç, Ulu Bey, Ece Şeyh, Eyne (İne-Eynesil-Eyne Hacı) Bey gibi adlarla anılan onlarca alp erenin görev aldıkları kaynaklarda yer alır.

Anadolu ve Rumeli'de yüzlerce vakıf-zaviyeye tasarruf ettiği bilinen bu alperenlerin tonunları tarafından, ata ocaklarını yüzlerce yıldan beri yakmaya devam ettikleri tarihî kaynaklar halk günlüğünden anlaşılır.

ANADOLU VE TÜRK DÜNYASINDA

Yukarıda isimleri zikredilen aşiret/tarikat liderleri yanı sıra, Malkoçoğlu (Kara Murad), Ağaçeri (Tahtacı, Çıtak, Çatak, Baltacı), Çağırğanlı, Kandemir, Haydarî (Haydaran), İl Aldı, Sarıkız, Tokuş, Kara Tekin (Kara Tiğın), Emir Gazili, Kara Osmanoğlu, Kara İsaoglu (Menemenci), Eseli (İsalı), Ece-Eceli, Köroğlu, Ötüklü (Ütüklü), Binarlı, Ulus, Ulubey, Ulusoy, Eraslan, Dikmenler, Dumanlı, Ebuviran, Gürlüklü, Gürremziye, Veledi Mukaddin Piyadegân, Şeyh Bahşiş, Veledi Bahşiş, Seyyid Selaheddin, Şeyh Burak, Hırka Baba, Yakup Bölüğü, Üzümlü, Güdül, Yalınayak, Efsile (Espiyeye), İl Diğın, Karalar, Nusratlı, İlyaslı, Hataplı, İbrahim Seydi, Kara Yılan, Bozgeyikli, Yanyatır, İvrindi Yörükleri, Ağviranlı, Kürdi Resullu, Hormekli, Halikanlı, İzolu, Giresun (Kuressin Sünni), Albayrak, Ekşioğlu, İçmeli, Tomalı gibi adlarla anılan yüzlerce alt oba/oymak/aşireti bulunduğu tarihî kaynaklarda yer alır.

ANADOLU'DA

Değişik boylara bağlı 50 civarında değişik yöre aşiretini bünyesine alarak Danişmendli adıyla büyük bir aşiret teşekkülü (federasyon) oluşturdukları ve merkezi Adana/Çukurova olan Kara İsaogluoğulları (Menemencioğulları) ile merkezi Saruhan (Manisa) olan Kara Osmanoğulları adıyla iki de önemli derebeylik kurdukları anlaşılır.

Danişmendli adıyla oluşturdukları teşekkül(federasyon)de "Ali Fakihli, Ali Hanlı, Alemlı, Abdallı, Ağalı, Aydın-evi, Mihmatlı, Büyüksalarlı, Büyük Şerefli, Çumdan/Çomdan, Doğurganlı, Dokuz, Hacı Osman, Karamanlı, Karalı/Karalar, Konurlu, Karagözlü, Kara Koyunlu, Kaşıkçı, Karlıklı, Keçili, Kızılbeyli, Kozculu, Kurutlu, Dumanlı, Gözdengeç, Güzel Beyli, Küçük/Çanaklı, Kurutlu, Küçük Kürd, Küçük Şerefli, Kütüklü, Kızılkocalı, Koca Ali, Lek, Hacı Beyli, Harbendeli, Müminli, Yüzdecıyan, Süvegenli/Süvagenli, Sarılı, Şeyhli, Tarluyar, Salmanlıkebir, Salmanlısağır, Sermayeli, Göleğir, Mevasiler, Sermayeli, Bıçakçı, Görengöre" gibi aşiretler yer almış iken; asıl yurtları Balıkesir, Çanakkale, Kütahya, Saruhan (Manisa), İzmir, Aydın olan **Karaisaogulları (Menemencioğulları) Aşireti** üyelerinin İçel, Alaiyye (Alanya), Karaman, Aksaray, Sivas, Nevşehir sancakları idari sahalarında 265 obada 6257 hanede yaşadıkları. Çukurova'da 3000 ev 2000 devesi bulunurken Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı'na, isyancılar yanında

katıldığı ve isyan sonrası aşiret yöneticilerinin İstanbul, Üsküp, İzmir gibi yerlere sürgün edildiği; İstanbul'a sürgün edilip Beyoğlu'nda iskan edilmiş aile bireyleri ise 200-300 kişilik bir grup olduğu belirtilir.

Kara Osmanoğulları Aşireti ve Derebeyliği'nin; Saruhan (Manisa) merkezli olan bu aşiret ve derebeyliğin İzmir, Muğla, Aydın, Uşak yöresinde 2500 civarında bir güçle isyan çıkarttığı ve isyan sonrası Ankara, Kastamonu, Konya, Niğde, Kocaeli, İstanbul, Denizli bölgelerine dağıldıkları anlaşılır.

Çepni boyu mensuplarının; Köse Süleyman, Abdal Musa, Karaca Ahmed, Hacım Sultan gibi inanç önderleri öncülüğünde Osmanoğulları Beyliği'nin kuruluş ve güçlenmesinde ittifakla hareket ederken ittifaktan ayrılmaları, 1511 yılında Teke/Antalya merkezli çıkartılan Şah Kulu İsyanı'na destek vermeleri, Şah İsmail ile Yavuz Sultan Selim arasında geçen Çaldıran Savaşı'nda, Safevilere destek amacıyla İran'a gitmeleri, 1527 yılında Kalender Çelebi yönetimiyle isyan çıkartmaları ve boy beyleri Köroğlu tarafından çıkartılan başkaldırıya destek vermeleri gibi nedenlerden dolayı Osmanoğulları Beyliği ile hasım durumuna düştükleri anlaşılır.

1585 tarihli Anadolu Berleybeyi'ne gönderilen bir fermanla, Çepni Tahtacı Türkmenlerine hiçbir suretle toprak verilmemesi, toprak verilmiş ise de ellerinden geri alınması konusunda Osmanlı Sarayından yazılmış bir yazı, hasım olmanın sonucudur.

Ekseriyeti Anadolu olmak üzere, Rumeli ve Kıbrıs Adası'nda uzantıları bulunan Çepni boy mensuplarının Karesi (Balıkesir) yöresinde kurulmuş 100 civarında mahalle/köyde, Karadeniz illerinden Trabzon yöresinde 116 köyde, Ordu yöresinde 101 köyde, Giresun yöresinde 291 köyde, Gümüşhane yöresinde 63 köyde, Artvin yöresinde 6 köyde ve Ankara, Çorum, Yozgat, Tokat, Sivas, Çankırı, Kırıkkale, Aksaray, Kırşehir gibi Orta Anadolu illerinde yüzlerce köyde yurt tuttıkları Osmanlı kaynaklarından anlaşılır.

BAZI AŞİRETLERİNİN OTURDUĞU YERLER VE KÜLTÜR VE İNANÇ YAPILARI

Çepni/Tahtacı (Ağaçeri-Çıtak-Çatak) Aşireti: Maraş, Malatya, Adana (Pozantı), İçel (Tarsus, Anamur, Mut), Kastamonu (Küre, Araç), Antep, Teke/Antalya (Düşenbe, Döğer), Sivas, Ankara (Yaban-Abâd, Murtaza-Abâd, Binarili, Şorba, Çubuk-Abâd, Çankırı/Çerkeş, Karesi/Balıkesir (Burhaniye, Edremit, Kütahya (Simav), Çanakkale (Bayramiç, Ayvacık), Aydın (Birgi, Bayındır, Söke, İnebad, Tahtacı (Reşadiye), Bozdoğan, Kocaeli (Kaymas), Isparta (Eğirdir), Denizli, Menteş/Muğla (Köyceğiz, Milas), Saruhan/Manisa (Demirci, Alaşehir), Eskişehir, Kayseri, Kıbrıs, Rumeli (Balkanlar)de yüzlerce köyde yurt tuttıkları ve bir kısmının günümüz tanımıyla Sünni, bir kısmının Alevi inanç kültüründe buldukları bilinir.

İzolu, İl Aldı, Ağviranlı, Kürdi Resullu, Hormekli, Halikanlı, Kuressin Sünni, Haydarî (Haydaran) Aşiretleri: Doğu ve Güney Anadolu'da yurt tutmuş uzantılarının Kurmançî, Zaza (Dımılı), Farsça, Arapça gibi adlarla anılan bölge ağızları kullandıkları, bir kısmının kendisini Sünni Kürd, bir kısmının Kürd Alevisi adıyla tanımladıkları ve bunların bir kısmının Hanefî, bir kısmının da Şafî inanç/mezhep kültüründe buldukları bilinmektedir.

- İl Aldı Aşireti: Osmanlı, Safevi Savaşı yıllarında kendisi Van Beylerbeyi olarak görev yaparken, aşiret üyeleri Safevilere ait Doğu Anadolu kalelerini koruduğu ve bölgenin Osmanlı idaresine geçmesiyle İran'a geçmiş uzantılarının Fars, bölgede kalmış uzantılarının Kurmançî bölge ağızı konuştukları anlaşılır.

-Haydarî (Haydaran) Aşireti: Yavuz Sultan Selim Devri'nde Safevilere karşı kullanılmak üzere Orta Anadolu'dan götürülmüş Haydarî Tarikatı üyeleri olduğu bilinir. Antakya, Adana, İçel yöresinde yurt tutmuş ve günümüzde Arap Alevisi adıyla tanımlanan aşiret üyelerinin Doğu Anadolu uzantıları Kurmançî bölge ağızı kullanıp, kendilerini Kürd adıyla tanımlarken; Antakya, Adana, İçel yöresi uzantılarının eski Türkçe ile Arapça karışımı bir bölge ağızı ile konuştukları bilinmektedir.

Böylesi geniş coğrafyalara yayılmış, dokuz devlet, iki derebeylik kurmuş, kendi ismi altında Anadolu'nun en güçlü aşiret teşekkülü (federasyonu)nü oluşturmuş Çepni Boyu mensuplarının önemli bir kısmının boy bilinçlerini yitirdiği İran uzantıları kendilerini Fars; Irak, Suriye uzantıları Arap; Bosna-Hersek uzantıları Boşnak; Bulgaristan uzantıları Bulgar; Doğu ve Güney Anadolu uzantıları Kürd adıyla tanımlamakta iseler de Oğuz Boylu ve Çepni soylu oldukları bilinir. Bu konulara ilişkin arşivlerimizde pek çok bilgi ve belge mevcuttur.

“Kürdler Kayı, Bayad Kürdü, Kürd Yazırı, Kürd Döğerleri, Kürd Beğdilisi, Kürd Avşarı, Bayındır Kürdü, Ekrad-ı Eymür, Salur Ekradı” gibi adlarla anılan onlarca aşiretin Oğuz boylu olduğuna ilişkin arşiv kayıtları bilinmekte ve Kürdlerin; Ekradlar, Yörükler. Varsaklar, Manavlar, Kara Kalpaklar, Gacallar gibi alt boy ve yaşam biçimlerinden dolayı alt kimlik olarak Kürd adını kullandıkları görülmektedir. (**)

(*) Araştırmacı Yazar. Türk Tarih Kurumu Arşiv Şefi (Emekli)

(**) **Kaynakçalar için:** Bilge Oğuz Yayınları arasında yayın hayatına geçirdiğim: - Oğuz Boyları, Aşiret Oymak, Cemaatler adlı kitabımın Şecere Baskısı. / - Orta Anadolu Halk Kültüründe Deyimler ve Hikayeleri. / - Saruhan Üniversitesi Akademisyenlerinin sevk ve idarisinde bulunan “Tarihistan - Tarih ve Kültür Sitesi”nde yayımladığım makalelerime bakınız.

Prof. Dr. Alemdar Yalçın (*)

ANADOLU'DA ÇEPNİ BOYUNUN DAĞILIMI

1990'lı yıllarda, Çepni olmak âdeta bir kusurmuş gibi algılanıyor ve insanların bir kısmı Çepni olduklarını söylemeye çekiniyorlardı. Bunun birçok tarihî, sosyolojik ve sosyal psikolojik sebepleri vardı... Bir üniversite bünyesinde tamamen akademik olarak yaptığımız çalışmaların ortaya koyduğu açık bilgi ve belgeler, Çepni boyunun Anadolu'da birlik ve beraberliğimizin omurgasını oluşturduğunu ortaya çıkardı.

Çepni boyu ile ilgili olarak, Cumhuriyetin ikinci kuşağı olan bilim adamlarımızın ciddi bilimsel çalışmalarından sonra yoğun bir çalışmanın yapılmadığını görüyoruz. Bizim alan araştırmalarını başladığımız 1990'lı yıllarda, Çepni olmak âdeta bir kusurmuş gibi algılanıyor ve insanların bir kısmı Çepni olduklarını söylemeye çekiniyorlardı. Bunun birçok tarihî, sosyolojik ve sosyal psikolojik sebepleri vardı. Bu durum, bölgede bazı art niyetli kurum ve kuruluşların tehlikeli çalışmalarına sebep oluyordu. Bir üniversite bünyesinde tamamen akademik olarak yaptığımız çalışmaların ortaya koyduğu açık bilgi ve belgeler, Çepni boyunun Anadolu'da birlik ve beraberliğimizin omurgasını oluşturduğunu ortaya çıkardı.

Çepni boyu ile ilgili olarak bizim çalışmalarımızdan sonra son derece memnuniyet verici gelişmeler oldu ve olmaya devam ediyor. Çepniler üzerinde çok geniş araştırmalar peş peşe yayınlanmaya başlandı. Ancak bu boyun Anadolu ve Balkanlarda dağılımı ile ilgili olarak sistematik bir bilgi birikimi bulunmamaktadır. Tarihî bilgilerin daha sağlıklı olarak anlaşılmasını sağlayacak elimizdeki bilgilerin -bir bulmacanın parçaları gibi- bir araya getirilmesi, Çepni boyu ile ilgili sistemli bir bilginin oluşmasına katkı yapacaktır.

Çepni boyu Türkmenlerinin Anadolu'ya gelişi, -elimizdeki bilgilerin değerlendirilmesi sonucunda- kesinlikle 11. yüzyıldadır. 10. yüzyılın sonu 11. yüzyılın başlarında Horasan ve Kars üzerinden Erzincan'a kadar gelen boyun, daha sonra iki kola ayrılarak kollardan birinin kuzey batıya doğru dağıldığını görüyoruz. Böylece Çepnilerin tarih içinde iki ayrı kol şeklinde dağılım gösterdiğini söyleyebiliriz.

DOĞU KARADENİZ ÇEPNİLERİ

Bu dağılımın Malazgirt Savaşı'nın hemen öncesi ve sonrasında yoğunluk kazandığı, verilen bilgilerden anlaşılmaktadır. Dağılımda Gümüşhane, Bayburt ve Tokat'tan başlayarak Doğu Karadeniz dağlarının önce Anadolu yakasında sonraları ise Karadeniz'e bakan yakasında yoğun bir yerleşim olduğunu söyleyebiliriz. Anadolu'ya gelişin Tuğrul Bey zamanında bizzat **Tuğrul Bey** tarafından yönlendirildiği daha sonra 13. yüzyıla kadar sürdüğü tarihî kayıtlarda yer almaktadır. Üstelik **Tuğrul Bey**'in bu yönlendirmeyi yaptığı sırada Anadolu henüz Bizans topraklarıdır. Çepni boyunun, Karadeniz bölgesindeki yaylaların kontrolünde çok önemli bir yere sahip olduğu, denizle İç Anadolu ve İran'a geçişte önemli olan vadilerin ve geçiş yollarının Çepnilerle kontrol altına alındığı bilinmektedir.

Trabzon'un 1461'de kesin olarak alınmasından önce iki kere fethedilmesi, Trabzon Kalesi dışındaki tarihî mekânlar ve inanç önderlerinin türbeleri, bu dönemdeki Çepni yayılmasını göstermesi bakımından büyük önem taşımaktadır. 13. yüzyılın sonu 14. yüzyılın başlarında Çepni boyunun Rize, Artvin ve Sinop arasındaki sahilden 10 kilometre yukarısında kesin egemenlik sağladıklarını, sahilde de birçok kale ve yerleşim alanını kontrol altına aldıklarını görüyoruz.

Anadolu Selçuklu Devleti'nin zaman zaman Anadolu'da birliği sağladıkları dönemlerde Çepni boyunun Balıkesir'e kadar gittiklerini, beyliklerini burada da devam ettirdiklerini söyleyebiliriz. Çepni Beyleri ve özellikle Danişmendlilerin, tarihî "kral yolu" olarak adlandırılan Doğu Karadeniz dağlarının iç yamaçlarından bir yüzyıl içinde Balıkesir'e gelerek Karesi Beyliği'ni kurduklarını görüyoruz. Bir diğer kol ise, Kastamonu Beyi **Hüsametdin Çoban Bey** komutasındaki donanmayla Kırım dolaylarına çıkarak bu bölgede de yaklaşık 200 yıl varlıklarını sürdürdüklerini tarihî belgelerden, yörede bulunan tarihî eserlerin alınlıklarından ve menakıpnamelerden anlamaktayız. **Alaaddin Keykubat**'ın mektup ve beratlarında "*İki Denizin Hakanı*" unvanını kullanmasının temel sebeplerinden biri budur. Bizim Kırım ve civarında yaptığımız alan araştırmalarında, hâlen "*Urular*" olarak anılan Türk topluluğunun bu tarihlerde geçen Türkmenler olduğu anlaşılmıştır.

Doğu Karadeniz Çepnilerinin **Murad Hüdavendigâr** Dönemi'nde Rumeli'yi geçişte önemli katkıları olduğunu, özellikle akıncı beyleri içinde isimleri hâlen yaşayan **Malkoçoğlu** ailesinin, **Tepedelen Bey**, **Kalkandelen** ve **İlbasan** beylerin Çepni boyunun önemli liderleri olduğunu söyleyebiliriz. **Murad Hüdavendigâr**'ın Arnavutluk'a, Trabzon yöresinden Çepni boyunun bazı kollarını götürerek yerleştirmesi ve Arnavut beylerini de Trabzon'a getirmesi bu ilişkinin açık kanıtı olarak görülmektedir. Bugün Trabzon, Sivas ve bazı illerimizde bulunan Malkoçların asıl yerleşim yerlerinin Trabzon olması, bu gelişmenin canlılığını sürdürdüğünü ortaya kor. Yine Trabzon, Rize ve havalisinde Arnavut bey ailelerinin varlığını göstermesi de ayrıca belirtilmesi gereken noktalar arasındadır. Bizim Arnavutluk, Bulgaristan ve Macaristan'da yaptığımız alan araştırmalarında, bazı kalelerin savunulması sırasında şehit düşen kale komutanlarının Malkoçoğlu ailesine mensup olması da dikkat çekicidir.

DOĞU KARADENİZ ÇEPNİLERİ VE DOĞU ANADOLU'NUN GÜVENLİĞİ

Doğu Karadeniz Çepnilerinin Anadolu'da dağılımını gösteren en önemli noktalardan biri de, Doğu Anadolu'da stratejik geçiş yollarının bulunduğu kale, derbent ve menzillerin güvenliğini sağlamak için görevlendirilmiş olmalarıdır. Bu görevlendirmenin, Trabzon'un **Fatih Sultan Mehmet** tarafından fethi ve Otlukbeli Savaşı sonrası izlenen bir devlet politikası olarak ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Osmanlı "Mühimme defterleri"nden öğrendiğimize göre; Bayburt, Gümüşhane, Erzurum, Ağrı, Van, Bitlis, Toprakkale ve Antep'e kadar olan bölgelerdeki kale ve menzillerdeki güvenliğin sağlanması ve bu bölgelere gelen kervanların veya yolcuların ihtiyaçlarının sağlanması Karadeniz yöresi Çepni beylerine ve onların çevresindeki askerî birliklere verilmiştir. Yol güvenliğinin sağlanması açısından çok önemli olan bu gelişmenin bir başka boyutu da; "*gedik*" adını verdiğimiz kale, derbent ve menzillerde bulunan konaklama yerlerinin işletilmesi, dükkânların çalıştırılması imtiyazının da Çepni boyuna verilmiş olmasıdır.

Mühimme defterlerindeki bu bilgilere baktığımız zaman, Çepnilerin 1580-1590'lı yıllara kadar bu kontrollerini sürdürdükleri daha sonra ellerinden bu yetkilerin alındığı anlaşılmaktadır. Ancak bölgedeki sipahi varlığını sayısal olarak veren *Koçi Bey Risalesi*'nde de görüleceği gibi sipahilerin önemli bir kısmının Çepni Türkmen boyuna mensup olduklarını söyleyebiliriz. Hâlen Bitlis, Ahlat ve çevresinde -göçlere rağmen- varlığını sürdüren **Menteş** ve **Beydeş** soyadlı aileler, Çepni boyunun bir alt koluna mensup oymaklardandır. 17. yüzyıla kadar Avrupa'da yapılan haritalarda, bölgenin **Turqomaniya** (Türkmenistan) olarak gösterilmesinin önemli sebeplerinden biri bu, bir diğeri de *Bozulus Türkmen Konfederasyonu*'nun varlığıdır.

HALEP TÜRKMENLERİ ARASINDA ÇEPNİ BOYU

Çepni boyunun, Erzincan kavşağından ikinci büyük kolunun Tunceli üzerinden Malatya, Gaziantep, Adıyaman yöresine dağıldıklarını ve buralarda yerleştiklerini görüyoruz. Günümüzde karayollarının Kızıldağ üzerinden İç Anadolu'ya bağlanması sebebiyle Tunceli yolunun önemi azalmıştır. Bu grup içindeki Çepnilerin varlıklarını gösteren en önemli belgelerden bazıları Danişmenli Beyliği içindeki varlıklarıdır. Malatya, Sivas, Kayseri bölgesinde hâlen Çepni köy adlarının bulunması, Gaziantep'te Barak, Cerit, Sarılar, Köseler, Beydeş, Bektaş ve Mentеш gibi Çepni boyunun alt kollarının varlığını sürdürmesi bunun önemli kanıtları arasında yer almaktadır. Çepnilerin bu bölgelerden özellikle kışlak olarak uygun olan Halep, Rakka Lazkiye ve bazılarının Lübnan'a kadar yayıldıklarını görüyoruz.

Yazları Anadolu yaylalarına gelen Çepni boyuna bağlı aşiret ve obaların 17. yüzyılın sonuna kadar varlıklarını sürdürdüklerini, Anadolu'da ortaya çıkan istikrarsız ortam sebebiyle uygulanan iskân politikaları sebebiyle toprağa yer-

leştirilmeye başladıklarını görüyoruz. Çepni boylarına bağlı aşiret ve obaların başta Balıkesir, Afyon, Kütahya, İzmir, Bergama yöresine yerleştirilmesi bu döneme denk gelmektedir. Hatta günümüzde Kıbrıs'ta Çepni boyuna mensup ailelerin varlıklarını sürdürdüklerini biliyoruz.

Elimizde bulunan "İşkân defterleri"ndeki bilgilere göre, Çepni boyuna mensup alt aşiret ve obaların bugün Anadolu'nun hangi yörelerine dağıtılarak yerleştirildiklerini biliyoruz. Aynı şekilde Suriye'de, Lübnan'da ve Irak'ta hangi bölgelerde yaşadıklarını sosyolojik alan araştırmaları ile tespit etmemiz mümkündür. Günümüzde maalesef Suriye'de ve Irak'ta bulunan Çepni Türkmenlerinin bir kısmı Arap milliyetçiliği ve etnik milliyetçilik baskısı sebebiyle kimliklerini kaybetmeye başlamışlardır. Ancak kültür, inanç ve sosyal yapı olarak kimliklerine ait bazı özellikleri korumaktadırlar.

EGE VE BALIKESİR YÖRESİ ÇEPNİLERİ

Ege ve Balıkesir yöresindeki Çepnilerle ilgili olarak bazı eksik bilgilere sahibiz. Öncelikle bilinmesi gerekir ki, 11. yüzyılda Erzurum, Erzincan üzerinden; Amasya, Tokat üzerinden Çepni boyuna mensup Türkmen oymakları gelerek Karesi Beyliği'ni kurmuşlardır. Karesi Beyliği ile ilgili yapılan araştırmaların tamamında bu kayıtlar vardır. Erzincan-Balıkesir hattında kurulmuş beyliklerin, küçük şehir valiliklerinin birbirinin devamı olduğunu Prof. Dr. **İsmail Hakkı Uzunçarşılı** belgeleriyle kanıtlamıştır.

Ege ve Balıkesir yöresinde bulunan Çepnilerin bir kısmı ise 17. yüzyılda iskân edilmişlerdir. Ancak günümüzde sadece 17. yüzyılda yerleştirilen Çepni boyu mensupları tanınmakta ve tanımlar buna göre yapılmaktadır.

Çepni boyları üzerinde araştırma yapmak isteyen bilim adamı ve araştırmacıların, bu dağılım sistematığına göre meseleye yaklaşması, araştırmalarını buna göre yapmaları birçok yeni bilginin ortaya çıkabileceğini göstermektedir. Elbette bunu yaparken Prof. Dr. **Ömer Lütfi Barkan**, Prof. Dr. **Osman Turan** ve **Faruk Sümer** başta olmak üzere Cumhuriyet'in birinci kuşak bilim adamlarının çok değerli makale ve kitaplarının çok iyi okunması ve anlaşılması gerekmektedir. □

(*): 1950 yılında Kayseri'de doğdu. İlk ve orta öğrenimini bu ilde tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. Edirne Erkek Öğretmen Okulu ve Kırıkkale Lisesinde öğretmenlik yaptıktan sonra 1979 yılında Gazi Yüksek Öğretmen Okuluna atandı. 1977'de "1920/1928 Yılları Arasında Yazılan Romanlarda Batılı İtikatlar ve Boş Taassup" isimli yüksek lisans tezini, 1982 yılında "İkinci Meşrutiyet Tiyatrosu'nda İçtimâî Meseleler" isimli doktora tezini tamamladı. 1984 yılında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümüne yardımcı doçent olarak atandı. 1986 yılında Rotterdam Eğitim Fakültesinde öğretim üyesi olarak çalıştı. 1987 yılında Gazi Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Müdür Yardımcısı ve Radyo Televizyon Bölüm Başkanı olarak görev yaptı. Aynı yıl içinde UNESCO Millî Komitesi üyeliğinde bulundu. 1989'da Bağdat Üniversitesi Diller Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde misafir öğretim üyesi olarak çalıştı. Bu sırada İngiltere'de Eastbourne'de dil ve eğitim çalışmalarına katıldı. (Haziran/Eylül 1990). Birinci Körfez Harekatı öncesi 1991'de geri dönerek Basın Yayın Yüksek Okulundaki müdür yardımcılığı görevine devam etti. 1991'de bu görevinden ayrılarak Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümündeki görevine döndü ve aynı yıl doçent oldu. Gazi Eğitim Fakültesinde Dekan Yardımcısı, Gazi Üniversitesi bünyesinde yeni kurulan Eğitim Bilimleri Enstitüsünde Müdür Yardımcısı olarak görev yaptı. 1993'te Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi'nde Müdür Yardımcısı ve Müdür Vekili olarak çalıştı. 1994 yılında aynı kuruma müdür olarak atandı. Giessen Üniversitesi Germanistik Bölümü ile Gazi Eğitim Fakültesi arasında yürütülen İki Dilli Öğretmen Projesi'nin yöneticisi ve yeni yapılanma sonrası Türkçe Öğretmenliği Bölümünün Kurucu Bölüm Başkanlığı görevlerinde bulundu. 1997 yılında profesör oldu. 1998-2001 yılları arasında Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı olarak görev yaptı. 1994-2005 yılları arasında ise Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi yöneticiliğinde bulundu. 2006 itibarıyla Abant İzzet Baysal Üniversitesi Rektör Yardımcılığı ve Fen Edebiyat Fakültesi Dekanlık görevlerinde bulundu. Şubat 2008'de hem Rektör Yardımcılığından hem Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanlığından ayrıldı. Bu görevlerin dışında Prof. Dr. Alemdar Yalçın, Türkiye Bilimsel ve Kültürel Araştırmalar Merkezi (TÜBİKAM) Başkanı olarak çalışmalarını sürdürüyor.

BOĞAZ

ORMAN VE ZİRAİ ÜRÜNLERİ

İNŞ. MAK. GIDA MAD. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Orta Mah. Kandıra Cad. 33/B
Kaynarca - SAKARYA

Kaynarca Mal. Md.: 179 027 85 95

Mersis No: 8-8852-1774-9331152

<<<<< ŞİRKET ORTAKLARI >>>>>

• MEHMET BOĞAZ

• İSMET BOĞAZ

• RECEP BOĞAZ

• FİKRİ BOĞAZ

• YILMAZ BOĞAZ

Prof. Dr. Adnan Sofuoğlu*

ÇEPNİLERİN TÜRK TARİHİNDEKİ YERİ, ANADOLU VE ANADOLU DIŞINDAKİ YERLEŞİMLERİ

Çepnilerin en yoğun olarak yerleştikleri, yaklaşık 700 yıldan beri varlıklarını devam ettirdikleri ve kültür mirasını en iyi muhafaza ettikleri bölge Doğu Karadeniz Bölgesi (özellikle Ağasar / Akhisar yöresi) olmuştur. Bugün bu bölgeye ikinci bir isim verilmek istense, eskiden “Çepni Vilayeti” denilen bölgenin sınırlarını Ordu’dan Batum’a kadar genişletip “Çepni Yurdu” veya “Çepni Bölgesi” demek doğru olurdu.

ÇEPNİLER ve ÇEPNİ ADI

Kaynaklarda, Çepnilerin Oğuz Türklerinin bir boyu olduğu ifade edilmektedir. Çepnilerle ilgili bilinen en eski kaynak 1072-1076 yılları arasında yazılmış olan **Kaşgarlı Mahmud**’un *Divanü Lûgati’t-Türk* adlı eseridir. *Divanü Lûgati’t-Türk*’te, yirmi iki bölüm olarak verilen Oğuz boylarının yirmi birincisinin Çepni boyu olduğu belirtilmekte ve tamgası(damgası) da gösterilmektedir.

Çepni adının geçtiği ikinci yazılı kaynak, **Reşidüddin Fazlullah**’ın 1310 tarihinde kaleme aldığı *Câmi’üt-Tevârîh* adlı eseridir. Bu eserin ikinci cildinde *Tarih-i Oğuzân ve Türkân (Oğuzların ve Türklerin Tarihi)* adıyla *Oğuz Destanı* nakledilir. Bu destanda, **Oğuz**’un daha yaşarken **Bozoklar** ve **Üçoklar** diye ikiye ayırdığı altı oğlundan yirmi dört torununun olduğu, **Oğuz**’un vefatından sonra onun yerine **Kün Han** geçtiği anlatılır. Bu kaynağa göre Çepni, Üçokların en büyüğü olan **Gök (Kök) Han**’ın dört oğlundan (dördüncü) biridir.

Yine XIV. yüzyılda kaleme alınan **Ebû Hayyân**’ın, *Kitabü’l-İdrâk Lisani’l-Etrâk* adlı eserinde Çepni adı, “Çepni: kabiletün mine’t-Türk” şeklinde geçer ve Türk boylarından sadece Kınıklarla Çepnilerden söz edilir.

Bu bilgi XIV. yüzyılda Çepnilerin sadece Anadolu’da değil, Mısır’da bile tanındığını göstermesi bakımından çok önemlidir.

XV. yüzyılda **Yazıcıoğlu Ali**’nin, **Reşidüddin**’den bazı değişiklikler yaparak Türkçeye çevirdiği “*Târih-i Âli-i Selçuk*” adlı eserinde Çepni, Oğuz’un on altıncı torunu olarak gösterilmiştir.

XVII. yüzyılda **Kâtip Çelebi**, *Cihannüma* adlı coğrafya kitabında Çepnilerden söz eder ve dillerinin Türkçe-Farsça karışımı olduğunu söyler.

Çepni, **Reşidüddin**’e göre, “*Kandaki yağı (düşman)*

göre derhal savaşır ve çapar (yani günümüz Türkçesiyle: *Düşman olan her yerde durmayıp savaşandır.*) **Ebülgazi Bahadır Han**’a göre de Çepni, “*bahadır (cesur)*” manasına gelmektedir.

Sultanşah Ataniyazov, *Şecere* adlı eserinde **Kaşgarlı Reşidüddin** ve **Ebülgazi**’den alıntıladığı bilgileri aktardıktan ve bunlara **Salar Baba**’nın görüşlerini ekledikten sonra Çepni adının eski Türk sözü olan ve “*küçük grup*”, “*sürü*” anlamındaki “*çep*”, “*çöp*” sözünden türediğini söyler.

Gyula Nemeth “Çepni” adının Kırgızca *çep (kalkan)* ve Türkçe *çeper (duvar, çit, parmaklık)* kelimeleriyle ilgili olduğunu ileri sürer. Ona göre Çepni adı kök bakımından “*koruyucu (birlik)*” ve özellikle “*sınır koruyucu (birlik)*” anlamına gelmektedir.

Kafesoğlu da “*Eski Türk boylarının adlarının, boyun siyasi ve sosyal hususiyetlerini*” ortaya koymakta olduğunu belirterek, Çepni’yi, askerî teşkilat ve unvanlarla ilgili olan *Çor, Yula, Kapan, Külbey, Yabuka, Yeney, Taryan, İğdir, Buka, Tarduş* vb. isimlerle birlikte bu gruba dahil eder ve Çepni adının askerî ve siyasi özellik taşıdığını belirtir.

Çepnilerin ongunu (arması) **Reşidüddin** ve **Yazıcıoğlu**’na göre “*sungur*”, **Ebülgazi Bahadır Han**’a göre ise “*hümay (devlet kuşu)*” kuşudur.

Geybullayev, Azerbaycan’ın Şamaha bölgesinde Çepni kelimesiyle bağlantılı 17 yer adı bulunduğunu belirtir. Bunlardan *Çepli, Cabani, Çapni* şeklinde olanlar Zangezür ve Kuba bölgelerindedir. Kazak şehrinin Daşsalahlı Bölgesi’nde *Çepli* adlı bir yer bulunmaktadır.

ÇEPNİLERİN ANADOLU’YA GELİŞLERİ

Esasında Çepnilerin Anadolu’ya nasıl geldikleri, nerelere yerleştikleri, nasıl yayıldıkları hakkında ayrıntılı bilgi bulunmamaktadır.

Eldeki bilgiler çerçevesinde Çepnilerin Anadolu'ya gelişleri ile ilgili şu bilgileri verebiliriz:

Sultanşah Ataniyazov, yukarıda zikrettiğimiz eserde, Türkmenistan'da *Alili, Ata, Göklen, Hatap* ve *Hıdırili* boylarıyla *Çepbe, Çovdur* ve *Ersarıların Çeppek, Burkazların Çepbece* diyen aşiretlerinin kadim Çepnilerle aynı kökten gelmelerinin mümkün olduğunu belirtir. Çepnilerin büyük bir bölümünün Selçuklular döneminde (11. yüzyıl) İran'a, oradan Türkiye'ye, Kafkasya'ya ve Irak'a geçtiklerini ifade eder.

Buna göre, 1040 yılında Horasan'da kurulmuş olan Selçuklu Devleti'nin hükümdarlarından **Alparslan**'ın 1071 yılında Malazgirt Savaşı'nı kazanmasından sonra Anadolu kapıları Türklere açılmış ve batıya doğru göç eden Türkler, Anadolu'yu yurt edinmeye başlamışlardır. Bu süreçte Çepniler önce Türkistan'dan İran'a ve buradan da Anadolu'ya göç etmişlerdir.

M. Enver Şerifgil ise, Anadolu'ya gelen ilk Çepni grubunun daha eski tarihlere dayandığını belirtir. *Hurremiler* ve *Babekilerin* Çepni olabileceğini söyler. Bunların lideri sayılan **Babek**'in asılmasından (M 838) sonra yani miladi IX. asırda Anadolu'ya göç ettiklerini belirtir.

Şerifgil, Hurremilerin, dolayısıyla onların temsilcisi olan Çepnilerin muhtemelen Aras Nehri'nin vadilerini takiben Bizans topraklarına yani Tebriz-Erzurum-Trabzon yoluyla Anadolu'ya girdiklerini, buradan da Anadolu'nun batı kıyılarına ve Balkan yarımadasında bulunan Rodop dağlarına geçip buralara yerleştiklerini belirtir.

Mehmet Fuat Köprülü de Çepnilerin, Selçukluların ilk Anadolu seferleri sırasında geldiklerini ve Batı Anadolu ile Trabzon İmparatorluğu hudutlarına yerleştirildiğini söyler.

İsmail H. Kadioğlu ise, Sivas civarında savaşırken zor duruma düşen "*Konya Sultanı*" "**Alâeddin**"'in (muhtemelen **Alâeddin Keykubâd**'ın, (1220-1237)) bu durumdan kurtulmak için "binlerce hecin"i Horasan'a göndererek Horasan'ın "Bozulus" mevkiinde yaşayan Çepnileri Anadolu'ya getirttiğini ve bunları Konya'ya sevk ettiğini yazar.

Hacı Bektâş-ı Veli Kırşehir'in Suluca Karahöyük (bugünkü Hacı Bektaş ilçesi) mevkiine gelip yerleştiğinde, burada ve çevrede Çepnilerin oturmakta olduğu, buradaki Bektaşî Çelebilerinin Çepnilerden olduğu, hatta **Hacı Bektâş-ı Veli**'nin (1209/10-1270/71) en sadık müritlerinin Çepni boyuna mensup bulunduğu bilinmektedir.

1263-1264'te **Hacı Bektaş**'ın halifelerinden **Sarı Saltuk**'un maiyetinde, Anadolu'dan Doğruca'ya gidip daha sonra **Karesioğlu İsa Bey** Dönemi'nde Anadolu'ya geri dönen Türkmenler arasında Çepnilerin önemli bir yekûn teşkil ettiği, Balıkesir ve İzmir çevresinde bulunan Çepnilerin, Kırım ve Doğruca'dan Anadolu'ya geri dönen Çepnilerin torunları olduğu konuyla ilgili çeşitli araştırmalarda ifade edilmektedir.

Buraya kadar verilen bilgiler bize IX. yüzyılda göç etmeye başlayan Çepni boyunun, XII. yüzyıldan itibaren Anadolu, İran, Azerbaycan ve Mısır'ı içine alan çok geniş bir coğrafyada var olduğunu göstermektedir.

Bu bilgiler çerçevesinde ve aynı zamanda **Faruk Sü-**

mer'in genel olarak kabul gören "*Türkiye tarihinin yerli kaynaklarında adı ilk önce ortaya atılan Oğuz boyu muhtemelen Çepnilerdir.*" görüşünden hareketle Anadolu'ya ayak basan ilk Türk boylarından birisinin Çepniler olduğunu söyleyebiliriz.

Çepni boyundan gelenler, Anadolu'nun birçok yerinde yerleştikleri belde ve köylere "*Çepni*", "*Çetme*", "*Çetmi*", "*Çitme*" adları vermişlerdir.

Cevdet Türkay, XV-XIX. yüzyıl Osmanlı arşiv vesikalarına dayanarak; Osmanlı Devleti sınırları dahilinde *Çepni, Çepni-i Çunkar, Çepniyan, Çepnilü, Çepnibor, Çepni Kandemir* ve *Çepnihacılı* adlarıyla anılan Çepni adlı Türk boyunun yaşadığını belirtmektedir. Bunların Osmanlı Devleti'nin Trabzon, Karesi, Sivas, Tokat, Aksaray, Urfa, Saruhan, Kefe, Karahisar-ı Şarkî, Kocaeli, Kayseri, Adana, Çıldır, Erzurum, Kars, Ahıska, Halep, Aydın, Kütahya, Akşehir, Canik, Hamid, İçel, Bozok ve Maraş sancakları, Karaman eyaleti, Soma, Rumkale, Birecik, Dimetoka (Paşa sancağında) ve Mudanya kazalarında oturduklarını kaydetmektedir.

Yusuf Halaçoğlu da, Çepnilerin Halep Türkmenleri içinde olarak Rakka, Bozulus; Türkmenlerine bağlı olarak Ankara'nın Keskin kazasında, Balıkesir, Manisa, Aydın, Trabzon, Giresun, Torul, Görele, Kürtün, Maraş, Adana, Konya, Şerefli Koçhisar, Çorum ve Gölhisar'da yaşadıklarını belirtmektedir.

ANADOLU'DAKİ ÇEPNİ YERLEŞİMLERİ

Anadolu'ya göç eden Çepni boyunun önemli bir bölümünün XIII. asırda Sinop bölgesinde bulunduğu görülmektedir. 1276'da **Karamanlı Mehmed Bey** Konya üzerine yürüdüğü zaman, Trabzon Komnen İmparatorluğu (Trabzon Rum İmparatoru Giorgi) bunu fırsat bilerek Sinop'u ele geçirmek için deniz yoluyla saldırıya geçmiştir. 1277 yılında gerçekleşen bu saldırı, bölgede bulunan Çepniler tarafından geri püskürtülmüştür.

Bu durum, Çepnilerin hem teşkilatlı hem de çok kalabalık bir kütle halinde Sinop çevresinde yaşadıklarını, ayrıca denizde savaşacak derecede mahir denizciler olduklarını göstermektedir. Bu da onların Sinop yöresine hayli zaman önce yerleştiklerini ortaya koymaktadır.

Daha sonra Çepniler Canit (Canik) denilen Samsun-Giresun arasındaki bölgenin fethinde büyük bir rol oynamışlardır. Karadeniz'e sahilden ve Giresun-Trabzon hattının güneyinde bulunan dağlar ile vadilerden ilerleyen Çepni boyları, Trabzon Sarayı tarihçisi olan **Panaretos**'un günlüğüne göre; Trabzon Kralı **Kaloioannes Komnenos** (John II. 1280-1297) zamanında Chalybia'yı (Halibya), yani Ünye, Ordu ve yöresini fethetmiştir. Böylelikle Giresun'a kadarki bölgeyi hâkimiyetleri altına almışlardır.

Bu çerçevede Bayramlı (Ordu) yöresindeki Hacı Emîrli Beyliği'nin Çepniler tarafından kurulduğu söylenebilir. Giresun'un 1396 veya 1397 yılında **Hacı Emîr oğlu Süleyman Bey** tarafından fethi üzerine Çepniler Trabzon yöresine ulaşmışlardır.

Haciemiroğullarının Trabzon Rum Devleti topraklarına yönelik yaptıkları akınlar devam etmiştir. Bu durumda yukarı Kelkit vadisinde yaşayan Çepnilerin,

kuzeye doğru ilerleyerek Tirebolu'nun doğusunda Karadeniz'e dökülen Harşit Çayı çevresinde ve bu çaya yakın yerlere yerleştikleri ve kışlaklarını yukarı Harşit'te kurdukları görülmektedir. 1405 yılında ise Trabzon-Erzincan yolu Çepnilerin kontrolü altına girmiştir.

1404 yılında Semerkand'a giderken Ordu ve Giresun'a uğrayan İspanyol elçisi **Clavijo**, Trabzon dağlarında ve Erzincan'ın kuzeyindeki bir kalede Çepnilerin bulunduğunu yazmaktadır.

Trabzon Komnenos krallarının tarihçisi **Panaretos**'un verdiği bilgiler, Çepnilerin XIV. yüzyılın ikinci yarısının ortalarında Tirebolu çevresi ve güneyindeki yerleri ellerinde bulundurduklarını doğrulamaktadır. XV. yüzyıl Bizans tarihçilerinden **Chalcocondyles** de, Erzincan'dan Amasra'ya kadar bütün sahil bölgelerinde Çepnilerin yaşadığını ve buraların Çepni hâkimiyetinde bulunmakta olduğunu belirtmektedir. 1461'de Trabzon'u fethetmeye gelen Fatih Sultan Mehmed, şehrin güney ve batı yörelerinin Çepnilerle dolu olduğunu görmüştü. Buradan anlaşılıyor ki Çepniler, XIV. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Kürtün-Eynesil-Dereli-Giresun arasındaki geniş sahaya hâkimdiler.

1486 tarihli arşiv kayıtlarında Kürtün-Eynesil-Dereli-Giresun arasındaki yerler "*Ze'âmet-i Kürtün*", 1515 ve 1536 tarihleri arasındaki kayıtlar da "*Vilâyet-i Çepni*", 1583 tarihli tahrir defteri kayıtlarında ise Giresun, Çepni nahiyesi, XVIII. yüzyıl ahkâm kayıtlarında da Çepni nahiyesi veya kadılığı olarak adlandırılmıştır.

1486 yılında Trabzon Sancağı'na tâbi Çepni Vilayetinde toplam 73 köy, 1583'te de 202 köy bulunmaktaydı. Bu yerleşim birimlerinde 1486'da 1146 hâne, (yaklaşık 6100 nüfus), 1583'te de 8320 hâne, (yaklaşık 45.000 kişilik) Müslüman Türk nüfusu yaşamaktaydı. Bu nüfusun tamamına yakınına Çepniler oluşturmaktaydı.

Çepniler XV. ve XVI. yüzyıllarda yalnız Çepni Vilayetinde değil aynı zamanda Trabzon Sancağı'nın hemen her tarafında yaşamaktaydılar. Trabzonlu **Mehmed Âşık**, Trabzon bölgesinde yaşayan Türklerin önemli bir kısmının Çepnilerden olduğunu ve bölgenin batı ve güney taraflarındaki dağların Çepni Dağları adıyla anıldığını kaydetmektedir.

Çepnilerin etkinlikleri, Trabzon Sancağı ve Çepni Vilâyeti ile sınırlı kalmamıştır. Çepniler, **Yavuz Sultan Selim**'in Trabzon Valiliği, ardından padişahlığı devrinde ve daha sonraki yüzyıllarda Trabzon'un doğusunda bulunan yerlere göç ederek oraların fethinde, Türk yerleşmesinde önemli bir rol oynamışlardır. Bu çerçevede daha sonraki asırlarda Rize'den Batum'a kadar uzayan sahada da varlıklarını bariz bir şekilde sürdürmüşlerdir. Çepnilerin XIX. yüzyılda Batum'a da ulaştıkları bilinmektedir. XX. yüzyıla değin geçen beş asırlık zaman diliminde, Rize ve Pazar'a yerleşmişlerdir. XX. yüzyılın ilk çeyreğinde Vakfikebir'de bulunan köylerden 29'unun Çepni ismini taşıdığı tespit edilmiştir. Bugün yalnız Vakfikebir'de değil aynı zamanda Şalpazarı, Beşikdüzü, Akçaabat, Tonya ilçelerinde ve Trabzon şehrinde Çepniler bulunmaktadır.

Bölgede ilmî incelemelerde bulunan **Abdülkadir İnan**, Rize ile Of yöresinde bazı köylülerin kendilerini

"Çipni" addettiklerini yazmaktadır.

A. Bryer de bugün Çepnilerin torunlarının, Giresun'un fabrikalarında fındık ayıkladıklarını veya Rize'de çay topladıklarını belirtmektedir.

1520 tarihli ve 387 numaralı İcmâl Defteri'ne göre Canik Sancağı; Bafra (bugünkü Alaçam dahil), Kavak, Arım (Çarşamba), Terme, Ünye, Satılmış (Fatsa), Gedeğâre (Vezirköprü-Kocakayası), Canik (bugünkü Samsun merkez kazası ve 19 Mayıs ilçesi) ve Canik-i Bayram (Ordu) adlı idari birimlerden meydana gelen Canit-i Göl (bugünkü Çarşamba ve Terme) bölgesi ile Niksar ve Sonisa yöresinde hükümlan olan Taceddin oğulları ile bugünkü Ünye, Fatsa, Ordu (Bayramlı) ve Giresun yörelerinde hakimiyet kurmuş olan Hacıemiroğulları (Bayramlı) Çepni'dir.

Faruk Sümer, Canik Sancağı dahilinde hükümlan olan Bafra emirleri ve Kubadoğullarının da Çepni olabileceğini belirtmektedir.

Taceddinoğulları Beyliği'nin hüküm sürdüğü yörelerden biri olan Niksar için tahrir kayıtlarında Çepnilerin varlığına işaret olabilecek ibareler söz konusudur. Bu kayıtlardan anlaşıldığına göre, Niksar'da **Çepni Bey** diye anılan bir kişi bulunmaktadır. Çepni **Beyzâde Hasan Bey**'in Niksar şehrinde türbesi vardır. Şehirde bulunan Ulu Cami, Çepni Beyzâde Hasan Bey Camisi olarak da bilinmektedir.

1520 yılı tahrir kayıtlarına göre, Amasya Sancağı'na bağlı olan ve bugün Samsun ili sınırları içinde bulunan Lâdik nahiyesine tâbi Çepni adlı köyde 31 hane ve 16 mücerret olmak üzere toplam 47 nefer ikamet etmekteydi.

Kastamonu Sancağı kazalarından olan Devrekani, Durağan ve Küre'de birer, Ayandon nahiyesinde de Çepni adıyla anılan 1530'da 5, 1582'de 6 ayrı köy kaydı bulunmaktaydı. Bugün Kastamonu iline bağlı Çatalzeytin, Taşköprü ve Tosya ilçelerinde Çepni adını taşıyan birer köy bulunmaktadır.

1530 yılı kayıtlarına göre, Çankırı Sancağı'na tâbi Tosya kazasında bulunan Çepni adlı köyde 41 hane ikamet etmekteydi.

Bolu Sancağı'nda -XVI. asır tahrir kayıtlarının verdiği bilgilere göre- yoğun bir Çepni Türkmen nüfusunun yerleşimi söz konusudur. Bolu Sancağı'na tâbi Bolu kazasında 2, Gerece kazasında 4, Mudurnu kazasında 6, Dordurga kazasında 3, Ulus kazasında 2, Çağa kazasında 1 Çepni yer ismi olmak üzere toplam 16 ayrı isim kaydedilmiştir. Bolu Sancağı'nda Çepnilerle ilgili yerleşim birimlerinde toplam 189 hane ve 25 mücerretten oluşan bir nüfus bulunmaktaydı.

KARADENİZ BÖLGESİ DIŞINDAKİ ÇEPNİLER

Arşiv kayıtlarından, Çepnilerin Anadolu'da Karadeniz Bölgesi dışındaki sancaklara da yerleştikleri anlaşılmaktadır.

1455 tarihli "Tahrir Defteri"nde, Sivas'ın merkezine bağlı "Çepni Virani" adlı bir köy bulunmaktaydı. 1485'te Sivas Sancağı'nda Ulu Yörük'e bağlı Çepni bölüğü bulunmaktaydı. Çepniler bu tarihte 2 cemaatten müteşekkildi. Bunların nüfusları 371 hanede toplam 1907 kişi idi. 1520 tarihli tahrir kayıtlarına göre ise, Sivas kazasında

Baş Çepni ve Çepnicik mezraları ile Çepnicik ve Yeniçe Çepni köyleri kayıtlarına rastlanmaktadır. Yine aynı tarihlerde Sivas Sancağı'na tâbi Tokat kazasının Kilmigad nahiyesinde Çepni adlı bir mezranın kaydına rastlanmaktadır.

Çepnilerden önemli bir kol da, Sivas-Kırşehir bölgesindeki Uluyörük topluluğu arasında yaşıyordu. Bu Çepniler, 926 (1520) yılında on yedi kışlakta oturuyor ve çiftçilik yapıyorlardı.

Faruk Sümer, Sivas Sancağı dâhilindeki Çepnilerin yurtlarının "Akdağmadeni'nin kuzeyinde, Zile'nin güneyinde, meşhur Çamlıbel'in batısında bulunduğu"nu belirtmektedir.

Çorum Sancağı'na tâbi Osmancık kazasına ait Çepni Divanı adıyla kaydedilen bir nahiye ve XVI. yüzyılın son çeyreğinde bu nahiyeye bağlı 11 köy bulunmaktaydı. Çorum'un, "Kabile-i Çepni" kazasının merkezi konumunda bir şehir olduğu belirtilmektedir.

1595-1596 (1004) tarihli bir sicil kaydına göre Çorum'un mahallelerinden biri de Çepni Mahallesi idi. Bu mahalle bugün de varlığını sürdürmektedir.

Çorum ve Tokat sancakları dâhilinde yaşayan ve "Hoca hasları mukataası"na bağlı Çepni adıyla anılan bir oymak zikredilmektedir.

XVI. asırda Bozok (Yozgat) Sancağı'nda az sayıda da olsa Çepnilere tesadüf edilmektedir. Nitekim XVI. yüzyıl tahrir kayıtlarındaki Uluyörük'e tâbi Çepnilerin kışlakları ile ilgili yer isimleri incelendiğinde bunların bir bölümünün bugünkü Yozgat iline bağlı Sorgun ilçesi dâhilinde olduğu tespit edilmektedir. Sivas Beylerbeyliği'ne tâbi "Çepni-i Çunkar" adıyla anılan bir kazanın XVIII. yüzyılın başlarında Bozok Sancağı'na bağlandığı görülmektedir. XIX. asırda ise, "Kabile-i Çepni ve İhsan haneleri" adıyla ve Karahisar-ı Behramşah ile birlikte Bozok Sancağı'nın bir kazası olarak kaydedilmektedir.

1530 yılında Emlak nahiyesine bağlı 34 haneli bir Çepni köyü bulunmaktaydı. Yine Çiçek Dağı kayıtları içinde "Çepni kuyu" adıyla anılan bir mezraya tesadüf edilmektedir.

1575-1576 (983) tarihli tahrir kayıtlarından sancağa tâbi Konak-ı Zir nahiyesinin Çatak Kışlası (Seydiyar Kışlası) adlı köyde 42 nefer Çepni yaşamaktaydı. Yine aynı tarihli kayıtlara göre, sancağa tâbi Çepni adlı bir köy bulunmaktaydı. Bu köyde 21 hanede toplam 74 nefer ikamet etmekteydi. Adı geçen köy bugün de varlığını sürdürmektedir.

XVI. yüzyılda Konya bölgesinde de mühim bir Çepni topluluğu bulunuyordu. Bu Çepni topluluğundan bir kol, **I. Selim Devri**'nde Eski İl kazasındaki altı köyde yerleşmiş ve bu koldan sadece küçük bir oba eski yaşayışını sürdürmüştü. İkinci Çepni kolu, Turgut kazasındaki bazı ekinliklerde çiftçilik yapmakta, üçüncü Çepni kolu ise Karaman'ın batısındaki Mahmudlar kazasına bağlı dört köyde oturmaktaydı.

Sultanönü Sancağı'na tâbi İnönü nahiyesinde Çepni adıyla anılan bir köy olup bu köyde 1530 yılında 25 hanede toplam 30 neferden oluşan bir nüfus bulunmaktaydı.

Aynı tarihte Ankara Sancağı'na tâbi Yabanâbâd kazasına tâbi Çepni adlı 22 haneli bir köy bulunmaktaydı.

Yine 1520'de Konya Sancağı'na ait Eski İl kazasında konar-göçer tâifesi olarak zikredilen ve 27 haneden meydana gelen bir Çepni cemaati bulunmaktaydı. Turgut kazasında da 44 hanede 55 nefer nüfusa sahip bir Çepni cemaati göze çarpmaktadır.

XVI. yüzyılda Aksaray Sancağına tâbi olan Koçhisar kazasında da 123'ü hâne olmak üzere 133 neferden oluşan bir nüfusa sahip Çepni cemaati bulunuyordu. 1520 tarihli arşiv kayıtlarında, Aksaray Sancağı nahiyelerinden olan Karabey'e tâbi "Çepni ağıl" adlı bir mezraya rastlanmaktadır.

Beyşehir Sancağı'nın Kaşaklu nahiyesinde Çepni adlı bir köy olup, burada 33'ü hane 49 nefer bir nüfus iskân etmekteydi.

Akşehir Sancağı'nın aynı adla anılan kazasında 23'ü hane olmak üzere 43 nefer nüfusun yaşadığı Çepni adlı bir köyün varlığı söz konusudur.

Larende Sancağı'na tâbi Aladağ kazasında 11 haneli Çepni adlı bir köy kaydedilmektedir.

Aynı tarihte İç-il (İçel-Mersin) Sancağı'na tâbi Mut kazasında 30 haneli Çepni adlı bir köy bulunmaktaydı.

Bazı mühimme defterleri kayıtlarından anlaşıldığına göre, Çepnilerin Erzurum ve Van beylerbeyliklerinde de varlıkları söz konusudur.

14 Temmuz 1573 tarihinde Malatya Beyi'ne ve Behisni Kadısı'na yazılan bir hükümde, Malatya'ya tâbi Türkmenlerden olan "Çepni tâifesi"nin yaylaklarına gidip-dönerken yolları üzerinde bulunan köylere ziyade zulmettiklerinin bildirildiği belirtilmekte ve bunların hepsinin "meclis-i şer'e" ihzâr edilip durumlarının teftişi istenmektedir. Bu Çepni grubu, Sivas'ın güneyinde Mancılık, Gürün ve Hekimhan arasında yaylayan Halep-Yeni-il Türkmenlerine (Üsküdar Türkmenleri) dahil olmalıdır. Nitekim Üsküdar Türkmenleri arasında Dil-Çepni adı verilen bir Çepni obası bulunmaktaydı.

Bu konar-göçer Türkmen topluluğu içinde üç kola ayrılmış bir Çepni oymağı bulunmaktaydı. Bunlardan bir kol 1520 yılında 53 hane olarak Antep'in kuzeydoğusundaki Rumkale yöresinde, ikinci kol 38 haneden oluşan nüfusuyla Antakya'nın kuzeyindeki Gündüzlü kazasında, üçüncü kol ise 4 hanelik nüfuslarıyla doğuda yaşamaktaydı.

1530 tarihli "Tahrir Defteri"nde, Kocaeli Sancağı'na tâbi İznik kazasında ayrıca Suadiye taraflarında "Çepni" adlı birer köy bulunmaktaydı. 1543 yılı sicil kayıtlarına göre, Gebze-Üsküdar çevresinde Çepnioğulları diye anılan zenginlikleri ile tanınmış geniş bir akrabalar grubu bulunmaktaydı.

1530 tarihli Hüdavendigâr (Bursa) Sancağı kayıtlarına göre, sancak dâhilinde Kite ve Tuzla kazalarında birer köy, Aydıncık nahiyesinde bir köy, Göynük kazasında da bir mezra Çepni adını taşımaktaydı.

XVI. asrın ilk çeyreğinde Hamit Sancağı'na bağlı İrle kazasında bir Çepni cemaati yaşamaktaydı. Bu cemaat toplam 70 neferden oluşan bir nüfusa sahipti.

1530 yılında Kütahya kazasına tâbi 25 haneden oluşan bir Çepni köyü bulunmaktaydı.

Aynı tarihli kayıtlarda, Karahisar-ı Sahip (Afyonkarahisar) Sancağı'na tâbi Karahisar, Sandıklı ve Bolvadin ka-

zalarında Çepni adıyla zikredilen birer köy vardı.

Orta Anadolu'da bulunan Kandemir Çepnileri, XVIII. yüzyılın ilk çeyreğinde Rakka'ya iskân edilmek istenmişlerse de iskân yerlerine gitmemek için Bergama, Aydın, Saruhan ve Hüsrev Paşa Hanı taraflarına göç etmişlerdir. Bunlar 1739 yılında Aydın Vilâyetine tâbi Saruhan (Manisa) Sancağı'nın Selendi kazasına tâbi Darıbükü adlı yere iskân edilmişlerdir.

XVI. ve XVII. asır Manisa sicillerine göre, Saruhan Sancağı'ndaki Çepniler, İzzeddin köyü, Sakaaltı adlı mahal, Ilıca nahiyesi, Belen'de Sazobası ve Palamud nahiyesinde yaşamaktaydılar.

Yine bir arşiv kaydına göre, XVI. yüzyılda Biga Sancağı'na bağlı Çepni köyü adında bir yerleşim yeri mevcuttu.

1536 tarihinde Karesi Sancağı'na tâbi Giresun (Savaştepe) nahiyesinde "Ağaç nâm-ı diğer Çepni" adında bir köy yer almaktaydı.

1530 yılında aynı sancak dâhilinde, Edremit kazasına ve Temrezler nahiyesine bağlı Çepne adıyla birer köy bulunmaktaydı.

Yerleşik hayata geçmemiş Balıkesir, Bergama ve Manisa yörelerinde yarı göçebe olarak yaşayan Çepniler **Ahmet Vefik Paşa** tarafından yerleşik hayata geçirilmiştir.

1530 tarihli Hüdavendigâr (Bursa) Sancağı kayıtlarına göre, sancak dâhilinde Kite ve Tuzla kazalarında birer köy, Aydıncık nahiyesinde bir köy, Göynük kazasında da bir mezra Çepni adını taşımaktaydı.

XVI. asrın ilk çeyreğinde Hamit Sancağı'na bağlı İrle kazasında bir Çepni cemaati yaşamaktaydı. Bu cemaat toplam 70 neferden oluşan bir nüfusa sahipti.

1530 yılında Kütahya kazasına tâbi 25 haneden oluşan bir Çepni köyü bulunmaktaydı.

Aynı tarihli kayıtlarda, Karahisar-ı Sahip (Afyonkarahisar) Sancağı'na tâbi Karahisar, Sandıklı ve Bolvadin kazalarında Çepni adıyla zikredilen birer köy vardı.

Adana Sancağı'nın Sarıçam nahiyesinde, Kanuni dönemine ait kayıtlarda, Ramazanlı ulusunun içinde iki küçük şubeden oluşan Çepni topluluğuna rastlanmaktadır.

1530 tarihli tahrir kayıtlarına göre, Maraş Sancağı'nda Yörükân-ı Zülkadiriye taifesi arasında 28 hanelik nüfusa sahip Çepni cemaati yer almaktaydı. Yine 1530 yılı kayıtlarına göre Maraş Sancağı'nın Aladinek nahiyesinde Çepni adlı bir köy bulunmaktaydı.

Dulkadiroğulları devrinde Elbistan mıntıkasında veya ona yakın bir yerde Çepni adıyla anılan bir kalenin bulunduğu belirtilmektedir.

1720 yılında Maraş Eyaleti'nde bulunan Recebli Afşarı'na tâbi Çepnilerden 50 hane, Harran Ovası'na -bölgeyi eşkiyadan korumak ve ziraatla uğraşmak üzere- iskân edilmiştir.

1530 tarihli kayıtlarda, Kiğı Sancağı'nda Çepni adıyla anılan bir mezraya rastlanmaktadır.

ANADOLU DIŞINDAKİ ÇEPNİLER

XVI. yüzyılda Gelibolu kazasında Çepni adlı bir idari birim bulunmaktaydı. Buraya birçok köyün tâbi olduğu görülmektedir.

Rumeli'nin genelinde ise, Çepnilere en yoğun şekilde Rodoplarda rastlanmaktadır. Osmanlı Devleti kurulmadan önce **Sarı Saltuk** ve **İzzeddin Keykavus**'la birlikte Deliorman ve Dobruca bölgelerine geçen Türkmenler Çepni boyundandır. Rodop dağlarının kuzey ve kuzeybatı etekleriyle, batıdan Pirin dağları ve kuzeyden Rila dağları arasında bulunan bölgede 1528 yılında Çepni ve Razlog adlarıyla iki nahiyeye vardı. Çepni nahiyesi bölgenin doğu kısmında yer almaktaydı. Rodop bölgesinde XX. yüzyılın başlarında Çepni adlı bir köyün bulunması, Çepnilerin bu bölgede varlıklarını sürdürdüklerini ortaya koymaktadır. Deliorman ve Dobruca'daki bu Çepniler hem yerel Kıpçak ve Peçenek halklarıyla hem de daha sonra gelen diğer Türkmen boylarıyla karışmışlardır.

XVI ve XVII. asırlarda yalnız Anadolu ve Rumeli'de değil aynı zamanda İran'da da Çepnilere tesadüf edilmektedir. Safevi Lideri **Şah Tahmasb** zamanında Safevi korucuları yani hassa askerleri arasında Çepniler de vardı.

1546'da Çepni korucularının başı **Şah Kulu** olup, bunun aynı tarihte Gürcistan üzerine yapılan sefere kaldığı anlaşılmaktadır. 1548'de Van hâkimi olan **Şah Ali Sultan** da Çepni idi. **Şah Tahmasb** Dönemi'nde Çepnilerden **Süleyman Çelebi** Şirvan'da dirlige sahip olup, Urmiye hâkimi olduğu görülmektedir. **Tahmasb**'ın ölümü esnasında (1576) Çepnilerden **Celaloğlu Muhammed Sultan** ile **Dönmez Sultan** ve **Mahmud Halife** Karabağ'da olup Gürcüler ile savaşıyorlardı. Bu üç şahsın dirligi, Kuzey Azerbaycan'daki Karabağ yöresinde bulunmaktaydı. **Şah Abbas** Dönemi'nde Çepnilerin büyük bir kısmı veya tamamının Hazar Denizi kıyısında bulunan ormanlık ve rutubetli Gilân bölgesine göç ettirildikleri belirtilmektedir.

Halep Türkmenleri arasında yaşayan Çepniler üç kol hâlinde olup bunlardan 397 vergi nüfuslu ana kol, Antep'in kuzeydoğusundaki Rumkale yöresinde yaşamaktaydı. Nüfusları çok az olan diğer iki kol Başım Kızdılu Çepni adını taşımakta ve Amik ovasındaki Gündüzlü'de bulunmaktaydı. XVII. yüzyılın ortalarında ana kol yine Rumkale yöresinde yaşamakta fakat Başım Kızdılu Çepniler batıda Aydın ve Saruhan sancaklarında oturmaktaydılar.

Diyarbakır bölgesindeki Boz-ulus'a bağlı Çepniler de 1691 yılında birçok Boz-ulus oymakları gibi Rakka bölgesinde yerleştirildiler. Bunlara beylerinin adıyla Kantemir Çepnisi deniliyordu. Rakka'ya yerleştirilen Çepniler, bu bölgeden iki defa kaçtılar. İkinci kaçışlarında Turgutlu ve Bergama taraflarına gittiler (1141/1728) ve oradan bir daha sürgün yerlerine dönmediler.

GÜNÜMÜZDE ÇEPNİLER

Trabzon, Kürtün (Kürtün-i Bala), Doğankent (Harşit, Kürtün-i Zir), Tirebolu, Ordu, Ünye, Mesudiye, Gürgentepe, Koyulhisar, Suşehri, Akıncılar, Canik, Espiye, Görele, Çavuşlu, Eynesil, Beşikdüzü, Şalpaazarı, Çaykara'nın Yukarıkumlu, Şahinkaya, Ataköy, Akdoğan, Soğanlı, Maraşlı ve Araklı'nın (Ayvadere, Yassıkaya, Kaymaklı, Yeniköy, Yeşilköy, Yolgören, Karatepe, Ayven, Çapan, Küçükdere, Çamlıktepe, Samayer, Pervane, Hasköy, Halilli, Yeşilyurt, Yenice, Birlik, Kestanelik, Özgen, Kale-

cik, Dulköy) birçok köyünde, Çorum ili Kargı ilçesi Göletçetmi, Kargı köyü, Rize'nin Merkez, İkizdere, Kalkan-dere ilçelerinde yoğun olarak Çepni boyları yaşamaktadır ve geleneklerini sürdürmeye devam etmektedir.

Batı Karadeniz'de Kastamonu'nun Tosya ve Çatalzeytin ilçesinde "Çepni" adında bu boydan gelen insanların yaşadığı köy de bulunmaktadır.

Bolu Merkez ve Mudurnu ilçesinde de birer tane Çepni köyü bulunmaktadır.

Sivas'ta da Çepni köyleri vardır. Erzurum ili Narman ilçesi Alacayar köyünde de Çepniler yaşamaktadır.

Yozgat ili, uzun yıllar Bozok Sancağı adı ile anılan ve Kayseri'yi de içine alan sancağın merkezi olan kazanın şimdiki Akdağmadeni, Çepni köyü olan Karahisar Beyramşah kazasına bağlı gösterilmektedir. Boğazlıyan köyleri Dereçepni ve Yazıçepni köyleri de bulunmaktadır.

Denizli ve Marmara'da Çanakkale ve Balıkesir'de Çepniler yaşamaktadır. Çanakkale Küçükkuşu'da bulunan Büyük Çetmi ve Küçük Çetmi köylerinin ve civar köylerin halkının önemli bir bölümü Çepni kökenlidir. Bursa'nın Mudanya ilçesinde de bir Çepni köyü bulunmaktadır.

Ege bölgesinde ise, İzmir (Bergama), Manisa ve Aydın vilayetlerindeki köylerde oturan Çepniler, Başım Kızdılu ile Kantemir Çepnileri'nin torunlarıdır.

ÇEPNİLERİN TÜRK TARİHİNDEKİ YERİ

Anadolu'ya gelmeden önce Türkistan ve Horasan'da öbür boylarla birlikte yaşayan Çepniler, Selçuklulara katılıp Anadolu'ya geldiler.

XIII. asırdan itibaren de Çepniler başta Karadeniz bölgesi olmak üzere Anadolu'da ve azda olsa Rumeli'de varlıklarını hissettirdiler. Çepnilerin nüfus bakımından en yoğun olarak yaşadıkları bölge Karadeniz bölgesidir. Karadeniz bölgesinde de Trabzon Sancağı'nda nüfus yoğunluğu bakımından birinci sırada yer almaktadır.

Özellikle XVI. yüzyıldan itibaren tutulmaya başlanan Osmanlı tahrir defterlerinden elde edilen bilgilerden, Çepnilerin başta Karadeniz olmak üzere Anadolu'nun iskânında ve Türkleşmesinde en önemli rolü oynamış boylardan biri olduğu anlaşılmaktadır.

Nitekim 1515 yılındaki tahrir defterlerine göre, şimdiki Giresun ve civarındaki iller *Vilayeti Çepni* isimli bir idari bölge olarak gösterilmiştir.

Çepniler, Batı Anadolu'da İzmir, İzmit, Sakarya ve Balıkesir'e gitmelerine rağmen en yoğun olarak yerleştikleri, yaklaşık 700 yıldan beri varlıklarını devam ettirdikleri ve kültür mirasını en iyi muhafaza ettikleri bölge Doğu Karadeniz Bölgesi (özellikle Ağasar / Akhisar yöresi) olmuştur. Bugün Doğu Karadeniz Bölgesi'ne coğrafi olmayan ikinci bir isim verilmek istense, eskiden "*Çepni Vilayeti*" denilen bölgenin sınırlarını Ordu'dan Batum'a kadar genişletip "*Çepni Yurdu*" veya "*Çepni Bölgesi*" demek doğru olurdu.

Çepniler, İstiklal Harbi sırasında Rum ve Ermeni çetecilere karşı savaşıp Doğu Karadeniz'de asayişini sağlamışlardır.

Türkmen Safevi İmparatoru **Şah İsmail**'in şahsi mu-

hafızları Çepnilerden olduğu gibi, **Gazi Mustafa Kemal Atatürk** de -19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktığında- Giresun Çepnilerinden olan **Topal Osman Ağa** ve arkadaşlarını millî mücadeleye davet etmiş ve **-Kazım Karabekir**'in de tavsiyesiyle- kendisine Giresun, Trabzon Çepnilerinden oluşan bir muhafız kıtası seçmiştir.

Esasında XVI. yüzyıldan itibaren tutulmaya başlanmış olan (mühimmeler, hatt-ı humayunlar, kadı sicilleri, tahrir defterleri ve diğer arşiv vesikaları) kayıtların büyük bir kısmı henüz tam olarak incelenmediği için Çepniler hakkında çok detaylı ve yeterli bir bilgiye sahip olmak mümkün olamamıştır. Bu belgeler incelendikçe, Çepnilerle ilgili daha doyurucu bilgilere sahip olunabilecektir. (**)

(*) Haceteppe Ün. Öğretim Üyesi ve Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Eski Başkanı. 10 Haziran 1955'te Sakarya Vilayeti Sapanca İlçesi'nde doğdu. İlkokul ile ortaokulu Sapanca'da tamamladı. 1973 Haziran'ında da Kocaeli Teknik Lisesinden mezun oldu. 1976 yılında girdiği İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Yakınçağ Tarihi kürsüsünden 1980 Haziran döneminde mezun oldu. Aynı yıl ağustos ayında MEB Sakarya Vilayeti Arifiye Öğretmen Lisesi tarih öğretmenliğine atandı. Bu arada 1983 yılında yarı zamanlı olarak bir yıl süreyle İTÜ Sakarya Meslek Yüksekokulu'nda "Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi" dersi verdi. 1985 yılı Şubat döneminde HÜ Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'nde Yüksek Lisans öğrenimine başladı. Bu öğrenimini 1987 Şubat döneminde tamamladı. Hemen akabinde 1987 yılı güz dönemi itibarıyla aynı enstitüde Doktora öğrenimine başladı. Doktora öğrenimine devam ettiği sırada 1992 yılında MEB tarih öğretmenliğinden naklen HÜ Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü Araştırma Görevliliğine atandı. 1993 yılı güz döneminde de doktora öğrenimini tamamladı. 1994 yılında aynı enstitüde Öğretim Görevliliğine atandı. 1998 yılında doçent oldu. 2004 yılı itibarıyla üç yıl süreyle Enstitü Müdür Yardımcılığı görevinde bulundu. Bu arada 1999-2005 yılları arasında Bilkent Üniversitesi İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi'nde "History of Turkish Republic I ve II Dersi" yarı zamanlı Öğretim Üyeliği yaptı. 2012-2016 yılları arasında HÜ Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü Müdürlüğü görevinde bulundu. Bunların yanı sıra ayrıca Enstitü Kurulu Üyeliği, Enstitü Yönetim Kurulu Üyeliği ve üniversite (Haceteppe Üniversitesi) Senato Üyeliği görevlerinde bulundu. 2012-2019 yılları arasında Milli Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulu'nda (Fakültesi) Tarih dersleri (Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ve Siyasi Tarih) Öğretim Üyeliği yaptı. Bu görevlerini yürüttüğü sıralarda aynı zamanda 2012 itibarıyla üç yıl süreyle Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Bilim Kurulu Üyeliği ve Cumhuriyet Tarihi Araştırma Birimi Başkanlığı yaptı. Yine aynı dönemlerde Gnkur. ATAREM Genel İdare Kurulu ve Yürütme Kurulu Üyeliği görevlerinde bulundu. 2019'da Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığına atandı ve iki yıl süreyle bu görevini yürüttü. Akademik faaliyetlerin yanı sıra çeşitli dönemlerde üyesi bulunduğu Türk Devlet ve Topulukları Dostluk, Kardeşlik ve İş Birliği Vakfı Yönetim Kurulu Üyeliği yaptı. Kendisinin bu kısa özgeçmiş çerçevesinde isimleri verilmeyen müstakil olarak yayımladığı dört, biri Türkçe, İngilizce ve Almaca olmak üzere ortak olarak yayımladığı beş adet kitabı, çeşitli bilimsel dergilerde ve Ansiklopedilerde yayımlanmış altmışın üzerinde ulusal ve uluslararası makalesi ile yine Ulusal ve Uluslararası sempozyumlarda sunulup bildirilerde kitaplarında yayımlanmış çok sayıda ulusal ve uluslararası bildirisi. Ayrıca kitap ve dergi editörlükleri ile editoryal kitaplarda bölüm yazarlıkları bulunmaktadır. Kendisi 2022 Haziran itibarıyla emekli olmakla birlikte hâlen akademik faaliyetlerini sürdürmektedir.

(**): Bu araştırma yazısı, Ankara'da Çepnilerle ilgili düzenlenen panelde sunulan konuşma metnidir. Genel olarak internet kaynaklarından istifade edilerek hazırlanmıştır.

Abdullah Gülay (*)

SÜRGÜNDEKİ AHISKA TÜRKLERİ

Hak arama gibi güzel bir görevi yerine getirmek isteyenleri, biraz da Ahıska Türkleri, Kırım-Tatar, Çeçen, Batı Trakya ve Kıbrıs Türklerinin haklarını ararken görmek istiyoruz. Ne yazık ki göremiyoruz. İşgal altındayken Karabağ Türkleri için de böyle bir gayreti göremedik... Mıammar'ın, Somali'nin, Filistin'in/Gazze'nin, Suriye'nin haklarını ararken görmek istiyoruz... Esasen Bosna'daki zulme seyirci kalırken Batı'nın ikiyüzlülüğünü/yüzsüzlüğünü görmedik mi?.. O nedenle her türlü ayrılıkçılığı bırakarak kendimize gelelim. Bir olalım, iri ve diri olalım. Bizim bizden başka kimsemiz/dostumuz yoktur.

Tarih boyunca Türkler, Orta Asya'da Çinlilerle, kuzeyde Ruslarla mücadele etmek zorunda kalmış, kurduğu son imparatorluk İngiltere'nin organizasyonu ile yıkılmış, Siyonist / Sabatayist teşkilatlarla içten içe çürütülmüş; onların sermayesi ile ekonomiye diz çöktürülmüş; 1. Dünya Savaşı yıllarında kışkırtılan ve silahlandırılan Ermeniler tarafından katledilmiştir.

Türkler bugün de coğrafi olarak Çin ve Rus bölgesinde serpilip büyüyemeyen, aralarında alfabe birliği sağlayamayan, kültürel, ekonomik, siyasi, askerî ve ticari iş birliğine gidemeyen bir durumdadır!.. Âdeta santim santim, kontrollü bir yakınlaşma ve kendine gelme olduğu söylenebilir...

Lozan sonrası İngiltere merkezli Batı kontrolünde şartları, ilkeleri ve sınırları onların belirlediği yeni süreç devam ederken II. Dünya Savaşı sonrası ortaya çıkan Rusya tehdidi, Türkiye'yi Amerika'nın, NATO'nun, İngiltere'nin ve İsrail merkezli Siyonist Evangelist ahtapotun kollarına düşürmüştür.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra, Kırım Tatar Türkleri gibi, Ruslar tarafından sürgün edilen ve vatansız bırakılan, buna rağmen BM'nin beş daimi silahşörü ve insan hakları savunucuları tarafından hakları hiç gündeme getirilmeyen Ahıska Türklerinin uğradığı zulmün 80. yıldönümündeyiz.

Ukrayna'daki çatışmanın ortasında sahipsiz kalan Ahıska Türkleri, 25 Aralık 2015, 3 Mart ve 14 Nisan 2016 tarihlerinde üç ayrı katile halinde 787 kişi Türkiye'ye getirildi. 334 kişi, Üzümlü ilçesine yerleştirilmek üzere Erzincan'a taşındı. Dördüncü ve beşinci katilelerin de getirilmesiyle Üzümlü ve Bayırbağ'a 595 aile, yaklaşık 2900 kişi yerleştirilmiş oldu.

Erzincan Havalimanında, "Vatanlı olduk artık!" diyerek gözyaşları içerisinde birbirlerine sarıldılar. Muhacir kardeşlerine yine Türkiye ve Türk halkı sahip çıktı. Türkiye olmasa kim sahip çıkacaktı?..

Bir Ahıska Türkü'nün şu ifadesi çok anlamlıydı: "Rusya'da askerlik yaptım ama Türkiye'de de askerlik yapmak istiyorum. Bu vatan için şehit olmak herkese nasip olmaz."

Ahıska Türklerinin yaşadıkları dramın/trajedinin hikâyesi pek bilinmez. Çünkü dünya medyasında hiç gündem yapılmamıştır... Bazılarını hatırlatalım:

1989-1991 Dönemi / Fergana Olayları: Stalin, 1944'te Ahıska Türklerinin Türkiye'ye -sınır bölgelerde yaşıyor olmalarından endişeye kapılarak- 100 binden fazla Ahıska Türkü'nü Orta Asya'ya çoğunlukla da Özbekistan'ın Fergana Vadisi'ne sürdüğünde: Özbekler, Ahıska Türklerini pek sıcak karşılamamışlardır. Özbeklerin bu antipatisi 1989'da Sovyetlerin dağılma sürecinde Sovyet yönetiminin provokatörleri sayesinde büyük bir şiddete dönüşmüştür.

1989'da Sovyetler Birliği'nin çökmesi sırasında Gürcistan bağımsızlık mücadelesi vermiştir. Ahıska Türklerinin anayurtlarına yerleşmelerine sıcak bakmayan Sovyet yönetimi, bu sorunu Gürcistan'a baskı yapmak için kullanmıştır.

Diğer taraftan, Sovyet yönetimi Gürcistan'a karşı, Özbekistan'da özellikle de Fergana vadisinde yerleşmiş bulunan Ahıska Türkleri arasında anavatana dönme faaliyetlerinin güçlenmesi için çalışmıştır.

Sovyet yönetiminin "böl ve yönet" çalışmaları sonucu Özbekler ve Ahıska Türkleri arasında çok kısa bir zamanda düşmanlık başlamıştır. Böylece 45 yıl bir arada yaşayan bu iki toplum arasında şiddetli çatışmalar baş göstermiştir.

Özbekistan'ın her tarafında Ahıska Türkleri tehdit edilmeye başlanmış, işlerinden çıkarılmış ve sevilmeyen bir toplum olarak görülmüşlerdir.

1989 yılının Haziran ayında, Ahıska Türklerinin yoğun olduğu Fergana'da Ahıska Türkleriyle Özbekler arasında olaylar başlamış ve bu olaylar kısa sürede yayılmıştır. (Aslan, 1995; Agara, 2004). Böylece, Özbekistan'da yüzlerce Ahıska Türk'ünün evinin yakılıp yıkılması, işkenceye maruz kalması, insanların ölümü ve yaralanması gibi olaylar sonucunda: 100 binden fazla (sadece Fergana'da 20-30 bin) Ahıska Türk'ü sürgüne tabi tutulmuştur. Böylece binlerce Ahıskalı, Sovyet askerlerinin eşliğinde Fergana'dan ayrılmıştır. Fergana vadisinde geçen 45 yıl sürgün hayatı da böylece tamamlanmıştır.

Bu sürgün sonrası Ahıska Türklerini daha çok Azerbaycan (50.000), Kazakistan ve Kırgızistan kabul ettiğinden söz konusu nüfusun büyük çoğunluğu bu ülkelere yerleşmiştir (Oğan, 2001). Ayrıca bir kısmı da Rusya'nın güneyindeki Krasnodar ve Rostov Bölgesi'ne aynı zamanda Kurs, Belgorod, Tula ve Smolensk şehirlerine yerleştirilmiştir. (Bayraktar, 1999; Agara, 2004). (Ayrıca bkz.: *Rehman Seferov-Ayhan Akış, Türkiyat Araştırmaları Dergisi, Yıl: 2008, Sayı: 24, 393*)

Ermenilere toprak vaadi ile Osmanlı'ya karşı kışkırtarak ve silahlandırıp destekleyerek masum Müslüman Türk halkını katlettirenler, Ermenilerin arkalarında durmaya devam ederek parlamentolarında belgesiz, mesnetsiz ve tamamen siyasi olarak Türkler aleyhinde kararlar alırlarken, Ahıska Türkleri hakkında karar almak neden akıllarına gelmiyor dersiniz?..

Ahıska Türkleri ellerine silah almış bir millet değildir. Öyleyse bu zulüm ve sürgüne neden tabi tutulmaktadırlar? Niçin onların da haklarını aramak için parlamentolarda kararlar alınmıyor? Hiç düşündünüz mü?..

Çünkü onların suçu Türk ve Müslüman olmaktır. Bu hâliyle II. Dünya Savaşı sonrası komünist Rusya için olduğu gibi, bugün de yayılmacı Rusya için risk oluşturmaktadırlar. Yine bilinmektedir ki; birçok ülke gibi Rusya'nın da bölgedeki hesapları Türkiye, Orta Asya Türkleri ve genel olarak Türkler üzerinedir.

Orta Asya Türk dünyası ile ortak alfabe oluşturmamızın önündeki en büyük engel Rusya ve sonra da Avrupa'dır. Çünkü bu durum korkutucu bir güç onlar için. Orta Asya ile kara bağlantımız da Lozan'da bunun için kesilmiştir.

Hak arama gibi güzel bir görevi yerine getirmek isteyenleri, biraz da Ahıska Türkleri, Kırım-Tatar Türkleri, Çeçen Türkleri, Batı Trakya Türkleri ve Kıbrıs Türklerinin haklarını ararken görmek istiyoruz. Ne yazık ki göremiyoruz. İşgal altındayken Karabağ Türkleri için de böyle bir gayreti göremedik..

Miammer'ın, Somali'nin, Filistin'in/Gazze'nin, Suriye'nin haklarını ararken görmek istiyoruz. Ülkelerine sığınmacı dahi kabul etmeyen, sınırlarını kapatan bu Avrupa mı, bu Amerika mı hak arayacak? Hiç sanmıyorum... Esasen Bosna'daki zulme seyirci kalırken Batı'nın ikiyüzlülüğünü/yüzsüzlüğünü görmedik mi?..

O nedenle her türlü ayrılıkçılığı bırakarak kendimize gelelim. Bir olalım, iri ve diri olalım. Bizim bizden başka kimsemiz/dostumuz yoktur. □

(*) Trabzon-Şalpaazarı-Geyikli'de doğdu. İlköğrenimini Geyikli'de, orta öğrenimini Trabzon'da tamamladı. Karadeniz Teknik Ü. Fatih Eğitim Fak. Türk Dili ve Ed. Bölümünü bitirdi. Van Mehmet Akif Ersoy Lisesinde göreve başladı. Aynı okulun müdür yardımcılığına, daha sonra da müdür yardımcılığına getirildi. Talep ve teklif üzere kurum değiştirerek Sağlık Bakanlığı Van Sağlık Meslek Lisesine geçti. 1993 yılında Beşikdüzü Sağlık Meslek Lisesine tayin oldu ve aynı okulun müdür yardımcılığı görevine getirildi. Bakanlıkça açılan "Görevde Yükselme Sınavları"nda başarılı oldu ve "okul müdürü" olarak atandı. Müdürlük görevine başlamadı. Uzun yıllar aynı müdür yardımcısı ve Türk Dili Ve Edebiyatı öğretmeni olarak görev yaptıktan sonra tekrar girdiği sınav sonucunda Akçaabat 17 Şubat Anadolu Lisesine 2015 yılında müdür olarak atandı. Hâlen bu okulun müdürlük görevini yürütmektedir. Araştırmacı bir eğitimcidir. Türkiye'nin bütün bölgeleri yanında; İngiltere, Almanya, Avusturya, Fransa, Hollanda, Polonya, İspanya, Çek Cumhuriyeti ve Kıbrıs'ı inceleme ve araştırma amaçlı olarak gezmiştir. İzlenimlerini "Ben de Gördüm", "Dede Korkut'un Vatikan'da İşi Ne?", "Almanya'nın Yabancıları, Türkiye'nin Almanları" başlıklı yazılarıyla okuyucularına ulaştırmıştır. Değişik kültür organizasyonlarına öncülük etmiş; sivil toplum kuruluşlarının kuruluşunda bulunmuş, Ağasar yöresinin ve Çepni kültürünün tanıtımına önemli katkılar olmuştur. Ülke ve bölge sorunlarına karşı ilgisi nedeniyle siyasete girmeyi düşünmüş; Siyaset Akademisi "Yerel Yönetimler Semineri"ne katılmış ve başarıyla tamamlamıştır. Adaylık denemesi olmuştur. *Günebakış, Horon ve Yeşilkıy* gazetelerinde, *Ağasar-Çepni Kültürü, Ağasar, Beşikdağı* dergilerinde ve "Ağasar/Şalpaazarı Çepni Kültürü" araştırma kitabında kültür-araştırma yazıları yayınlanmıştır. "Ağasar-Çepni Kültürü" dergisinde Yayın Kurulu üyeliği yapmıştır. Değişik dijital gazetelerde köşe yazarlığı yapmakta, radyo kültür programlarına katılmakta, kültür projelerine danışmanlık yapmaktadır. *Ağasar Çepni Kültürü-Geyikli* (2001), *Mayıs Yedisi* (2008) kitaplarının yazarıdır. Yayına hazır bir şiir kitabı da bulunmaktadır. Karadeniz Yazarlar Birliği, Avrasya Basın Yayın Birliği Trabzon Şubesi Yönetim Kurulu üyeliği, Trabzon Yazarlar Derneği Kurucu üyeliği ve Disiplin Kurulu Başkanlığı, Ortahisar Gazeteciler Cemiyeti Genel Sekreterliği görevlerini yürütmektedir. Evli ve üç çocuk babasıdır.

Ümit Topal (*)

ŞEYH-İ ZURVANS (TOPARLAK BABA) HAZRETLERİ

Padişah IV. Murat Han, Revan Seferi'ne giderken Şeyh-i Zurvans (Seyyid Şerif Hasan Ali) Hazretleri ile tanışır. Seyyid Şerif Hasan Ali Hazretlerinin kısa boylu, dolgun olması nedeni ile IV. Murat, "Senin adın bundan böyle Topalak Baba olsun." der ve bu tarihten itibaren Seyyid Şerif Hasan Ali Hazretlerinin adı Topalak Baba diye anılır.

TOPARLAK BABA KİMDİR?

Şeyh-i Zurvans (Toparлак Baba), 16. asırda birçok kimsenin bilmediği ilimlere hâkim olan devrin ilim adamlarındandır. Hz. Ali soyundan gelmektedir. Asıl ismi **Hasan**'dır. Doğum tarihi tam olarak bilinmemektedir. Kendisi hem "Seyyid" hem de "Şerif"tir. Anne tarafından **Şerif Mekkî er-Rufâî** Hazretlerinin torunu, baba tarafından **Seyyid Sâlih er-Rufâî** Hazretlerinin kızının oğludur.

Toparлак Baba, Irak sınırları içinde bulunan Süleymaniye'de dünyaya gelmiştir. Dedesi Seyyid **Sâlih er-Rufâî** Hazretleri; torununun yüz güzelliğinden ötürü **Hasan** ismini, bakışlarının keskin oluşundan ötürü de **Ali** ismini vermiştir. **Seyyid Şerif Hasan Ali** (K.S.) yani **Toparлак Baba**, babası ve dönemin evliyalarının rahleitedrisinden geçer. Sonra ailesi ile birlikte önce Şam tarafına sonra da Semerkant'a doğru giderler. Semerkant ve Horasan bölgelerinde uzun yıllar kalırlar. Rufâî-Nakşî-Üveysîlik icazetini, Semerkant'ın ulemasından **Muhammed Derviş Emgendi** (Emkenegi) Hazretlerinden alır. Yaklaşık olarak 115 yıl gibi uzun ve bereketli bir ömür sürmüş olan **Toparлак Baba** Hazretleri, ömrünü İslam'a ve insanlığa hizmetle geçirmiştir. Miladi 1642 senesinde vefat etmiştir. Mekânı cennet olsun inşallah. Kendisi şu anda türbesinin bulunduğu yere (Erzurum-Toparлак köyü) defnedilmiştir. Bu türbenin yan tarafında misafir ağırlama salonu, şömineyi andıran bir ocak ve bir banyo bulunmaktadır. Türbe kitabesinde şöyle yazar:

*Nâm-ı pâk evvela "Zurvans" idi,
Padişahlar "Toparлак" dedi ana.*

*Şeyh kâmil ârif-i billâh idi,
Sıdk ile el kaldırıp eyle dua.
Kudretinden Hâk anı kalmış hekim,
Her gelenler derdine buldu devâ.
Okuyup bir Fâtîha ihlâs ile
Bahşeden izzet bula her dü-serâ;
Lütfuna mazhar kıla Bâri' Hûdâ;
Affedip Mevlâ Ketencizâde'yi.
Tarihi Tamiri 1204(1789)*

Kitabeden anlaşıldığı kadarıyla kendisinin hekimlik özelliği de bulunmaktadır. Türbesi 1204 (1789) yılında tamir edilmiştir.

Toparлак Baba, Şeyhi Zurvans, Zurvanis veya **Zurvans** adıyla da bilinmektedir. Bu isim kendisine Ermeniler tarafından verilmiştir. Şifa dağıtan anlamına gelmektedir. Yani o dönemde Ermeniler bile **Toparлак Baba**'nın şifa dağıttığını bilmekte ve inanmaktadır.

TOPARLAK BABANIN ERZURUM'A GELİŞİ

Padişah **II. Selim Han** tarafından hicri 970 (miladi 1570) yılında Anadolu'ya davet edilmiştir. Bu davet üzerine 1570 tarihinde Horasan ve Maverâünnehir'in yönetim merkezi olan Semerkant taraflarından çıkarak şu anda kabrinin bulunduğu yere yani bugün Erzurum şehrine 20 km. mesafede bulunan Toparлак köyüne yerleşir. Bilmeyenler için şöyle tarif edebiliriz: Pasinler yolu üzerinden gidildiğinde 12 km. uzakta olan Nenehatun köyünün güneyinde yer almaktadır. Toparлак köyü, tarihî bir geçit noktasındadır. Bundan dolayı buraya Rus işgallerine karşı

şehri korumak için 19. yüzyıl sonlarında bir tabya yapılmıştır.

ŞEYH-İ ZURVANS (SEYYİD HASAN ALİ)'NİN TOPARLAK BABA OLARAK ANILMAYA BAŞLAMASI

1635 tarihinde Padişah **IV. Murat Han**, Revan Seferi'ne giderken **Şeyh-i Zurvans (Seyyid Şerif Hasan Ali)** Hazretleri ile tanışır. **Seyyid Şerif Hasan Ali** Hazretlerinin kısa boylu, dolgun olması nedeni ile **IV. Murat Han**, "Senin adın bundan böyle Topalak Baba olsun." der ve bu tarihten itibaren **Seyyid Şerif Hasan Ali** Hazretlerinin adı **Toparlık Baba** diye anılır. Burada tarihî bir anekdot vermeden geçmeyelim: **Toparlık Baba**, Revan üzerine sefere çıkan Osmanlı ordusuna, oğlu şeyh Mustafa'yı da katarak dualarla orduyu sefere uğurlar.

TOPARLAK BABA ZAVİYESİ

IV. Murat Han ile **Toparlık Baba**'nın görüşmesinden sonra Padişah **IV. Murat Han**, bir zaviye yapılması için geniş arazi tahsis edilmesi emrini verir. Zaviye yapılır ve zaviyenin hizmetleri daha da güçlendirilir. 1730'lu yıllarda, Yeniçeriler Ocağı tarafında arazinin bir kısmına el konulur. **Toparlık Baba Zaviyesi**'ne gelen hastalara hizmet aksamaya başlar. Bunun üzerine **Toparlık Baba** Hazretlerinin torunu **Şeyh Seyyid Mustafa Efendi**, 9 Ekim 1734 tarihinde **I. Mahmut Han**'a durumu bildiren bir mektup yazar. Padişah bu mektuba duyarsız kalmaz ve 29 Mart 1735 tarihinde göndermiş olduğu fermanla **Toparlık Baba Zaviyesi**'ne maddi destek sağlanmasını emreder. 1570 yılından beri bu zaviye hizmete devam etmektedir.

Geniş bir külliye sistemi içerisinde bulunan Pasin Darüşşifası'nın merkezinde cami, etrafında medrese, imaret, hamam, darüşşifa ve ihtiyaca göre farklı birimler bulunmaktadır. Bu külliyeler sadece burada çalışanlara ve hastalara hizmet vermekle kalmamış; yoksul, yetim ve yolculara da ücretsiz yemek dağıtımını, sağlık hizmetleri gibi hizmetler vermiştir. **Toparlık Baba Zaviyesi**'ni Toprak Tekkesi veya Zurvans Zaviyesi olarak adlandıranlar da vardır.

TOPARLAK BABA ZAVİYESİ'NİN EN ÖNEMLİ KISMI: ŞİFAHANE

Darüşşifalar şifa dağıtılan yerlerdir. Yani o günün hastaneleri diyebiliriz. Darüşşifalar "Şifahane", "maristan", "bimaristan", "dârussihha", "dârulâfiye", "me'menülis-tirahe", "dârüttüb" gibi birçok isimle anılsa da hepsi de aynı anlama gelmekteydi. Bu şifahanelerde insanlar ücretsiz bakılırdı. Bitkilerle yapılan ilaçlar, musiki, şifalı taş-

Pasin Şifahanesi altıgen bir mimariye sahiptir. Bu altıgen binanın her kenarında üçer metre mesafede, duvara ortaya gelecek şekilde oval biçimde opsidiyen yerleştirilmiştir. Bu taşların özelliği, yeryüzü oluşurken sertleşen ilk taşlar olmasıdır. Yani yeryüzünün oluşumunun merkezi olan yerlerden alındığına inanılan taşlardır. Bu taşların Erzurum ve çevresinden alındığı rivayetleri vardır. Bu doğru ise demek ki, yeryüzünün oluşumunun başlangıç merkezi veya merkezlerinden biri Erzurum ve çevresidir. Bu opsidiyenlerin yaydığı manyetik enerji ile içeri giren her akıl hastası sakinleşmekte ve dingin bir vaziyet almakta idiler. Bunun sebebi: Bu manyetik enerjinin, insandaki negatif enerjiyi alıp pozitif enerji vermesidir. Bundan dört asır önce, şimdiki ilim adamlarının dahi düşüneyeceği bir tasarım ve anlayış mevcuttur.

lar, bio enerji ve yerine göre de cerrahi müdahaleler ile hastalara şifa verilir.

Toparlık Baba Şifahanesi, ya da kaynaklarda geçen ismiyle **Pasin Dârüşşifası** bugün de varlığını sürdüren bir şifahanemizdir. **Toparlık Baba**'nın torunları tarafınca faal tutulmaktadır.

"Erzurum Pasin sancağında Zurvans diğer ismi ile Toparlık köyünde bulunan Dârüşşifa (Şifahane) ve Bimarhane (Akıl Hastanesi), tekke ve zaviye hizmetlerinin devamı için bir cebelü karşılığında tımar isteğine dair hicri 1147, miladi 1715" tarihli bir evrak Osmanlı arşivlerinde bulunmaktadır. Erzurum'da bundan başka tımarhane olmadığından mecnunlar burada tedavi ve terbiye edilmekte olduğundan tekkenesinin olanlara bir nefer cebelü bedeliyesi tahsisine ilişkin bir Osmanlı arşivi belgesi daha bulunmaktadır. Demek ki bu belgelere göre, bu şifahanenin temel faaliyet alanının bimarhane yani akıl hastalıkları olduğunu söyleyebiliriz.

Pasin Şifahanesi altıgen bir mimariye sahiptir. Bu altıgen binanın her kenarında üçer metre mesafede, duvara ortaya gelecek şekilde oval biçimde opsidiyen yerleştirilmiştir. Bu taşların özelliği, yeryüzü oluşurken sertleşen ilk taşlar olmasıdır. Yani yeryüzünün oluşumunun merkezi olan yerlerden alındığına inanılan taşlardır. Bu taşların Erzurum ve çevresinden alındığı rivayetleri vardır. Bu doğru ise demek ki, yeryüzünün oluşumunun başlangıç merkezi veya merkezlerinden biri Erzurum ve çevresidir.

Bu Dâruşşifa üç bölümden meydana gelmektedir: İlk bölümde, üç masuralı sistem yani bir tür çeşme ile daha önce İbni Sina'nın kullandığı bir tekniğin uygulandığı görülür. Sabah erkenden akan su, birinci masuradan ve başka bir makam ile başka bir hastalığa şifa olur. Öğlen üzeri başka masuradan akan su, başka bir makam ile başka bir hastalığa şifa olur. Akşam üzeri başka bir masuradan akan su, yine başka bir hastalığa şifa olur. İkinci bölümde bir sahne vardır. Bu sahnede sazandelerin icra ettikleri müzikler ile tedavi uygulanmakta ve ruhi sıkıntıları olanlara şifa olmaktadır. Son bölümde ise hastaların tababetle tedavi gördükleri bölümdür. Bu bölümde grip, nezle, baş ağrısı, diş ağrısı, kırık-çıkık dahil her türlü rahatsızlıklara şifa olurdu.

Bu opsidiyenlerin yaydığı manyetik enerji ile içeri giren her akıl hastası sakinleşmekte ve dingin bir vaziyet almakta idiler. Bunun sebebi: Bu manyetik enerjinin, insandaki negatif enerjiyi alıp pozitif enerji vermesidir. Bundan dört asır önce, şimdiki ilim adamlarının dahi düşünemeyeceği bir tasarım ve anlayış mevcuttur.

Şifahane'nin girişi üç basamaklıdır. Şifahane'ye giren insanlar birinci basamakta ruh hâllerinin değiştiğini fark ederler, ikinci basamağa indiğinde sakinleştiğini ve dinginleştiğini, üçüncü basamağa indiğinde ise adeta kanat takıp uçtuğu duygusunu hisseder.

Bu Dâruşşifa üç bölümden meydana gelmektedir: İlk bölümde, üç masuralı sistem yani bir tür çeşme ile daha önce İbni Sina'nın kullandığı bir tekniğin uygulandığı görülür. Sabah erkenden akan su, birinci masuradan ve başka bir makam ile başka bir hastalığa şifa olur. Öğlen üzeri başka masuradan akan su, başka bir makam ile başka bir hastalığa şifa olur. Akşam üzeri başka bir masuradan akan su, yine başka bir hastalığa şifa olur. İkinci bölümde bir sahne vardır. Bu sahnede sazandelerin icra ettikleri müzikler ile tedavi uygulanmakta ve ruhi sıkıntıları olanlara şifa olmaktadır. Son bölümde ise hastaların tababetle tedavi gördükleri bölümdür. Bu bölümde grip, nezle, baş ağrısı, diş ağrısı, kırık-çıkık dahil her türlü rahatsızlıklara şifa olurdu. Merhum Toparlık Baba Vakfı'nda, "Musiki ile tedavide bulunmak için 10 adet hânende ve sâzende gulan (sanatçı) tayin edilmiş; bunlardan üçü hânende, biri neyzen, biri kemancı, biri musikarçı, biri santurcu, biri çengi, biri çenk santurcu, biri udcu olup haftada üç kez gelerek hastalara ve delilere musiki fasıl ederlerdi." şeklinde yazılıdır.

Gerçekten atalarımız, Batılılar henüz farkında değilken (hatta akıl hastalarını içinde cin var diye yakarken) musiki ile/çeşitli makamlarla tedavi etmişlerdir.

"Bütün saz ve makamlarda ruha gıda vardır. Ama 'zengüle makamı' ile 'bûselik makamı'nda 'rast' karar kalsa insana hayat verir." sözü meşhurdur.

Rast Makamı: Havale ve felç illetine devadır.

Irak Makamı: Har mizaçlılara, sersam ve hafakana faydalıdır.

İsfahan Makamı: Zihni açar, zekâyı artırır, anıları tazeler.

Zirevkent Makamı: Sırt ve eklem ağrılarının ve kuluncun tedavisinde faydalıdır.

Rehâvî Makamı: Baş ağrısına devadır.

Büzürk Makamı: Ateşli hastalıklara iyi gelir, zihni temizler, vesvese ve korkuyu uzaklaştırır, fikre yön verir.

Nevâ Makamı: Urku'n-nisaya iyi gelir (Kadın hastalıkları)

Zengule Makamı: Kalp hastalıklarının devasıdır.

Hicaz Makamı: İdrar zorluğuna iyi gelir, cinsel yünden uyarıcı etkisi vardır.

Bûselik Makamı: Kulunç ve bel ağrılarının ilacıdır.

Uşşak Makamı: Kalp, karaciğer, sıtma ve mide hastalıklarının ilacıdır. □

*: Erzurum doğumlu. Araştırmacı ve tarihçi. Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Danışma ve Onur Kurulu üyesi. Dünya Seyyitler ve Şerifler Birliği Genel Başkan Yardımcısı. Balıkesir Akçay Dulkadiroğlu Otel işletmecisi.

DULKADİROĞULLARI DERNEKLERİ FEDERASYONU

Akçay Mahallesi 2. Sokak No: 11
Edremit - Balıkesir
Tlf.: 0532 058 29 25

Birbirinden uzak olsalar da kalpleri birbiri için çarpan, geleceğe aynı pencereden bakan, tarihi şanla şerefle dolu bir ulus devletin adıdır **Dulkadiroğlu**. Oğuz'un Bozok kolu Bayat, Avşar ve Beydili boyunun kuruluş aşamasında rolü vardır. Bozok Türkmenlerinin içerisinde Avşarlı, Tacirliler ve Ceridler en çok bilinenlerdir. Bu boyların hepsi, kuruluşta etkilerinin olduğu gibi **Zeynüddin Karacabey** ile başlayan devlet olma serüveninde hep omuz omuza idiler.

Biz de onlardan yüz yıllarca sonra Türkiye'nin muhtelif yerlerinde kurulan dernekler vasıtası ile bir araya geldik ve soyumuzun yüceliğini, atılganlık, mertlik ve cen- gâverlik ruhunu ilke edinerek atalarımızın yolunda, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin birer mensubu olarak çeşitli vilayetlerde kurduğumuz dernekler vasıtası ile federasyon oluşturup insanımıza hizmeti hedef ve gaye edinmiş inanmış insanlar olarak birbirimize sıkı sıkıya bağlanıp, Türk töresine göre geçmişte oluşturulmuş birlikteliklerin günümüzdeki şekli ile **Dulkadiroğulları Dernekleri Federasyonu**'nu oluşturduk.

Dulkadiroğulları Dernekleri Federasyonu Çatısını Oluşturan Dernekler

- Erzurum Dulkadiroğulları Derneği,
- Elbistan Dulkadiroğulları Derneği,
- Oğuz Bektik Dulkadir Türkmenleri Derneği,
- Kırıkkale Dulkadiroğulları Derneği,
- İstanbul Dulkadiroğulları Derneği'nden oluşmaktadır.

Dulkadiroğulları Dernekleri Federasyonu Kurucular Kurulu

1. Ümit Topal (Tarihçi)
- 2- Alpay Pasınlı (Emekli Müzeler Genel Müdürü- Kültür Bakanlığı Eski Müsteşar Yardımcısı)
- 3- Haydar Dulkadiroğlu (Doktora / Dr.)
- 4- Ali Sayar (Tıp Doktoru)
- 5- Ali Bebek (İş İnsanı - Üniv. Mezunu)
- 6- Cemil Yıldırım (İş İnsanı)
- 7- Mehmet Emin Erkoç (Hukukçu, Belediye Meclis Üyesi - Üniv. Mezunu)
- 8- Murat Erkoç (İş İnsanı)
- 9- İsmail Doğan (İş İnsanı)
- 10- Mehmet Erkoç (İş İnsanı)
- 11- Lütfü Şişecioğlu (İş İnsanı - Üniv. Mezunu)
- 12- Nuri Toparlık (Emekli, Araştırmacı Yazar - Üniv. mezunu)
- 13- Ferdi Kılınç (Maden İş Sendikası Başkanı - Üniv. mezunu)

- 14- Ali Dingil (Emekli öğretmen - Üniv. mezunu)
- 15- Bedri Tuhan (Gazeteci - Üniv. mezunu)
- 16- Fatih Mehmet Zülkadiroğlu (İş İnsanı ve fabrika sahibi - Üniv. mezunu)
- 17- Yüksel Karşlı (Elektirik Teknikeri - Üniv. mezunu)
- 18- Hüseyin Yılmaz Şahsuvaroğlu (İş İnsanı - Üniv. mezunu)
- 19- Ömer Tengir (Emekli)
- 20- Bülent Kılınç (Gazeteci - Üniv. mezunu)
- 21- Ömer Taşdemir (İş İnsanı)
- 22- Eyüp Coşkun (Araştırmacı Yazar, Dadaş Ocakları Genel Başkanı - Üniv. mezunu)
- 23- Serkan Özkılıç (Gayri Menkul Danışmanı - Üniv. mezunu)

Bu Kurucular Kurulu'nun hedefi/gayesi; evvelce yapılmış birlikteliklerin çok üstünde Dulkadiroğulları ailesini bir statüye kavuşturmak, federasyonlaşarak ailemizin tarihî süreç içerisinde yerini alması, ülke içinde ve ülke dışında tüm Dulkadiroğulları akrabalarımızın bağlarını oluşturmak, yakınlıklarımızı pekiştirmek, özlediğimiz birliktelikleri oluşturmaktır. Bu sebeple, bu tarihî misyonu üstlenmiş babayığıtlere herkes -zaman içerisinde- örnek davranışları çerçevesinde hak ettikleri saygıyı görecektir. Bizler gayret ettik, Allah yardımcımız olur inşallah...

Gayemiz: Ülkedeki akrabaları toparlamak, internet siteleri kurup insanların ulaşabilmesi ve bağımlı/irtibatlı kalmasını sağlamak; yine Allah'ın yardımıyla tüm dünyadaki Dulkadiroğullarından olan akrabalarımızın adresleri, telefonları ve her türlü bilgilerini elimizde bulundurmaktır. Bunu biz istiyoruz, Allah nasip eder inşallah. Yoksa bir şehir ötedeki kardeşimizi bile bulmak mümkün değildir.

Sevgili kardeşlerim, yaptığımız her türlü hareketlerimizin legal olması için dernekler kurduk. Bu derneklerimiz beş ilde organize olmuştur. Allah'ın izniyle -yavaş yavaş da olsa- tek vücut olma yolunda cesaret ve güven sağlıyoruz.

Saygıdeğer Dulkadirli kardeşlerimize hep diyoruz: **Dulkadiroğlu**, sıradan bir isim değildir. Bu ismi layık olduğu yere taşımak hepimizin asli görevidir.

Bu düşüncelerle çıktığımız bu yolda; Allah'ın bizleri utandırmamasını, birlik ve beraberliğimizi sağlamakta bizlere yardımcı olmasını niyaz ediyorum. Birgün bu dünyadan herkesin olduğu gibi bizlerin de göç etmesi ile yerimizi dolduracak olan -arkadan gelen- boydaşlarımıza bir yolbaşçı olabilmek ümidini taşıyoruz. Takdir yüceler yücesi Allah'ındır... □

Ümit Topal

Dulkadiroğulları Dernekleri Federasyonu Genel Başkanı

Ferdi Kılınç (*)

ÇEPNİ BOYU OCAĞI KÖSE SÜLEYMAN OCAĞI

Köse Süleyman; Çepni boyunun boy beyi, Dânişmend Gazi'nin torunu, Yunus Mükri'nin büyük oğludur. 1243 yılında Anadolu Selçuklu Devleti ile Moğollar arasında yapılan Köse-dağ Savaşı'nda şehit olmuş, bu dağın zirvesine defnedilmiş, türbesi de burada bulunmaktadır. Çepni boyunun pîr, mürşit ocağıdır. Batı Anadolu'da yaşayan aile mensupları, atalarının ocağına hizmet etmeye devam etmektedir.

DANIŞMEND GAZİ DÖNEMİ

Ali Bin Mizrap bin Dânişmend Taylu, Semarkand'ın Nurabat bölgesinden boyu ile birlikte Selçuklu beyleri ile yola çıkmış, Horasan Nişabur'da Büyük Selçuklu Devleti'nin kurucuları arasında olmuş, 1055 yılında ise Selçuklu Devleti'nin yeni başkenti İsfahan'da vefat etmiştir.

Oğlu **Muhammet Dânişmend Gazi**, **İmam Rıza**'nın torunu olduğu söylenen **Aslan Baba**'nın yanında Otrar'da aldığı uzun eğitimden sonra yakın akrabaları olan Selçuklu ailesine katılmış hem ailenin eğitimine hem de gaza faaliyetlerine devam etmiştir.

1075 yılında Niksar'da Dânişmend Beyliği'ni kuran **Dânişmend Gazi**, fetih ve irşat faaliyetlerine ölünceye kadar devam etmiş, 1085'te daha sonra yerine geçen oğlu **Melik Gazi**, Bizans ve özellikle Haçlılar ile yapılan savaşlarda Türkiye Selçuklu Sultanı **I. Kılıçarslan**'ın müttefiki olarak önemli bir rol oynamıştır. Her iki hükümdar diğer Türk beyleri ile beraber, 1101 yılında Anadolu'ya giren Haçlı ordularına karşı başarı ile savaşmışlardır. Bu olaylardan bir yıl sonra **Emir Gazi** Malatya'yı fetheder (18 Eylül 1102/3 Zilhicce 495). Bir süre sonra (1104) **Emir Gazi**'nin Sivas'ta ölümü ile Dânişmendliler büyük bir sarsıntı geçirir ve çocukları arasında taht kavgaları yaşanır. Bu arada da **I. Kılıçarslan** Malatya'yı Dânişmendlilerin elinden alır (2 Eylül 1105 veya 1106). Dânişmendlilerin başına ise, Urfalı Mateos'un kaydına göre, bütün kardeşlerini öldürten **Emir Gazi** (1105-1134) geçer.

Fakat **I. Kılıç Arslan**'ın ölümü ile Anadolu'daki güç dengesi yeniden bozulur. **Emir Gazi** başlangıçta hâkimiyet sahasını genişletmeye ve Dânişmendlileri eski gücüne kavuşturmaya çalışır. **I. Kılıçarslan**'ın oğulları arasındaki taht mücadelesinde **Emir Gazi** -kendi damadı da olan- **Mesud**'u destekler. Nitekim **Mesud**, onun sayesinde Türkiye Selçuklu tahtına çıkar. Böylece Dânişmendliler, Anadolu'da çok önemli bir güç hâline gelirler.

SELÇUKLU SULTANI MESUD- DÂNIŞMENDLİ BEYİ EMİR GAZİ İTTİFAKI

Sultan I. Kılıçarslan'ın ölümünden sonra karısı **Ayşe Hâtun**, Elazığ Hâkimi ve Mengücek Beyi **Belek Gazi** ile evlendi ve Malatya'ya hâkim oldu. **Belek Gazi**, Haçlılar ile yaptığı savaşta (6 Mayıs 1124/19 Rebiülevvel 518) şehit edilince onun hâkimiyeti altındaki yerler bazı emirler tarafından paylaşıldı. Bunlardan **Artuklu Hüsameddin Timurtaş Haleb**'i, onun kardeşi **Süleyman Hısn-ı Ziyad**'ı (Harput), Malatya Sultanı **Tuğrul Arslan** Masara (Minşar) ve Gerger'i (Gargar) aldı. **Tuğrul Arslan**'ın bu yerleri alması üzerine Hısn-ı Ziyad ve Malatya emirleri arasında bir mücadele oldu. Dânişmendli **Emir Gazi** de bu mücadeleden istifade ile Malatya'yı zapt etti. Ancak Malatya'nın zaptı o kadar da kolay olmamıştır.

Belek Gazi'nin ölümü ile beklediği fırsatı yakalayan **Emir Gazi**, damadı Türkiye Selçuklu Sultanı **I. Mesud** ile bir ittifak yaptı. Malatya ve Hısn-ı Ziyad emirleri arasında süren mücadelelerden de faydalanarak büyük bir ordu ile 13 Haziran 1124 (27 Rebiulahir 518) Cuma günü Malatya üzerine hücum etti. Malatya civarını yağmalayıp buraya bağlı yerleri zaptettikten sonra şehri bir ay süreyle kuşattı. Sonunda tüm ümitlerini kaybeden **Ayşe Hâtun** ile oğlu **Tuğrul Arslan** 10 Aralık 1124 (1 Zilka'de 518) Çarşamba günü sabahı şehirden çıkarak Malatya'yı Dânişmendlilere teslim ettiler ve civarda bulunan Minşar kalesine çekildiler. Böylece altı aylık bir muhasaradan sonra şehre giren **Emir Gazi**, bitkin bir vaziyette bulunan halka moral verdi.

Sultan Mesud, kayınpederi **Emir Gazi**'nin yardımıyla elde ettiği tahtını yine onun yardımıyla koruyabilmişti. **I. Kılıçarslan**'ın ölümünden sonra Anadolu'daki Selçuklu topraklarını bir bir kendi sınırları içine alan **Emir Gazi**, artık Anadolu'da en önemli güç haline geldi. Damadı **Sultan Mesud**'a bıraktığı Konya ve çevresi hariç Malatya'dan Sakarya'ya kadar uzanan topraklar üzerinde hâkimiyet sağladı. 1129 yılında Ankara, Çankırı, Kastamonu ve Karadeniz sahillerini kontrol altına aldı.

Karadeniz sahillerine akınlarda bulunan **Emir Gazi, Kasianus** (Casianus) adlı Bizanslı bir vali idaresinde bulunan yerleri ele geçirdi. **Emir Gazi** Malatya'ya dönünce, **Sultan Mesud** ile Trabzon'da bulunan **Isaakios** da oraya gelip kışı beraber Malatya'da geçirdiler. Sonra **Emir Gazi** 1132'de Kastamonu'yu Bizanslılardan geri aldı. **Emir Gazi**'nin elde ettiği bu başarılarından sonra Abbasi Halifesi **Müsterşid** (1118-1135) ile Büyük Selçuklu Sultanı **Sencer** (1118-1157) ona "Melik" unvanının tevcih edildiğini gösteren bir menşürla birlikte davullar, bir altın gerdanlık, bir altın asa ve dört siyah sancak göndererek bölgedeki hâkimiyetini tasdik ettiler. Ancak elçilik heyeti geldiğinde **Emir Gazi** ölüm döşeginde idi ve birkaç gün sonra 1134 (528) tarihinde öldü.

SULTAN MESUD İLE DÂNİŞMENDLİ BEYİ MELİK MUHAMMED DÖNEMİ

Emir Gazi'nin Muhammed, Yağıbasan, Yağan ve Aynüdevle isimlerinde dört oğlu vardı. O ölünce yerine Muhammed geçti. Ancak kardeşlerinden Aynüdevle ile Yağan buna karşı isyan ettiler. **Melik Muhammed, Yağan**'ı 1135'te öldürttü. Fakat diğer kardeşi **Aynüdevle**, onun elinden kurtularak Malatya'ya kaçmayı başardı.

Emir Gazi'nin ölümü ve onun oğulları arasında çıkan taht mücadeleleri sonucu Dânişmendlilerin düştükleri bu zor durumdan istifade etmek isteyen Emir Gazi'nin damadı olan **Sultan Mesud** da Dânişmend'li topraklarından pay almaya çalıştı. Bu durumdan yararlanmak isteyen bir başka kişi de, Bizans İmparatoru **Ioannes** olmuştur.

Ioannes, Türkiye Selçuklu Sultanı **I. Mesud** ile bir ittifak akdetti ve ondan aldığı kuvvetlerin yardımı ile Dânişmendlilerin hâkimiyeti altındaki Çankırı'ya taarruz etti. Bu nedenle eniştesine yazdığı bir mektupta, birbirleriyle savaşmak değil ittifak yapmak gerektiğine dikkat çekiyor ve onu Bizans'ın yanından ayrılarak kendi tarafına geçmekle en doğrusunu yapacağına inandırmaya çalışıyordu. **Muhammed** için **Mesud**'u ikna etmek kolay olmadı ama yine de bunu başardı.

Bir gece **Sultan Mesud**, imparatorun yanında bulunan kuvvetlerini geri çekti ve Bizanslılar bu yüzden güç durumda kaldılar. Onlar kuşatmayı kaldırarak Rhyndakos (Kirmastı Çayı) kıyısına çekilmek zorunda kaldılar. Ancak imparatorun geri çekilmesinden sonra Türk kuvvetleri kısa sürede zapt edilen yerleri yeniden ele geçirir, **Ioannes**'in 1137 (531)'deki Kilikya Seferi sırasında **Melik Muhammed** ile **Sultan Mesud** da bu durumdan istifade ile Bizans topraklarında fetihlere devam etmişlerdir. Onlar bu arada Karadeniz sahillerine ve Sakarya boylarına kadar ilerlediler.

Sultan Mesud, muhtemelen Bizans imparatoru'nun Dânişmendlilerin eski merkezi Niksar'ı kuşattığı sırada da (1140) kayıbiraderi **Muhammed**'e yardım etmiştir. O, özellikle **Emir Gazi**'nin ölümü sırasında meydana gelen karışıklıklardan yararlanmaya çalışmış ancak **Muhammed**'in kendisini ikna etmesi ile iki devlet arasında yeniden ittifak ortamı oluşmuş, bu dönemde Ermeni ve Haçlılar ile başarılı mücadeleler yapılmış, özellikle de Bizans'a karşı birlik ve beraberliklerini koruyarak **İmparator Ioannes**'in emellerine set çekilmiştir... Onun beklediği bu fırsat ancak **Melik Muhammed**'in 6 Aralık 1142 (15 Cemaziyevvel 537) tarihinde Kayseri'de ölümüyle geldi.

Muhammed, babası **Emir Gazi** kadar olmasa bile yine de çok başarılı bir hükümdar idi. Çünkü babasının ölümü ile ortaya çıkan karışıklıklara son vermiş Bizans İmparatorluğu'nun zapt ettiği Batı Karadeniz topraklarını geri almış, imparatorun Niksar önünden eli boş olarak dönmesini sağlamış, Ermeni ve Haçlılara karşı başarılı bir şekilde mücadele etmiştir. **Melik Muhammed** öldükten sonra yerine geçenlerin mücadelesi, beyliğin eski sınırlarına hâkim olmasına yetmemiştir. Aksine Dânişmendliler bu dönemde üç kola ayrılmışlardır.

MELİK MUHAMMED DÖNEMİ

Melik Muhammed'in **Zünnûn**, Yunus ve İbrahim adlarında üç oğlu vardı. Bunlardan **Zünnûn**'u veliyet tayin etmişti. Fakat Sivas Meliki olan kardeşi **Nizameddin Yağıbasan, Muhammed**'in karısı ile evlenerek Kayseri'yi ele geçirdi. **Zünnûn** ise, Kayseri'den Zamantı'ya kaçmak zorunda kaldı. Diğer yandan **Aynüdevle**, Muhammed'in oğullarından Masara Hâkimi olan yeğeni **Yunus** ile anlaştı ve Malatya'yı ele geçirmek amacıyla, birlikte buraya hareket ettiler. Malatya'ya hücum etmek için yeterli kuvvete sahip olmayan amca ile yeğen, şehir yakınlarındaki Arka Kalesi'ne çekildiler. 17 Şubat 1143(29 Receb 537)'te meydana gelen bu olayda, şehirde bulunan Türkler kalenin kapısı önünde toplandılar ve hâtin tarafından gönderilen Sivas kuvvetlerinin üzerine yürümek için vâliden kapıların anahtarlarını istediler. Vâlinin bunu kabul etmemesi üzerine silahlı ve atlı olan bu Türkler ona isyan etmek suretiyle kale kapılarından birinin kilidini sopalarla kırdılar. Bu kilidi kıran adamın adı **Böri** (Buri) olduğu için sonradan bu kapıya Böridiye (Burdiya) adı verilmiştir. **Böri**, bu kalabalığın başına geçerek şehrin dışına doğru ilerledi. Türklerden bir kısmı da kapıları muhafaza etmek üzere orada kaldılar.

Diğer yandan **Böri** ve peşindekiler, Arka Kalesi'nde bulunan **Aynüdevle**'nin yanına giderek onunla anlaştılar ve onu Malatya'ya getirerek şehrin idaresini kendisine verdiler. Böylece Malatya'nın yeni hükümdarı **Aynüdevle** oldu. Çok geçmeden **Aynüdevle**, Sivas'a kardeşi **Yağıbasan**'ın yanına giderek onunla **Sultan Mesud**'a karşı bir ittifak yaptı. Sonra da Elbistan ve Ceyhan bölgesini hâkimiyeti altına aldı.

Bütün bu gelişmeler, Türkiye Selçuklu Sultanı **I. Mesud**'un, hâkimiyet sahasını genişletmesine yaradı. **Melik Muhammed**'in ölümü üzerine hanedan mensupları arasında başlayan taht kavgalarına müdahale eden sultan, dâmadı **Zünnûn**'u destekledi ve özellikle bu son gelişmelerden hoşnut olmayarak 1143 yılında, önce Sivas'a, Yağıbasan ve onunla evlenen hâtin üzerine yürüdü. **Yağıbasan, Mesud**'dan korkarak dağlara çekildi. Sultan, Sivas'ı zapt ve tahrip ettikten sonra hemen Malatya üzerine yürüdü. **Mesud**, oğlu **Şahinşah**'ı Ankara, Çankırı ve Kastamonu valiliğine tayin etti. Zamantı'ya kaçmış olan **Zünnûn**, kayınpederi ve hamisi Türkiye Selçuklu Sultanı **Mesud**'un desteğiyle Kayseri'ye gelerek buraya yeniden hâkim oldu.

Bu gelişmeler birbirine rakip olan iki kardeşi, yani **Aynüdevle** ile **Yağıbasan**'ı ittifak yapmaya mecbur etti. Ancak **Yağıbasan**'ın Sivas'ta, **Aynüdevle**'nin Malatya'da ve **Zünnûn**'un da Kayseri'de hüküm sürmesiyle artık Dânişmendliler fiilen üç kola ayrılmış oldular. Sultan **Mesud**, dâmadı **Zünnûn** dışındakilerle mücadelesini, onları itaat altına almaya kadar sürdürdü.

SULTAN MESUD'UN MALATYA KUŞATMALARI

Birinci Malatya Kuşatması (1143)

Sultan Mesud, Yağbasan üzerine yürüyüp hâkimiyeti altındaki Sivas'ı tahrip edip geri döndükten sonra **Aynüddeve**'yi, iktamı arttıracığı vaadiyle itaate davet etti. **Aynüddeve** ise aynı zamanda **Mesud**'un yeğeni olan karısını sultanın huzuruna göndererek onu bu düşüncesinden vazgeçirmeye çalıştı. Ancak bunu kabul etmeyen **Sultan Mesud**, Malatya'yı 17 Haziran 1143 (1 Zilhicce 537) günü kuşattı. Fakat üç ay süren muhasara sırasında ciddi bir hücum yapmadı.

İkinci Malatya Kuşatması (1144)

Sultanoğlu **Kılıçarslan**'ı, Elbistan'a 1144'te melik tayin ettikten sonra aynı yıl ordusuyla Malatya üzerine yürüdü ve burayı ikinci kez kuşattı. Sultanın üç ay süren bu kuşatması sırasında da herhangi bir savaş yapılmadı. Malatya'yı ele geçirmeye muvafak olamayan sultan, askerlerine işe yarayan her şeyi almalarını emretti. Bunun üzerine askerler Malatya civarındaki halkı esir alıp beraberlerinde getirdiler. Sultan 15 Ağustos 1144 (13 Safer 539)'de muhasaraya son verip geri döndü. Çünkü Bizans İmparatoru **Manuel Komnenos**'un büyük bir ordu ile Selçuklu topraklarına doğru harekete geçtiğini haber almıştı.

Üçüncü Malatya Kuşatması (1152)

Malatya Dânişmendli Meliki **Aynüddeve**, 12 Haziran 1152 (7 Rebi'ulevvel 547)'de ölünce yerine oğlu **Zülkarneyn** geçti. Bu ölüm olayı ile şehrin gücünün zayıfladığını gören Malatya halkı yeniden korkmaya başladı. Ölen Melik **Aynüddeve**'nin kardeşi **Yağbasan**, yeni Malatya Hâkimi olan yeğeni **Zülkarneyn**'e ve onun annesine baş sağlığı diledikten ve matem işleri bittikten sonra, onlara şehri ellerinde tutup **Sultan Mesud**'a tabi olmamalarını tavsiye etti.

Bu tavsiyeye uyan anne ile oğul, Malatya'da bulunan sürülerini emniyet içinde tutmak üzere **Yağbasan**'ın hâkim olduğu Sivas'a gönderdiler. Sultan, **Yağbasan**'a gözdağı verip itaatini sağladıktan sonra yalnız kalan Malatya Meliki **Zülkarneyn** ile kardeşinin kızı ve **Zülkarneyn**'in annesi olan hanımın üzerine yani Malatya şehrine doğru hareket etti (24 Temmuz 1152/19 Rebi'ulahır 547) ve şehri muhasara altına aldı. Bu arada Selçuklu ordusu şehrin çevresini yağmalamakta idi.

Muhasara altındaki şehir halkı çok sıkıntılı anlar yaşadı. Çünkü idareci ve askerler para toplamak için devamlı surette halkı sıkıştırıyorlardı. Muhasara devam edip sürerken **Zülkarneyn**'in annesi ve aynı zamanda da **Sultan Mesud**'un yeğeni olan hâtin, amcasının huzuruna gelerek onun ayaklarına kapanmak suretiyle af diledi. Sultan biraz yumuşamakla beraber **Zülkarneyn**'in kendisini selamlamaya gelip, hâkimiyeti altına girmesi hâlinde muhasarayı kaldıracağını ve onu şehirde bırakacağını söyledi. Bunun üzerine genç melik, yanına bir kılıç ve bir kefen alarak sultanın huzuruna çıktı ve ona itaatini bizzat arz etti. Sultan da ona hüsnü kabul gösterdi ve sözünde durarak Malatya hâkimiyetini tekrar ona verdi. Her iki taraf arasındaki bu uzlaşma 15 Ağustos 1152 tarihinde gerçekleşti.

Böylece uzun bir uğraştan sonra Malatya, **Sultan Mesud**'un tabiyeti altına girmiş oldu. Sultan bu son kuşatmadan önce Sivas Dânişmendli Meliki **Yağbasan**'ı itaat altına almıştı, diğer Dâ-

nişmendli Meliki damadı **Zünnûn** zaten daha baştan beri Türkiye Selçuklularına tabi olmuştu. Çünkü **Mesud, Melik Muhammed**'in ölümünden sonra Dânişmendli tahtına onun geçmesini istemiş ve **Zünnûn**'a taht mücadeleleri sırasında yardım etmişti. **Sultan Mesud**, Dânişmendli melikleri içinde kendisine en fazla karşı çıkan ve mücadele eden Sivas Meliki **Yağbasan** ile bundan sonra iyi ilişkiler içerisine girmiş, onu kızı ile evlendirmek suretiyle kendine damat edinmiştir. Aksaray'ı "Dânişmendoğlu **Yağbasan** ile **Mesud** dostluk dairesinde geçinmeye başladı." diyerek **Sultan Mesud**'un son yıllarında **Yağbasan** ile iyi ilişkiler içerisine olduğunu belirtmektedir.

YAĞBASAN İLE

II. KILIÇARSLAN ARASINDAKİ İLİŞKİLER (1155-1164)

Sultan Mesud'un 1155 yılında ölümü üzerine yerine veliahtı olan oğlu **II. Kılıçarslan** hükümdar oldu. **II. Kılıçarslan**'ın saltanatı sırasında babası zamanında düzelmiş olan Dânişmendliler ile olan ilişkiler yeniden bozuldu. Sivas Meliki **Yağbasan**, hiç vakit kaybetmeyerek Sultan **II. Kılıçarslan**'ın kardeşi **Şahinşah**'ı, yeğenleri **Zünnûn** ve **İbrahim** ile Malatya Emîri **Zülkarneyn**'in de desteğini sağlayarak büyük bir kuvvetle Kayseri üzerine yürüdü ve burayı ele geçirdi. Sultan **II. Kılıçarslan, Yağbasan**'ı durdurmak için derhal harekete geçtiyse de, din âlimlerinin araya girerek her iki hükümdarı da savaş yapma fikrinden vazgeçirmeleri sonucu Türk kanı akıtılması engellenmiş oldu.

Ancak iki taraf arasında yapılan ateşkese rağmen Dânişmendli **Yağbasan**, Zengilerden **Nureddin Mahmud**'un teşviikiyle yeniden Selçuklu topraklarına saldırmak suretiyle iki Türk devleti arasındaki ateşi körükler. **II. Kılıçarslan** Kayseri'ye gelir. Onun sert tabiatından korkan halk derhal yanına gelerek itaat arz ederler. Sultan da, yanına gelmiş olanlara dokunulmayacağına dair yeminli teminat verir. **Yağbasan**, Kayseri'de kendisine bağlı Müslüman ve Hristiyan ahaliyi emniyet içerisinde Sivas'a yerleştirdikten sonra Sultan **II. Kılıçarslan**'ın karşısına karargâhını kurar. Bu olaydan sonra, din adamları bir araya girip her iki tarafı savaştan ve kardeş kanı akıtmaktan men etmeye çalışırlar. Ancak onların çabaları bu defa sonuçsuz kalır.

Yağbasan ile **II. Kılıçarslan**'ın kuvvetleri Şaban 550 (Ekim 1155) tarihinde Aksaray'da karşı karşıya gelir. Savaşı kaybeden **Yağbasan**, Sultan **II. Kılıçarslan**'a barış teklif etmek zorunda kalır. Din âlimlerinin, sultanın ayaklarına kapanarak Müslüman kanı dökmemesi yönündeki yalvarışları sonrasında barışa razı olur. Ancak yapılan anlaşmanın maddelerini bir bir dikte ettirmeyi de ihmal etmez.

Bizans İmparatoru **Manuel**, bu olaylardan yararlanmak için bir ittifak kurar. 1157'de Bafra ve Ünye'yi topraklarına katmış olan **Yağbasan**, bu yerleri Bizans'a iade edip ittifaka dahil olur. Sultan **II. Kılıçarslan**'ın eniştesi **Zünnûn** ve Dânişmendlilerin Malatya Hâkimi **Zülkarneyn**'in de yer aldığı bu ittifaka karşı, Bitinya Emîri **Süleyman**'ı imparatora göndererek antlaşma teklifinde bulunur. Papaz **Grigor**'un kaydına göre, 1160 yılında Türkiye Selçuklu Sultanı **II. Kılıçarslan**, Elbistan ve buraya bağlı yerleri **Yağbasan**'a terk etmiş, buna karşılık aralarında bir barış imzalamışlardır.

Malatya Meliki **Zülkarneyn** 555 (1160) yılında ölünce yerine oğlu **Muhammed** geçti ve **II. Kılıçarslan**'a tâbi olarak Malatya'yı idare etti.

Sultan **II. Kılıçarslan**, Erzurum Saltuklu Hükümdarı **İzzeddin Saltuk**'un kızı ile nikahlandı. Sultanın eşi, kayınpederi **İzzeddin Saltuk** tarafından zengin çeyizlerle Erzurum'dan Konya'ya gönderilmişti. Bunu haber almakta gecikmeyen **Yağıbasan**, **II. Kılıçarslan**'a olan düşmanlığı sebebiyle gelin alayının yolu üzerinde pusu kurar.

Kafile pusu kurulan yere geldiğinde saldırıya geçerek gelini ve onun çeyizi olan malları ele geçirir. Sonra **II. Kılıçarslan**'ın hanımı olan bu gelini yeğeni Kayseri Meliki **Zünnûn** ile evlendirmek ister. Ancak gelinin **II. Kılıçarslan**'a nikâhlı olması ve İslam dinine göre başka biri ile evlenmesi caiz olamadığından din adamlarından buna bir çözüm yolu bulunmasını ister. Din adamları da, gelinin dininden dönmesi hâlinde nikâhının düşeceğini söylerler. Bunun üzerine gelin hanım, zorla dininden çıkarılır sonra da yeniden İslâmiyet'e döndürülür. İşte bu hile-i şer'iyeye sonucunda **Zünnûn** ile evlendirilir.

Yağıbasan'ın yaptıkları Sultan **II. Kılıçarslan**'ı çok kızdırır. Derhâl ordusuyla **Yağıbasan**'ın üzerine yürür. Her iki ordu arasında uzun süren çatışmalar sonunda Sultan **II. Kılıçarslan**, Bizans ordusu tarafından desteklenen Dânişmendli kuvvetleri karşısında mağlup olur (1162).

Yağıbasan, sultanın karargâhını ele geçirip altın tahtlarını ve diğer kıymetli eşyasını alır. Bizans İmparatoru **Manuel**'in amacı şüphesiz birbirleri ile savaşa tutuşmuş olan Dânişmendlilerden ve Selçuklulardan tamamen kurtulabilmektir. Ancak o, **II. Kılıçarslan**'ı kendisi için daha tehlikeli bulduğundan **Yağıbasan**'a para ve silah yardımında bulunmaktaydı. **II. Kılıçarslan**, **Yağıbasan** karşısında mağlup olunca, onunla bir mütareke imzalar, sonra Bizans'tan yardım istemek için İstanbul'a gider. Burada Bizans İmparatoru **Manuel** tarafından son derece iyi karşılanan **II. Kılıçarslan**, İstanbul'da seksen gün gibi uzun bir süre kalır.

İstanbul'da umduğundan fazlasını bulan ve istediği yardımı da alan Sultan **II. Kılıçarslan**, Konya'ya dönerek vakit geçirmeden **Yağıbasan**'dan intikam almak ve nikâhlı karısını elinden aldığından dolayı onu ve yeğeni **Zünnûn**'u cezalandırmak için harekete geçer.

Hısn-ı Keyfâ Artuklu Hükümdarı **Kara Arslan**, Mardin Artuklu Hükümdarı **Necmeddin Alp**, Erzen ve Bitlis Emiri **Fahreddin Devletşah** da onunla birlikte **Yağıbasan**'a karşı Sivas üzerine yürüdüler. Niketas'ın kaydından, Sultan'ın ordusunun **Yağıbasan**'ın kuvvetlerine göre çok daha kalabalık olduğu anlaşılıyor.

Bu nedenle **Yağıbasan**, Sivas'tan kaçarak yardım sağlamak amacıyla damadı Çankırı Selçuklu Meliki **Şahinşah**'ın yanına gider. Bu arada **II. Kılıçarslan** da **Yağıbasan**'ın merkezi Sivas'ı işgal etmişti. Ancak o, **Yağıbasan** ile savaşıma imkânını bulamadı. Çünkü yardım almak amacıyla **Şahinşah**'ın yanına gitmiş olan **Yağıbasan** 4 Ağustos 1164 tarihinde orada öldü.

Yağıbasan Dânişmendlilerin nüfuzlu hükümdarlarından biri idi. Cesur ve ileri görüşlü, hayırsever ve azimli bir insandı. Niksar'da yaptırdığı medresenin hazîresinde medfundur.

1142 yılında **Muhammed**'in ölümü ile Dânişmendli tahtında çıkan mücadelelere katılan **Yağıbasan**, iktidarı ele geçirerek Dânişmendli Beyliği'ni eski gücüne ulaştırarak yeniden Anadolu'ya hâkim bir güç hâline getirmeyi amaçlamış, bu uğurda her türlü yola başvurmuştur. Onu Dânişmendli Beyliği'nin son güçlü hükümdarı olarak kabul etmek herhâlde yanlış olmaz.

DÂNIŞMENDLİLERİN YIKILIŞI

Yağıbasan'ın ölümü ile hanedan mensupları arasında mücadele başladı. **II. Kılıçarslan** bu fırsattan istifade ederek Dânişmendli topraklarına saldırdı. Sultan ilk olarak Elbistan, Tohma vadisi, Dârende ve Gedük yöresini ilhak etti. 1168'de **Zünnûn**'un üzerine yürüdü. Kayseri ve Zamantı'da Dânişmendli hâkimiyetini sona erdirdi. Bu gelişmeler karşısında Kayseri Meliki **Zünnûn**, Sultanın kardeşi **Şahinşah** ve Dânişmendlilerin Malatya Meliki **Efridun** (Feridun), **Atabeg Nureddin Mahmud b. Zengî**'ye sığındılar. **Kılıçarslan**'ın giderek güçlenmesinden rahatsızlık duyan **Nureddin Mahmud**, **II. Kılıçarslan**'a haber göndererek **Zünnûn**'a ülkesini iade etmesini istedi. Sultan **II. Kılıçarslan** bu teklifi reddedince **Nureddin Mahmud** derhâl harekete geçti ve Maraş, Göksun, Besni gibi şehir ve kalelere sahip oldu ve Sivas'a yöneldi (1172). Bu sırada Sivas'ta şiddetli bir kış sonucu büyük bir kıtlık oluşmuştu. Bunun neticesin de şehirde isyanlar çıkmış halk ayaklanmış, Sivas Dânişmendli Meliki **İsmâil** ve karısını öldürmüşler sonra da ambarları yağma etmişlerdir. İsyanlılar daha sonra da **Zünnûn**'u şehre davet eder. **Zünnûn**, **Nureddin**'in yardımıyla Sivas'a ulaşıp Dânişmendli tahtına çıkar. (567/1172).

Fakat kısa bir süre sonra Sultan **II. Kılıçarslan**, onun üzerine yürüyünce Niksar'a kaçır ve tekrar **Nureddin Mahmud**'dan yardım istemek zorunda kalır. Sultan **II. Kılıçarslan**, **Nureddin**'den çekiniyordu. Bu nedenle onunla bir antlaşma yaparak **Nureddin** tarafından işgal edilen Selçuklu topraklarını geri almak karşılığında **Zünnûn**'un Sivas'ta kalmasına razı oldu, Sultan **II. Kılıçarslan** antlaşma şartlarını bozarak Sivas, Niksar, Komana, Tokat ve diğer Dânişmendli topraklarını 1175 yazında ele geçirdi. **Zünnûn** ise Bizans'a sığındı. Böylece Dânişmendlilerin Sivas kolu sona ermiş oldu.

Dânişmendlilerin Malatya koluna gelince: Sultan **Kılıçarslan** bu şehri 1171'de kuşatmış ancak ele geçirememişti. Buna rağmen civardaki halkı esir alıp Kayseri'ye götürmüştü. Bu olay üzerine **Atabeg Nureddin Zengî**, Mardin ve Harput Artuklu beyleri, Ermeniler ve Dânişmendlilerin Sivas Meliki, Sultan **II. Kılıçarslan**'a karşı bir ittifak oluşturdular. **II. Kılıçarslan** esir aldığı Malatya halkını iade edeceğini söyleyince antlaşma sağlanmış oldu. **Nureddin Mahmud**'un ölümünden sonra Dânişmendli topraklarını bir bir ele geçiren Sultan **II. Kılıçarslan**, Malatya'yı da 25 Ekim 1178'de teslim alarak Dânişmendlilerin bu şubesine de son verdi. Bu son olay ile Dânişmendiler Beyliği tamamen ortadan kalkmış oldu. Dânişmendlilerin yıkılışından sonra bu hanedana bağlı çeşitli boylar Anadolu'ya dağılmışlar, bazıları da Rumeli'ye yerleşmişlerdir.

Malatya'dan sonra Dânişmendliler Malatya-Baskil, Muşar kalesini fetetmişti. Bu stratejik kale, Ortaçağ'dan beri Fırat Nehri'nin geçiş noktası idi. (Bu kale fethedildikten sonra Batı Anadolu'ya geçen Türkmenler burada eğitildi ve yönlendirildi.)

Dânişmendli Beyi **Yunus Mükrem**'in 1140 yıllarında fethettiği ve 50 yıla yakın komutanlık yaptığı bu kale, **Aladdin Keykubat**'ın da Sultan olmadan önce yedi yıl hapis yattığı kaledir. **Aladdin Keykubat**, Konya'ya Anadolu Selçuklu Sultanı olduktan sonra **Yunus Mükri** de Kapadokya'da-Sulucakarahöyük'te kurulu Selçuklu At Harası'nın başına geçmiştir. (Yunt-Bendelik) Yani Anadolu Selçuklu Devletinin Süvari Birliği Ko-

mutanı olmuştur. Tarihî eser olarak, Muşar (Kilise-Mukaddes Dağı-Eşraf Briha Dağı) Dağı'nda, günümüze kadar özelliklerini koruyan bir manastır (Mar Ahron Manastırı) mevcuttur. Manastırın etrafında birçok mezar bulunmaktadır. Muşar (Kale) Mezarısı Mar Ahron Manastırı çok sarp ve kayalık bir dağın zirvesindeki balıksırtını andıran bir taşın üzerine inşa edilen manastır; hem mabet hem de gözetleme görevi yapmıştır. Urartuların Muşar'da bir kale yaptırdıkları bilinir. Zaten aşağıdaki köyün adı da Kaleköy'dür. Kaleköyü şimdi Suyatağı köyünün bir mezarısı konumundadır.

Binanın içyapısı, klasik bir manastır mimarisidir. Kilise bu gün için hiçbir koruma önlemi alınmadığından, doğanın ve define avcılarının açık tahribatına terk edilmiş bir vaziyette beklemektedir. Kale mezarısı sınırları içerisinde yer alan Kale adlı merkeze, Selçuklu Sultanlarından **İzzeddin Keykavus**, kardeşi **Alaeddin Keykubat**'ı Ankara Kalesi'nde yakalayarak Malatya'nın doğusundaki Muşar Kalesi'ne gönderir. Muşar Dağı'ndaki Mar Ahron manastırının altındaki Masara (Muşar) Kalesi'ne mahpus edilmiştir. Mamıraş mezarısı sınırlarında yer alan Haraba'da, Arapuşağı mezarısı sınırlarında yer alan Koson'da eski yerleşme kalıntıları bulunmaktadır. Kale mezarısı sınırları içerisinde ise **Abdülvahap Gazi** ziyaretgâhi bulunmaktadır. Türbe genel olarak ilkbahar ve yaz mevsimlerinde ziyaret edilmektedir. Bu türbenin halk arasında sözlü olarak anlatılan fensaneleri vardır.

İZZETTİN MESUD DÖNEMİ

Melik Gazi'nin damadı Selçuklu Sultanı **Mesud**, kızını Dânişmendli Meliki **Yağıbasan** ile evlendirir, Bizanslılara karşı birlikte mücadele ederler. Sultan **Mesud**, kendi yerini oğlu **Kılıçarslan**'a, diğer oğlu ve damatlarını **Kılıçarslan**'a bağlı kalmak kaydıyla; damadı **Zünnûn**'a Kayseri'yi, diğer damadı **Yağıbasan**'a Sivas ve Amasya'yı, **Ebul Fi'da**'ya göre Malatya'yı Melik Muhammed'in oğlu **İbrahim**'e vermiştir,

Masara Kalesi ve bölgesi komutanı ise **Yunus**, söylencelerdeki **Yunus Mükri**, idi. (Dayızadesi **Alaeddin Keykubat** 1210 yıllarında Minşar Kalesi'nde hapis kalmıştır.) Selçuklu Sultanı **Mesud** 1155'de ölünce yerine oğlu **II. Kılıçarslan** tahta geçmiştir. **II. Kılıçarslan**, Bizanslıların yardımıyla Melik **Yağıbasan**'ı yenmiştir ve **Yağıbasan** damadı Çankırı Selçuklu Meliki **Şehinşah**'ın yanına kaçmıştır. Birçok imar faaliyetlerinde bulunmuştur. **Yağıbasan** 1164 yılında Çankırı'da ölür. Sivas'ın hâkimi Yağıbasan'dan sonra Melik Muhammed'in oğlu **İbrahim** olmuştur.

MELİK MUHAMMED OĞLU YUNUS MUKERREM DÖNEMİ

Dânişmendliler 1178 yılında yıkılmıştır.

II. Gıyasettin Keyhüsrev dönemi (1205-1211), Selçuklu Emîri **Mübarizüddin Ertokuş Bey** ile Dânişmendli Yağıbasan'ın oğulları **Muzaffereddin Mahmud**, **Zahuriddin** ve **Bedreddin Yusuf**'un üstün gayretleriyle, 1205'te Konya'da ikinci defa sultan ilan edildi.

1211 yılında Bizans ordusu ile savaşta Denizli, Ladik arasında şehit oldu. Oğulları arasından en büyük oğlu **II. Gıyaseddin Keyhüsrev** sultan oldu (1211-1220). **Gıyaseddin Keyhüs-**

rev Mısır Seferi esnasında hastalanarak öldü. **Alaeddin Keykubat** sultan oldu (1220-1237). Eyyübî Meliki **Âdil**'in kızı **Gaziye Hatun** ile evlendi. Eyyübîlerin desteği ile Moğolların korkulu rüyası Harezmîlerin son hükümdarı **Celaeddin Harzemşah**'ı yendi, Harzemşah ordu komutanlarından, **Kayır Han**'ı Amasya valiliğine atadı, **Bereket Han** Erzincan'da, **Saru Han** Sivas'ta, **Küçlü Han** Laren'de, **Arslan Toğu** Niğde'de, yerli beylerle mücadeleye girdi ve bazıları cezalandırdı, bazıları idam ettirdi. Harezmî komutanların yönetici yapılması yerli beylerin kendisine suikast yapmasına sebep oldu.

Orta Asya'yı yakıp yıkan Moğol istilası Selçuklu sınırına dayanmıştı. Bu durum büyük bir nüfus göçünün yanı sıra büyük bir beyin göçüne de neden oldu. Türkistan ve İran'dan gelen bilim adamları, şair, edip ve sanatkarları Anadolu'ya yerleştirip himayesine alması nedeniyle Türk kültürünün kökleşmesini ve gelişmesini sağlamıştır. 1225 yılında Ermeni Kilikya Krallığı'ndan fethettiği Ermenek bölgesine, Karamanoğulları oymağı ile Salur Türkmenlerini yerleştirmiştir.

Alaeddin Keykubat Dönemi'nde Selçuklu Türk ordusu, her şehirden bir subaşı seçilerek ve onların emrindeki araziye dağıtılmış olan sipahilerden oluşturulurdu. Sayıları on bini bulan muhafız alayının eğitimi iki safhalıdır: Önce köle mekteplerinde alıştırmaya eğitimi yapılır sonra her on asker bir 'baba'nın eğitimine verilir. Babaların eğitimi yeniden biçimlendirme, inandırma, inançlandırma, şartlandırma üzerine idi.

Babaların eğitimi ve yönetimi, **Ahi Evran**'ın, **Hacı Bektaş**'ın ve ardılları tarafından yapılırdı. Eğitimdeki inanç ve teşkilatçılık fikrinin kaynaklarını şöyle özetleyebiliriz: İhvan-ı Safa, Haşhaşiye öğretisi biçimi ve örgütlenme yapısı, Tasavvuf, Fütüvvet, Ahi Evran ve Melamet, Hz. Ali Cenknameleri, Battalname, Dânişmendname, Dede Korkut Hikâyeleri.

Ahiler, Selçuklu Anadolu beylikleri Aydın, Menteşe ve Germiyan topraklarında etkin örgütlenme yapmışlar deniz ticaretini yürütmüşlerdir. "Ahilik Tüzüğü"nü 14. yüzyılın sonlarında **Yahya İbni Halil** Milas'ta yazmıştır. Ülkesinde kurduğu Ahi Zaviyeleri yoluyla **Alaeddin Keykubat**'tan sonra Selçuklular ve Moğolların yasakladığı Ahiliğin beyliklere ve Osmanlı'ya geçişini Eratna Devleti Beyi **Alaeddin Eratna** (1237-1352) sağlamıştır, **Alaeddin Eretna**, Uygur Türküdür.

Ahiler Moğollara karşı Aksaray, Ankara, Çankırı, Denizli, Karaman uç bölgelerinde direnişleri örgütlemişlerdir. Yukarıda Minşar Kalesi'nde 1215 yıllarında hapisteyken Şehzade **Alaeddin Keykubat**, kale ve bölge beyi Yunus (**Yunus Mükri**) ile Malatya'ya defnedildiği anlaşılan Süleyman bin Numan'ın oğlu Şerefeddin (*Prof. Osman Turan Selçuklu, Zamanında Türkiye, s. 419*) ile birlikte çalışma yaptığını anlıyoruz. Şöyle ki: Hısn-ı Keyf bölgesinin, Artuklu Beyliği'nden, Sultan **Alaeddin Keykubat** tarafından 1226 yılında fethedildiği göz önünde bulundurulduğunda (*Paul Wittek, Menteşe Beyliği, s.123*) uzun yıllar Minşar-Masara Beyliği yapmış **Yunus Mükri**'nin o bölgede iken o bölgeye "mükri" lakabıyla da anılan "**Çepni Karalar**" oymağından yoğun yerleşim olduğu anlaşılmaktadır. **Yunus Mükri** ile **Süleyman b. Numan**'ın **Musa el-Kazım** bağlantısı ortaktır. İkisi de Dânişmendoğlu komutan ve şehzadesidir. (Mükri kelimesinin anlamı: Okuyan öğreten, Kur'an okuyan Kur'an öğreten, ezberleten demektir.)

Alaeddin Keykubat'ın dayızadesi Dânişmendli Beyi Melik

Muhammed'in oğlu **Yunus Mükri**, Selçuklular'ın Anadolu hâkimiyetini tamamen ele geçirdikten sonra, hem de yaşlandığı için Sulucakarahöyük'e gelir, At Harası bölgesini **Alaaddin Keykubat**'tan yurtluk alır. Zaman içinde Mınşar bölgesindeki **Çepni Karalar** oymağının büyük bölümü buraya gelmiş olmalıdır.

Yunus Mükri, hem bir Dânişmendli olarak hem de Ehl-i Beyt akrabası olarak Horasan postunu Sultan **Alaaddin Keykuabat**'ın Sulucakarahöyük'üne kurmuştur.

Yunus Mükri Hakk'a yürümüş, Kayı köyünde defnedildikten sonra, Sulucakarahöyük postuna **Yunus Mükri**'nin en büyük oğlu **Köse Süleyman** oturmuş (Köse Süleyman Ocağı, aile-ocak söylencesi), **Köse Süleyman Ocağı** hâlen, Çepni obalarının dede ocağıdır.

Köse Süleyman Ocağı'nın merkezi, Balıkesir Kavakbaşı köyü ve Bergama Pınarköy'dedir.

Köse Süleyman oğlu **İsmail Bayraktar**; 1820 yılında 1683-1691 Viyana Kuşatması-Selenkamon Savaşı sonrası Yörük ve Türkmenlerin Arap sınırına yedi bölgeye (Rakka, Rumkale, Humus vb.) sürülmesinden sonra ata topraklarına geri dönüş yolunda; 1820 yılında Aydın'da iken Sulucakarahöyük-Hacı Bektaş'a postnişin **Çelebi Feyzullah Efendi**'yi, Çepni beyleri; Ali Bey oğlu **Karlı Bölükbaşı** ve Kandemir oğlu **Halil Bey** ve Satılmış Bey oğlu **Hüseyin Bey** ve Ahmet Bey oğlu **Mustafa Bey**, Kamer oğlu ve **Halil Alemdar** ve **Süleyman Bey** ile birlikte ziyarete gitmişlerdir. Ziyaret sonrası verilen icazetnamede, Çepni oymaklarının adları yazılmıştır. Kantemürlü Mukatası, Karalar Sermayeli Mukatası, Şeyh Mimatlı Mukatası ile Ege bölgesine göçen oymakların geçmişte sırasıyla; Türgiş, Selçuklular, Dânişmendli, Karesi, Hacıemiroğlu, Tacettinoğlu, Dulkadiroğlu, Osmanlıları kuran ana Oğuz-Üçok-Çepni boyunun ardılları olduğuna inanılmaktadır. Bu boyun iki ana kolu vardır: Karalar ana kolu ve Sarılar ana kolu. 1935'te **Köse Süleyman Ocağı**'nın Balıkesir Kavakbaşı köyünden Çepni ağası "Mehmet Bey", Balıkesir Çepnilerine "bey" tayin edilmiştir, denmektedir.

Bütün Anadolu, bir yandan Moğol baskısı nedeniyle gelen kitlesel Türkmen akınıyla, Selçuklu'nun at çiftliği Sulucakarahöyük yoğun Çepni-Türkmen obaları ile dolmuştur.

Ertuğrul'un Kayı obası da o bölgede imiş. (Ertuğrul Gazi'nin dedesi Sarkuk Alp'in mezarı Sulucakarahöyükte'dir.)

Oğuz'un Kayı boyundan olan **Ertuğrul**, aşiretinin vergilerini verip sancak beyliği almak için Konya'ya Alaeddin oğlu **Gıyaseddin Keyhüsrev** sultana vardı ve sultandan sancağı aldı. Dualaması için Sulucakarahöyük'ün yolunu tuttu. Cerağ akçesini dergâha yatırdı. Büyük dedesi **Sarkuk Alp**'in buradaki mezarını ziyaret ettikten sonra **Hacı Bektaş Veli**'nin huzuruna çıktı. Hünkâr, "*Ey büyük Ertuğrul Alp'im! Selçuk boyundan saltanat tacı gideli 7 yıl oldu. Gayri saltanat tacı senin soyuna verilmiştir.*" dedi. (Alevilik, Hacı Bektaş Veli, s. 201)

Kayı boyu reisi **Sarkuk Alp**, Kırşehir Sulucakarahöyük yakınlarında öldü. Yerine **Gök Alp** geçti, sonra yerine **Gündüz Alp** geçti ve Kayıları ülkenin uç bölgelerine yerleştirdi. Yerine **Ertuğrul Gazi** boyun reisi oldu.

Söylencelerimizde; Seyit **Battal Gazi**'nin torunu **Dânişmend Gazi**'nin son Dânişmendli beyi olan **Melik Muhammed**'in dedesidir. Melik Muhammed'in oğlu Yunus Mükri'nin amcasının torunu **Hacı Bektaş Veli**'dir. Bu husus, Hacı Bektaş'ın Seyit Battal Gazi Türbesi'ni sık sık ziyaretinden anlaşılmaktadır. Şecere: Seyit Gazi, Dânişmend Gazi, Melik Gazi,

Melik Muhammed, Yunus Mükri, Köse Süleyman, İdris Hoca, Hacı Bektaş Veli ve ardılları şeklindedir.

Anadolu Selçuklu Devleti, **Alaaddin Keykubat** Dönemi'nde hem en parlak dönemini yaşamış hem çalkantılı dönemini yaşamış hem de düşmanlığın en keskin dönemine girilmiştir, keskin düşmanlıklar oluşmuştur. Moğollarla, Bizanslılarla, Eyyübi Devleti melikleri ile Harezmi ordu kalıntıları, yerli beylerle, Moğollardan kaçıp gelen Türkmen kitleleriyle mücadele, yerli beylerin kumpası ile 1237'de **Alaaddin Keykubat**'ın zehirlenerek öldürülmesine sebebiyet vermiştir. Daha sonra; çok sevdikleri Uluğ Sultan Alaaddin'in zehirlenmesi fitili ateşlenmiş; önce Harezmi askerleri o bölgede kargaşa çıkarmış, yeni fethedilen Artuklu bölgesinde yoğunlaşan Türkmen kitlelerin sıkışmışlığının ardından 1239'da isyan başlatmış, mücadeleler sürerken 1243'te Moğol istilası ve savaşı ve yenilgisinden sonra **Keyhüsrev** Dönemi başlamıştır. 1238-1245 tarihleri **Gıyaseddin Keyhüsrev**'in kargaşa dönemi olup, 1246 tarihinde Moğol kontrolündeki Sultan Alaiyye'de ölmüştür.

1245-1260 yılları **II. İzzettin Keykavus** ortak saltanat dönemidir. Keyhüsrev'in ölümünden sonra Moğol karşıtı ile Moğol taraftarı Selçuklu sultanları arasında mücadele başlamıştır. Ahi, Bektaş ve Türkmenlerin desteklediği son Moğol karşıtı Selçuklu sultanı 1245-1262 yılları arasında Moğolcu kardeşi ile ortak saltanat sürdürmek zorunda kalan **II. İzzettin Keykavus**, 1260'ta yenildikten sonra taraftarları ile Bizans-İstanbul'a sığınmasından sonra göçün hızlanması görülmüştür. Nüfusun çoğunluğunu oluşturan Türkmenler, Ege ve Marmara bölgesi yönüne, Karadeniz bölgesi yönüne, Şam bölgesi, Arap coğrafyası istikametine göç etmişlerdir. Arap, Şam bölgesine daha çok bazı Çepni oymakları ile iç içe geçmiş Ağaçeri Türkmen oymakları göç etmişlerdir. (Göç esnasında Kilikya Ermeni güçleri, Ağaçeri Türkmenlerine katliam yapmışlardır.) Göçe teşvik edilmişlerdir. Bu göçlerden sonra Selçuklu sonrası uç bölgelerde Türkmen beylikleri kurulmaya başlanmıştır.

1262'de **II. İzzettin Keykavus**'un tahttan indirilmesinden sonra, Moğollar Selçuklu başkentine ve Anadolu'ya hakim olmuşlar, merkezden kıyılarına doğru göçen Türkmenler, Moğollarla amansız mücadeleye girmişler; zaman zaman Altınorda Türk Devleti ve Memlük Türk Devletleri ile ittifaklar yaparak Moğolları yenilgiye uğratsalar bile bu çözüm getirmemişler. Ancak Moğollar, Anadolu'da giderek zayıflamış, Moğol komutanları İlhanlı Devleti'ne isyan etmeye başlamış, 1335 tarihinde İlhanlı Hükümdarı **Said Han**'ın ölümü ile İlhanlı Devleti'nin parçalanması üzerine Anadolu'da rahatlayan beylikler, bölgede bağımsızlıklarını ilan etmeye başlamışlardır.

ANADOLU SELÇUKLU DEVLETİ'NİN YIKILIŞI VE BEYLİKLER DÖNEMİ

Moğol Hükümdarı **Gazan Han** (1295-1304) "*Şu Türkmenler ve Karamanlılar olmasaydı Moğol atlıları güneşin battığı yere kadar giderlerdi.*" demiştir.

1240 Baba İlyas İsyanı, 1243 Moğollarla Köseadağ Savaşı, **II. İzzeddin Keykavus**'un Moğollara karşı en son 1257'de Kadıhan'da/Aksaray'da yenilmesinden sonra Karadeniz-Şam/Çukurova -Ege yönüne göç eden Oğuzlar-Türkmenler Beylik kurma çalışmalarını hızlandırdılar.

Melik Gazi'nin damadı Selçuklu Sultanı **Mesud**, kızını Melik **Yağbasan** ile evlendirir. Bizanslılara karşı birlikte mücadele ederler.

Sultan **Mesud** kendi yerini oğlu Kılıçaslan'a, diğer oğlu ve damatlarını **Kılıçaslan**'a bağlı kalmak kaydıyla, damadı **Zünnun**'a; Kayseri'yi, diğer damadı **Yağbasan**'a; Sivas ve Amasya'ı, (**Ebü'l-Fidâ**'ya göre) Malatya'yı, Melik Muhammed'in oğlu **İbrahim**'e (Hacı Bektaş'ın dedesi) bıraktı.

Minşar-Masara Kalesi ve bölgesi komutanı Yunus yani söylencelerdeki ismiyle **Yunus Mükri** idi. (Dayızadesi Uluğ Sultan Alaaddin Keykubat, 1210 yıllarında Minşar Kalesi'nde hapis kalmıştır.) Onu Bey olarak atamıştır.

Selçuklu Sultanı **Mesud**, 1155'de ölünce yerine oğlu **II. Kılıçaslan** tahta geçti.

II. Kılıçaslan, Bizanslıların yardımıyla Melik **Yağbasan**'ı yendi, Yağbasan, damadı Çankırı Selçuklu Meliki **Şehinşah**'ın yanına kaçtı. 1164 yılında orada öldü.

II. Kılıçaslan Dönemi'nde (1155-1192), Anadolu hâkimiyeti sağlandı, büyük fetihler yapıldı.

II. Kılıçaslan'dan sonra, **I. Gıyaseddin Keyhüsrev**'in (1192-1196) ilk saltanat dönemi esnasında, **II. Rukneddin Süleymanşah** 1196 yılında tahtı ele geçirdi fakat sefer sırasında 1204 yılında Konya Malatya yolunda hastalanarak öldü.

II. Gıyaseddin Keyhüsrev Dönemi (1205-1211); Selçuklu Emiri **Mübarizüddin Ertokuş Bey** ile Dânişmentli Yağbasan'ın oğulları **Muzaffereddin Mahmud**, **Zahuriddin** idi ve **Bedreddin Yusuf**'un üstün gayretleri ile 1205'te Konya'da ikinci defa sultan ilan edildi. **Alaaddin Keykubat**'ı Tokat'a bey tayin etti.

1211 yılında Bizans ordusu ile savaşta Denizli-Ladik arasında şehit oldu.

Geride kalan oğulları arasından en büyük oğlu, **Gıyaseddin Keyhüsrev** sultan oldu.(1211-1220) **Gıyaseddin Keyhüsrev** Mısır seferi esnasında hastalanarak öldü (1220). **Alaaddin Keykubat** sultan oldu (1220-1237). Eyyubî Meliki Âdil'in kızı **Gaziye Hatun** ile evlendi. Eyyubîlerin desteği ile Moğolların korkulu rüyası Harezmlililerin son hükümdarı **Celaeddin Harzemşah**'ı yendi. Harzemşah, ordu komutanlarından **Kayır Han**'ı Amasya valiliğine atadı. **Bereket Han** Erzincan, **Saru Han** Sivas, **Küçlü Han** Larende, **Aslan Togu** Niğde yerli beylerle mücadeleye girdi ve bazılarını cezalandırdı, bazılarını idam ettirdi.

Harezmlî komutanların yönetici yapılması yerli beylerin kendisine suikast yapılmasına sebep oldu.

Orta Asya'yı yakıp yıkan Moğol istilası Selçuklu sınırina dayanmıştı. Büyük bir nüfus göçünün yanı sıra, büyük bir beyin göçü de yaşanmıştı.

Türkistan, İran'dan gelen bilim adamları, şair, edip ve sanatkârları Anadolu'ya yerleştirip himayesine alması nedeniyle Türk kültürünün kökleşmesini ve gelişmesini sağlamıştı.

Türk ordusunu oluşturan askerlerin Türk askeri eğitim sistemi şöyledir: Her şehirden bir subaşı seçilir ve onların emrindeki araziye/vilayetlere dağıtılmış olan sipahilerden oluşturulur. Sayıları on bini bulan muhafız alayının eğitimi iki safhalıdır: Önce köle mekteplerinde alıştırma eğitimi yapılır, sonra her on kişi bir "baba"nın eğitimine verilir.

Babaların eğitimi yeniden biçimlendirme, inandırma, inançlandırma, şartlandırma üzerine idi.

Ahi Evran'ın, **Hacı Bektaş**'ın inanç ve teşkilatçılık fikrinin

kaynaklarını şöyle özetleyebiliriz:

İhvan-ı safa / Haşhaşiye öğreti biçimi ve örgütlenme yapısı / Tasavvuf-fütüvvet / Ahi Evran ve melamet.

Ahiler, Selçuklu, Anadolu Beylikleri, Aydın Menteşe ve Germiyan topraklarında etkin örgütlenme yapmışlar, deniz ticaretini yürütmüşlerdir. "Ahilik tüzüğü"nü 14. yüzyılın sonlarında **Yahya İbni Halil** Milas'ta yazmıştır.

Ülkesinde kurdurduğu Ahi zaviyeleri yoluyla **Alaaddin Keykubat**'tan sonra Selçuklu'da Moğolların yasakladığı Ahiliğin Beyliklere ve Osmanlı'ya geçişini Eratna Devleti Beyi **Alaaddin Eratna** (1237-1352) sağlamıştır. Alaaddin Eratna, Uygur Türküdür.

Ahiler, Moğollara karşı Aksaray, Akkara, Çankırı, Denizli, Karaman uç bölgelerinde direnişleri örgütlemişlerdir. Varın ordu görevli baba sayısını siz hesaplayın.

Minşar Kalesi'nde hapiste iken Şehzade **Alaaddin Keykubat** kale ve bölge beyi **Yunus Mükri**, naaşı Malatya'ya defnedildiği anlaşılan **Süleyman bin Numan**'ın oğlunun birlikte çalışma yaptığını anlıyoruz. Şöyle ki: Hısnı-ı Keyf bölgesinin Artuklu Beyliğinden sultan olan **Alaaddin Keykubat** tarafından 1226 yılında fethedildiği de göz önünde bulundurulduğunda, diğer taraftan uzun yıllar Minşar-Masara beyliği yapmış **Yunus Mükri**'nin o bölgede iken o bölgeye "mükri" lakabıyla anılan "**Çepni Karalar**" oymağından yoğun yerleşim olduğu anlaşılmaktadır. Anılan bölgeyi "Masara-Elazığ, Gerger, Kahta, Adıyaman, Hısnı Mansur, Divriği, Zara; Yunus Mükri öldükten sonra, **Alaaddin Keykubat** Dönemi'nde, 1226 yılındaki fetihden sonra olmalı, bu bölgede **Şeyh Ebu'l-Vefa**'nın 7. Halifesi **Şeyh Mezruban**'ın burada Tekkeköy isimli yerde zaviye açtığı tespit edilmiştir.

Yine **Alaaddin Keykubat** tarafından **Yunus Mükri** veya **Numan bin Gark**'ın danışmanlığında; aynı bölgede Hısnı Mansur bölgesinde Şeyh Hasanlı köyünde Ebu'l-Vefa evlatlarından **Şeyh Ahmed-i Tavil** adına zaviye yaptırıldığı ve bu zaviyelere köylerin vakfedildiği anlaşılmaktadır.

1691 tarihli belgede, Minşar'da Vefai Tekkesi'nin ve vakfiyesinin olduğu anlaşılıyor. (1226 tarihli fetihden sonra olmalı.)

Dânişmentli Beyliği Dönemi'nde yaşadığı anlaşılan ve dedelerinin akraba ve arkadaş olduğu anlaşılan **Melik Muhammed bin Yunus Mükri** ile Tokat'ta şehit olup Malatya'ya defnedilen **Süleyman bin Numan bin Dede Garkın**'ın ve ardıllarının, aynı dönemde birbirlerine yakın bölgelerde olduğu, aynı şeyhle görüştükleri anlaşılıyor.

Prof. **Ahmet Yaşar Ocak**, şu tespitte bulunmaktadır: "1107'de vefat ettiğini bildiğimiz Ebu'l-Vefa, Dede Garkın'ın doğrudan şeyhi olamaz."

O zaman ya **Şeyh Mezruban**'ın veya **Ahmed-i Tavil**'in halifesi olabilirler veya ilişki içinde olabilirler.

Sadece ilgiç olan, yaşadıkları dönem olarak aralarında 100 yıl olmasına rağmen **Şeyh Mezruban** ile **Köse Süleyman**'ın türbelerinin bitişik olmasıdır.

Ayrıca hem **Dede Gark**'ın hem de **Yunus Mükri**'nin **Musa Kazım** bağlantısı ortaktır. İkisi de Dânişmentoğlu komutan ve şehzadesidir.

Yunus Mükri, Köse Süleyman, Hacı Bektaş-ı Veli, Abdal Musa ve ardıllarının sözlü söylencelerinde Ebu'l-Vefa ismi bilinip tanınmamaktadır.

("Mükri" anlamı; okuyan öğreten, Kur'an okuyan Kur'an öğreten, ezberleten demektir.)

Sadece Hacı Bektaş'ın akrabası **Şeyh Edebalı** menkıbesinde

Ebu'l-Vefa ismine rastlanmaktadır.

Osmanlı'nın ilk kuruluş döneminde Hoy doğumlu olduğu hâlde bu bölgede bir dönem kalmış olan **Geyikli Baba** ve birkaç **Ebu'l-Vefa** eğitimi almış alperen vardır. Ama daha sonraki dönemlerde **Ahi Evran-Hacı Bektaş** ardıllarının kesin hâkimiyeti vardır. Ta ki **II. Mahmud** Dönemi'ne kadar.

Yunus Mükri, hem bir Dânişmentli olarak, hem Ehlibeyit akrabası olarak Horasan postunu Sulucakarahöyük'te kurmuştur. Daha sonra Sulucakarahöyük postuna Yunus Mükri'nin en büyük oğlu **Köse Süleyman** oturmuştur. (Köse Süleyman, 1243 yılında Köseadağ'da Moğollarla yapılan savaşta şehit olmuştur.)

KÖSE SÜLEYMAN DÖNEMİ VE EVLATLARININ FAALİYETLERİ

Bugünkü Anadolu'da yaşayan Türkmenlerin büyük bir kısmını oluşturan Çepni boyunun önderlerinden **Dânişment Gazi**'nin torunu **Yunus Mükri**'nin oğlu olan, Köseadağ'da Moğol ordusuyla yapılan savaşta Anadolu Selçuklu Devleti ordusu içerisinde savaşan Türkmen/Çepni birliklerinin başında, Horasan Erenlerinden **Köse Süleyman** bulunuyordu. Onun ocağı ve ailesi arasında, efsanevi bir şekilde, Ege Bölgesi'ne Köseadağ yöresinden, Suşehri bölgesinden geldiği söylenmektedir.

Köse Süleyman'ın (Köse Baba) menşei ile ilgili Ahmet Mahiroğulları'nın "İlk Çağlardan Günümüze Sivas İli" isimli kitabında s. 161'de ve "Dünden Bugüne Zara" kitabı s. 181'deki açıklamalarda ve verilen bilgilerde, Köse Baba'nın "Ehli-Beyit" soyundan geldiği, "Evlâd-ı Resûl" olduğu ve kendisinin Anadolu Selçuklu Sultanı Aleaddin Keykubat'ın komutanlarından olduğu ve 1243 yılında Köseadağ Savaşı'nda şehit olduğu belirtilmektedir.

Suşehri web sitesinde "Köse Süleyman Efsanesi" için aynen şöyle der: "Temmuz ayının ilk Cumartesi günü sayısı binlere varan insan kalabalığı dağın yamaçlarında görülür. Dağ 750 yıl öncesi manzarayı yeniden yaşar gibidir; silah sesleri yankılanır, köpüklü sular yine kanlı akar ama bu defa Köseadağ Savaşı'nın 3.000 şehidine adanmış koçların kanıdır akan. Dağın zirvesinde **Köse Süleyman**'ın türbesi vardır. Halk arasında, onun Selçuklu'nun korkusuz ve alperen bir komutanı olduğu, cepheyi terketmeyerek savaşarak şehit olduğu" anlatılır.

Halk, gönlünde yatan yenilmezlik duygusunu Moğollara karşı yiğitlik mücadelesi veren **Köse Süleyman**'ın şahsında ölümsüzleştirir. Onu destan kahramanı yapar. Asırlar boyu gönlünde yaşatır. Suşehri, Koyulhisar, Zara halkı dokuz yüz yıl kadar önce, Anadolu Türkmen beyliklerinin 'Uç' diye vasıflandırdıkları Marmara Bölgesi'ne gelmemizin bir nedeni de, Vilayetname den de anlaşılacağı üzere buralarda kurulan ve Osmanlı Devleti'nin Rumeli'yi fethinde büyük hizmetler gösteren Karesi Beyliği ile Çepnilerin akraba olması, **Barak Baba**'nın buraları irşatla görevlendirilmesi, yine akraba olan Akdeniz'de Haçlılarla denizde dişe diş döğüşecek **Salman Kaptan** gibi denizciler yetiştirerek Barborosların, Pirî Reislerin yetiştirilmesini sağlayan Aydınoğulları Beyliğinin kurdurulması ve bu beyliğin büyük beylerinden **Umur Bey**'in **Abdal Musa** (aynı zamanda Orhan Gazi'nin de hocasıdır.) tarafından motive edilmesini daha sonra bu bölgelerin Türkleştirilmelerini ve İslamlaştırılmalarını getirmiştir.

Osmanlıların beylik döneminde hızlı büyümelerinin en büyük sebebi, -Faruk Sümer Hoca'ya göre de-, kendilerinden önce bölgeye hâkim olan Kantemir Çepnileridir. Gazian-

tep'deki Rumkale civarından hareketle, 1600 yıllarında Araplardan gelecek saldırılara karşı büyük bir Türkmen(Bozulus) kitlesini Musul-Kerkük bölgesine yerleştirmek isteyen Osmanlı paşalarının yönlendirmelerinden kurtulan birçok boydan biri olan **Çepni** boyunun Batı Anadolu'ya dört ayrı mukata hâlinde gelen oymakları, 1691'deki iskândan sonraki yıllarda uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra Akdeniz havzasını takip ederek Ege Bölgesi civarına, önce Selendi Kazası Darıbüyükü denilen yere gelmeyi başarmalarıdır.

Göçebe felsefesi ve düzeni, konaklanarak ilerlemeyi gerektirmekte, bu nedenle boydan bir veya birkaç aile geçilen yerlerde kalabilmektedirler. Bu bağlamda yol boyunca birçok grup bir yerlerde kalarak oralarda çoğalmışlardır. Bu kalanlardan bazıları boy özelliklerini korumuşlar bazıları ise komşu boylarla karışmışlardır. Anadolu'da köylerimizin, birçoğu köylerinin isimlerini Çepni, Çetmi vb. olarak korumuşlardır.

İlerleyenler, İzmir Nif (Mustafa Kemalpaşa) civarında mecburi iskâna tabi tutulurlar. Fakat buradan kısa sürede ayrılmanın yolunu ararlarken uzunca bir zaman geçer. Önce İzmir Narlıdere bölgesine geçerler, burayı yurt edinirlerse de burada da 3-4 yıl kalırlar. **Köse Süleyman**'ın dokuz göbekten torunu olan **Bektaş Ağa** mecburi iskândan kısa bir süre sonra rahmetli olur.

Mecburi iskân, buradaki **Çepni** boyunu büyük sıkıntıya uğratmıştır. Ekonomik ve kültürel olarak zayıf düşmüşler, konargöçer düzenleri bozulduğundan, sürüleri gittikçe zayıflamış, hızla fakirleşmişler hatta moral olarak hırpalanmışlardır.

İskân mecburiyeti daha sonraki yıllarda kalksa da, büyük bir kopmayla birlikte dağılma yaşanır. Bu süre içinde halk kültür aşınması yaşar. Fakat alperen kültürü boşluk kaldırmaz. Daha sonraki yıllarda dört bir tarafa dağılmış olan **Çepni** boyu Bektaş Ağa'nın oğlu **İsmail Bayraktar** göç yollarında telef olur.

Onun oğlu genç **Nebi**, çobanlık da dâhil birçok iş yaparak Bergama'da kendisini ekonomik ve kültürel olarak güçlendirir, Alperen kültürünü tazeler, boyunun sancısız bir şekilde yöreye yerleşmesi için uğraşır, küçük olumsuzluklara ve sürtüşmelere rağmen çevrede saygınlık kazanır. Onun oğlu, Osmanlı ordusunda "Bayraktarlık" görevinde olan **İsmail Bayraktar** ve onun oğulları da aynı faaliyetleri geliştirerek sürdürür. İsmail'in **Tahir** ve **Mustafa Çelebi** adında iki oğlu olur. O bölgede Çepni boyu çok büyümüş ve kalabalıklaşmıştır. **Tahir** bu sıkışıklığı, bölgede yeni köyler kurdurarak rahatlatmıştır.

Mustafa Çelebi evlatları, Bergama ve çevresindeki **Çepni** obalarının inaç, kültür ve sosyal yapılarını koruyarak, ocağına ve boyuna hizmet etmiş, hâlâ da devam etmektedirler. Kurtuluş savaşında "Kuvayimilliyeye" katılarak faaliyetlerde bulunmuşlardır. Mustafa Çelebi'nin kardeşi, Balıkesir Bölgesine göçen **Tahir**'in dört oğlu olur ve artık Balıkesir yöresinde yaşamaya başlarlar.

Burada kazançlarını mal mülke çevirdikleri gibi buradan elde edilen gelir ve mahsullerin büyük bir bölümünü dağıtırlar. Artık büyük buğday ambarı yapılmış, başına bir sorumlu verilmiştir. O çok uzak ellerden gelenlerin dahi ihtiyacını karşılamaktadırlar. Tıpkı Yunus ve Taptuk misali. Büyük ve küçükbaş hayvan sayısı da o kadar çoğalmıştır ki, sayısı ve bakımı belli değildir. O civarın otlakları yetmediğinden yakın köylülere sütlerine karşılık bakmaları için dağıtmakta, arkaları pek arayıp sorulmaktadır. Yardım istemeye gelenlere birer ikişer dağıtmaktadır. "Koca ev" tabir edilen ev hâlâ boş olarak durmaktadır. (Müze yapmayı düşünüyoruz.) Normal büyüklüğün üzerindeki kazan-

larla (ki o kazanlar hâlâ durmaktadır.) yemek yapılmakta ve çevrede ihtiyacı olanlar buradan yeme ihtiyaçlarını karşılamaktadır.

1900'lü yıllarının başındaki -otorite boşluğunda- bölgede adaletli bir ilişki kurarlar ve çevrenin takdirini toplarlar. Aynı Sulucakarahöyük ve Oğuz Han döneminde olduğu gibi, bir ortam yaratılmıştır. **Koca Mehmet Bey** ve kardeşleri ve amca çocukları, 25 yıllık bir süre içerisinde, bölgede ekonomik potansiyel olarak ve bilgi ve kültür olarak çok güçlenmişlerdir.

Aile soy kütüğü aşağıdaki şekilde çıkartılmaktadır:

Oğuz Han (Maveraünnehir - MS 900) / Göktürk Devleti kurucusu Aşina soyundan Kutluk Kağan / Türğiş Hakanı Soulou Han / Ali bin Mızrap / Dânişment Taylu / Emir Dânişmend Gazi (1150) / Yunus Mükri (Sulucakarahöyük-1220) / Köse Süleyman (Suluca-Kösedag-1243 / Kalemşah Bey / Karesi Bey / İnebey Subaşı (1402 Ankara Savaşı) / 1404 Kösedag / 1527 Kalender Çelebi İsyanı / Ege'ye göç / 1691 Narlıdere / Bektaş Ağa (1650) / İsmail Bayraktar (İzmir-Narlıdere, Bergama-1690) / Ne- bi Dede (Bergama - 1730) / İsmail Bayraktar (Bergama-1770) / Mustafa Çelebi / Tahir (Bergama) / (Tahir'in soyu) İsmail-Koca Bey-Bektaş Ağa-Murat (Balıkesir 1860) / (Mustafa Çelebi soyu)-İzzet Ağa- Mustafa Bey- Nazım Dede (Bergama).

Ne var ki, güzel zamanlar pek çok uzun sürmez. 1917'den sonra Osmanlı'nın çöküşü hızlanmış, Devlet Cihan Savaşı'ndan yenik çıkmış, buna paralel olarak ülke düşmanlar tarafından zapt edilmiştir. Yunanlılar da bölgeyi işgal etmişlerdir.

Ülkenin düşman tarafından işgali onları çok üzmüştür. Onlar aldıkları emir gereği silahlarını bırakmazlar fakat bu silahlar zamana ve duruma göre, çok az ve eski kalmıştır.

Kuvayımillie rüzgârı hızını giderek arttırmaktadır. Başibozuk Çepniler, **Kocabey** tarafından faydalı ve derli toplu bir güç haline getirilince, bölgenin en büyük gücü hâline gelmiş ve bu gücün genel Kuvayımillie hareketine desteği gündeme gelmiş, Balıkesir Bölgesi Müdafa-i Hukuk Cemiyeti ile birlikte ve yine iyi bir süvari olan Zeybek Bey torunu **Deli Hüseyin**'in kuryeliğinde koordineli bir çalışma içine girilmiştir.

Daha sonra Ayvalık'taki 172. Alay Kumandanı **Ali Bey** (Çetinkaya) ile gizlice yapılan görüşmeler sonunda ilk silahların büyük bir bölümü gizlice bunlara dağıtılır. Amaçları da iyice anlatılır. Bu Çepniler, civarda toplanan diğer sivil millî müfrezelerle birlikte Bergama baskınına gerçekleştirerek, büyük bir Yunan kuvvetini perişan ederler. Bu hareket Ege'de fiilî olarak bağımsızlık ateşini tutuşturmuştur.

Mondros Mütarekesi'ndeki "Askerlerin dağıtılması ve silahların düşmanlara teslimi" maddesi bölge halkını da huzursuz etmiştir.

Yunan askerine karşı girişilen yıpratma hareketleri, Soma bölgesinde en büyük Çepni köyü Karaçitlenbik köyünün yakılması, burada büyük bir kaos oluşturmuştur. Bu duruma el koyan **Kocabey**, buradaki sahipsiz insanları himayesine almıştır.

Kısa zaman içerisinde çoğunluğu **Çepni** ve belli bir kısmı Yörük olan bu guruplar, İzmir-Manisa-Balıkesir ekseninde oluşturdukları küçük silahlı birliklerle ilk çete hareketini başlatmışlar ve düşmana korku salmaya başlamışlardır. Bergama dağlarında ve çevresinde, **Kocabey** (Mehmet Bey veya Mehmet Dede) ve kardeşlerinin güdümündeki bu çetelerin en büyükleri **Ala Süleyman, Cuma Efe, Gök Mustafa, Ak Kulak** vb. idi. Fakat çok organize olamayan bu birlikler, düşmana korku salmakta ancak kesin sonuç gidememektedir. Genel bir organizasyon gereklidir diye düşünülürken, bir gün köye gelen -orak zamanı- iyi giyimli iki adamın, çalışmak istedikleri iyi orak biçtikleri belirtilerek iş istedikleri öğrenilir.

Kocabey'e durumu anlatırlar, o da demiryolu köprüsünün yanındaki tarlayı biçmelerini ister. Adamlar işe koyulurlar fakat iki demet biçerler, üçüncü demet bir türlü çıkmaz. Durum yine **Kocabey**'e aktarılır. **Kocabey** bu sefer adamlarla kendisi muhatap olur ve uzun bir sohbet başlar. Bu sohbet sonunda **Kocabey** hareketlenmiştir. Önce Balıkesir'e iner, Kuvayımillie toplantılarına katılır, daha sonra emri altındaki çete başlarıyla görüşmeler yapılır.

Kocabey için, hızlı bir dönem başlamıştır. Orakçı olarak tarlaya gelen kişilerin, **Albay Kazım**'ın(Özalp) yolladığı adamlar olduğu ortaya çıkar ve o tarlanın ismi o günden bu güne "Paşaların Önü" olarak kalır. Hâlen **Kocabey**'in torunlarına aittir. Daha sonra "Müdafa-i Hukuk" teşkilatlanması başlayınca bu guruplarla uzlaşma ve irtibatı da **Kocabey** sağlamıştır.

Çepni boyunun değişik kolları bu çevrede yerleşme sorunu yaşamış, özellikle **Gök Mustafa** çetesinin faaliyetleri ve bazı hırsızlık vakaları oluşmuş ve konu yargıya intikal etmiş (*İ. Hakkı Balta, ilgili eseri*) ve bu suçular vagonlarla hapishaneye nakletilmeden önce **Kocabey**'in **Kazım Bey**'e, bu adamları iyi birer savaşı yapacağına dair söz vermesi üzerine bunlar serbest bırakılarak, önce kurulan çetelere daha sonra da düzenli Kuvayımillie birliklerine katılmışlardır.

Bu dinamizm, yöre halkını da **Kocabey**'in yanına çeker. Diğer vatanperverlerin ve ileri gelenlerin de cesaretini arttırır ve Balıkesir'den İzmir'e kadar olan bölgenin düşman işgalinden kurtarılmasında küçümsenemeyecek Alperen milisinin Kuvayımillie ülküsü etrafında toparlanmasını sağlar.

Bu mücadelede -yaşça ailesinin en büyüğü olduğu için- **Kocabey** adı öne çıkmıştır ama bu işte bir görev dağılımı vardır ve herkes üzerine düşeni en iyi şekilde yapmıştır.

Bu sistem o kadar büyümüştür ki, **Köse Süleyman Ocağı**'nda her gün kazanlarla yemek kaynamakta, etraftan gelen aç dönmekte, iş isteyene iş verilmekte, ayrıca yörenin ileri gelenleriyle değerlendirmeler yapılmakta, bir taraftan da okuma yazma seferberliği sürdürülmektedir.

Öyle hâle gelmiştir ki, hiç tanımadıkları uzak çevrelerde meydana gelen sirtüşmeler bile adil olarak **Kocabey** tarafından çözülmeye çalışılmıştır.

Çok uzun hazırlıklar sonunda kısmen motorize olmuş Yunan ordusu, 24 Haziran'da genel bir taarruz başlatmış, Akhisar, Soma, Ayvalık-İvrindi cephelerinde bulunan kuvvetlerimiz cephaneleri bittiği için geri çekilince, 29 Haziran 1920'de Balıkesir Yunan sürüleri tarafından işgal edilmiştir.

Bir taraftan işgal altındaki Balıkesir'de Albay **Kazım Bey**'in (Özalp) "Ayın-Pe"(Askeri Polis) gizli teşkilatının adamlarıyla gizli görüşmeler zaman içerisinde işgal güçlerinin kulağına gitmiş, bu konuda **Kocabey** düşmanlar tarafından takip edilmiş ve zaman zaman sorgulanmıştır.

Bir gece Yunan askerleri, Soğucak köyünde karakoldan 10 km. uzaklıkta bulunan ve dışarıdan alalade bir köy yaşamı içinde gözüken **Kocabey**'in ikametgâhını çevirirler ve kendisini karargâha götürmek isterler. **Kocabey**'in bu adamları, kuşkulandırmamak için, taktik açıdan gitmesinde bir sakınca olmadığını belirtirler fakat gerekli önlem alınır.

Yunanlı komutanlar sabaha kadar sorgulamayı sürdürürler fakat bir sonuç alamazlar ve biraz yaşlı biraz da inatçı olduğu için **Kocabey** serbest bırakılır.

Bu haber her taraftan duyulmuştur. **Kocabey**'in çevresi ve sevenler ve kendi adamları, Yunan karargâhına baskın yaparak

yakıp yıkmayı teklif ederler fakat zamanın beklenmesi gerektiği kararına varılır.

Fakat o bölgede hiç bir zaman onlara taviz verilmemiştir. Kurşuna kurşun, baskına baskınla karşılık verilmiştir. Ayrıca Balıkesir civarında çıkan isyanlar onlar tarafından bastırılmış olup Kuvayimilliyeye birlikleri oluşturulmaya başlanınca bütün çeteler bu birliğe dâhil olmuşlardır.

Türk orduları düşmanı kovarak, o bölgeden geçerken **Kocabey** diye bir ulunun olduğu, ordu komutanına bahsedilmiş, komutan da, “*Getirin o beyi, bir göreyim!*” demiş. Fakat ihtiyarlamış olan **Kocabey**, “*Bizim onlar için her şeyimiz feda! Yolları açık olsun. Biz üzerimize düşeni yapmaya çalıştık. Haydi güle güle gitsinler, biz onları yollarından alıkoymayalım..*” demiş.

Kocabey, “*Biz sufuyuz. Varır duruma hakkaniyet kuralları çerçevesinde yardımcı olur, kimseyi incitmeden sorunu çözmeye çalışırız. Gerisi insanların kendisine kalmıştır.*” der.

Kocabey öldükten sonra oymağın liderliği konusunda uzun bir boşluk vardır. Bu işleri yürütecek bilgenin; yılmadan, usanmadan, ilgisini eksik etmeden bu işlerle uğraşması gerekmektedir.

Kurtuluş Savaşı boyunca oluşturulan ilk çete birliklerinin başında olan, yaşlanan ve yorgun düşen kardeşi **Bektaş Ağa** da, çok ileri görüşlü hırslı ve toparlayıcıdır. Fakat o dönemde onun da yaşadığı sayısız acı tecrübelerden dolayı kendisini avcılığa vermesi ve zamanının büyük çoğunluğunu dağlarda geçirmesi yüzünden çevreye yön verilmesi konusunda boşluğa düşülür. **Bektaş Ağa**’nın yaşam ve felsefesi ayrı bir araştırma konusu olabilir.

Konuyu ana başlıklarla Soma’nın Ularca köyünden emekli öğretmen **Rıza Yetim**’in ifadesiyle yani halk ağzından bir daha tekrarlayacak olursak; **Köse Süleyman Ocağı**, Ege bölgesinde bulunan **Çepni** obalarının dede ocağıdır. Ocağın merkezi Balıkesir Kavakbaşı köyü ve Bergama Pınarköy’dedir.

Köse Süleyman oğlu **İsmail Bayraktar**, 1683-’91 Viyana Kuşatması-Selenkamon Savaşı sonrası Yörük ve Türkmenlerin Arap sınırına yedi bölgeye (Rumkale, Hama, Humus vb.) sürülmesinden sonra ata topraklarına geri dönüş yolunda, 1820 yılında Aydın’da iken, Sulucakarahöyük-Hacıbektaş’ta postnişin “**Çelebi Fevzullah Efendi**’yi, Çepni beyleri; **Ali Beyoğlu**, **Karlı Bölükbaşı** ve **Kandemiroğlu Halil Bey** ve **Satılmışbey oğlu Hüseyin Bey** ve **Ahmet Beyoğlu Mustafa Bey**, **Kameroğlu** ve **Halil Alemdar** ve **Süleyman Bey** ile birlikte ziyarete gitmişlerdir.

Bir hafta süren ziyaret esnasında; Doğu Anadolu’dan Batı Anadolu’ya yapılan göçe katılmayarak doğu bölgesinde yerleşip kalan **Çepni** oymakları; kendilerinin dinî önderliklerini sürdürmeleri karşılığında, o bölgede yaşayan **Dede Garkın Ocağı**’na yemin verilerek emanet edilmiştir.

Yemin metni şöyledir:

“*Çepni Muhip evlatlarının bilerek canlarına ve mallarına ve her hususlarına el edip şekavet ederlerse, iki cihanda yüzü kara ipi çürük, maazallah iki cihanda yüzü kara olur, dertlerine derman olmayacağı malum ve veballeri boynuna.*”

Daha sonra Suriye sahasında kalan **Çepniler** için de aynı yetki, **Dede Garkın Ocağı**’na verilmiştir. Fakat Dede Garkın Ocağı, kendi boylarına sahip çıkamadıkları gibi kendilerine emanet edilen Doğu Anadolu ve Suriye sahasında kalan **Çepnilere** de sahip çıkamamıştır.

Bu konudaki icazetnameyi okuyan tercüman **Naci Kum, II. Mahmud** Dönemi’nden sonra **Hacıbektaş**’taki postnişinlik tarafında ocakların ve bağlılarının disiplinli bir şekilde raptuzapt altında ilişkilerinin yürütüldüğü’ intibasını edindiğini belirtmektedir.

Ege bölgesine 4 mukata hâlinde dönen/göç eden **Çepni** boyu, Mantemürlü mukatası ile Karalar-sermayeli mukatası ile şeyh Mimmatlı mukatası ile Ege bölgesine göçen: 1. Karalar 2. Sarılar.

Bu kolların içinde oluşan ana oymaklar:

1. Köseler oymağı.
2. Eyni Hocalı-Zülfügarlı.
3. Ellezli (İlyaslı) Baba İlyas İsyanına katılan oymak.

1935’te **Köse Süleyman Ocağı**’nın Balıkesir Kavakbaşı köyünden **Çepni** Ağası “**Mehmet Bey**” Balıkesir Alevilerine-Çepnilerine “bey” tayin edilmiştir.

Çepniler, **Sultan İbrahim** Devri’nde Kasabalar, Korkmazlı, Sarılar, Karalar, Köseler ve Şuayyiplu adında obalara ayrılmışlardır. Rum-Kale’de yaşayan Çepniler, “Oturak Çepni” olarak anılmışlardır.

Balıkesir Çepnileri hakkında akademik araştırmalar, **Mehmet Eröz** tarafından yapılmıştır. Eröz Hoca, **Nebi Oğuz**’dan kaynak olarak faydalanmıştır. **Faruk Sümer** ise 1991 yılında ilimizdeki Çepni köylerini dolaşmış **Ali Oğuz** ve **İrfan Yalçın-dağ**’dan yardım almıştır.

Ege bölgesine 4 mukata hâlinde dönen/göç eden Çepni boyu: Kantemürlü mukatası ile Sarılar, Eynihocalı, Zülfügarlı oymakları.

Karalar, Sermayeli mukatası

Zeyneli, Başımkızdu (Akkoyunlu’dan ayrılan Çepniler)

Şeyh Mihmatlı mukatası (Muğla Çepnileri)

Ege bölgesine göçen: 1. Karalar 2. Sarılar

Bu kolların içinde oluşan ana oymaklar:

1. Köseler (Kösedağ Savaşı’ndan sonra oluşan oymak)
2. Eynihocalı, Zülfügarlı (Dulkadiroğlu) Beyliğinden gelen oymak
3. Ellezli (İlyaslı) Baba İlyas İsyanına katılan oymak
4. Bayramlı (Yalınayak), Orta Anadolu’dan Sücaeddin Veli, Hacı Bayram Veli grubundan ayrılıp gelen oymak
5. Nusratlı
6. Avanlar (Avarlar) sınırından gelen oymak
7. Zeyneli (Zeynerli), Akkoyunlu mıntkasından gelen Uzun Hasan Bey oğlu Zeynel Bey ile savaflara katılan oymak-Savaşçı Birlik.

10. Garipli/Musa grubundan ayrılan oymak

11. “Hardallu” Savaştepe ve köyleri / Köseler sülalesinin alt oymağı

12. Aliler, Şeyh Mihmatlı mukatası ile Muğla ve ilçelerine yerleştirilen oymak / Şimdi biz Çepni yörükleriyiz diyorlar. (Ayhan Aydın Hoca’nın sözlü beyanı)

13. Hacılar (Muğla, Balıkesir)

14. Hacı Osmanlar (Muğla)

15. Denizli/Denizci beylikler (Osmanlı Dönemi’nde deniz savaflarına katılan oymak)

16. Kılıçlı (Kılıççı)

17. Gazili (Gazılı) (Maraştan gelen Behram Gazili grup)

18. Ayrıca Balıkesir’deki diğer Dânişmentli oymaklarının kurduğu köylere yerleşen Çepni cemaatleri/aileleri mevcuttur. □

(*) Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu Ege Bölgesi Temsilci Başkanı. İzmir-Bergama Köse Süleyman Çepni Derneği Başkanı.

Alaettin Kavi (*)

HAYAT AĞACI

“Eline/Türkiye, beline/Türk milleti, diline/Türkçeye sahip ol.” diyen Hacı Bektaş Veli bilgeliğiyle Çepniler, Oğuz boyları ve Türk milletini bir tarihsel kök kültürle yeniden birleştirmek ve millî parçaları bütünleyerek insanlığın evrensel mücadelesine çok yönlü, erdemli bir ulusal siyaset kavrayışıyla yeniden bağlamanın biricik yolu, “Gelin tanış olalım, işi kolay kılalım.” diyen Yunus Emre bilgeliğinden geçer.

Tarih boyu içinde yaşadığımız beş katmanlı dünyanın, canlı ve cansız tüm varlıkları farklılık, çeşitlilik, çokluk, zıtlık ve karşıtlıklar içinde, doğal ve toplumsal varoluş yasalarıyla birlikler, gruplar, kümeler, partiler, platformlar, koloniler kurarak var olmaktadır. Milyonlarca yıldır, toprak altındaki minareller bir araya gelir ve maden olur. Toprak üstünde ağaçlar bir arada durur orman olur. Sular bir araya gelir nehir, göl, deniz ve okyanus olur. Atmosferdeki buz kristalleri ve su damlacıkları bir araya gelir bulut olur. Hayvanlar bir araya gelir sürü olur. Bu canlı ve cansız doğa tarihinin, koşullu bir devamı olan insanlar bir araya gelir, maddi ve manevi kültürel değerler üretir. Diller olur, dinler olur, vatan olur. Hak, hukuk, adalet ve hürriyet olur. Sanat, spor, ahlak ve edebiyat olur. İlim, bilim ve teknoloji olur. Eşitlik, paylaşım ve medeniyet olur. Ürettiği, kültürel değerleriyle insan var olur ve yeryüzünde insanlık olur.

Bu doğal ve tarihsel okumanın ışığında, “Yedi nesil aile, sülale ve boydaş bağları zayıf olan milletlerin, ulusal bağları ve insanlık bağları da zayıf olur.” bilinciyle, “Eline/Türkiye, beline/Türk milleti, diline/Türkçeye sahip ol.” diyen Hacı Bektaş Veli bilgeliğiyle Çepniler, Oğuz boyları ve Türk milletini bir tarihsel kök kültürle, yüzlerce ve binlerce yıldır, bilginin sınırlarında yaşayan, kadın ve erkek akıncı erenlerle, iş ve değer üreterek, özgün olanı genele, parçayı bütüne, bireysel ve grupsal olanı kamuya bağlayan oğuş, urug, bod, budun ve il gücüyle, içinden geçtiği tarihsel çağı yeniden keşfederek değişen, farklılaşan ve ayrı düşenleri anlayarak yeniden birleştirmek ve millî parçaları bütünleyerek insanlığın evrensel mücadelesine çok yönlü, erdemli, derinlikli, esnek ve soğukkanlı bir ulusal siyaset kavrayışıyla yeniden bağlamanın biricik yolu, “Gelin tanış olalım, işi kolay kılalım.” diyen Yunus Emre bilgeliğinden geçer.

Bu felsefi bilinçle toplumsal ve tarihsel siyasetin öznesi olan insan, kendi öznel kimliğiyle, atalar kültüründen, töresinden bağımsız anlamlı bir varoluşa sahip değildir. Çepniler, Oğuz boyları ve Türk milletinin çelik çekirdeği, bir kadim millî kimlik, “Ey Türk, titre ve kendine dön!” diyen Bilge Kağan ve “Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır, o sath bütün vatandır.” diyen, Gazi Mustafa Kemal Atatürk bilgeliğiyle, kök atalar siyaseti, her zemin ve platformda, gruplar, kümeler, birlikler, dernekler ve partilerle buluşacak ve yeniden Ahmet Yesevi, Dedem Korkut, Yunus Emre, Hacı Bektaş Veli, Güvenç Abdal, Ahi Evran, Nasrettin Hoca ve yeniden Tomris Hatun, Kadıncık Ana, Anadolu Bacıları, Kara Fatma ve Nene Hatun ruhuyla yeniden mayalanan yüzlerce, binlerce yıllık kurucu atalar felsefesi, “Horasan Erenleri” ışığı ve enerjisiyle birleşecek ve çağdaş “Kök Türk Hayat Ağacı” yeniden aydınlatacaktır.

Birlik ve bütünlüğümüz kutlu olsun. Dirlik ve kardeşliğimiz daim olsun. □

ÇAMOLUK, TAVAK, ÇATALÇAM KÖYLERİ
KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

(*) Emekli Öğretmen ve Çataç-Der Başkanı. 1956 yılında Düzce-Kaynaşlı Çamoluk köyünde doğdu. İlkokulu Çamoluk ve Karaçalı’da, Ortaokul ve Liseyi Düzce’de okudu. 1978 yılında Bolu Eğitim Enstitüsünden mezun oldu. Iğdır, Konya, Manisa/Akhisar ve Düzce’de öğretmenlik yaptı ve 2007 yılında emekli oldu. 1986 yılında öğretmen Zennur Durmuş ile evlendi. Ankara’da evli bir kızı ve bir torunu var. 2010 yılında sülale ve boydaşlarıyla “Çamoluk, Tavak, Çatalçam Köyleri Kültür ve Dayanışma Derneği”ni kurdu ve hâlen bu derneğin kurucu başkanlığını sürdürüyor.

"Siz bizi tanıyorsunuz, 43 çünkü biz en iyisiyiz..."

100

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

Profesyonel Kadro ve Yenilikçi Bakış Açısıyla,

Geçmişten Geleceğe Sağlam Adımlarla...

MATSAN

POLİTEK
PLASTİK TUTKAL

telmat

Henkel

HENKEL
PREMIUM
PARTNER **P**

Tel: +90 212 501 25 87 • +90 212 501 25 88
+90 212 576 52 19 • +90 212 613 96 98 • Fax: +90 212 576 48 07
www.matsan.com / info@matsan.com

Halit Kanak

Türk Dünyası Dayanışma ve Yard. Der. Genel Başkanı

BİR TÜRK PROJESİ: KARADENİZ-HAZAR KANAL PROJESİ (1569)

Rusların bu projeyi hayata geçirmesi yaklaşık 400 yıl sonrasını bulmuş ancak 1952’de bitirebilmişlerdir. Ama gerçek olan odur ki; asırlar boyunca Türkistan coğrafyası ile Türkiye arası, İran ve Rusya tarafından kesilmiştir.

Harzem Han’ı, **I. Muhammed**’in elçileri, geldikleri İstanbul’da huzura kabul edilecekleri için çok heyecanlıydılar. Çünkü Cihan Padişahı ve İslam Halifesi **Sultan II. Selim Han**’la görüşecekler ve beraberlerinde getirdikleri mektubu takdim edeceklerdi.

Öyle de yaptılar. Mektubu saygı ve hürmetle sundular. **Hacı Muhammed Han** mektubunda; İran’ın, Türkiye ile Türkistan arasındaki yolları kestiğini, Türk hacılara dahi geçiş izni vermediğini ve bu geçişin temini için, zaten bir Türk şehri olan Astrahan’ı Rus işgalinden kurtararak bu bağlantıyı sağlaması gerektiğini yazmıştı.

II. Selim Han’ın kafasındaki düşünceler daha bir netlik kazandı. Çünkü hayalinde Hazar Denizi ile Karadeniz’i birleştirmek vardı. Bunun için, Azak’tan Karadeniz’e dökülen Don Irmağı ile, Türk şehri Astrahan’dan Hazar’a dökülen Volga’yı birbirlerine en yakın bölgeden 50 km. kazarak birleştirmek gerekiyordu. Böylelikle 950 km.lik mesafe olan Hazar-Karadeniz arası, iki nehir üzerinden birbirlerine bağlanmış olacaktı.

Kendisini bu projeye sevk eden en önemli husus ise, Anadolu ile Türkistan’ı birleştirmek fikriydi. Bunu ateşleyen de, Harzem Han’ı **I. Hacı Muhammed**’in **II. Selim Han**’a İstanbul’a gönderdiği elçileri ile ulaştırdığı İşte bu mektup olmuştu.

Mektubu dikkatle okuyan Türk Hakan’ı, kızı **İsmihan Sultan** ile evli **Sadrizam Sokollu Mehmed Paşa**’yı çağır-mış, babası **Kanuni Sultan Süleyman**’a da baş vezirlik yapmış olan damadına, 1556’da Astrahan’ı işgal ederek ora-daki Türk Hanlığını yıkan Rus hâkimiyetinin kırılması için derhal hazırlıkların yapılmasını emretmiş, akabinde ise bölgede yaptırdığı detaylı incelemeler neticesinde, yerinde bir kararla Don ile Volga arasında bir kanalın açılması tali-matını vermişti. Ayrıca kanalın açılması Kafkasya’da kesin hâkimiyeti beraberinde getirecekti.

Sadrizam **Sokollu Mehmed Paşa**, aldığı bu talimatı yerine getirmek için çalışmalarını tamamlamış, sıra bu sefere “Başkomutanlık” yapacak “Serdar” tayinine gelmişti. **Sokollu**, her yeni sefer için yeni planlar yapıyordu. Atanacak serdar başarılı olursa rakip çoğalır, yerini muhafaza etmekte güçlük çekerim endişesiyle Astrahan seferi ve kanal çalışmalarının başına Defterdar Yardımcısı **Kasım Bey**’i göreve getirdi.

“Türk Devlet Teşkilatı” sisteminde böyle bir uygulama görülmüş değildi. Bunun için **Kasım Bey**, önce Kırım’daki

Kefe'ye Beylerbeyi yapılarak paşa ilan edildi, sonra harekâtın başına tayinle “Serdar” olarak getirildi.

O güne kadar, vezir olmayan paşalar dahi serdar yapılmazken, üstelik askerlikten gelmeyen birisi önce paşa, sonra serdar tayin edilmişti. **Sokollu Mehmed Paşa**, aldığı bu kararla böylesine önemli bir işi daha başlarken sekteye uğratmıştı.

Kasım Paşa, Kırım Han'ı **Devlet Giray**'ın 30 bin atlısı ile ağustos ortalarında bulunduğu, kendi emrinde; Kaptan-ı Derya **Müezzinzade Ali Paşa**'nın donanmasıyla Azak Denizi'nden Azak'a çıkardığı 25 bin tımarlı sipahi, 8 bin yeniçeri ve Kefe'deki Osmanlı askerlerinden 10 bin kişi bulunuyordu. Ayrıca yeterli sayıda muhasara topları da getirilmişti.

12 Eylül 1569'da Astrahan kuşatması başladı. Diğer taraftan, **Mustafa Reis**'in filosuyla nisan ayında getirdiği 3 bin yeniçerinin nezaretinde 30 binden fazla işçi, Türk mühendislerin belirlediği güzergâhtan kanalı kazmaya başlamıştı. Astrahan kuşatmasının başladığı eylül ayına gelindiğinde hâlâ kazı çalışması devam ediyordu.

Takvimler 20 Eylül'ü gösterdiğinde beklenmedik bir şey oldu. **Kasım Paşa** ani bir kararla, baharda yeniden başlatmak üzere kuşatmayı kaldırarak geri çekildi. Buna kimse anlam veremedi. Yaklaşan Rus tehlikesi olamazdı. Çünkü Osmanlı'ya savaş açmayı göze alacak bir Rus Devleti yoktu.(Zâten iki yıl sonra **Devlet Giray Han** Moskova'ya girmişti.)

Kuşatmanın kaldırılmasında, yaklaşan kış şartları etkili olduğu tahmin edilmektedir. Çünkü ekim ayına kadar kanal kazı işinde çalışan işçilerden pek çoğu soğuklara dayanamayarak vefat etmişti. Fakat bu kuşatma, büyüyen Yemen ve Kıbrıs Fethi meseleleri yüzünden yeniden yapılamadığı gibi, kanal açma işi de sekteye uğramıştı.

Böylelikle; İstanbul'da doğan, İstanbul'da vefat eden ilk Osmanlı Padişahı **Sultân II. Selim**'in rüyalarını süsleyen bu önemli proje, zayıf karakterli paşalar yüzünden gerçekleşemedi. Canı çok sıkılan **Sultân Selim**, Sadrazam **Sokollu Mehmed Paşa**'yı çağırarak, “*Cümle masraf ve zayıat hesap edilerek senden tanzim olunmalıdır.*” şeklinde azarladıysa da mesele kapanmıştı.

Kâtip Çelebi, Tuhfetü'l-Kibar'da konuyla ilgili, “*Kıssadan hisse budur ki, küçük adamla büyük işe mübaşeret caiz değildir. Bu işler Sahib-i Himmet Padişah işidir.*” şeklinde değerlendirmesini yapmıştır. Aynı **Sokollu**'nun, **III. Murad** döneminde de, Kafkasya seferine muhalefet ettiği hatırlanacak olursa, o bölgeyle ilgili farklı planları olduğu düşünülebilir.

Rusların bu projeyi hayata geçirmesi yaklaşık 400 yıl sonrasını bulmuş ancak 1952'de bitirebilmişlerdir. Ama gerçek olan odur ki; asırlar boyunca Türkistan coğrafyası ile Türkiye arası, İran ve Rusya tarafından kesilmiştir.

Türk devlet aklı; ta **Yavuz Sultan Selim**'in Mısır Seferi'nden dönerken telaffuz ettiği, **Kanuni Sultan Süleyman**'ın, **Sultan II. Abdülhamid Han**'ın kalbinde yara olan, **Enver Paşa**'nın fiili olarak başlattığı ancak şehit düşmesiyle akamete uğrayan “*Kızilelma Ülküsü*” olarak hafızaların derinliklerine sakladığı bu Türkistan-Türkiye buluşma fikrini Cumhurbaşkanımız Sayın **Recep Tayyip Erdoğan** nezdinde yine Kafkasya'da “Karabağ” zaferiyle yeniden tesis etmeyi başarmıştır. Allah (c.c.) Türk milletine, Cumhurbaşkanımıza ve devletimize zeval vermesin.□

Türk devlet aklı; ta **Yavuz Sultan Selim**'in Mısır Seferi'nden dönerken telaffuz ettiği, **Kanuni Sultan Süleyman**'ın, **Sultan II. Abdülhamid Han**'ın kalbinde yara olan, **Enver Paşa**'nın fiili olarak başlattığı ancak şehit düşmesiyle akamete uğrayan “*Kızilelma Ülküsü*” olarak hafızaların derinliklerine sakladığı bu Türkistan-Türkiye buluşma fikrini Cumhurbaşkanımız Sayın **Recep Tayyip Erdoğan** nezdinde yine Kafkasya'da “Karabağ” zaferiyle yeniden tesis etmeyi başarmıştır. Allah (c.c.) Türk milletine, Cumhurbaşkanımıza ve devletimize zeval vermesin.

Prof. Dr. Mustafa Mıynat (*)

DİJİTAL TEKNOLOJİ ÇAĞINDA DEVLET VE STK'LAR

Yapay zekâ, büyük veri, blok zincir gibi dijital tabanlı akıllı teknolojilerin ekonomiye, topluma, çevreye ve devlete katkısı ve bu alanda yapılacak politikalar yeni kamusal müdahale biçimlerini gerekli kılmaktadır. Bütün toplumsal aktörleri etkilemesi ve dışsallık özelliğinin çok büyük ve asimetrik olması devletin koordinatörlüğünde ve bütün toplumsal aktörlerin dahil olacağı bir değişimi zorunlu hâle getirmektedir.

“Vatan, değer üretilen mekândır.”

Dijital teknolojik gelişme, sadece ürünleri ve toplumu değil devletleri de değişime ve dönüşüme zorlamaktadır. Modern devlet anlayışından farklı olarak, dijitalleşmede devletle birey arasında farklı bir yapısal ilişki biçimi gelişmektedir. Modern devlette fiziki mekân ve nüfusu-insanı esas alan egemenlik paradigması, dijitalleşmede devletler için asimetrik bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Dijital alanda egemenlik mücadelesi; devletler, kişiler, kurumlar ve şirketler tarafından insan-birey üzerinden mekânsal olmayan alanda yürütülmektedir. Bu alanda, aktörlerin tam olarak bilinmediği, kurumların ve bireylerin olmadığı, tüm insanlık üzerinde yürütülen bir egemenlik mücadelesi (dijital efendiler ve dijital köleler mücadelesi) söz konusudur.

Dijital teknolojilerdeki merkeziyetsizlik, serbest üretim ve tüketim, bir kamusal veya kurumsal otoriteye bağlı olmama durumu vardır. Ancak üretim için de fiziki bir mekâna ihtiyaç duyulmaktadır.

Dijitalleşmenin, insanı üretim sürecinden dışlama riski yanında, devletleri de yönetim-denetim sürecinden dışlama veya egemenlik paylaşımı riskini ortaya çıkarmaktadır. Bu süreçte devletin yeni fonksiyonlar yüklenmesi, yeni iş birliği modellerinin geliştirilmesini de zorunlu hâle getirmektedir.

SANAYİ DEVRİMİNDEN DİJİTAL DETERMİNİZME

Tarihsel süreç içinde gerçekleşen teknolojik buluşlar, icatlar; devlet ve devletin fonksiyonlarının yeniden tanımlanmasına ve devletlerin dönüşümüne zemin oluşturmuştur. Günümüze kadar söz konusu değişim-dönüşüm

tedricî ve belirli bir zaman aralığında gerçekleşirken, “4. Sanayi Devrimi-Dijitalleşme” eksenli teknolojik gelişmeler, insanlık tarihinin en hızlı değişim ve dönüşümüne neden olmaktadır. Büyük çapta ve hızda süreklilik arz eden gelişmeler; üretimde, iş ilişkilerinde, toplumsal ilişkilerde, kamusal politikalarda geleneksel paradigmayı derinden etkileyen dinamiklere sahiptir. Yeni ekonomik, toplumsal ve kamusal ilişkilerin şekillenmesinde yapay zekâ, büyük veri, blok zincir ve nesnelerin interneti gibi dijital teknolojiler belirleyici olmaktadır.

Sanayi Devrimi (Endüstri 1.0) kitlesel üretimle birlikte ulus devletlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Klasik liberal anlayışına bağlı olarak devletin fonksiyonlarının sınırlandırıldığı, kamu harcamalarının ve vergilerin sınırlı olduğu (devletin ekonomik büyüklüğünün sınırlı olduğu) bir kamusal faaliyet alanı söz konusudur. Seri üretim ve elektrik enerjisi üretiminin belirleyici olduğu Endüstri 2.0, devletin fonksiyonlarının genişlemesini de beraberinde getirmiştir. Endüstri 3.0, bilgisayar ve iletişim teknolojileri alanındaki buluşların, üretimde, kamusal hizmetlerde ve finansal hizmetlerde kullanımının yaygınlaşması, bilgi toplumunun temelini oluşturmuştur. Bilgi iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte blok zincir, nesnelerin interneti, yapay zekâ, büyük veri vb. dijital teknolojilerin belirleyici olduğu Endüstri 4.0, bugünü ve geleceği her yönüyle derinden etkileyen değişim dinamiklerini de beraberinde getirmektedir. 2000’li yılların başından itibaren dijital teknoloji çağı, ulusal ve uluslararası, ekonomik ve toplumsal alanlarda, üretim ilişkilerinde ve kamusal politikadaki paradigmayı kökten değiştirmektedir.

Teknolojik buluşlar-gelişmeler sadece üretim ilişkileri ve toplumsal alanda değil, aynı zamanda devletin ve devletin fonksiyonlarının yeniden tanımlanmasıyla devletin-

kamu yönetiminin dönüşümünü de derinden etkilemektedir. “Algokrasi” (algoritmalar ile yönetim) olarak tanımlanan, dijital teknolojilerin (özellikle yapay zekâ, blok zincir, büyük veri vb.) kamusal hizmet üretiminde etkin hâle gelmesi (sağlık, adalet, eğitim, güvenlik), devletin fonksiyonlarının ve etkinlik alanının yeniden tanımlanması-belirlenmesi zorunluluğunu beraberinde getirmektedir.

Bu durum; etkinlik alanı, şekli ve yöntemi geçmiş dönemlerden farklı olarak, devleti paradigma değişimine zorlamaktadır. Bu süreçte devletlerin egemenlik hakkının paylaşımı en önemli tartışma alanıdır. “Dijital determinizm” olarak tanımlanabilecek bu dönemde, dijital teknolojiyi üreten birimler (devletler, özel şirketler, bireyler, topluluklar vb.) değişimin yönünü belirleme iradesine sahiptirler.

EGEMENLİKTE PARADİGMA DEĞİŞİMİ

Sanayi Devrimi sonrası temelleri atılan günümüz modern devletin üç temel unsuru, ülke (toprak-mekân), nüfus (insan) ve egemenliktir. Nüfus ve mekân üzerinden egemenlik paradigması ile 20 yy. modern devlet anlayışı, kamu yönetiminde profesyonel kadroların istihdamı, rasyonel karar alma teknikleri ve yönetimin devamlılığını ön plana çıkarmıştır. Teknolojik gelişme ile devletin çıkarları, devletin güvenliği veya ulusal güvenlik kavramları üzerinden iç politika, dış politika ve toplumsal ilişkiler yönetilmeye çalışılmıştır.

Ancak dijital teknolojilerin gelişmesiyle modern devletin üç temel unsurundan ilki olan ülke (mekân-toprak) dönüşüme uğramaktadır. Geleneksel mekânı kara olan (Kara Vatan) modern devlet tasavvuru, Sanayi Devrimi sonrasında kara ve denize ait unsurlarını esas almıştır. 20. yy.da ise, ekonomik ve teknolojik gelişmeler hava ve uzayı da yeni mekânlar olarak (Hava Vatan, Uzay Vatan) gündeme getirmiştir. İçinde bulunduğumuz 21. yy.da dijital bilgi teknolojilerindeki muazzam ilerleme vatan tasavvurunu çok farklı ve fiziki sınırların ötesine taşımıştır. Bununla birlikte, dijitalleşme ile ortaya çıkan Siber Uzay (Siber Vatan) hem müstakil bir vatanıdır hem de mevcut mekânları/vatanları kapsamaktadır. Aslında siber uzay/siber vatan etkileşim hâlinde olduğu dijital bilgi sistemlerinin meydana getirdiği yapay bir mekândır. Çünkü siber uzayı, bir ülkeye, şirkete, örgüte, kişiye, faaliyete veya sisteme özel olarak oluşturmak imkân dahilindedir.

Dijital teknolojilerin fiziksel dünya mekânına bağımlı olması, dijital-fiziksel etkileşim içeren mekân üzerinde otoritenin sağlanması, sadece fiziksel ya da siber uzayda olana göre, daha karmaşık devlet uygulamalarını gerekli hâle getirmektedir. Dolayısıyla, içinde bulunduğumuz dijital devrim, mekâna bağlı modern devlet paradigmasının dijital-fiziksel ortak alanının yeniden tanımlanması ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır.

Dijitalleşme ile egemenlik alanında ortaya çıkan diğer önemli bir sorun, devletin senyoraj hakkı ile ilgilidir. Devletlerin egemenliğinin en önemli göstergesi para basma hakkı, senyoraj hakkıdır. Dijitalleşme döneminde devletler, özellikle blok zincir teknolojisiyle üretilen kripto varlıkların, finansal içeriklerinin ne şekilde düzenleneceği önemli bir tartışma konusudur. Bu alandaki yasal kurumsal boşluk ve denetimde yetersizlik veya yeterli olamama önemli bir egemenlik sorunudur. Merkez Bankaları ve devletin kurumsal denetimi dışında gerçekleşen yeni paradigmada, devletler açısından çok önemli bir egemenlik tehdidi ortaya çıkmaktadır.

Dijitalleşme ile devlet, sadece mekân ve nüfus üzerinden egemenlik paradigmasını değil, gittikçe etkinliğini artıran bir matriste yeni egemenlik ve meşruiyet tartışmalarını da beraberinde getirmektedir. Dijital teknolojik gelişmişlik düzeyinin getirdiği asimetrik yapı ve sorunlar, formel devlet yapılanması dışında çok sayıda aktörün bu alandaki etkinlik alanını genişletme veya mevcut paradigmadan rol kapma mücadelesini artırmaktadır. Yeni paradigmada kamu kuruluşlarının etkin rol oynadığı kamu hizmeti sunma modelinden, kamu kuruluşlarının yanı sıra, sivil toplum kuruluşları, özel şirketler, üniversiteler, teknoloji şirketleri, sosyal girişimler ve bireylerin içinde olduğu çok taraflı kamu hizmeti üretim-sunum modeline yönelik zorlayıcı bir gelişim söz konusudur. Bu egemenlik hakkının devredilmesi değil, zamanın ruhuna uygun, dijital teknolojik gelişmenin zorladığı yeni paradigmanın birlikte inşa edilmesidir.

Dolayısıyla, nüfus ve mekân üzerinden tanımlanan modern egemenlik paradigması, dijital devrimin getirdiği büyük veri, yapay zekâ, blok zincir, siber güvenlik vb. teknolojilerle bu alanda fiziksel tanımlamaların ötesine geçmektedir. “Veri-bilgi egemenliği”, “veri güvenliği”, “siber egemenlik” modern paradigmayı fiziki sınırlamaların dışına taşımaktadır. Bu alanda modern devlet yapılanmasındaki egemenlik paradigması dışındaki iş birliği mekanizmaları daha önemli hâle gelmektedir.

Dijitalleşme ile egemenlik alanında ortaya çıkan diğer önemli bir sorun, devletin senyoraj hakkı ile ilgilidir. Devletlerin egemenliğinin en önemli göstergesi para basma hakkı, senyoraj hakkıdır. Dijitalleşme döneminde devletler, özellikle blok zincir teknolojisiyle üretilen kripto varlıkların, finansal içeriklerinin ne şekilde düzenleneceği

Dijitalleşme ile sınırların kalktığı, geleneksel kamusal politikaların etkisinin sınırlı kaldığı, devlet dışı kurumların kendi amaç fonksiyonları doğrultusunda diğerlerini (devletler dahil) kontrol etmeye zorladığı gittikçe genişleyen ve etkinliğini artıran bir dijital dünya söz konusudur. Dijitalleşen dünyada, bu genişlemenin sınırlarının ne olduğu konusunda kesin bir öngörü ileri sürülemezdir. Modern devlet yapılanmasındaki kurum ve kurallarla yeni paradigmada var olmak mümkün değildir. Esnek, asimetrik yapılanmayı zorunlu kılan, dijital teknoloji alanında sadece kullanıcı değil üretici olan, çok aktörlü, informel yapılanmayı da içeren koordinatör dijital devlet yapılanmasına yönelik zorlayıcı bir gelişim söz konusudur.

önemli bir tartışma konusudur. Bu alandaki yasal kurumsal boşluk ve denetimde yetersizlik veya yeterli olamama önemli bir egemenlik sorunudur. Merkez Bankaları ve devletin kurumsal denetimi dışında gerçekleşen yeni paradigmada, devletler açısından çok önemli bir egemenlik tehdidi ortaya çıkmaktadır.

KOORDİNATÖR DİJİTAL DEVLET

Dijitalleşme ile sınırların kalktığı, geleneksel kamusal politikaların etkisinin sınırlı kaldığı, devlet dışı kurumların kendi amaç fonksiyonları doğrultusunda diğerlerini (devletler dahil) kontrol etmeye zorladığı gittikçe genişleyen ve etkinliğini artıran bir dijital dünya söz konusudur. Dijitalleşen dünyada, bu genişlemenin sınırlarının ne olduğu konusunda kesin bir öngörü ileri sürülemezdir. Modern devlet yapılanmasındaki kurum ve kurallarla yeni paradigmada var olmak mümkün değildir. Esnek, asimetrik yapılanmayı zorunlu kılan, dijital teknoloji alanında sadece kullanıcı değil üretici olan, çok aktörlü, informel yapılanmayı da içeren koordinatör dijital devlet yapılanmasına yönelik zorlayıcı bir gelişim söz konusudur.

Günümüz teknolojik gelişmişlik düzeyinin getirdiği karmaşık-asimetrik toplumsal yapı ve sorunlar formal devlet yapılanması dışında çok sayıda aktörün, sorunların çözümünde rol oynamasını zorunlu kılmaktadır. Yeni değişim dinamikleri, kamu kuruluşlarının etkin rol oynadığı modern kamu hizmeti sunma modelinden, kamu kuruluşlarının yanı sıra, sivil toplum kuruluşları, teknoloji şirketleri, özel şirketler, sosyal girişimler ve sıradan vatandaşların içinde olduğu, birçok toplumsal aktörün çok ta-

raflı kamu hizmeti üretme-sunma sürecini de beraberinde getirmektedir.

Koordinatör devlet modeliyle beraber, kamusal dijital araçlar, kamu hizmeti üretimi-sunumunda yeni yönetim modelleri (özel şirket vb.) ve organizasyon biçimleri de (yatay-proje tipi örgütlenme) değişmektedir. Söz konusu değişimin sadece kamu yönetiminde değil, bütün toplumsal ilişkileri etkileyecek olması nedeniyle, kamusal müdahaleleri gerekli kılan bir düzenlemeyi de zorunlu hâle getirmektedir.

Yapay zekâ, büyük veri, blok zincir, siber güvenlik vb. dijital teknolojiler, dışsallıkları nedeniyle üretim ve tüketimlerinde kamusal müdahaleyi gerekli kılmaktadır. Bir üretim ve tüketim faaliyetinde dışsallıklar kamusal müdahale gerekçelerinin esasını oluşturmaktadır. Bu mallara kamusal özellik veren, toplumsal fayda ve toplumsal maliyet oluşturmalarıdır. Toplumsal faydanın artırılması ve toplumsal maliyetin azaltılması konusunda devlet tek başına veya iş birliği mekanizmaları ile gerekli önlemleri almak zorundadır.

Dolayısıyla, yapay zekâ, büyük veri, blok zincir gibi dijital tabanlı akıllı teknolojilerin ekonomiye, topluma, çevreye ve devlete katkısı ve bu alanda yapılacak politikalar yeni kamusal müdahale biçimlerini gerekli kılmaktadır. Bütün toplumsal aktörleri etkilemesi ve dışsallık özelliğinin çok büyük ve asimetrik olması devletin koordinatörlüğünde ve bütün toplumsal aktörlerin dahil olacağı bir değişimi zorunlu hâle getirmektedir. Her şeyden önce üretim, sunum ve denetim, devletin koordinatörlüğünde olmak durumundadır. Bu teknolojilerin eğitim, sağlık, güvenlik, adalet, genel kamu yönetimi gibi her alanda kullanılmaya başlanmış olması, devlet aygıtının yeni iş birliği modelleri geliştirmesi zorunluluğunu ortaya çıkarmaktadır. □

*: 1968 yılında Şalpaazarı/Trabzon'da doğan Mustafa MIYNAT, 1990 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümünden mezun olmuştur. DEÜ SBE Maliye Anabilim Dalında yüksek lisansını 1994 yılında, "Türkiye'de 1980 Sonrası Dönemde Kamu Harcamaları Politikasının Gelir Dağılımına Etkisi" adlı teziyle tamamlamıştır. 1995 yılında Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü Mali İktisat Anabilim Dalında Araştırma Görevlisi olarak çalışmaya başlamıştır. 2003 yılında Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Maliye Anabilim Dalında "Liberalizasyon Sürecinde Uygulanan İstikrar Politikalarının Gelir Dağılımına Etkisi (1980 Sonrası Türkiye Örneği)" adlı teziyle doktora tamamlamıştır. Aynı üniversitede 2009 yılında Doçent, 2014 yılında Profesör olmuştur. / 2011-2014 yılları arasında Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi dekan yardımcılığı, 2014-2020 yılları arasında Dekanlık ve 2017-2020 yılları arasında ÜAK Üniversite Temsilciği görevlerinde bulunmuştur. 2016 yılından itibaren Manisa Teknokent ve 2017 yılından itibaren Manisa TTO Yönetim Kurulu üyeliklerinde bulunmaktadır. İstikrar politikaları, gelir dağılımı, küreselleşme, üniversite-sanayi iş birliği, kümelenme, dijitalleşme alanlarında çalışmaları bulunmaktadır. Mustafa Mıynat, İngilizce bilmekte, evli ve iki çocuk babasıdır.

FERDA'NIN YERİ

BOLU DAĞI ET LOKANTASI

İstanbul-Ankara Yolu Kaynaşlı Gişeleri Bolu Dağı Çıkışı 7 Km
Ankara-İstanbul Yolu Abant Gişeleri Çıkışı 10 Km
E-5 Karayolu Üzeri Bolu Dağı

Tif.: 0532 301 46 73
(Ferda Yıldırım)

Derleme-Düzenleme:
Dr. Hüseyin Gürbüz (*)

COVID-19, VARYAN TLAR VE GÜNCELLENEN AŞILAR

Araştırmayı ilerletmek ve yeni bilimsel kanıtlar oluşturmak için, hastaların ve aile üyelerinin görüşlerini dikkate alarak, kalıcı COVID'de müdahalelerin etkisini değerlendirebilecek bir dizi sonuca sahip olmak gerekir. Sendromun patofizyolojik yönleri hakkındaki bilgileri geliştirmek, tanı kriterlerini uyumlu hâle getirmek ve etkili tedaviler geliştirmek için araştırma stratejilerinin teşvik edilmesi çok önemlidir.

Siddetli Akut Solunum Sendromu / Koronavirüs-2'nin (SARS-CoV-2) neden olduğu devam eden COVID-19 pandemisi, mutasyonlar ve rekombinasyon yoluyla çeşitli soyların acil durumuna yol açmıştır.

SARS-CoV-2, mortalite ve hastaneye yatış olması nedeniyle ciddi sonuçları olan bir virüstür. Özellikle yaşlılarda ve altta yatan ciddi problemleri olan hastalarda ciddi sonuçlarla karşılaşılmaktadır. SARS-CoV-2'nin, öngörülemeyen zamanlarda mutasyonlar edinme yeteneğine sahip bir virüstür.

Delta soyunda, Delta alt soylarını üç farklı genotipe (Delta R1-R1) bölen ORF3a geninde rekombinasyon olayları belirlendi. Delta R1 ve Delta R2'nin bölgesel dağılımları ilişkili olmayıp, bu da rekombinasyonun Delta salgınının erken dönemlerinde meydana geldiğini göstermektedir. ORF1a geninin SARS-CoV-2 iletimi üzerindeki etkisi belirsiz olup; bununla birlikte, bulguların, rekombinasyonun Delta soyunun evrimine ve küresel yayılmasına katkıda bulunmuş olabileceğini düşündürmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü şu anda, ilgi çeken üç varyant ve gizlenmekte olan çeşitli SARS-CoV-2 varyantlarını izlemektedir. COVID-19 aşısı içeriğinin güncellenmesi, COVID-19'un ciddi sonuçlarına karşı daha iyi koruma sağlayabilmek için oldukça elzemdir. Bunun için de aşısı uygulanmasında yeni rehberler geliştirilmiştir.

DSÖ'ye göre erken klinik bakımın erken sağlanması, varyant takibi, sürveyans ve raporlamanın yapılması, havalandırmanın iyileştirilmesi ve yüksek riskli grupların aşılınmaması hâlen çok büyük önem taşımaktadır.

DSÖ verilerine göre, 11 Aralık 2023 tarihine kadar toplamda 13 milyardan fazla doz aşısı yapılmıştır. Aşısı koruması, yeni çıkan varyantların yeni çıkması nedeniyle azalmakta olup, COVID-19'un ciddi sonuçları olarak görülen hospitalizasyon ve mortalite de artmaktadır. Buna istinaden, aşısı içeriği de dolaşımda olan varyantları kapsamalı ve sürekli güncellenmelidir.

Avrupa'da Ağustos 2023'te, yüksek derecede mutasyona uğramış yeni bir Omicron alt soyunun, BA.2.86'nın varyantı Avrupa Birliği/Avrupa Ekonomik Alanı (AB/AEA) içinde ve dışında tespit edilmiştir. Dünyada çok az sayıda vaka doğrulanmış olup, bu varyantın birçok ülkede toplumda düşük düzeyde bulaştığından şüphelenilmektedir.

SARS-CoV-2 mutasyonları açısından oldukça farklıdır. Avrupa Birliği/Avrupa Ekonomik Alanı (AB/AEA) dolaşımda olan bu varyantlar başarılı bir şekilde geride bırakırsa enfeksi-

yon olasılığını arttıracakları düşünülmektedir. BA.2.86 enfeksiyonunun veya XBB.1.5 benzeri+F456L varyantları şu anda dolaşımda olan varyantlarla karşılaştırıldığında ciddi hastalığa karşı aşısı etkinliğinde azalma veya daha şiddetli hastalık ile ilişkili olduğuna dair bir durum bulunmamıştır.

Küresel SARS-CoV-2 varyantları, XBB'nin soyundan gelen soylarla karakterize edilmektedir. XBB, muhtemelen birlikte dolaşan iki Omicron BA.2 soyu (BJ.1 ve BM.1.1.1) arasında meydana gelen bir rekombinasyondan kaynaklanmıştır. XBB soyu Eylül 2022'de tespit edilmiş ve başarılı bir soy haline gelmiştir.

Şu ana kadar XBB soyundan gelen 300'den fazla alt soy tanımlanmış ve bunlar orijinal XBB omurgasının üzerine ek mutasyonlar taşımaktadır. Küresel varyantlar, yakın zamana kadar, spike proteininde XBB.1.5 benzeri varyantlar olarak adlandırılan üç mutasyonun (N460K, S486P, F490S) varlığıyla karakterize edilen bir grup XBB grubunun hâkimiyetindeydi. Bununla birlikte, F456L mutasyonunu (XBB.1.5-benzeri+F456L) taşıyan yeni bir XBB.1.5 varyant grubu, şu anda dünyanın çoğu bölgesinde XBB.1.5 benzeri grupların yerini almıştır.

8-10 Ağustos 2023 itibarıyla ECDC, ek spike protein değişikliği F456L'ye sahip tüm XBB.1.5 benzeri soyları SARS-CoV-2 ilgi çeken varyantlar (VOI's- Variants of Interest) olarak sınıflandırmıştır. Bu sınıflandırmanın nedenleri şunlardır:

a) AB/AEA ülkelerinden alınan pozitif örneklerde bu mutasyonun oranındaki hızlı artış,

b) Toplumdaki bulaşın epidemiyolojik göstergelerinde hafif bir artış ve

c) Mutasyonun şu şekilde tahmin edilmesi ve doğrulanması: Daha önce dolaşan varyantlarla karşılaştırıldığında bağışıklıktan kaçışı katkıda bulunacak bir ön in vitro çalışma.

Şu ana kadar F456L varyantlarının endişe yaratan varyantlara (potential Variants of Concern- VOC's) ilişkin kriterlerden herhangi birini karşıladığına dair bir kanıt bulunmamaktadır. DSÖ şu anda aşağıdakiler de dahil olmak üzere çeşitli SARS-CoV-2 varyantlarını izlemektedir:

İlgi çeken varyantlar (VOI's-Variants of Interest): XBB.1.5, XBB.1.16 ve EG.5.

İzlenmekte olan varyantlar (VUM's-Variants Under Monitoring): BA.2.75, BA.2.86, CH.1.1, XBB, XBB.1.9.1, XBB.1.9.2 ve XBB.2.3. EG.5 dünya çapında şu anda en yaygın VOI'dir.

SARS-COV-2 VARYANTLARı

Amerika Gıda ve İlaç İdaresi (FDA)'nin, Aşılar ve İlgili Biyolojik Ürünler Danışma Komitesi (Vaccines and Related Biological Products Advisory Committee-VRBPAC), 15 Haziran 2023'te, sonbahardan itibaren Amerika Birleşik Devletleri'nde kullanılmak üzere güncellenmiş COVID-19 aşıları için SARS-CoV-2 varyantlarını tartışmak ve önerilerde bulunmak üzere toplanmıştır.

Komite, 2023 sonbaharından itibaren ABD'de kullanıma yönelik 2023-2024 COVID-19 aşı formülasyonu için oybirliğiyle aşı içeriğinin Omicron varyantının XBB soyuna ait bir COVID-19 aşısına güncellenmesine oy vermiştir. Verilerin değerlendirilmesi ardından komite, XBB.1.5 varyantını tercih ettiğini açıklamıştır. Bu toplantı sırasında danışma komitesi; SARS-CoV-2 virüs varyantlarının dolaşımını, mevcut aşı etkinliğini, yakın zamanda dolaşımda olan virüs varyantlarına karşı mevcut aşılardan etkinliğini gözden geçirmişlerdir.

Güncellenen aşılardan, hâlihazırda var olan varyantlardan kaynaklanan COVID-19'a karşı iyi bir koruma sağlaması beklendiği açıklanmıştır. FDA, belirgin şekilde daha öldürücü bir varyantın ortaya çıkmasını engellemek için, mevsimsel grip aşısında olduğu gibi, COVID-19 aşılarının içeriğinin de yıllık olarak güncellenmesi gerekebileceğini öngörmektedir.

Mevcut kanıtlar, dördüncü doz klasik mRNA aşılarının (BT162b2 veya mRNA-1273) etkinliğinin, baskın varyantında (Omicron) SARS-CoV-2 enfeksiyonunu önlemede düşük ve kısa ömürlü olduğunu göstermektedir. Buna rağmen, şiddetli semptomatik enfeksiyon, hastaneye yatış ve ölüme karşı oldukça etkili (yaklaşık %80) ve uzun ömürlüdür.

Laboratuvar çalışmalarından elde edilen veriler, güncellenen aşılardan XBB.1.5, XBB.1.6, XBB.2.3.2 gibi varyantlarla birlikte aynı zamanda EG.5.1 (Eris) varyantına karşı da antikör yanıtı oluşturmaktadır.

AŞIDAKİ GÜNCEL GELİŞMELER

COVID-19 için bilinen risk gruplarındaki, son aşı dozunu bir yıl veya daha uzun süre önce almış olan kişiler, özellikle ciddi COVID riski altında olabilmektedir ve öncelikli olarak hedefe alınmaları gerekebilmektedir. Güncellenen aşılardan aşıya özgü mevcut bilgiler dikkate alınarak, COVID-19 ve influenza'ya yönelik eş zamanlı aşılama yapılabileceği de değerlendirilmektedir.

Güncellenen aşılardan mevcut COVID-19 varyantlarına karşı etkinliği bilimsel olarak kanıtlanmakla birlikte, varyantlara göre değişmeyen pan-koronavirus aşılardan gibi yeni aşılardan geliştirilmesi için araştırmalara devam edilmektedir. Varyantların sınıflandırmaları, dolaşımdaki varyantların değişen epidemiyolojisini yansıtacak şekilde gerektiğinde değiştirilecektir. DSÖ, tüm SARS-CoV-2 varyantlarının yaygınlığı ile viral özelliklerindeki değişiklikleri izlemeye devam etmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

SARS-CoV-2 pandemisinin başlangıcından bu yana, hastaların önemli bir yüzdesinin COVID sonrası sendrom, kalıcı COVID veya Uzun Süreli COVID olarak bilinen akut ataktan sonra hastalıkta kalıcı değişiklikler olduğu belgelenmiştir. Kullanılan kriterlere göre değişen görülme sıklığı %20-90 arasında değişmektedir.

2021'de DSÖ, "COVID-19 sonrası durum, olası veya doğrulanmış SARS-CoV-2 enfeksiyonu öyküsü olan kişilerde, genellikle COVID-19'un başlangıcından 3 ay sonra, en az 2 ay süren ve alternatif bir tanı ile açıklanamayan semptomlarla ortaya çıkar. Yaygın semptomlar arasında yorgunluk, nefes dar-

lığı, bilişsel işlev bozukluğu ve aynı zamanda genellikle günlük işleyiş üzerinde etkisi olan diğerleri bulunur. Semptomlar, akut bir COVID-19 atağından ilk iyileşmeden sonra tekrarlayabilir veya ilk hastalıktan sonra devam edebilir. Semptomlar da zamanla dalgalanabilir veya nüksedebilir.

Düşük düzeyde kanıt içeren çalışmalar (derece III, vaka kontrolü, kohort çalışmaları), SARS CoV2 enfeksiyonundan önce aşılamanın uzun süreli COVID riskini azaltabileceğini, ayrıca ilk dozla aşılardan sonra kalıcı semptomların azalabileceğini ve önemli fonksiyonel bozukluğu olan hastalarda bile ikinci dozdan sonra semptomların sürekli iyileşmesini sağlayabileceğini göstermektedir.

Uzun süreli COVID çalışmalarının çoğu, virüsün erken varyantlarını içerir. Son sonuçlar, Omicron'un erken varyantlarının, delta varyantına kıyasla uzun süreli COVID geliştirme riskinde yaklaşık % 50'lik bir azalma ile ilişkili olduğunu göstermektedir.

Şu anda birkaç klinik çalışma devam etse de, kalıcı COVID için spesifik bir tedavi yoktur. Bizi daha etkili ve spesifik tedavilere yönlendirebilecek sonuçlar beklenirken, hem farmakolojik (analjezikler, antiinflamatuvar ilaçlar, bronkodilatörler, antitussifler, antiemetikler, antidepresanlar, anksiyolitikler vb.) hem de gıda takviyeleri ve vitamin kompleksleri (B12 vitamini, D vitamini, omega 3) olmak üzere çoğunlukla semptomatik tedavi kullanılır.

Pandeminin ilk döneminde bu hastaların takip ve bakımı için monografik birimler ve multidisipliner ekipler oluşturuldu. Mevcut aşamada, bu cihazların çoğu, COVID hastalarının sayısının azalması göz önüne alındığında, tüm hastalara etkili, verimli, adil ve erişilebilir bakım sunmak için en uygun modeli tanımlamadan farklı uzmanlıkların olağan konsültasyonlarına semptom kontrolü atayarak bu monografik birimleri yeniden yapılandırmayı düşünmüştür.

Araştırmayı ilerletmek ve yeni bilimsel kanıtlar oluşturmak için, hastaların ve aile üyelerinin görüşlerini dikkate alarak, kalıcı COVID'de müdahalelerin etkisini değerlendirebilecek bir dizi sonuca sahip olmak gerekir. Sendromun patofizyolojik yönleri hakkındaki bilgileri geliştirmek, tanı kriterlerini uyumlu hâle getirmek ve etkili tedaviler geliştirmek için araştırma stratejilerinin teşvik edilmesi çok önemlidir.

Derlemenin amacı, COVID-19 için dolaşımdaki varyantları, bu varyantlar değerlendirilerek hazırlanan güncellenen aşı içeriğini ve aşılamadaki hedef grupları özetleyebilmektir. □

(*): Dr. **Onur Er**'in derlemesinden -kendi izni ile- alınmış ve Dr. Hüseyin Gürbüz tarafından düzenlenmiştir.

Dr. **Hüseyin Gürbüz**: 1978 Gaziantep Yavuzeli doğumlu. İlkokulu ve ortaokulu Kuzuyatağı köyünde tamamladı. Liseyi Gaziantep Şehit Şahin Lisesinde bitirdi. 1994 yılında Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi eğitimine başladı ve 2000 yılında mezun oldu. / 2004 yılında Tabip Asteğmen olarak Gelibolu Askeri Hastanesinde askerlik görevini ifa etti. / Pratisyen hekim olarak Çermik Sağlık Ocağı, Nizip 3 Nolu Sağlık Ocağı, Gaziantep Gazikent Sağlık Ocağı ve Gaziantep 112 Acil Sağlık Hizmetlerinde çalıştı. / 2012-2016 yılları arasında Dicle Üniversitesi Acil Tıp Anabilim Dalında asistanlık eğitimi aldı. / 2016 yılında Acil Tıp Uzmanı oldu. Mecburi hizmeti Gaziantep Ersin Arslan Eğitim Araştırma Hastanesinde tamamladı. / 2019 yılında Elbab'ta İnsani Yardım ve Teknik Hastanesi Elbab Hastanesi Başhekimliği görevini bir yıl süreyle, 2020 ve 2021 yıllarında Gaziantep Valiliği İnsani Yardım ve Koordinasyon Merkezinde Elbab Sağlık Danışmanlığı görevini de iki yıl süre ile yaptı. Son iki yıldan bu yana da Çobanbey İnsani Yardım ve Teknik Hastanesi Başhekimliği Acil Servis Sorumluluğu ve Birinci Basamak Sorumluluğu görevlerinde bulunmaktadır. / Evli ve iki çocuk babasıdır. Orta düzeyde İngilizce bilmektedir. Oğuz Çepni Boyu Federasyonu'nun Kurucu ve Onur Kurulu üyesidir.

Ahmet Ataç *

NE OLUYOR BİZE?..

Bir bilgeye sormuşlar, “Üstadım, bu dünyada sizi şaşırtan şey nedir?” diye... O da, “İnsanoğlu para kazanmak için sağlığını verir, sonra sağlığını geri almak için de parasını verir. Yani geleceğini düşünmeden yaşadığı günü unuttur. Böylece; ne bugünü yaşar ne de geleceği...”

Çoğu insanlarımız günlük yaşarken, geleceklelerini unuturlar. Diğer taraftan maalesef güzel ülkemizde, güzel insanlarımızı günlük menfaatlerle yaşayan bir toplum hâline getirdiler. Etrafımıza baktığımızda bunu rahatça görürüz. Bu hâle gelmemek için biz ne yaptık? Böyle olanlara nasıl yaklaşım gösterdik, nasıl ikaz ettik, nasıl uyardık? Kendimizce bir çaba harcadık mı? Hiç zannetmiyorum... Peki biz bu kadar duyarsız mıyız, bu kadar vurdumduymaz mıyız? Belki de, “Elbette değiliz” diyeceksiniz. Şöyle bir bakalım manzaraya:

Her şeyi kolay elde etme, çaba harcamadan çok şey kazanma alışkanlıkları kazandık. Belki işimize öyle geldi. Bağbahçemizde yetişip bizleri pekala doyuran sebze-meyveyi yetiştirmedik, çarşıdan alalım dedik. Eskiden saatlerce yürüdüğümüz yolları unuttuk, araba kapımızın eşğine gelsin istedik. Üstelik toplu taşıma araçlarına tenezzül etmeyi özel arabalara sahip olmaya çalıştık. Meralarımız, otlaklarımız boş dururken; tavuk, cücük, hayvan beslemeyi bırakıp eti, sütü, yumurtayı çarşıdan alır olduk. İşimizi gücümüzü bıraktık, bahçelerimiz bakımsız kaldı. Bir dal fındık odunu yapamadık, bir dikenin başına vuramadık, her gün çarşıya koştuk. Eskiden ne için giderdik çarşıya? Gaz almaya, tuz almaya... Ara sıra da pazar ekmeği, portakal ve benzerleri bir şeyler alınırsa çoluk çocuk bayram ederdi. Evlerimizi, köylerimizi bırakıp gittiğimiz o çarşıdaki pis kahvelerde sigara dumanı altında vakit geçirip oyun oynarken çayı veresiye yazdırdık, bize de bir torba kömür verseler düşüncesiyle pasif dilenci durumuna düştük...

Kısaca; çalışmadığımız, bağımıza-bahçemize bakmadığımız, üretim yapmadığımız için hazırcı olduk. Ürünümüz para etmiyor, değerini alamıyoruz, masrafını kurtarmıyor diye zahmet edip yetiştirmedik mahsullerle birlikte, bakma zahmeti olmayan iki tavuğun bile gribe yakalanmış gibi evimizin etrafında dolaşmasını çok gördük. Hazırcı toplum olduk vesselam... Üstelik geçinemiyoruz diye mızırdanırken, çocuklarımızı da kendimize benzettik. Onlar da artık eve-ocağa sahip çıkmaz oldular. Tembellikten kurtaramadığımız için geçinsin diye gurbete gönderdiğimiz aile fertlerinden birçoğunun peşine ya ailesini yolladık veya üç beş kişi ailece biz gidip başına çörekledik. Gönderdiğimiz yerde iş var mı, bu geçime bizim katkımız olur mu diye düşünmedik. Olağanüstü bir durumda uzaktaki akrabalarla görüşmek için posta telefonlarının başında saatlerce sıra beklediğimizi unutup yediden yetmiş herkesin eline bir cep telefonu tutuşturduk. Tuvalette bile telefon müziği ile çişimizi ediyoruz. Gece gündüz alolar, lalklaklar, tıktıklar gırla gidiyor. Nereden geliyor bu değirmenin suyu?..

Terk ettiğimizden dolayı köylerimizdeki güzelim sağlıklı evler viran olmakta; çarşılarda beton yığınları arasında zehir solumakta, çürümekteyiz farkında olmadan. Hazırcıyız ya, mevcut gelirlerimiz yetmemeye başladı. Bencil toplum olduğumuz için geçimi, dertleri paylaşmadığımız gibi borçlarımızı da paylaşamadık. Sözde hayatımızı sürdürebilmek için mevcut varlıklarımızı, bağımızı-bahçemizi satar olduk. Alan bulabilirsek... Yetiştirdiğin, -yemeğe değil, satmaya bulamadığın- herhangi bir hayvanın olmadığı için oradan da hava aldın. Ne oldu; sıhhatini verdiği, kendin için hiç yaşamadan elde ettiğin yerin-yurdun yavaş yavaş eriyor değil mi? Güzelim evinde, tertemiz havalı köyünde oturmak; bağına bahçene sahip çıkmak, bir inek, üç beş tavuk bakmak bu kadar zor mu muhterem köylü kardeşim? Bu arada ailen dağılmış, komşun bir yerlere uçmuş, akrabalar birbirini unutmüş, iyi günümüzü, kötü günümüzü paylaştığımız insani değerlerimiz yok olmuş. Ne oluyor bize?..

Tam olarak ifade edemesek bile durum ve ahvalimiz yukarıdaki gibi. Toplumun çoğu -maalesef- bu hâlde. Gerek görsel gerek yazılı medya da insanlarımızı bu yönde uyutmaya devam ediyor. Sabah aile sırlarının ortaya döküldüğü, kavga ve dövüşün eksik olmadığı paparazi, izdivaç programları, şiddet içeren diziler derken; birbirinden habersiz, habire tüketen, ne olduğu belirsiz bir toplum hâline geldik. Aynı bina içinde birbirine selam vermeyen komşular, “*Komşusu açken tok uyuyan bizden değildir.*” hadisini belki hiç akıllarına getirmiyorlar. Yanında adam ölse bile sesini çıkarmayacak kadar duyarsız, çocuklarını düşünmeden evliliğini bitirecek kadar sorumsuz, aile kavramını bitiren doyumsuz, başkalarının namusuna göz diken namussuz, haramı helali karıştıran, eğriyi doğruyu ayırtırmayan sabırsız ve şükürsüz insanlar etrafımızda bir hayli çoğaldı, farkında mıyız?.. Biz bunun neresindeyiz? Nereye gittiğimizi biliyor muyuz? Bu kayık bizi nereye götürüyor? Kısacası, ne oluyor bize?..

Duyarlı, değerlerine sahip, tüketim için değil her şeye rağmen üreten bir toplum bireyi olmamız dilek ve temennilerimizle; hoşça kalın, dostça kalın...□

KISSADAN HİSSE

KÖR KUYUDA OLSAK BİLE!..

Günlerden bir gün, köylerden birinde, adamın birinin eşeği bir kuyuya düşmüş. Niye düşer, nasıl düşer sormayın. Eşek bu, düşmüş işte... Belki kör bir kuyuydu, ağzı toprakla kapatılmıştı; belki üzerini de toprak kaplamıştı. Zamanla tahta çürüdü, zayıfladı, üzerindeki toprakta biten otları yemek isteyen eşeğin ağırlığını çekemedi ve güm diye eşeği yuttu kuyu. Hayvancağız saatlerce acı içinde kıvrandı, anırdı kendi dilince. Sesini duyan sahibi gelip baktı ki vaziyet kötü. Zavallı eşeği, kuyunun dibinde melül/mahzun bakınıyor. Üstelik yaralanmış.

Karşılaştığı bu durumda kendini eşeği kadar çaresiz hisseden adamcağız, komşularını yardıma çağırdı. Ne yapsak, ne etsek, nasıl çıkarsak soruları havada kaldı. Sonunda, kurtarmak için çalışmaya değmez kararına vardılar. Artık yapılması gereken: Kuyuyu toprakla doldurmak ve hayvanı kuyuya gömmek. Elleri aldıkları kürekle etraftan kuyunun içine toprak attılar. Zavallı hayvan, üzerine gelen toprakları, her seferinde silkinerek dibe döktü. Ayaklarının altına aldığı toprak sayesinde her an biraz yükseldi ve sonunda kuyudan çıkmış oldu. Köylüler, eşeğin bu çabasıyla çıkmış olmasına ağızları açık kalakaldı.

Hisse: Hayat, bazen bizim de üzerimize abanır. Ne bazeni, çoğu zaman... Üstümüzü toz toprakla örtmeye çalışanlar çok olur. Bunlarla baş etmenin tek yolu; yakınıp sızlanmak değil, düşünüp silkinmek ve kurtulmak ve aydınlığa adım atmaktır. Kör kuyuda olsak bile!.. Bir eşek akli kadar bile aklımız yoksa yazıklar olsun bize!..□

*: **Ahmet Ataç** - 1950 yılında Ordu-Gürgentepe-Tepeköy’de doğdu. 1959 yılında Sakarya-Karasu-Limandere köyüne ailece taşındılar ve burada ilkokula başladı. Ortaokul ve liseyi, -kazandığı imtihan sonrasında- parasız yatılı olarak İstanbul Haydarpaşa Lisesinde okudu. Devamında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesinden mezun oldu. İstanbul Anadoluhisarı Spor Akademisinde başladığı memuriyet hayatına, askerlik sonrası Marmara Üniversitesinde -muhasabe ağırlıklı- muhtelif idari kadrolardaki görevlerle devam etti. 20 senelik bir görevden sonra, Sakarya Üniversitesinde “Yüksekökol Sekreteri” olarak çalıştı ve öğretim görevlisi olarak vazife yaptı. 1999-2004 arasında Sakarya-Karasu-Limandere beldesinde Belediye Başkanı olarak görev yaptı. 2002 yılında emekli oldu. Birçok dernekte kurucu, üye, yöneticilik ve başkanlık yapan **Ahmet Ataç**, hâlen Ordu-Gürgentepe Dernekler Federasyonu Başkanı olarak görev yapmaktadır. 1973 yılında evlenmiş olup üç çocuk babasıdır.

NİÇİN HOŞGÖRÜ?

“O takva sahipleri ki, bollukta da darlıkta da Allah için harcarlar; öfkelerini yutarlar ve insanları affederler. Allah da güzel davranışta bulunanları sever.” (Al-i İmran, 134)

“Rahman’ın (has) kulları onlardır ki, yeryüzünde vakarla yürürler ve kendini bilmez kimseler onlara laf attığında (incitmeksizin) “Selam” derler (geçerler).” (Furkan, 63)

“Onları affeder, kusurlarını başlarına kakmaz ve örterseniz, bilin ki Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir.” (Teğabun, 14)

İhsan Ünlü*
DİB Başkanlık Müşaviri

Hacı Bektaş Veli’nin felsefesi olan “Yetmiş iki millete bir nazarla bakmayı” deneyelim. Yunus’un diliyle, “Yaratılanı Yaratan’dan ötürü sevelim.” Bize kalmayacak dünya hayatı için; bize kalacak kin, nefret ve düşmanlıklar bırakmayalım.

Niçin hoşgörü?.. Çünkü bilim-teknoloji ve demokrasi çağında bulunuyor olmamıza rağmen hâlâ şiddetle yatıp şiddetle kalkıyoruz.

Çünkü, medeniyetler arası yarışın revaçta olduğu bir zamanda, yaşamın her alanında iletişim problemi ve çatışmaları yaşıyoruz.

Çünkü sevgiyi ve merhameti öneren semavi dinlerin gölgesinde yaşadığımız hâlde; sevgisiz, bencil, çatışmacı bireyler hâline geldik/getirildik.

Çünkü barış dini İslam’ın mensupları olmamıza rağmen; etrafımız kendisiyle, ailesiyle, çevresiyle, doğayla barışık olmayan insanlarla çevrili.

Çünkü güzel dinimiz kanaati teşvik ederken; açgözlü, bencil, sevgi yoksunu fertlerin çoğaldığı çıkmaz bir yöne doğru savruluyoruz.

Haber izleyemez, gazete okuyamaz hâlde geldik maalesef! Gün geçmiyor ki, öfkesine kapılıp en yakınındakine bile şiddet uygulayan insanların haberleriyle sarsılmayalım. Bırakın insanı, şeytana bile parmak ısırtacak vahşet havadislerinin haddi hesabı yok!

Peki çare nedir? Çözüm nerededir? Bütün bu keşmekeşliğe çare, yine insanın kendi elindedir. **Mevlânâ** hazretlerinin deyimiyle, “Kurtuluş, ham ervahlıktan çıkıp kemâlâta erenlerin hoşgörüsü prensibindedir.”

Teşhis güzel, söylemek kolay da tedavi nasıl olacak? Nasıl kurtulacağız bu şiddet sarmalından?

Öncelikle büyük insanlık ailesinin bir üyesi olduğumuzu aklımızdan çıkarmayacağız. “**Eğer Rabbin dileseydi, yeryüzünde bulunan herkes topyekûn iman ederdi...**” (Yunus, 99) ayetini de dikkate alarak, insanlara ve hadiselerle tek tipçi yaklaşmayacağız.

Farklılıkları zenginlik olarak görüp, bir arada barış içerisinde yaşama kültürünü içselleştireceğiz.

Birbirimizi ve değerlerimizi olduğu konumda kabul edip, karşımızdak için empati yapmasını becerebileceğiz.

Farklı kültür ve inançlara yaklaşırken, onları tanımlamak ve damgalamak yerine tanımaya çalışacağız.

Farklılıkları kaşıyıp öne çıkarmak yerine, ortak değerlerde buluşmaya özen göstereceğiz.

Bizim gibi düşünmeyen ve inanmayan insanları değiştirme, dönüştürme ve kendimize benzetme gibi yollara tevessül etmeyeceğiz.

Değerlerimizi ve kültürümüzü birbirinin alternatifi ve zıddı gibi görmek ve göstermek yerine, yorum farkı olarak görüp hizmet yarışına dönüştürme çabası içerisinde olacağız.

Konuşma ve sohbetlerimizde karşı tarafı dışlayıcı ve ötekileştirici dil ve üsluptan şiddetle sakınacağız.

Her hâl ve tavırda, birlik-beraberliğe ve kardeşliğe azami özen göstereceğiz.

En zayıf halkamızın etnik köken ve inanç yorumlarımız olduğundan hareketle, bizi bu noktalardan bölmeye çalışan güçlere karşı uyanık olacağız.

Bir mütefekkirimizin dediği gibi, *“Yolum haktır, en güzelidir.”* diyebiliriz ancak *“Hak olan yalnızca benim yolumdur.”* deme hakkına sahip olmadığımızın farkına varacağız.

Kendisini ve etrafındakileri “Nuh’un gemisi” olarak görüp, diğerlerini dalalette görenlerden olmayacağız.

Sözün özü: Hoş görelim ki, hoş görülebilelim. Sevgi ekelim ki, sevgi toplayabilelim. Yine **Mevlânâ**’nın ifadesiyle, *“Sevgi ve cömertlikte güneş gibi olalım.”*

Hacı Bektaş Veli’nin felsefesi olan *“Yetmiş iki millete bir nazarla bakmayı”* deneyelim. **Yunus**’un diliyle, *“Yaratılanı Yaratan’dan ötürü sevelim.”*

Bize kalmayacak dünya hayatı için; bize kalacak kin, nefret ve düşmanlıklar bırakmayalım.

Bir adı da *“Settâr”* olan yani kullarının günahlarını örten, onları hoş gören ve cezalandırmada acele etmeyen Yüce Allah’ın ayetleriyle yazımızı tamamlayalım:

“O takva sahipleri ki, bollukta da darlıkta da Allah için harcarlar; öfkelerini yutarlar ve insanları affederler. Allah da güzel davranışta bulunanları sever.” (Al-i İmran, 134)

“Rahman’ın (has) kulları onlardır ki, yeryüzünde vakarla yürürler ve kendini bilmez kimseler onlara laf atığında (incitmeksizin) “Selam” derler (geçerler).” (Furkan, 63)

“Onları affeder, kusurlarını başlarına kakmaz ve örterseniz, bilin ki Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir.” (Teğabun, 14) □

*:Araştırmacı-Yazar. 1966 yılında Amasya’nın Sarayözü köyünde doğdu. İlk, orta, lise öğrenimini İstanbul’da yaptı. 1992 yılında Marmara Ü. İlahiyat Fakültesinden mezun olduktan sonra öğretmenliğe başladı. Öğretmenliği sadece okulda yapılan bir eğitim faaliyeti olarak görmeyen **Ünlü**, toplumun değerlerine ve sorunlarına da eğilerek “toplumsal empati”nin temellerini oluşturmaya çalışmıştır. Bu meyanda, Anadolu’nun değişik yörelerinde çalışırken toplumun farklı kesimlerini yakından tanıma fırsatı bulmuş, farklılıkların aslında zenginliğimiz olduğu tezini yalalamaya çalışmıştır. **Ünlü**, gördüğü, geçirdiği tecrübeleri akademik çalışmalarla birleştirerek, terör ve şiddete panzehir olabilecek “inanç ve değerlere empatik yaklaşım temelli birlikte yaşama kültürü” çerçevesinde *“Toplumsal Empati”* kitabını neşretmiştir. (2007-Bilge Yay.) Bu kitap, *“Barışa Giden Yolda Toplumsal Empati”* adıyla tekrar basılmıştır. (2013-Sistem Yay.) Yazar, *“Alevilikte Dedelik ve Ocak Anlayışı”* teziyle Cumhuriyet Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsünden 2013 yılında yüksek lisans mezunu olmuştur. Hâlen doktora eğitimi süren yazar, bu alandaki çalışmalarını aralıksız sürdürmekte olup değişik yerlerde yazılarına ve konferanslarına devam etmektedir. Yazarın diğer kitapları; *“Alevilik Müslümanlık mı?”* (2006-Popüler yay.), *“Ehl-i Beyt Ocağı Alevilik”* (2008-Popüler Yay.), *“Alevilikte Dedelik ve Ocak Anlayışı”* (2018-Sistem Yay.) olup yayına hazırlamakta olduğu çalışmalar da mevcuttur. Ankara’da yaşayan ve hâlen DİB’nda Başkanlık Müşaviri olarak görev yapan yazar evli ve iki çocuk babasıdır. (E-Posta: ihsan66@gmail.com Face: ünlüyazar)

Fatih Fahri Yeter (*)

YERLİ VE MİLLÎ ÜRETİM SEFERBERLİĞİ PROJEMİZ

Ülkemiz, -tarım ülkesi olmasına rağmen- yanlış politikalar neticesinde, tarım ve hayvancılık bakımından yok olma yolunda hızla ilerliyor... Bizler sivil toplum kuruluşu olarak -kendimizi sorumlu görüp- bu konuda gördüğümüz eksikliklere mesai harcadık ve ciddi araştırmalar yaptık. Bu konudaki projemizi, yetkili makamlara bizzat sunduk... Sakarya-Arifiye’de bu projeyi başlatarak, ülke geneline yaymak için bir kıvılcım oluşturmayı amaçladık...

“**Arifiye Esnaf Sanayici ve İş Adamları Derneği**” Yönetim Kurulu ve üyeleri olarak, -bu gidişle- dünyada ve ülkemizde ciddi derecede gıda kıtlığı yaşanabileceğini öngörüyoruz...

Ülkemiz, -tarım ülkesi olmasına rağmen- yanlış politikalar neticesinde, tarım ve hayvancılık bakımından yok olma yolunda hızla ilerliyor.

Bizler sivil toplum kuruluşu olarak -kendimizi sorumlu görüp- bu konuda gördüğümüz eksikliklere mesai harcadık ve ciddi araştırmalar yaptık. Kafa yorarak öneri niteliğinde çözüm üretmeye çalıştık. Bu konudaki projemizi, -yöneticilerimizin konuya dikkatini çekmek için- on kişilik bir heyet hâlinde Ankara’daki siyasi parti merkezlerini tek tek ziyaret ederek anlattık. Projemizin birer örneğini elden kendilerine teslim ettik... Projenin Tarım Bakanlığına ulaştırılmasını talep ettik.

Ayrıca Türkiye Ziraat Odaları Birliğini ziyaret ederek projemizin bir örneğini başkana elden teslim ettik ve detaylıca anlattık.

Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanı’na sunum yaptık, Derneğimize gelen yerel siyasilere ve yöneticilere bıkmadan usanmadan anlattık. Projemizi sosyal medyada, yerel haber sitelerinde, yerel gazetelerde yayınlattık.

Amacımız, öncelikle Türkiye’de -başta tarım olmak üzere- hayvancılık ve sanayi alanında “Yerli Üretim Seferberliği” başlatmaktır... Bu vesile ile -projemiz bağlamında- özetle şunları acilen öneriyoruz:

1. Türkiye tarımda, hayvancılıkta ve sanayide kendi kendine yetebilmeli.
2. Türkiye tarım ve çiftçi mantığını ve algısını değiştirmeli.
3. Toprağın “doğal ve bacasız bir fabrika” olduğunun, köylerin tarım organize sanayi olarak algılanmasını, çiftçinin de girişimci veya işletmeci olarak değerlendirilmesinin faydalı olacağını düşünüyoruz. Topraklarımızın “doğal bacasız fabrika” olduğu anlayışını benimseterek çiftçiyi devamlı üretime teşvik etmeliyiz.
4. Planlı tarım ve planlı üretim. Türkiye’de bölgelere ve iklim şartlarına göre “planlı tarım” ve “planlı üretim” yapılması sağlanmalı. Mesela; domatesin az üretilmesi veya piyasada daha fazla talep edilmesi sonucunda çok kârlılığa neden olurken, bir sonraki yıl bu ürünün olması gerekenden fazla üretilmesi sonucunda ürünün düşük fiyata satılması veya ürünlerin tarlada kalmasına neden oluyor.

Bu gibi sorunları yaşamamak için, daha önceden ülke genelinde planlanan miktara göre üretim yapılması ve ürün fazlasının önlenilmesini sağlamak gerekir. Bu planlama yapılmayınca, üretici çiftçi domatesi aracıya 1 tl’ye zor satıyor, tüketici de 10 tl’ye zor alıyor. Yani üretici de tüketici de kazanamıyor. Bizler üreticinin kazanması için domatesi 2 liraya satabilmesinin, tüketicinin ise daha az ödeyerek 3-4 liraya alabilmesinin çözümünü arıyoruz... Yani üretici ile tüketici arasındaki makasın kapatılması için çözüm üretmek zorundayız.

5. Tarımda devlet desteği dönüm başına değil, ürün veya birim başına verilmeli. Çiftçiye ve üreticiye devlet desteği, dönüm başına değil tam aksine -daha fazla üretim elde etmek için- ürün veya birim başına verilmelidir. Ayrıca isteni-

len miktarın adet fazlası ve randımanına göre ilave primler verilmelidir.

6. Çiftçi ve üretici ürettiği mahsulün ve emeğinin karşılığını almalı. Çiftçi ve üretici, tarlada ürettiği mahsulünü değerinde satabilmeli ve emeğinin karşılığını alabilmelidir.

7. Çiftçinin ürettiği mahsulün fiyatı önceden belirlenmeli, çiftçi önünü görerek harcama yapabilmeli.

8. Yerli tohum (Tohum Bankası kurmak). Ülkemize has eski "Ata tohumları" ve çevre ülkelerde talep gören -iklim şartlarına uygun- tohumlar tespit edilip üretilmeli ve bu hususta çiftçilerimizin tedarik etmesinde kolaylık sağlanmalı.

9. Doğal gübre. Üretimde verimli hayvansal gübre, leonardit gübre, yeşil gübreleme ve solucan gübresi gibi doğal gübreler kullanılmalı. Toprak korunmalı.

10. Üretimde daha az maliyet. Devletimizin tarımda kullanılmak üzere mazot, gübre, ilaç ve tarım aletleri gibi malzemelerde destek vermeli. Alınan vergiler en aza indirilmeli.

Köylerde ekim ve hasatlar organize edilip; daha az araç gereç, daha az iş gücü kullanarak çiftçimizin bilinçli, organizeli ve toplu hareket etmesi sağlanmalı.

11. Tarıma elverişli araziler tekrar üretime kazandırılmalı.

12. Örtü altı sebze ve meyve yetiştiriciliği. Topraklarımızı daha fazla verimli kullanabilmek için "örtü altı sebze üretimi" teşvik edilmeli. Böylece yılda en az 4-5 kez mahsul alınması sağlanmalı.

Örtü altı (seracılık) sebze ve meyve üreticiliği yaygınlaştırılmalı.

13. Çiftçilerimiz, -tarım ve üretim hususunda- eğitim verilerek bilinçlendirilmeli.

14. Çiftçiliğin daha fazla itibar kazanması ve gelecek nesillerde de meslek olarak seçilmesi teşvik edilmeli/özendirilmeli. Bunun yanı sıra, üretim artışı yanında istihdam sağlanıp şehirlere göçün önlenmesi sağlanmalı ve bir kırsal kalkınma planı yapılmalı.

15. "Tarım ve Hayvancılık Lisesi" ve "Tarım ve Hayvancılık Meslek Yüksek Okulu" açılmalı.

İlkokuldan itibaren çiftçilik, tarım ve hayvancılık okullarda ders olarak verilmeli ve uygulamalı olarak öğretilmelidir.

16. Yerli üretim. Yerli ve bölgeye özgü/uygun ürünler üretilmeli. Ülke halkı olarak yerli ve millî ürünler kullanmalı ve kullanmaya teşvik etmeli.

17. Profesyonel tarım ve Kooperatifleşmek.

- Türkiye'de nüfusu en az 100 hane olan ve üstü köy/mahalle veya beldelerde kooperatiflerin kurulması teşvik edilmeli.

- Nüfusu az olan köyler birleştirilmeli.

- Kooperatifler, kendi bünyesinde devlet destekli-maaşlı ziraat mühendisi ve veteriner barındırmalı.

- Kooperatifler sabit maliyetlerini karşılamak için, çiftçilerin ürettiği mahsulleri firmalara pazarladıktan sonra birim miktarlarına göre (devletin önceden belirleyeceği) cüzi bir komisyon alarak kendini ikame/idame etmeli.

Kooperatifin Görevleri

1) İl ve ilçe sınırları içerisindeki tüm tarım alanlarının toprak analizini ücretsiz yaptırmalı.

2) Çiftçinin üreteceği ürünleri daha önceden planlanmalı ve yönlendirmeli.

3) Çiftçinin ürettiği ürünlere pazar bulmalı ve ürünleri değerinde pazarlamalı. Çiftçiyi kâr ettirmeli.

4) Çiftçinin üretmek için kullanacağı tarım aletleri ve ekipmanların temininde öncü ve yardımcı olmalı.

5) Üretim için kullanılacak mazot, tohum, gübre, ilaç ve işçi gibi ihtiyaçların temininde öncülük etmeli ve gerektiğinde ürün karşılığı faizsiz finans sağlamalı.

6) Kooperatifler öncülüğünde özel sektör ve müteşebbisleri yönlendirerek, bölgelere özgü yetiştirilen mahsuller için, küçük ölçekli sanayiler (paketleme fabrikaları, soğuk hava depoları, konserve fabrikaları, çikolata fabrikaları vb.) kurulması için çaba göstermeli.

ARSİADER (Arifiye Esnaf ve Sanayici İş Adamları Derneği) üyelerinin kurduğu "Akran Grup A.Ş. Ortakları" olarak; yaşadığımız ülkemizde, ilimizde ve ilçemizde yani Sakarya-Arifiye'de bu projeyi başlatarak, üretime dikkat çekmek, ülke geneline yaymak ve tüm tarım alanlarının atıl olmaktan çıkarılarak üretime kazandırılması için bir kıvılcım oluşturmayı amaçladık.

Ülkemizde çiftçi yaş ortalaması 55 ve üzerindedir. Tarlaların çoğu nadasa bırakılmış, çiftçiler banka faiz batağındadır. Gençler tarlanın yolunu bilmiyor. Ahırlarda hayvan sayısı çok azaldı veya kalmadı. Bu duruma bir an önce dur demek zorundayız. □

*: Arifiye Esnaf Sanayici İş Adamları Derneği Başkanı

Halil Mert*

Emekli Yarbay / Strateji ve Yönetim Uzmanı

MİLLÎ BİRLİK-GÜÇ-ETKİ ALANIMIZDA MÜESSİRİYET YA DA TDT+OMT+D-8

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) ve Osmanlı Milletler Topluluğu (OMT). Bunlar birbirinin alternatifi değil, tamamlayıcısıdır. Bunun için önce ülkemizdeki yoz kafalı, küçük düşünceli, mefkûresiz, geçmişle boğuşmada keramet arayan kişileri aşmamız gerekiyor. Bu idraksiz kişiler, halkımızın zihnine ciddi manada çelme atıyorlar. Ülke sathına ve çevre coğrafyamıza da bu öngörüsüz duruşlarını aksettiriyorlar.

TÜRK MİLLETİ BİR BİNA KURMALI CİHANIN ORTA YERİNE...

Girişinde “Güçlü ve Büyük Türkiye” Olmalı: Nasıl olacak peki? Millî birlik ve beraberlikle ve çok çalışarak. İnsanlık bundan sonra çalışkan, fedakâr toplum deyince, millet deyince Japonları ya da Almanları değil bizi anlatsın...

Birinci Katında “İki Kutlu Coğrafya”yı Bir Araya Getirmek Olmalı: Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) ve Osmanlı Milletler Topluluğu (OMT). Bunlar birbirinin alternatifi değil, tamamlayıcısıdır. Bunun için önce ülkemizdeki yoz kafalı, küçük düşünceli, mefkûresiz, geçmişle boğuşmada keramet arayan kişileri aşmamız gerekiyor. Bu idraksiz kişiler, halkımızın zihnine ciddi manada çelme atıyorlar. Ülke sathına ve çevre coğrafyamıza da bu öngörüsüz duruşlarını aksettiriyorlar.

İkinci Katında D-8, “Ümmet Coğrafyası” ve “Mazlum Milletler”: Güney Amerika ülkeleri, Afrika ülkeleri, Asya'nın birçok bölgesi emperyalizmin kıskacından çıkma mücadelesi vermektedir. Tüm bu coğrafyalarda Türk ve Türkiye imgesi, merhamet ve mertlik ile özdeşleşmiş olarak anılmaktadır. Değerlendirilmelidir...

“Mazlum milletler” kadar emperyalist devletlerin içindeki merhametli ve mazlum sessiz çoğunluk da dikkate alınmalıdır. Filistin’de İsrail tanklarının ezdiği ABD vatandaşı **Rachel Corrie**, “*Zulüm bizden ise, ben bizden değilim.*” demiş bir merhamet timsalidir. Biz bu güzel insanlarla da bir araya gelecek alt yapıyı oluşturmaliyiz.

Dünyanın başındaki “Küresel Çete (Siyonizm)” ancak millî devletlerin birliği ve karşılıklı bağımlılığı ile kovulabilir. Başka türlü, bir devletin küresel emperyalizme karşı durabilmesi imkânsız denebilecek kadar zordur.

ÇOK ÇALIŞMALIYIZ

“İslâm Coğrafyası”nda akan kan, katliam ve gözyaşı için “Araplar!” deyip kaçmak ahlaklı bir duruş olamaz. Burada kurulan tüm devletler İsrail gibi kurulmuştur. Kukla devletlerdir ve İngiliz, Fransız işgalciler işgallerini bu devletler aracılığı ile meşrulaştırmışlardır. Biz buraları yöneten kuklaları kaybetmeyelim ancak halka ayrıca ulaşmamız gerekmektedir. Küreselleşen dünyada medya en büyük silahtır. Biz de kullanabilmeliyiz. Tertemiz mazimiz ile merhametli halkımız ile dünyanın her yerine ulaşmalıyız. Bunun için de çok çalışmalıyız.

GÜÇLÜ VE BİRLİK OLMAKTAN BAŞKA ÇAREMİZ YOKTUR

Kim Sünni, kim Alevi, kim Şii? Biz Müslümanız. Bakın Avrupa’da Aleviliği başka bir din olarak takdim etmeye çalışıyorlar. Haçlı bu!.. Malazgirt’i, İstanbul’u, Mohaç’ı, Viyana’yı, Preveze’yi unuturlar mı zannediyorsunuz? Düşman uyumuyor.

Kim Türk ırkından, kim Kürt, kim Arap, kim Çerkez, kim Pomak? Bin yıldır hâlâ bir millet olamadıysak vay hâlimize!...

Cumhurbaşkanımızın “**Tek Millet, Tek Bayrak, Tek Vatan, Tek Devlet**” parolası uydurulmamıştır. Dedelerimiz

yüzlerce yıldır bunun için şehit olmuyorlar mıydı?..

Bu toprakta “Et-tırnak gibiyiz!” diyen samimi değildir. Çünkü Türk bedeninin her yerinde hepsi var; saçtan, kalbe, kola, ayağa kadar. Mozaik diyenler de art niyetlidir. Bizim yurdumuzda biz zorla bir araya getirilmedik. Bir arada olmamız için dışarıdan bir kaynaştırıcıya da ihtiyacımız yok. “Anadolu Mozaigi” diyenler samimiyetten yoksundur. Doğrusu “Anadolu Mermeri”dir.

Ey Türk evlâdı!
 “Tektir Allah!” dedin, taşlar diktin.
 Kutlu Rehberin (sav) ardına düştün.
 Sancaktar oldun gaza meydanlarında.
 Gazi oldun, şehit oldun asırlarca...
 Halife oldun, İslam sevdasıyla...
 Mete Han, Alparslan, Bilge Tonyukuk...
 Attila, Selahaddin, Fatih...
 Kimin atası?
 Kahraman Kürşad, Hamza, Ali, Ulubatlı Hasan...
 Kiminle omuz omuza!?
 Dedem Korkut, Yesevî Hocam, Yunus, Hacı Bektaş, İmam-ı Azam...
 Kimi öğütledi, kime öğretti;
 Edebi, erkânı, yol gitmeyi, iz sürmeyi?..
 Hepsi omuzlarında rütbe, adında şan,
 En büyük unvan.
 Emanetin çok yükün ağır.
 Unutma, bunun için gözlenir yolun!..
 Bunlarla beklersin ey Türkoğlu Türk...
 Gazze’de de, Urumçi’de de...
 Nijerya’da da, Sudan’da, Yemen’de de...
 Sadece oralar mı?
 Hayır, hayır!..
 Bil ki; uyuşturucu girdabında kıvranan Avrupalı, Amerikalı da;
 Fuhuş batağındaki Uzakdoğulu kız da;
 Hepsi, hepsi seni bekliyor...
 Kalk ağaya, kal da yürü!
 Altaylardan, Tuna’dan yürüdüğün gibi yürü!
 Volga’dan Nil’e aktığın gibi çağla.
 Bakma zincirlerine, onlar yük.
 Kır da yürü.
 Hırsla yürü..
 Azimle yürü..
 Heybetinle yürü!...□

Güney Amerika ülkeleri, Afrika ülkeleri, Asya’nın birçok bölgesi emperyalizmin kısılcından çıkma mücadelesi vermektedir. Tüm bu coğrafyalarda Türk ve Türkiye imgesi, merhamet ve mertlik ile özdeşleşmiş olarak anılmaktadır. Değerlendirilmelidir... “Mazlum milletler” kadar emperyalist devletlerin içindeki merhametli ve mazlum sessiz çoğunluk da dikkate alınmalıdır. Filistin’de İsrail tanklarının ezdiği ABD vatandaşı Rachel Corrie, “Zulüm bizden ise, ben bizden değilim.” demiş bir merhamet timsalidir. Biz bu güzel insanlarla da bir araya gelecek alt yapıyı oluşturmalıyız. Dünyanın başındaki “Küresel Çete (Siyonizm)” ancak millî devletlerin birliği ve karşılıklı bağımlılığı ile kovulabilir. Başka türlü, bir devletin küresel emperyalizme karşı durabilmesi imkânsız denebilecek kadar zordur.

(*) : (E) Yb. Halil Mert - Strateji ve Yönetim Uzmanı. Elektrik-Elektronik Mühendisi. 1966 yılında Düzce-Kaynaşlı’da doğdu. 1983 yılında Kara Harp Okuluna girdi, 1987 yılında Elektrik-Elektronik Bölümünden Topçu Teğmeni olarak mezun oldu. Ayrıca Elektrik-Elektronik Mühendisi. 1987-2007 yılları arasında Kara Kuvvetlerinde Kıt’a Komutanlığı ve Karargâh Subaylığı yaptı. Şubat 2007’de kendi isteğiyle ve daha etkin, daha faydalı olabilme düşüncesi ile emekli oldu. 2001-2003 yılları arasında Marmara Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsünde “Türk Dünyası Coğrafyası” Anabilim Dalında; 2004-2005 Eğitim Yılında Beykent Ü. “Uluslararası İlişkiler” Anabilim Dalında yine aynı üniversitede 2005-2007 Eğitim Döneminde “Yönetim - Organizasyon” bilim dalında yüksek lisans eğitimimi tamamladı. Ayrıca Erzurum Atatürk Üniversitesinde 1998-1999 Eğitim Yılında İşletme Anabilim Dalında “Üretim Yönetimi ve Pazarlama” bilimsel hazırlık programına katıldı. Genel Türk Tarihi ve İslam Tarihi, Uluslararası İlişkiler, Türk ve İslam Dünyası, Türkiye Cumhuriyeti’nin etki ve ilgi alanlarının ilk kez tartışılmış olduğu tezi kitap olarak basılacak durumdadır. Dört Sünni Mezhebe göre İslam Fıkhı, Caferi İlmihali, Bektaşî/Alevî Öğretisi (Mahallinde - Erzincan/Tunceli Yöresi-) ile ilgili çalışmalar yapmıştır. İletişim, Beden Dili ve Hitabet, Liderlik (“Yönetici ve Komutan Özellikleri ile Liderlik İlişkisi”ni inceleyen tez çalışmasıdır. TV’de üç yıla yakın “Strateji Günlüğü” adlı bir program yaptı. Milat gazetesinde de Strateji Günlüğü adlı köşe yazısı yazdı. Bazı gazetelerde ve birkaç ayrı haber sitesinde haftalık yazılar yazmaktadır. Temsil ve Üyelikler: ANESİAD (Anadolu Esnaf Sanayici ve İş Adamları Derneği) Genel Başkan Yardımcılığı yaptı. ASRIAD (Asrın İş Adamları Derneği) Kurucu ve Genel Başkan Danışmanı, Dış İlişkiler Komisyonu üyesi. Kızılelma Platformu Kurucu ve Yönetim Kurulu Üyesi. Türkiye-Azerbaycan Zafer Platformu Türkiye Başkanı. TÜREYİŞ Strateji, Medeniyet Değerleri Çalışma Merkezi Başkanındır. Yabancı dili İngilizce olup orta düzeydedir. Evli ve beş çocuk babası. (81mert@gmail.com hmert@savoras.com +90 532 466 54 32)

Sefer Özdin (*)

HER ZAMAN GÜÇLÜ OLMALIYIZ

Elbette, sosyal anlamda farklı bakış açılarına sahip olacağız, elbette tuttuğumuz takımlar farklı olacak, elbette yöresel farklılıklarımız olacak, elbette giyim tarzlarımız farklı olacak ancak söz konusu “vatan” olunca, her zamankinden daha fazla birlikte ve beraber olacağız, daha güçlü Türkiye olacağız.

1-KALKINMA YOLU PROJESİ

Dünya'nın gözü Ortadoğu'da, Afrika'da, Asya'da Doğu Bloku'nda. “Kalkınma Yolu Projesi” Irak'la imzalandı. Jeopolitik konumumuzun avantaj ve dezavantajlarını yaşamaya devam edecek bu cennet vatan. Elbette ticari hareketliliğin ana noktası hâline gelen ülkemize saldırılar olmaya devam edecektir.

Türkiye ve Irak arasında yakında Kalkınma Yolu Projesi ile ilgili anlaşmalar imzalandı. Bu anlaşmalar, Körfez'i Türkiye sınırına taşıyacak kara ve demir yolu projelerini kapsıyor. Kara ve demir yollarının, Orta Doğu

ile Avrupa arasında malların taşınması için temel yol olacağı biliniyor. Basra Körfezi'ndeki Büyük Faw Limanı'ndan başlayıp Irak'ın kuzeyine doğru devam ederek Türkiye'ye ulaşacak projenin 1200 kilometre uzunluğunda demir yolu ve kara yolu altyapısını içermesi planlanıyor. Bu projenin Basra, Bağdat ve Musul'u da içeren bir güzergâhı takip ederek Türkiye'deki demir yolu ağına bağlanması hedefleniyor.

Türkiye ne yapıyor? Hem Irak hem de Körfez ülkeleleriyle olan ilişkilerini eskiye oranla daha iyi bir düzeye getiriyor, hızla iyileştiriyor. Bu iyileşme ve pozitif gelişmeler, birçok fırsatı ayağımıza getiriyor.

Irak tarafını ayrıca değerlendirmeli. Irak Türkiye'nin en önemli ihracat partnerlerinden biridir. İki ülke arasındaki istikrar dönemi, ikili ilişkilerimiz ve bölge ülkeleleriyle olan çalışmalarımızı, derinliğimizi, dolayısıyla ticaret hacimlerimizi artıracak.

Her zaman güçlü olmaya mecburuz.

2-KIZILDENİZ-BASRA KÖRFEZİ

Kızıldeniz, Akdeniz ve Hint Okyanusu'nu birbirine bağlayan dünyanın en önemli su yollarından biridir. Deniz ticareti ve enerji transferleri konusundaki rolü, jeopolitik ve ekonomik anlamda çok önemlidir. Bölge ülkelerinin dış politika stratejileri, küresel ve bölgesel aktörler ile ilişkileri Kızıldeniz odaklı rekabetten kaynaklanmaktadır.

İsrail'in, Filistin'e yaptığı mezalim ve saldırı devam ederken İsrail'i kucağında besleyen ABD aslında çok ciddi bir direnişle karşılaştı. Aslında yenilmeye başladıklarını anladılar. Arkasından Yemen'e saldırı yaptılar. Ana hedef: Ortadoğu'yu karıştırmak, ülkeleri güçsüzleştirmek, kendi projelerini gerçekleştirmektir. Ama başaramayacaklar.

Bugün Türkiye, savunma sanayisinde dünyada adından söz ettiren önemli bir güç hâline gelmiş bulunuyor. Dünyadaki 100 küresel firmanın 4'ü Türk. Kendi savaş gemisini yapan 10 ülkeden biriyiz.

Türkiye, savunma sanayisinde -kendi ihtiyacını karşılama yanında- yapılan ihracatla ülke ekonomisine de ciddi katkılar sunmaktadır. 2023 savunma sanayisi ihracatı 5.5 milyar USD'dir.

Savunma sanayisi ekosisteminin dışa bağımlılığını, asgari seviyeye indirecek şekilde güçlendirmek gerekliliği çok nettir.

2024 yılı savunma sanayisi bütçesi 1 trilyon 133,5 milyar tl (yani 40,5 milyar USD). Bir önceki yıla nazaran %250 bütçe artışı söz konusu.

Bütün bu gelişmeler üzerine, PKK ve DEAŞ başta olmak üzere tüm terör örgütleri ülkemize topyekûn saldırı yapmaya başladılar. İki günde 70 DEAŞ militanı yakalandı. Cami imamına saldırı yapılıyor. İstanbul Sarıyer’de Santa Maria Kilisesi’ne ayın sırasında saldırı yapılıyor ve bir vatandaşımız hayatını kaybediyor.

Daha bir hafta önce ABD’nin Ortadoğu politikasında değişimler olacağı ve ABD’nin Ortadoğu’dan çekileceği haberleri yapılırken, ortaya çıkan gelişmeler ABD’nin Ortadoğu’dan çıkmayacağını işaretleri olarak da dikkate alınabilir. Küresel güçler, psikolojik harbin her noktasında hareket hâlinde. Ülke olarak biz de tam bu harbin göbeğindeyiz.

Tüm dünyada her gün yeni bir gelişmeye uyanıyoruz, bana ne diyemeyeceğimiz çok olaylar dönüyor etrafımızda. Bu sebeple birlik ve beraberliğimiz had safhada olmalıdır ve her zaman güçlü olmaya mecburuz.

3-SAVUNMA SANAYİ VE EKONOMİ

Türkiye’de kamu ve özel sektör el ele verdi ve kara, deniz, hava araçları, uzay sistemleri, ağır ve hafif silahlar, radar ve elektronik harp sistemleri, insansız hava araçları, savaş uçağı vb. üretimleriyle dünyada adından söz ettirmeye başladı.

Türk askeri yetersiz silah ve mühimmatla, son derece kıt imkânlarla rağmen, ayağına giyecek çarığı yokken bile tarih boyunca büyük kahramanlıklar gösterecek birçok savaş kazanmıştır.

Bugün Türkiye, savunma sanayisinde dünyada adından söz ettiren önemli bir güç hâline gelmiş bulunuyor. Dünyadaki 100 küresel firmanın 4’ü Türk. Kendi savaş gemisini yapan 10 ülkeden biriyiz.

Türkiye, savunma sanayisinde -kendi ihtiyacını karşılama yanında- yapılan ihracatla ülke ekonomisine de ciddi katkılar sunmaktadır. 2023 savunma sanayisi ihracatı 5.5 milyar USD’dir.

Evet her zaman güçlü olmalıyız. Savunma sanayisi ekosisteminin dışa bağımlılığını, asgari seviyeye indirecek şekilde güçlendirmek gerekliliği çok nettir.

2024 yılı savunma sanayisi bütçesi 1 trilyon 133,5 milyar tl (yani 40,5 milyar USD). Bir önceki yıla nazaran %250 bütçe artışı söz konusu.

Ekonomik anlamda zor süreçler yaşadığımız bugünlerde, daha güçlü bir ülke olma adına kaynakların nasıl ve ne şekilde kullanıldığının bilinmesi ayrıca önem kazanmaktadır.

Ekonomik anlamda zor süreçler yaşadığımız bugünlerde, daha güçlü bir ülke olma adına kaynakların nasıl ve ne şekilde kullanıldığının bilinmesi ayrıca önem kazanmaktadır.

Bulduğumuz jeopolitik konum itibariyle, dört bir yanı ateş çemberiyle sarılmış bir ülkenin, başta savunma sanayisi olmak üzere, her yönüyle çok güçlü olması gerekmektedir.

Elbette, sosyal anlamda farklı bakış açılarına sahip olacağız, elbette tuttuğumuz takımlar farklı olacak, elbette yöresel farklılıklarımız olacak, elbette giyim tarzlarımız farklı olacak ancak söz konusu “vatan” olunca, her zamankinden daha fazla birlikte ve beraber olacağız, daha güçlü Türkiye olacağız.

Bulduğumuz jeopolitik konum itibariyle, dört bir yanı ateş çemberiyle sarılmış bir ülkenin, başta savunma sanayisi olmak üzere, her yönüyle çok güçlü olması gerekmektedir.

Elbette, sosyal anlamda farklı bakış açılarına sahip olacağız, elbette tuttuğumuz takımlar farklı olacak, elbette yöresel farklılıklarımız olacak, elbette giyim tarzlarımız farklı olacak ancak söz konusu “vatan” olunca, her zamankinden daha fazla birlikte ve beraber olacağız, daha güçlü Türkiye olacağız.

Her zaman güçlü olmak zorundayız. □

(*): Ekonomist. 1968 Trabzon Vakfıkebir/Şalpazarı doğumlu. İlk ve ortaokulu Şalpazarı’nda okudu. Lise hayatına Trabzon Ticaret Lisesinde devam etti. Sonrasında Marmara Ü. İktisat Fakültesinden mezun oldu. 27 yıl bankacılık yaptı. En son HSBC Bankta Grup Müdürü pozisyonunda görev yaptı. Daha sonra bir kamu kurumunda 2 yıl yönetim kurulu üyesi, grup başkanlığı yaptı. İzmir’de bir otomotiv firmasında 1 yıl CEO pozisyonunda görev yaptı. Sonrasında yine İzmir Torbalı’da yalıtım firmasında 2 yıl Finans Direktörlüğü yaptı. Hâlen İstanbul merkezli bir firmanın Finans Direktörlüğünü yapıyor. Evli ve 4 çocuk babası.

YETERLER KUYUMCULUK

Atatürk Cad. No: 241
Arifiye-SAKARYA

Tif.:
0264 229 49 20

YETERLER SİEMENS

Arifbey Mah. Kudüs Cad.
No: 68 Arifiye - SAKARYA

Tif.:
0 5435 92 00 61
0 554 022 00 54

FATİH FAHRİ YETER

Trabzon-Şalpazarı-Gökçeköy'de doğdu (1982). Sakarya İmam-Hatip Lisesinden sonra İktisat Fakültesi Kamu Yönetiminde eğitimini tamamladı. Birçok farklı sektörde iş hayatını sürdüren **Yeter**, 2009 yılında Sakarya-Arifiye'de kuyumculuk ve döviz alım-satımı işine başladı. Birçok STK'da kurucu, yönetici ve başkanlık yapmaktadır. Arifiye Esnaf, Sanayici ve İş Adamları Derneği "ARSIADER" Başkanı, Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Komite Başkanı, Arifiye Eğitim Platformu Başkanı, Arifiye İmam-Hatip Derneği Başkanı, Akran Gurup Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yapmaya devam ediyor. Oğuz Çepni Boyu Dernekleri Federasyonu kurucu delegesi de olan **Fatih Fahri Yeter**, evli ve iki çocuk babasıdır.

